

Hørings svar – biskopens tilsyn

Innhold

Agder og Telemark bispedømmeråd	7
Allan Helmer Madsen	9
Alstahaug menighetsråd	11
Alta kirkelige fellesråd	13
Asker kirkelige fellesråd	15
Asker menighetsråd	18
Aukra sokne- og fellesråd	20
Bergen kirkelige fellesråd	22
Bispemøtet	24
Bjergvin bispedømmeråd	37
Bjørn Engebakken	39
Bodø domkirkes menighetsråd	41
Bodø kirkelige fellesråd	43
Borg bispedømmeråd	45
Bremanger Sokneråd	48
Byåsen menighetsråd	50
Byåsen menighetsråd	51
Bønnelista	53
Carl Philip Weisser	55
Christfried Kaul	57
Creo - 2forbundet for kunst og kultur	59
David Vogel	61
Davik sokneråd	63
Den Norske kirkes ungdomsutvalg	65
Det Norske Diakonforbund	67
Det norske diakonforbund, Hamar stift	72
Det teologiske fakultet, Universitetet i Oslo	74
Dnk	77
Domprosten i Bergen	79

Drammen kirkelige fellesråd	81
Drevja menighetsråd.....	85
Eiksmarka menighetsråd.....	87
Elsfjord Menighet	89
Elverum menighetsråd	91
Etne kyrkjelege fellesråd	94
Fagerborg menighetsråd	96
Fagforbundet teOLOgene	99
Fana sokn	102
Fornebulandet menighet.....	104
Fridleif Lydersen	106
Frimodig kirke	108
Frogner menighet i Oslo	112
Frøya sokneråd.....	115
Frøyland og Orstad sokneråd.....	117
Fåberg menighetsråd	119
Gamlebyen og Grønland menighetsråd	121
Gausdal kirkelige fellesråd	123
Gjøvik kirkelige fellesråd	125
Gjøvik menighetsråd	128
Halden kirkelige fellesråd	131
Hamar bispedømmeråd	133
Hammerfest prosti	139
Haslum menighetsråd (Bærum).....	142
Heradsbygd menighetsråd	144
Hernes	147
Holmestrand kirkelige fellesråd	149
Hovedorganisasjonen KA	151
Hå kyrkjelege fellesråd.....	157
Irmelin Grimstad Bonden, sokneprest i Vang	160
Jørgen Tore Omdal	162
Karin Bøe	165

Kirkelig fellesråd i Bærum.....	167
Kirkelig fellesråd i Oslo.....	170
Kirkelig undervisningsforbund	172
Kjerstin Jensen, prost i Søndre Follo prosti.....	178
Klepp sokneråd	180
Knarvik sokneråd	182
Kristiansand kirkelige fellesråd	184
Landro sokneråd	186
Lars Sigurd Tjelle, prost i Stavanger bispedømme, Jæren prosti.....	188
Leirfjord menighetsråd.....	190
Leveld, Torpo og Ål sokneråd	192
Lillehammer menighetsråd	195
Lindås sokneråd	197
Lokallag Skien, presteforeningen	199
Lommedalen menighet.....	202
Magnus Pettersen Kjellin.....	204
Mari Saltkjel.....	206
Marita Bjørke Ådland	208
Marta Axner Ims, prost i Nord-Jarlsberg prosti.....	210
Masfjorden Sokn	213
Meland sokneråd.....	215
Melhus kirkelige fellesråd.....	217
MF vitenskapelig høyskole.....	219
Mo menighetsråd	224
Mo sokneråd	227
Moss kirkelige fellesråd.....	229
Møre bispedømme	231
Nettverk for fellesrådsledere	234
Nevernes Menighetsråd	237
Nidaros bispedømmeråd	239
Nina Bredsdorff.....	244
NKTF Norsk kvinnelig teologforening	246

Nord-Aurdal kirkelige fellesråd	248
Nord-Hålogaland bispedømmeråd og Nord-Hålogaland biskop	250
Nordre Hurum menighetsråd	253
Nordskogbygda Menighetsråd	255
Notodden kirkelig fellesråd	256
Notodden menighetsråd	258
Odal kirkelige fellesråd	260
Olav Rune Ertzeid	262
Oslo bispedømmeråd	264
Paul Erik Wirgenes, sokneprest i Ris	270
Per Erik K. Brodal	272
PF lokallag - Strinda, Heimdal og Byåsen prosti	274
Porsgrunn menighetsråd	276
Presteforeningen	278
Presteforeningen i Sunnhordland prosti, Bjørgvin bispedømme	282
Presteforeningen sitt lokallag i Kristiansand Domprosti	284
Presteforeningen, Stiftsstyret i Hamar	286
Presteforeningens stiftsstyre i Borg bispedømme	292
Presteforeningens stiftsstyre i Sør-Hålogaland	294
Prost i Indre Helgeland	299
Prost i Søndre Borgesyssel prosti	301
Prostefaglaget i Nidaros	304
Prosten i Drammen og Lier	306
Prosten i Gauldal	308
Prosten i Vesterålen	311
Prosten i Øvre Telemark	313
Radøy sokneråd	315
Ringerike kirkelige fellesråd	317
Roar Tønnessen	319
Ruben Sæle	321
Rune Kleven	323
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	325

Råde menighetsråd	327
Salten prosti (SHB)	330
Samisk kirkeråd	332
Sande menighetsråd	333
Sandnes kirkelige fellesråd	335
Sem menighetsråd	337
Sigdal menighetsråd	339
Skaun Menighetsråd	341
Skiptvet sokn	343
Sogndal kyrkjelege fellesråd	345
Sokneprest Kjersti Brakestad Boge	347
Sola kirkelige fellesråd	349
Sola menighetsråd	352
Stad kyrkjelege fellesråd	355
Stangvik sokneråd	357
Stavanger bispedømmeråd	359
Stavanger kirkelige fellesråd	363
Steinkjer kirkelig fellesråd	366
Stiftsstyret Presteforeningen Nidaros bispedømme	369
Stiftstyret i Agder og Telemark bispedømme	372
Stig Lægdene, domprost i Tromsø domprosti	376
Stryn kyrkjelege Fellesråd	379
Styret for Interesseforening for nominasjonskomiteens liste	381
Svante Havåg	384
Svein Andreas Lillejord	386
Sveio sokneråd	388
Sørfold menighetsråd	390
Sør-Hålogaland bispedømmeråd	392
Sørskogbygda menighetsråd	394
TEST	397
test	398
Time kyrkjelege fellesråd	399

Tingvoll kyrkjelege fellesråd	403
Tjøtta menighetsråd	405
Todalen	407
Tor Koppang	409
Tore Laukvik	411
Torkel Irgens	413
Torstein Eidem Nordal	415
Tromsø kirkelige fellesråd	417
Tunsberg bispedømmeråd	419
Ulrike Lunde	421
Ulstein sokn	423
Valestrand og Førde sokneråd	425
Vardø kirkelig fellesråd	427
Vennesla kirkelige fellesråd	429
Verran menighetsråd	431
Vestby felles menighetsråd (Vestby, Garder, Hvitsten og Såner)	433
Vidar Wilhelmsen Rygh prost Indre nordmøre prosti	436
Vivestad Menighetsråd	438
Øksnes	440
Østre Borgesyssel arbeidsgiverforum	442
Øye og Ranes Sokn	444
Øygarden kyrkjelege fellesråd	446
Øyvind Stabrun prost Asker prosti	450
Åssskard sokn	454

Agder og Telemark bispedømmeråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

I dagens ordning er det gitt biskopene myndighet til i noen tilfeller å kunne overprøve rådens avgjørelser. De kirkelige rådene skal utføre sitt arbeid i lojalitet med Den norske kirkes læregrunnlag (Kirkeordningen (§ 37)). Samtidig er det biskopene som skal se til at dette faktisk skjer (Tjenesteordning for biskop (§ 1)) Så lenge ordningen med bindende pålegg har klare og tydelige begrensninger og der det klart defineres hvilke saker bindende pålegg skal kunne gjelde kan vi ikke se at det er en radikal inngripen overfor et demokratisk organ.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prostens fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prostens fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

I kirkerådets høringsdokument foreslår man også at biskopens rolle ved ansettelse av prest skal styrkes ytterligere. Man legger opp til at biskopen skal gi sin påtegning til det skriftlige forslaget som er utarbeidet av prosten før det går til tilsettingsrådet.

Dette er et forslag vi er kritiske til. For det første må jo det da bety at biskopen må ha tilgang til all informasjon som gjelder tilsettingen blant annet referanser og eget referat fra intervjuet. Det vil føre til et betydelig merarbeid for både biskop og hele tilsettingsprosessen hvis en slik påtegning skal ha en verdi.

Den viktigste motforestillingen vi har om en slik påtegning er ikke av praktisk karakter, men av mer prinsipiell art. Hvis biskopen skal gi en påtegning på prostens forslag, må dette gjøres ut fra de rammene som kvalifikasjons prinsippet gir. Her må man vekte søkerens utdannelse, erfaring og personlig egnethet sett opp mot stillingsutlysningen. Da kan lett grensen overskride mellom det som hører til arbeidsgiveriet og det som ligger under tilsynet nemlig å sørge for at en søkers liv og lære ligger innenfor Kirkens lære.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Allan Helmer Madsen

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Unødvendig - da man jo sier at man vil styrke biskopens rolle i forhold til kirkelige tilsatte og styringsorganer, gir det ingen mening å frata biskopen arbeidsgiveransvaret overfor prestene

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Det er ingenting historisk eller strukturelt forkert i at en person - som har vært igjennom en lang og vanskelig tilsettingsproses på baggrunn av tidligere meritter - bibeholder denne mulighet overfor råd, som for en stor dels vedkommende er sammensatt av folk, der på alle teologiske plan og i deres forståelse for kirkelig virksomhet later mye tilbake å ønske (jeg har vært prest siden 1986 - og har mødt en del av disse!)

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Det finnes sikkert mange dyktige stiftsdirektører - men de færreste har nok den pondus, teologisk sett, som en biskop har (hvilket forøvrig gjelder bispedømmeråd som helhet også) - og jeg må derfor spørre meg, hva hele denne øvelsen egentlig går ut på? - og hvordan kan man på den ene side si, at man vil styrke biskopens rolle, og på den annen side frata ham den endegyldige rett til å fyre prestene? Det er jo vola-pyk!

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Jvf. # 8 - men jeg sier bare: stakkels proster! De blir nå som en lus mellom to negler: bispedømmerrådet på den ene side og MR på den annen.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetning i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Det er fornuftig, at også andre en prestene får glede av biskopen!

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Nei

Merknader

Det finnes jo både "common sense" og stor erfaring hos en som er blitt biskop - og jeg har full tillit til at en biskop vil behandle vigslingsamtaler fornuftig uten at skulle forholde seg til et regelverk!

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Det virke på meg som om noen i det kirkelige landskap har kjedet seg bravt - og derfor synes det var på sin plass med litt "baluba"....

En episkopal kirke må også være og forblive en episkopal kirke - hvis den tror, at alt ordnes nemmere/lettere/bedre gjennom saksbehandling i råd, så har den ikke opplevd og erfart den enorme diversitet der hersker i disse instanser - ej heller den mengde av inkompetanse! Men det kan jo hende at Kierkegaard hadde rett: "Det der foregår i kirken er bare pjatt!"

Alstahaug menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Alta kirkelige fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Forslaget vil etter vårt syn innebære en svekkelse av kirkedemokratiet. Biskopen får fullmakter som tas fra rådene/kirkedemokratiet.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Dersom biskopen fratras arbeidsgiveransvaret svekkes også tilsynet/styringsretten overfor prestene.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Vi støtter at dagens struktur overfor prestene beholdes.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Ikke med pålegg, men i samarbeid med arbeidsgiver og gjerne ledsaget av økonomisk subsidierte tilbud.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Vi synes at saken er for dårlig belyst til at vi kan ta stilling til forslaget. Det blir for uklart for oss hvordan dette kan gjennomføres, og vi mener dette bør konsekvensutredes.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ingen mening

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Asker kirkelige fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Asker kirkelige fellesråd legger til grunn at biskopens tilsynsansvar omfatter hele Den norske kirke som trossamfunn. Fellesrådet mener likevel at forslaget om en generell adgang for biskopen til å gi bindende pålegg til de folkevalgte rådernes arbeid er utfordrende. Fellesrådet mener derfor at dagens bestemmelse er tilstrekkelig, der det heter at de valgte organer er forpliktet på Den norske kirkes læregrunnlag.

Hvis en biskop skulle gi et bindende pålegg til en ansatt, vil denne høringsinstansen understreke at kirkelig fellesråd fortsatt er arbeidsgiver for vedkommende, og derfor har ansvar for å følge alminnelige arbeidsrettslige regler.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Asker kirkelige fellesråd er undrende til hvordan dette spørsmålet er formulert, fordi forslaget ikke bare viderefører dagens prosterolle, men innebærer en ny forståelse av prostens rolle.

I praksis kan forslaget bety at biskopen delegerer deler av sitt tilsynsansvar til prosten, også for fellesrådets ansatte. Dette vil kunne svekke bispetjenestens egenart. Prostens

nye oppgaver vil tilsvarende kunne endre premissene for samledelse mellom prost og fellesrådets daglige leder, ved å gjøre fellesrådets rolle som arbeidsgiver mer utydelig.

Asker kirkelige fellesråd mener at forslaget utfordrer kirkens demokratiske organers mandat og helhetlige rolle. Den foreslåtte utvidelsen av prostens tilsynsrolle kan tilsvarende gjøre forholdet mellom tilsynsoppgaver og arbeidsgiveroppgaver utydelig og krevende. Denne høringsinstansen kan ikke se at vedtakene i Kirkemøtet gir rom for en slik endring.

Asker kirkelige fellesråd avviser derfor forslaget til slik endring i prosterollen.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Merknader

AKF er åpne for at biskopen kan innkalle vigslede medarbeidere til fagsamlinger i bispedømmet. For ansatte i kirkelige fellesråd må imidlertid dette skje etter avtale med arbeidsgiverne og tilpasset de ressursene det enkelte kirkelig fellesråd har til disposisjon.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Merknader

Vi oppfatter høringsnotatet som en skisse, men vil understreke at biskopens eventuelle rolle i tilsettingsprosessen ikke må svekke tilsettingsorganets myndighet og ansvar.

Asker kirkelige fellesråd ser ikke for seg at biskopens eventuelle rolle i tilsettinger i kirkelig fellesråd skal delegeres til prostene. Dette henger sammen med motforestillingene under spørsmål 4 og forslaget om at prostene skal få selvstendig fullmakt til å utøve tilsyn i rollen som medhjelper for biskopen. Prosten ville med en slik innretning både være lokal arbeidsgiver for prestene, medlem i kirkelig fellesråd og i tillegg ha nye lokale tilsynsoppgaver på biskopens vegne.

Slik forslaget framstår vil det komplisere tilsettingsprosessene og skape betydelig utrygghet i rollene knyttet til biskopens tilsyn og fellesrådets arbeidsgiveransvar.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Biskopens tilsyn bør styrkes og videreutvikles på måter som ikke overlapper de demokratisk valgte organenes roller og mandat.

Asker menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

De valgte rådene må ansvarliggjøres overfor Kirkemøtets vedtak og biskopen som tilsynsmyndighet må ha mulighet til å sikre at rådene følger vedtakene. Et eksempel vil være at et råd vedtar en egen liturgi i strid med det Kirkemøtet har vedtatt. Dette er et grunnleggende demokratisk prinsipp i tråd med maktfordelingen.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Asker menighetsråd støtter ikke forslaget. Så lenge det opprettholdes to arbeidsgiverlinjer bør biskopens ansvar som øverste leder i bispedømmet også komme til uttrykk gjennom arbeidsgivers styringsrett.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Asker menighetsråd støtter forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper, men ikke at prosten, med linje til stiftsdirektør, skal ivareta arbeidsgiver styringsrett overfor prestene lokalt. Slik dette rådet ser det vil denne endringen være med å svekke biskopens rolle istedenfor å styrke den. Det blir stiftsdirektørens rolle som styrkes samtidig som det kan skape uklarheter om ledelseslinjer i en organisasjon som

har valgt å opprettholde to arbeidsgiverlinjer. Biskopen bør fortsatt være prostens arbeidsgiver slik at prosten i sin ledelse handler på vegne av biskop, ikke stiftsdirektør.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Asker menighetsråd mener at det er nødvendig for biskopen å følge opp kompetansebehovet for alle vigslede medarbeidere. For å unngå at det utvikles ubalanse mellom vigslede og ikke-vigslede er det naturlig at biskopen har et ansvar for kompetanseutviklingen for alle ansatte.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Asker menighetsråd mener at biskopens særlige ansvar for de vigslede stillingene bør tydeliggjøres også ved ansettelse.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Asker menighetsråd støtter Prosten i Askers kommentar. Dersom høringsforslaget gjennomføres slik det foreligger vil det bidra til en betydelig reduksjon av biskopens makt og innflytelse og kan medføre en endring mot en sterkere synodal kirke på bekostning av det episkopale.

Aukra sokne- og fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Nei

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Bergen kirkelige fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prostene fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prostene fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Dette vil gi fare for sammenblanding av roller og at prostene gis en posisjon som "minibiskop" i sitt område. Vi mener at hele poenget med saken er å skille rollen som arbeidsgiver fra rollen som tilsynsmann, og da gir det lite mening å blande disse rollene hos prostene.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Dette må skje i et tett samarbeid med fellesrådene. Det blir feil dersom biskopen kun skal involveres i kompetanseutvikling for vigslede ansatte.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Vi er redd dette kan bli en forsinkende faktor.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Vi er positive til at biskopens tilsyn styrkes, men mener at saken ser ut til å avgrense tilsynet til de vigslede medarbeiderne. Det er uheldig, og kan bidra til et A-lag og B-lag innen kirken (evt. forsterke denne situasjonen). Det er viktig at tilsynet gjelder hele kirken og alle sider av denne og alle ansatte. Saken innebærer endringer i prostens rolle som vi er uenige i. Det foreslås at prostens rolle skal være biskopens hjelper i tilsynet. Dette vil komplisere prostens rolle og vi mener det er en dårlig idé.

Bispemøtet

Kirkemøtet har vedtatt at biskopens tilsyn skal styrkes, jf. KM 10/22, og dette høringssvarets primære anliggende er å bidra til Kirkerådets arbeid med hvordan en slik styrking av biskopens lederansvar, til gagn for hele kirken, kan reflekteres i lovverk. Bispemøtet har vært i dialog med Kirkerådet i utarbeidelsen av høringsdokumentet, og er glade for at momenter fra disse samtalerne er reflektert inn i det som nå presenteres. Saken tar opp hvordan «Biskopens tilsyn skal styrkes og ledelsen tydeliggjøres, uten at biskopen skal utøve arbeidsgivers styringsrett på samme måte som i dag», jf. KM10 /22, 1.b. Bispemøtet kan støtte de forslag som fremmes om å flytte arbeidsgivers styringsrett for prester og proster til bispedømmerådet ved stiftsdirektøren, under den forutsetning at de foreslåtte ordninger om forholdet mellom biskop og prost også vedtas.

I all hovedsak formulerer høringsdokumentet en forståelse av biskopsrollen som biskopene kjenner seg igjen i, og er på denne måten et verdifullt utgangspunkt for en videreutvikling av biskopens tilsyn i den kirkelige organisasjon. Bispemøtet ønsker i det videre å gi noen overordnede innfallsvinkler til tematikken omkring biskopens tilsyn, både som proaktivt lederskap og som ivaretagelse av kirkelig enhet og lære, før vi besvarer de spørsmålene Kirkerådet stiller i forbindelse med høringen.

Den norske kirkes nye relasjon til staten innebærer et behov for å tydeliggjøre biskopstjenesten i vår kirke, og hvor biskopene henter sitt mandat fra. Der biskopene tidligere var Kongens embetsmenn, springer nå all kirkelig myndighet uti fra Kirkemøtet. Dette medfører at relasjonen mellom den kirkelige demokratiske strukturen og den episkopale strukturen er tettere, og til dels mer uklar, enn tidligere. Biskopen har sitt mandat fra synoden, samtidig som biskopen har tilsyn med de kirkelige rådenes virksomhet. Den kirkelige struktur vitner om både en reflektert ekklesiologi, hvor kirken styres i et samvirke mellom råd og embete, og om en pragmatisk orientert problemløsning, hvor regelverk sikter inn mot å regulere mulige uklarheter på en hensiktsmessig måte. Den norske kirke styres gjennom demokratiske organ på alle nivå i et samvirke med tjenesten med Ord og sakrament, som er representert i disse organene. For biskopen skjer dette som medlem i bispedømmerådet/Kirkerådet og Kirkemøtet. Samtidig er biskopen gitt et selvstendig mandat for sin tjeneste, gjennom vigsling, tjenesteordning, visitasreglement og annet regelverk. Dette mandatet løfter fram biskopen som en sentral leder, forankret i Den norske kirkes lære, ordninger og strategier.

Kirkerådet vier stor plass til å uttrykke biskopens lederrolle, og at det er gjennom tilsynet, episkopé, biskopen har denne rollen. Bispemøtet er glade for den beskrivelsen som er gitt av dette i høringsdokumentet, og vil fremheve den pastorale, strategiske og institusjonelle ledelsen biskopen utøver gjennom oppmuntring og rettleiding som tilsynets hovedanliggende. Denne form for tilsyn, som også kan kalles proaktivt, står i forbindelse med den siden av tilsynet som handler om kontroll, også kalt reaktivt tilsyn.

Når dette høringssvaret i stor grad vektlegger de sidene ved tilsynet som tematiserer kontroll, er det fordi det er her det er avgjørende å sikre en tjenlig regulering.

For biskopene er det et grunnleggende premiss i gjennomgangen av biskopens tilsyn at biskopstjenesten er prestatjeneste, men med noen særlige fullmakter gitt gjennom bispeviglingen. Det primære anliggendet for tilsynsoppdraget er å se til at evangeliet forkynnes klart og rent og at sakramentene forvaltes rett, i tillegg til å fremme kirkens enhet, ta vare på den rette lære og representere kirken i det offentlige rom. I et arbeid med å styrke biskopens rolle overfor hele kirken, er det viktig å ivareta denne identiteten. Denne forbindelsen mellom tilsynstjenesten og prestatjenesten må gjenspeiles i hvordan kirken organiserer tilsynet, og fordrer en nær forbindelse mellom biskop og prost. Gjennom prostens sikres biskopens tilsyn å nå ut til alle kirkelige medarbeidere og råd.

I tidligere arbeid med kirkens organisasjon og myndighetsfordeling har man vært forsiktige med å gå for langt i å innholdsbestemme hva som ligger i det kirkelige tilsyn. Dette har trolig hatt sin årsak i at man ved å gjøre dette sto i fare for å begrense tilsynet på uhensiktsmessige områder. Samtidig erkjenner Bispemøtet at nye krav innenfor arbeidslivet, i større grad enn tidligere, nå nødvendiggjør at tilsynets vesen artikuleres. Høringsdokumentets kapittel 3.1, 3.2 og 3.3. gir et godt bilde på hvorfor Den norske kirke har biskoper og hva deres primære oppdrag ligger i. Det må være viktig i den videre samtalen og utarbeidelsen av lovverk i kirken, at denne forståelsen er tilstrekkelig ivaretatt. Dette aktualiseres særlig i de avveininger som gjøres mellom biskopens tilsyn og biskopens nåværende ivaretagelse av arbeidsgiverfunksjoner overfor proster og prester.

Arbeidsgiverfunksjoner for prester, slik de er i dag, ble tillagt biskopen i forbindelse med at bispedømmerådet ble arbeidsgiver for disse i 1989. Selv om biskopene også før dette hadde oppgaver knyttet til oppfølging av arbeidsgiveransvar, er denne funksjonen for biskopene relativt ny, i hvert fall sett opp mot de lange linjene som tegnes av biskopens rolle og historie i vår kirke. Samtidig har kirkelig praksis og en utvikling mot et tydeligere regulert arbeidsliv de siste 40 årene ført til at arbeidsgiveransvaret og tilsynet i dagens ordning er nokså sammenvevd. Ikke minst ser vi dette i tilsettingsregime og fagutvikling. Profesjonaliseringen, og reguleringen, av arbeidslivet har skjedd parallelt med at posisjonsmakt i samfunnet har blitt nedtonet. Selv om denne tendensen i det store og hele er av det gode, innebærer det også noen utfordringer for biskopen som i sin rolle, slik høringsnotatet skisserer i kapittel 3.3, baserer sitt mandat «sterkere til kirkens symboler, lære og oppdrag mer enn til konkrete maktmidler».

Hvis biskopen fortsatt skal kunne være en tydelig leder i kirken, er han eller hun nødt til å ha de virkemidler og strukturer som trengs for å kunne fylle denne rollen. Dette gjelder både det proaktive og reaktive tilsynet, og samspillet mellom dem. I all hovedsak skisserer høringsnotatet ut en god måte å gi biskopene disse redskapene og

relasjonene, men de bør i noen tilfeller tydeliggjøres enda mer. Et lovverk har sine begrensninger, og det kan ikke forventes å skulle løse alle sider av de utfordringene som kan oppstå i den kirkelige virksomhet. Samtidig må lovverket i størst mulig grad ta sikte mot å forutse potensielle kimer til konflikt og være i forkant med å tydeliggjøre myndighetsfordeling: Regelverk utarbeides ikke med sikte på godt samarbeidsklima, men for å holde gjennom uværsdager.

Dette momentet er viktig å ha som utgangspunkt for det videre høringssvaret. Biskopene opplever i all hovedsak at samhandling innad i kirken går godt, både i relasjon til bispedømmeråd, stiftsdirektør, prost, kirkeverge, prester og andre kirkelige medarbeidere. Det er imidlertid grunn til å regulere samhandlingen noe mer enn det høringsdokumentet legger opp til.

Det følgende høringssvaret tar utgangspunkt i de spørsmålene Kirkerådet stiller i forbindelse med høringsdokumentet.

Tjenesteordning for biskoper § 1

Bispemøtet støtter Kirkerådets forslag om å flytte dagens § 1 i Tjenesteordning for biskoper til kirkeordning for Den norske kirke § 39a, dersom ny TOB § 1 får et fyldigere innhold enn det nåværende forslag legger opp til.

Bispemøtet mener at å flytte dagens § 1 i Tjenesteordning for biskoper til kirkeordning for Den norske kirke § 39a tydeliggjør at biskopens tjeneste er forankret i hele kirkens oppdrag, og at oppgaven er definert av Kirkemøtet. Dette vil bidra til å forankre også de øvrige paragrafene i tjenesteordning for biskoper (TOB) til kirkeordningen.

Det vil imidlertid være en styrke at ny § 1 i TOB er noe mer utfyllende enn det høringsnotatets pkt. 7.1 legger opp til. I høringsdokumentets pkt. 5.2.1 er det formulert en kort ny formålsparagraf som ikke er reflektert inn i utkast til oppdatert tjenesteordning i pkt. 7.1:

§1 Biskopen er den øverste pastorale lederen i bispedømmet og utøver på dette grunnlaget strategisk og åndelig ledelse.

Biskopen skal utøve tilsyn med kirkelige medarbeidere og råd slik dette er omtalt i § 39a i kirkeordning for Den norske kirke.

Bispemøtet støtter Kirkerådets forslag, men mener at paragrafen med fordel kan gjenta noe mer av de formuleringene som flyttes til kirkeordningen. Selv om dette vil innebære noe gjentakelse, vil det medføre at Tjenesteordning for biskoper fremdeles vil kunne forstås og leses uten å måtte slå opp i annet regelverk. Bispemøtet foreslår derfor at ny

§ 1 i Tjenesteordning for biskoper formuleres i tråd med Kirkerådets forslag, men at det inkluderes noe mer mellom første og andre ledd slik at ordlyden blir følgende:

§ 1 Biskopen er den øverste pastorale lederen i bispedømmet og utøver på dette grunnlaget strategisk og åndelig ledelse.

Formålet med denne tjenesteordning er å legge til rette for at biskopen, gjennom forkynnelse og sakramentsforvaltning, rettleiding og oppmuntring, kan fremme og bevare enheten i Guds kirke og utøve tilsyn med kirkelige medarbeidere og råd i sitt bispedømme, slik dette er omtalt i § 39a i kirkeordning for Den norske kirke.

Bindende pålegg

Bispemøtet støtter ikke forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen også kan gi bindende pålegg til valgte råd.

Biskopen har i dagens kirkeordning anledning til å utstede bindende pålegg «vedrørende vigslende medarbeideres og andre kirkelige tilsattes tjenesteutøvelse», jf. TOB § 1. I høringsdokumentet orienterer Kirkerådet godt om behovet og ordningen med bindende pålegg for enkeltpersoner. Bispemøtet gir sin tilslutning til denne forståelsen, og vil understreke behovet for at oppfølging av slike pålegg må skje i tett samhandling mellom biskop og arbeidsgiver. Det vil være mulig å presisere i lovverket at «*oppfølging av bindende pålegg skjer i samarbeid mellom biskop og arbeidsgiver*», slik delutredning 2 i *Prosjekt kirkelig organisering om Biskopens og bispedømmerådets rolle i ny kirkelig organisering* foreslo.

Hva gjelder pålegg overfor råd, skriver Kirkerådet at biskopen kan «tilrå at rådet retter seg etter biskopens råd og veiledning», og legger til grunn at «også de kirkelige rådene må innrette seg etter biskopens veiledning når «denne gis som en direkte tilråding, og at biskopens tilråding slik sett langt på vei må anses som bindende for det aktuelle organet». Kirkerådet mener imidlertid at en ordning med bindende pålegg vil være «radikalt inngripende overfor et demokratisk organ», og vil ikke innføre en ordning med bindende pålegg for valgte råd. Bispemøtet mener det er lite sammenheng med på den ene side å fastholde at bindende pålegg vil være «radikalt inngripende» samtidig som man poengterer at dagens ordning i praksis er likebetydende med bindende pålegg. Snarere enn å gi klarhet inn i denne praksisen, bidrar Kirkerådet på denne måten til mer utydighet. Bispemøtet er, med bakgrunn i dette, kritisk til Kirkerådets vurdering av ordningen med pålegg for valgte råd.

Biskopen har i dag redskaper som i praksis minner om bindende pålegg, og kan på ulike sett overprøve enkelte av rådernes avgjørelser. Denne forbindelsen er i praksis formulert indirekte i lovverket: De kirkelige møter og råd skal utføre sitt arbeid i lojalitet mot Den norske kirkes læregrunnlag, jf. Kirkeordningens § 37. Samtidig er det biskopene som skal se til at dette skjer, jf. TOB § 1. Bispemøtet mener at det er behov for å tydeliggjøre gjeldende praksis, og at å kalle ordningen for bindende pålegg er det mest sakssvarende.

Ordningen med bindende pålegg har tydelige begrensninger ettersom paragrafen stadfester i hva slags saker biskopen har anledning til å utstede slike pålegg. Slike begrensninger er viktig å videreføre. Dette innebærer at det kan være behov for å ha en kort referanse til ordningen i ny §39a i kirkeordningen, og at en ny paragraf i Tjenesteordning for biskoper i større grad kan gå i dybden på ordningen:

Biskopen kan skriftlig gi bindende pålegg vedrørende vigslate og andre kirkelige tilsattes tjenesteutøvelse, jf. Kirkeordningens § 39a. Pålegget skal følges opp i et samarbeid mellom biskop og arbeidsgiver.

Biskopen kan skriftlig gi bindende pålegg til kirkelige råd i saker som berører rådens lojalitet til Den norske kirkes læregrunnlag, jf. Kirkeordningens § 37.

Biskopen som leder av prestedtjenesten

Bispemøtet gir sin tilslutning til forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren. Dette forutsetter at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ivareta tilsynsoppgaver på vegne av biskopen.

Bispemøtet støtter forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ivareta tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene lokalt. En forutsetning for dette er at det tydeliggjøres i lovverk hvordan biskopen er leder for prosten i saker som berører tilsynet.

Bispemøtet forstår endringene i arbeidsgiveransvaret som den delen av høringsnotatet som potensielt har størst konsekvenser for biskopens tilsyn. Bispemøtet gir sin tilslutning til at stiftsdirektør overtar arbeidsgivers styringsrett over prestene dersom sentrale sider ved tilsynet kan ivaretas på annen måte. Et sentralt anliggende i dette er å trygge en nær forbindelse mellom biskop og prost.

Kirkemøtet vedtok i 2022 at «biskopene ikke lenger skal ha arbeidsgivers styringsrett slik som i dag». I ettertid har dette i Kirkerådet blitt tolket på en slik måte at biskopen ikke lenger kan være arbeidsgiver for prostene, ettersom biskopen da indirekte blir arbeidsgiver for prestene. Det foreslås derfor at stiftsdirektør vil utøve styringsretten for både prester og proster. Høringsnotatet legger til grunn at dette ikke vil innebære store praktiske endringer, og at det fremdeles vil være tette bånd mellom biskopen og prostene, og at prostene fremdeles vil være biskopens medhjelpere i utøvelsen av tilsynet.

Bispemøtet er enige med Kirkerådet i at tidligere vedtak i Kirkemøtet innebærer endringer for dagens § 2 i Tjenesteordning for biskoper. Samtidig er man bekymret for at konsekvensene av at biskopen ikke skal være arbeidsgiver for proster vil ha større konsekvenser for den daglige tilsynsvirksomhet enn det Kirkerådet forutsetter i sitt høringsnotat. Primært dreier dette seg om det som omtales som *arbeidsgivers styringsrett*, som er et arbeidsrettslig begrep som ikke lar seg definere fordi det er snakk om et restbegrep. Vi forstår det imidlertid som en forståelse av hvem som til slutt har siste ord i en sak dersom det oppstår konflikt eller tilspissede situasjoner.

Bispemøtet mener at det er avgjørende for videre organisasjonsutvikling og utvikling av tilsynet i kirken at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper i tilsynet, og at denne relasjonen vil måtte gripe inn i stiftsdirektørens styringsrett over prosten, dersom dette legges dit.

Kirkerådet legger til grunn at biskopens relasjon til prosten i stor grad kan være lik som i dag, og at biskopen kan gjennomføre prostemøter og ha medarbeidersamtaler med prostene. Hva gjelder fastsetting av permisjoner, ferier mm vil det være stiftsdirektør som har siste ord. Dette fordrer, som i dag, en god rolleforståelse og samhandling mellom stiftsdirektør og biskop. Biskopene er enige i at god samhandling vil være det viktigste middelet for å sikre god ledelse av proster og prester. Det er viktig her å presisere, slik Kirkerådet gjør i sitt høringsdokument, at biskopen som tilsynsmyndighet vil være i en stadig dialog med dem som ivaretar arbeidsgiverfunksjonene, og vil i noen sammenhenger kunne gripe inn i styringsretten.

Bispemøtet forstår forslagene til § 5 og § 7 i Tjenesteordning for proster som nødvendige fordi de muliggjør en fortsatt sterk relasjon mellom biskop og prost, og forutsettes vedtatt i tråd med Kirkerådets forslag for at biskopene skal kunne gi sin tilslutning til at arbeidsgiveransvar overføres fra biskop til stiftsdirektør.

Paragraf 5 tydeliggjør at prosten er biskopens medhjelper i tilsynet, og står i forhold som gjelder tilsynet under ledelse av biskopen. Videre tydeliggjør samme paragraf at prosten skal se til alle vigslete og kirkefaglige medarbeidere i prostiet. Denne formuleringen sikrer et styrket tilsyn for flere i kirken, og må forstås som en sentral del av oppfølgingen av Kirkemøtets tidligere vedtak knyttet til videreutvikling av biskopens rolle.

Paragraf 7 er nødvendig for å synliggjøre den forbindelse som ligger mellom biskop, prost og prest i saker som omhandler formidlingen av Ord og sakrament. Store deler av paragrafen omhandler sider ved prestatjenesten som ikke umiddelbart er lagt under styring av de valgte rådene, jf. Embete og råds vurderinger (s. 94) av det som kan begrunnes i prestenes særlige ansvar som sakramentsforvalter. Paragrafen formulerer dermed nødvendige relasjoner og forpliktelser mellom prost og biskop, og bidrar slik til å sikre biskopens ansvar for lære og enhet.

På bakgrunn av overnevnte redegjørelse kan Bispemøtet gi sin tilslutning til at stiftsdirektør overtar arbeidsgivers styringsrett for proster og menighetsprester dersom følgende formuleringer som står i høringsdokumentet blir en etablert del av kirkelig regelverk:

1. Prosten leder prestatjenesten lokalt.
2. Biskopens rolle ved tilsetting av prester styrkes i henhold til det høringsdokumentet legger opp til.
3. § 15 i Tjenesteordning for biskop viderefører ordning med at «biskopen har medarbeidersamtaler med prostene og leder prostemøtene».
4. § 5 i Tjenesteordning for proster tydeliggjør at «prosten er biskopens medhjelper i tilsynet, og står i forhold som gjelder tilsyn under ledelse av biskopen».
5. § 7 i Tjenesteordning for proster fastholder at «prosten utfører for øvrig de gjøremål som til enhver tid er pålagt ved bestemmelse av Kirkemøtet eller biskopen». Bispemøtet forstår § 7 og § 5 i TOP på en slik måte at biskopen har instruksjonsmyndighet overfor proster i de saker som berører tilsynet.
6. Det opprettholdes i TOP § 7 bokstav a) og e) at stiftsdirektør i samråd med biskop vedtar instruks for menighetsprest samt avgjør prostens tjeneste som menighetsprest.
7. Biskopens rolle i faglig utvikling styrkes i henhold til det høringsdokumentet legger opp til.
8. Ordningen med bindende pålegg for vigslete og andre kirkelige tilsatte bevares.

Ordningen med at stiftsdirektør gjøres til nærmeste overordnede for prostene kan potensielt innebære noen utfordringer i de tilfeller hvor domprost (eller annen prost) vikarierer for biskop. Det må her tydeliggjøres at stiftsdirektør i slike tilfeller ikke har styringsrett over prosten.

Biskopens rolle i kompetanseutvikling

Bispemøtet gir sin tilslutning til Kirkerådets forslag om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte.

Kirkerådet skriver i høringsdokumentet at det, ved en overføring av arbeidsgiveransvar fra biskop til stiftsdirektør, vil være nødvendig å se på sammenhengen mellom ansvaret som ligger til tilsynet og hva som ligger til arbeidsgiveransvaret. Kompetanseutvikling er et kjerneelement i arbeidsgiveransvaret. Samtidig er faglig utvikling av kirkelige medarbeidere, i særdeleshet stillinger til det vigsles til, en del av tilsynets ansvar. Bispemøtet gir sin tilslutning til Kirkerådets forståelse av at biskopen kan «bidra til tverrfaglig kompetanseledelse i prostiene og bispedømmene». Det forutsettes at biskopene og Bispemøtet gis en særlig rolle inn i arbeidet med kompetanseutvikling som skal opp som Kirkemøte-sak i 2026.

Nært beslektet med kompetanseutvikling, er inspirasjons- og fagsamlinger i regi av biskop. Disse samlingene er ikke en del av ordinær etter- og videreutdanning, men ligger til tilsynets ansvar for å rettlede og oppmuntre kirkelige medarbeidere.

Høringsdokumentet foreslår at Tjenesteordning for biskop § 6a nå skal stadfeste at «biskopen kan innkalle vigslede medarbeidere til fagsamlinger i bispedømmet, og se til at vigslede medarbeidere blir gitt tilbud om og får tilrettelagt for kompetanseutviklingstiltak». Dette er en reell styrking av tilsynet med kateketer, diakoner og kantorer, ettersom biskop hittil kun har kunnet invitere til slike samlinger. Det er viktig i dette at arbeidsgivere, som Kirkerådet forutsetter i høringsdokumentets pkt. 5.2.4, «prioriterer å sette av midler til faglig utvikling så langt det er økonomisk mulig». At paragrafen stadfester at dette gjelder vigslete, bidrar til å synliggjøre at relasjonen mellom biskop og vigslete er sterkere enn den biskopen har til øvrige medarbeidere. Samtidig er erfaringen at et slikt tydelig skille mellom vigslete og ikke-vigslete kirkefaglige medarbeidere blir for kategorisk og lite fruktbart. Det bør derfor vurderes om paragrafen burde endres til at «biskopen innkalle medarbeidere i stillinger det vigsles til til fagsamlinger i bispedømmet, ...»

Biskopens rolle ved ansettelser

Bispemøtet støtter forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til.

Biskopens rolle ved tilsettinger av prester ble svekket da tilsettinger ble flyttet fra bispedømmerådet til partssammensatte utvalg. Kirkerådet foreslår i høringsdokumentet å styrke rollen ved at biskopen skal gi sin påtegning på prostens innstilling før det oversendes tilsettingsrådet. Bispemøtet gir sin tilslutning til dette forslaget, og mener at dette vil bidra til å styrke biskopens rolle på en god måte.

Det vil være viktig at lignende ordninger utvikles for vigslete tilsatt i fellestråd. Kirkerådet varsler at slike rutiner må utarbeides på et senere tidspunkt, i forbindelse med arbeidet med et felles personalreglement. Bispemøtet forventer at man ved et slikt arbeid er påkoblet arbeidet fra en tidlig fase, og det forutsettes at prostet vil være sentral i den praktiske oppfølgingen av tilsettingsarbeidet lokalt.

Bispemøtet gir også sin tilslutning til Kirkerådets forslag om kollas og tjenestebrev.

Det er viktig for Bispemøtet å understreke at kirkens praksis knyttet til dispensasjon fra krav om medlemskap i Den norske kirke følger, som høringsnotatet skriver, endringer i diskrimineringsloven.

Saksbehandlingsregler knyttet til vigsling

Bispemøtet støtter at det innføres nye saksbehandlingsregler for vigslingssamtalen. På bakgrunn av et større arbeid omkring egnethetsvurdering av personer som søker vigsling til kirkelig tjeneste, mener imidlertid Bispemøtet at nærmere bestemmelser om hvordan slike saksbehandlingsregler skal utformes må avgjøres på et senere tidspunkt.

Bispemøtet deler Kirkerådets vurdering om at det er behov for å innføre noen ordninger knyttet til tilfeller hvor biskop vurderer at vigslingkandidaten ikke kan vigsles. Dette vil i så fall være resultatet av en langvarig og sårbar prosess for vigslingkandidaten, og vil i alle tilfeller være svært spesifikk og kontekstuell. Det er derfor behov for at en innføring av spesifikke saksbehandlingsregler sees i sammenheng med øvrige skikkethetsvurderinger underveis i utdanningsløpet.

Utdanningsløpene til tjenester det vigsles til i Den norske kirke har vært i stor endring de senere årene, og en økende andel som søker vigsling til prest har ikke gjennomført et tradisjonelt studieløp som leder til cand.theol.-graden. Dette har ført til at den dialogen biskop har hatt med student gjennom seks års utdannelse nå må gjøres på kortere tid. Samtidig har etableringen av det vigslingsforberedende programmet *Veien til vigsling* styrket biskopens kontakt med de som tar utdannelse for å bli kateket, diakon og kantor. Det arbeides nå med å utvide ordningen slik at biskopen får anledning til å møte studentene to ganger i løpet av studietiden, slik det har vært for prester i tidligere *Veien til prestetjeneste* fra slutten av 90-tallet. Deltakelse på disse er avgjørende både for at studenten skal få en relasjon til biskop, og for at biskop skal få nødvendig kjennskap til de som senere vil søke om vigsling.

Samtidig med at det arbeides med utvidelse av *Veien til vigsling*, er Bispemøtet i ferd med å starte et arbeid med å se på egnethetskriterier for vigsling. Dette er et omfattende arbeid som det vil bli nedsatt en egen arbeidsgruppe for å utrede. Gjennom kontakt med blant annet Svenska kyrkan, som har en omfattende ordning for å sikre egnethetsvurdering, har det blitt tydelig at denne egnethetsvurderingen må sees i sammenheng med rutiner der hvor vigslingkandidat ikke får innvilget søknad om vigsling.

Bispemøtet ber derfor Kirkerådet om å avvente med å fastsette regler for hvordan dette skal skje til et senere tidspunkt.

Øvrige merknader

Utover de høringsspørsmål som Kirkerådet legger opp til i sin høring, ønsker Bispemøtet å kommentere to temaer som berøres i høringen, knyttet til visitasreglement og faste møtepunkter mellom de valgte rådene og daglig ledelse i soknet.

Visitasreglement

Kirkerådet mener at «rammene rundt visitasen, som er en svært sentral side ved biskopens tilsyn, prinsipielt bør ordnes gjennom regler gitt av Kirkemøtet», og varsler en fremtidig sak for Kirkemøtet om dette. Det forutsettes at Bispemøtet vil ha en rolle i forberedelsen av en slik sak. Kirkerådet skisserer at et slikt lovverk vedtatt av Kirkemøtet vil innebære å fastsette noen rammebestemmelser, og at Bispemøtet fastsetter nærmere bestemmelser.

Visitas er, sammen med vigsling, selve kjernen i tilsynet. Ved å fastsette å ha en episkopal struktur i Den norske kirke, forstår Bispemøtet det slik at man også har uttalt at man vil ha visitas som en ordning i kirken. Kirkemøtet har allerede, gjennom fastsettelse av Tjenesteordning for biskoper § 7, vedtatt at «biskopen visiterer sokn i bispedømmet i samsvar med visitasreglement fastsatt av Bispemøtet». Visitasen er biskopens viktigste verktøy i tilsynet, og Bispemøtet er kritiske til at visitasreglementet i større grad enn tidligere skal vedtas av organer som ikke selv utfører visitas. Bispemøtet vurderer at Kirkemøtet har vedtatt at visitas skal finne sted, og at det må være opp til Bispemøtet å fastsette reglement utover dette.

Faste møtepunkter med de valgte rådene og daglig ledelse i soknet

For at Den norske kirke skal fungere godt, kreves det tydelig samhandling og samledelse. Biskopen spiller en viktig rolle i dette, og den foreliggende saken om biskopens tilsyn hvor man i større grad ønsker å fremheve biskopens rolle i hele kirken, er et godt utgangspunkt for å tematisere dette.

Det vil i det videre være viktig at biskopen har jevnlig møtepunkter med både den daglige ledelsen i fellesrådene og soknene, og med de valgte råd. Samtidig må både

biskopens og bispedømmerådenes møtevirksomhet ses i sammenheng med ressursbruk. Med stadfestelse av prosten som biskopens medhjelper i tilsynet forutsettes det at prosten er et avgjørende bindeledd mellom menighetsråd/fellesråd og biskop, og representerer biskopen som organ.

Bjarte Hetlebakke

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Hvordan har man isåfall tenkt at biskopen skal kunne utøve noen som helst form for myndighet uten å kunne gi bindende pålegg?

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Dette vil de facto flytte tilsynsansvaret over til stiftsdirketøren og umyndiggjøre biskopen.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

I mitt phd arbeid har jeg avdekket svært variert praksis rundt ordinasjonssamtalen, alt fra en type eksaminasjon til en nærmere sjelsesørgerisk samtale. Ordinasjonssamtalen bør få en felles ramme på tvers av bispedømmer/biskoper. Den bør også muligens und

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Kirkemøtet må tenke seg vel om i denne saken, slik at ikke biskopen sin rolle, tilsynsansvar og myndighet svekkes på noen som helst måte. Balansen mellom valgte råd og vigslede stillinger er et viktig særtrekk ved Dnk. Det er uheldig om for mye makt samles på kirkeverger og stiftsdirektører, som i mange tilfeller kan ende opp som "skygebiskoper/sokneprester" med både pengesekk, styringsrett og strategiansvar. Husk at Porvoo-avtalen (og andre økumeniske avtaler) forplikter Dnk rundt de aktuelle spørsmålene i denne saken, særlig til å opprettholde embetet som formidler av ord og sakrament. Dette siste innebærer en form for åndelig strategisk ledelse som ikke bare kan gjøres gjennom å "snakke godt sammen" men med en reell styringsmyndighet.

Bjergvin bispedømeråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Biskopen kan skriftleg gi bindande pålegg vedrørende vigsla og andre kyrkjelege tilsette si tenesteutøving. Pålegget skal følgjast opp i eit samarbeid mellom biskop og arbeidsgivar.

Biskop kan skriftleg gi bindande pålegg til kyrkjelege råd i saker som berører rådenes lojalitet til Den norske kyrkja sitt læregrunnlag, jf. Kirkeordninga § 37.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Bispemøtet er i ein prosess med «egnethetsvurdering» og har eit ordning for oppfølging av studentar til vigsla teneste, det bør difor vera bispemøtet som utarbeidar eventuelle sakshandssamingsreglar i forlenging av desse pågåande prosessane.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Bjørgvin bispedømeråd sluttar seg til biskopane si felles høyringsuttale, men vil påpeika at det er ryddigare å kalla biskopens samtale med prostane for ein leiarsamtale og at medarbeidarsamtalen høyrer til i arbeidsgjevarlinja med stiftsdirektøren.

Bjørn Engebakken

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Stiftsdirektøren har ingen form for tjenesteordning eller kallsbrev, noe som gjør det problematisk at personen da vil få så stor styringsrett over presteskabet.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

*Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til
vigslingssamtalen?*

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Bodø domkirkes menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Nei

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Bodø kirkelige fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Biskopen kan ikke ha myndighet inn i den andre arbeidsgiverlinjen og andre rettssubjekter.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

En leder, i dette tilfellet biskopen, må ha hele «verktøykassen» tilgjengelig; personal, fag og økonomiansvar. En fordeling kompliserer hverdagen og vil fungerer svært dårlig/ikke i det hele tatt når det er vanskelige tider.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Nei

Merknader

Fellesrådet har mange ansatte, der noen er vigslet. Vi er opptatt av at alle skal ha like rettigheter til kompetanseutvikling og jobber gjerne sammen med bispedømmet om

dette. Men det er uheldig om noen (de som er vigslet) forfordes i.f.t. andre ansatte, da det kan skape misnøye og en polarisering blant de ansatte som vi ikke ønsker.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Nei

Merknader

Fellesrådet er et selvstendig rettssubjekt og ansetter sine egne folk. Biskopen kan derfor ikke ha en rolle i dette, uavhengig av om de er vigslet eller ikke.

Vigsel og oppfølging av dette må håndteres uten å gripe inn i de forskjellige arbeidsgiverlinjene.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslings samtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Borg bispedømmeråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Til punkt 4.3: Borg bispedømmeråd mener at biskopen bør kunne gi bindende pålegg til valgte råd. Den norske kirke er som organisasjon sårbar for tilfeller der råd eller rådsmedlemmer opptrer sterkt kritikkverdig. Dette fordi hvert valgte råd, bortsett fra i saker som er regulert i kirkeordningen eller i regelverk, er autonome og ikke svarer til andre enn seg selv. Norske organisasjoner/virksomheter har ofte et landsstyre/sentralstyre som ved brudd på organisasjonens regler og retningslinjer, har fullmakt til å gjøre beslutninger/instruere nivåer utover i organisasjonen. Et slik virkemiddel kan være å frata en person medlemskapet i organisasjonen slik at man ikke lenger er valgbar til verv. Dette anses ikke å være et virkemiddel egnet i Dnk. I tjenesteordning for biskoper § 1 har bl.a. følgende ordlyd: ..fremme og bevare enheten i Guds kirke og rettlede og oppmuntre bispedømmets menigheter... og videre: Biskopen fører tilsyn med at de kirkelige råd i bispedømmet utfører sitt arbeid i lojalitet med den evangelisk-lutherske lære. Med utgangspunkt i biskopens allerede godt innarbeidede ansvar jf. tjenesteordningen foreslås det som en sikringsbestemmelse at biskopen gis adgang til å gi bindende pålegg til råd og rådsmedlemmer i Dnk.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet ved stiftsdirektør var knyttet til forslaget om en arbeidsgiver for alle ansatte i Dnk. Siden rDnk forblir arbeidsgiver for prestene og fellesrådene for øvrige ansattegrupper i lokalkirken er en naturlig konsekvens at biskopen fremdeles blir arbeidsgiver for prestene. Dette gir en sammenhengende linje i tjenesten med ord og

sakrament, fra biskop via prost til prestedtjenesten. Biskopens helhetlig ansvar for Dnks arbeid og ansatte svekkes ikke av at biskopen fortsetter som leder for tjenesten med ord og sakrament i kraft av å være arbeidsgiver.

Videre vil en overføring av arbeidsgiveransvaret fra biskop til BDR v. stiftsdirektør medføre et behov for å regelfeste en rekke bestemmelser om relasjonen mellom biskop og stiftsdirektør, som i dag ikke er nødvendig, Vi mener også at forholdet mellom prostene og biskopen vil bli komplisert ved at biskop ikke lenger har arbeidsgiverstyringsrett over sine viktigste medarbeidere.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Følger implisitt av svar på forrige spørsmål

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Gitt Kirkemøtets vedtak i sak 10/24 Organisasjonsutvikling – strategi for fellesløsninger i Den norske kirke er det naturlig at planer for kompetanseutvikling for alle kirkefaglige ansatte utarbeides. Biskopens rolle i kompetanseutvikling kan være et steg mot målet om at biskopens tilsyn og ledelse i større grad skal omfatte alle ansatte. Fra KM sak 10/24 henvises det til følgende målsetting: Å bygge en felles kultur i hele kirken har stått sentralt de senere årene. For å lykkes med å styrke samledelse og samarbeid, er viktige verktøy ulike fellesløsninger innenfor digitalisering, HR og lønn og regnskap. De kan bidra til bedre måloppnåelse, mer profesjonelle arbeidsgivere, forbedret arbeid med rekruttering og kostnadseffektivitet.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Dette kan ivaretas på ulike måter: Ved at prostene medvirkning i utforming av utlysningstekster, ved at prosten på vegne av biskopen deltar i prosessen med tilsetting

selv om vedkommende ikke har sete i fellesrådets administrasjonsutvalg, og/eller ved drøfting av kandidater for utvelgelse til intervju.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Bør fastsettes på et senere tidspunkt, da det for tiden pågår et arbeid rundt egnethetsvurdering.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Bremanger Sokneråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Byåsen menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Byåsen menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Byåsen menighetsråd viser til høringen om biskopens tilsyn. I en tid der vi vil ha mer og tillitsfullt samarbeid mellom prestelinjen og den folkevalgte linjen, er det tydelighet og ikke utydelighet som bidrar til dette. Dokumentet viser utydelighet mellom tilsyn/ledelse og folkevalgtes styringstjeneste. Det må ikke være tvil om at biskopen ikke har styringsansvar overfor det valgte styringsorganet. Utformingen av den vedtatte styringsform er at «representant for tjenesten med ord og sakrament» (biskop, prost,

sogneprest) er en del av styringsorganet som fullverdig medlem – på linje med de øvrige. Dette samvirkeprinsippet må ikke uthules.

I høringsdokumentet innfører man et nytt begrep for biskopens tilsyn, nemlig «ledelse». Det skaper forvirring og uklarhet i praksis om legitimiteten til de demokratisk valgte organer, ikke minst menighetsrådet, men også fellesrådene. Biskopen skal ikke utøve ledelse i arbeidsrettslig forstand. Likevel omtales biskopens funksjon som ledelse av menighetens misjon, dvs kjerneoppgavene til menigheten, samtidig som biskopen skal være medlem av styringsorganene (direkte eller ved representasjon). Dette uthuler Kirkemøtets vedtak om at Den norske kirke skal styres av demokratiske organer. Vi mener begrepet tilsyn er godt og dekkende nok, og ivaretar den teologiske og åndelige kompetanseutøving. Byåsen menighet vil stimulere til samspill mellom de to linjene, Det gjør vi ikke med å gjøre kompetansegrensene uklare.

Bønnelista

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Vi mener at menighetsrådene skal være arbeidsgiver for prestene.

Støtter du/dere forslaget om at prostene fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prostene fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Inntil menighetsrådene overtar.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ingen mening

Merknader

Vi mener at menighetsrådet skal være arbeidsgiver for sine ansatte inkludert prestene. Dette vil gi mer frivillig innsats i menighetene når de kan være med å bestemme mer over egen virksomhet.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Carl Philip Weisser

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Nei

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Christfried Kaul

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Dersom prosten har både delegert tilsyn og arbeidsgjevaransvar er tilsyn og arbeidsgjevaransvar ikkje skilt frå kvarandre, men det bør det vere.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Detter er i tråd med biskopens tilsyn

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Det er for lite klart kva som ligg i å styrke biskopens rolle.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Nei

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Biskopen bør ikkje ha arbeidsgjevaransvar, men bruke ressursene sine på tilsyn med kyrkja lokalt, og vere ein samlande inspirator, motivator og rettleiar for kyrkja lokalt.

Creo - 2forbundet for kunst og kultur

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ingen mening

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Creo meiner at biskopen bør føre et så tilnærma likt tilsyn som mulig med alle kirkemusikere, enten de er vigsla eller ei. Først og fremst er de musikk- og kulturarbeidere. Biskopen bør også føre tilsyn med musikkvirksomheten og kulturarbeidet i menigheten.

David Vogel

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ingen mening

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Davik sokneråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Det er uklart kva konsekvens dette vil få.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Den Norske kirkes ungdomsutvalg

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Vi unge under 30 år verdsetter klare og forståelige rammer i kirken. Å flytte § 1 inn i kirkeordningen kan gi bedre oversikt og tilgjengelighet til regler som beskriver biskopens tilsynsansvar. Dette vil kunne bidra til å bygge tillit blant unge som ønske

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Mange unge oppfatter det som viktig at ledelsen balanserer autoritet med dialog. Å unngå bindende pålegg kan fremme samarbeid og engasjement fra unge medlemmer i rådene.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

For unge som er opptatt av demokratiske prinsipper, kan det være positivt at styringsretten flyttes til bispedømmerådet, noe som kan signalisere en mer kollegial og rettferdig ledelsesstruktur.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Vi unge, spesielt de som vurderer kirkelig tjeneste, vil trolig verdsette en tydelig satsing på kompetanseutvikling, da det gir mulighet for personlig og faglig vekst.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Unge kandidater kan oppfatte mer formelle rammer som en sikring av vilkårlig behandling, og dette kan øke tilliten til prosessen.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Det Norske Diakonforbund

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

DNDF mener at §1 kan stå både i tjenesteordningen og i kirkeordningen. Sammen med den nye innledende setningen som et tillegg gir dette et godt bilde av hvordan biskopen utøver sitt tilsyn, og gir en god innledning til begge disse ordningene.

Vi vil tilf

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Nei, DNDF støtter ikke dette forslaget. Dette bør biskopen ha anledning til ihht tilsynsansvaret og utøvelsen av bispefunksjon. Se forøvrig neste høringsspørsmål (3).

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerrådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

DNDF støtter ikke å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerrådet v/ stiftsdirektøren.

Det er i hovedsak to grunner for dette.

1. For det første henger denne begrunnelsen sammen med begrunnelsen i høringsspørsmål 4 og for det andre det faktum at biskopen både er en person/embete og en funksjon. Vi vil utdype del to av begrunnelsen her.

Ad. Biskop som person/ embete - tilsynsfunksjonen

Biskopen som person utgjør i kraft av sitt embete tilsyn med de vigslede tjenester. Dette innebærer oppfølging av dem som etter sin vigsling arbeider som henholdsvis diakoner, kateketer, prester og kantorer. Denne siden ved biskopens rolle ønsker kirken å fastholde videre. Dette støtter DNDF.

Ad. Biskop som funksjon

I kraft av sin utøvelse av bispegjeringen er biskopen også en funksjon som medfører at ansatte ved bispedømmekontorene bidrar inn mot biskopens utøvelse av sin tjeneste. Dette handler om godkjenning av trosopplæringsplaner, oppfølging av diakonien i menighetene, og spørsmål knyttet opp mot forvaltningen av ord og sakrament. Fagansatte innen diakoni og undervisning ved bispedømmekontorene ivaretar med dette viktige sider ved biskopens funksjon i kirken.

Ved å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskop til bispedømmerådet v/ stiftsdirektør, vil utøvelsen av styringsretten, slik den er fremmet som forslag i høringen, ivaretas av prostene. En slik desentralisering av arbeidsgivers styringsrett vil underminere en helhetlig og enhetlig styring av prestene da ulike proster vil utøve styringsretten ulikt. Erfaringen fra førstelinjetjenesten viser at proster ivaretar sin rolle som prost ulikt fra prosti til prosti. Vedrørende tilsyn, er dette også noe som oppfattes ulikt hos prostene. DNDF støtter KUFO i deres bemerkning hvorvidt det nå åpnes opp for at tilsyn kan delegeres til prost, som igjen delegerer tilsyn til sokneprest? Begrepene ledelse og tilsyn fremstår også noe uklart, og oppfordrer til en tydeliggjøring her. Disse begrepene er ikke likestilt, da ledelse er mer inngripende enn tilsyn.

Og videre: når alle prostene skal utøve arbeidsgivers styringsrett uten daglig tilgang på de samme ressursene som biskopen har i dag i form av HR-tjenester og spesialisert kirkefaglig kompetanse på biskopens kontor, og samtidig kjempe seg imellom om de samme ressursene for å ivareta arbeidsgivers styringsrett, vil dette kunne medføre en svekket og ikke enhetlig styring av prestatjenesten. Utøvelsen av arbeidsgivers styringsrett vil kunne fremstå vilkårlig og lite sammenhengende. I tillegg til at det i høringen legges opp til en stor arbeidsbyrde på prostene som arbeidsgivere, skal prostene ivareta et utvidet ansvar for fagsamlinger for alle vigslede og økt samordning mellom prestatjeneste og råd. Prostene har per i dag en høy arbeidsbelastning, og DNDF tror det ikke er hensiktsmessig for verken prostene selv, prester eller andre ansatte at denne utvides.

Ved å fastholde biskopens styringsrett over prestene som arbeidsgiver, vil en i større grad kunne sikre en enhetlig, felles og rettferdig utøvelse av arbeidsgivers styringsrett over prestene.

På dette grunnlag kan ikke DNDF støtte en flytting av arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmeråd v/ stiftsdirektør.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

DNDF støtter ikke at prosten skal være biskopens medhjelper og samtidig ivareta arbeidsgivers styringsrett over prestene lokalt. Se forøvrig høringsspørsmål 3. Fordi: det som oppleves problematisk med at biskop både har tilsyn og er arbeidsgiver, skyves ned på mellomledernivå, ned på proste-nivå. DNDF kan ikke se at dette løser noen utfordringer knyttet til de utfordringene som biskopen opplever i dag. Prostens dobbeltrolle (som biskopene ønsker seg bort fra) i og med dette grepet, sammen med en økt arbeidsmengde tilsier at dette ikke forslaget kan støttes.

I høringen beskrives det også hvordan skille mellom biskop, prost og sokneprest, handler om nivå og ikke innhold i tjenesten. Både biskop, prost og sokneprest er vigslet til ordets og sakramentenes tjeneste. Ved å tillegge prosten rolle i tilsynet og arbeidsgiveriet, vil det i praksis kunne medføre at lokal sokneprest blir kirkefaglig leder for de vigslede, og ikke-vigslede tjenestene lokalt. Dette går på tvers av den likestillingen av tjenester som «Høyring om regulering av styringstenesta i Den norske kyrkja i kyrkjeordninga og av tilhøvet mellom prestetenesta og verksemda til soknerådet mv.» legger opp til. Dette vil kunne bidra til konflikter lokalt. Det er ikke kirken tjent med.

Implikasjoner av dette blir fort at det reellt utfordrer diakoners og andre vigsledes autonomi, fagansvar og fagledelse ved at deres tjenesteordning kan bli å anse som underlagt andres. Igjen: Dette er ikke kirken tjent med. Et notabene som også er verdt å bemerke, er at det anses lite gunstig for ansatte i fellesråd å få enda flere ledere å forholde seg til, i en allerede oppslittet ledelse.

DNDF støtter derfor ikke dette punktet i høringen.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

DNDF støtter at biskopens rolle styrkes i kompetanseheving for alle ansatte; både på bispedømmenivå, prostnivå og lokalt. Dette kan skje eksempelvis i form av stiftsmøter/-dager, tilsynssamlinger for hver enkelt yrkesgruppe for å ivareta det særlige «faglige

blikket» som hver faggruppe bidrar med, (tverrfaglige) fagdager, ABV og tverrfaglige prostivise konvent/ fagsamlinger. Vi vet ellers at biskopens tilsyn utøves ulikt i ulike bispedømmer, akkurat som fagsamlinger. DNDF henviser her til KUFOs hørings svar som mener at dette må tydeliggjøres, og settes i et forpliktende system. Her er det viktig at utvikling av fagsamlinger skjer i samarbeid med kirkefagansatte rådgivere på bispedømmekontorene i samarbeid med diakoner og andre kirkefaglige tilsatte lokalt. DNDF viser ellers til KUFOs svar på dette høringspunktet, som gir et godt og grundig saksfremlegg.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

DNDF støtter at biskopens rolle ved tilsetting styrkes.

Som KUFO, vil DNDF også trekke opp usikkerhet som er skapt gjennom tilskuddsmodellen rundt vigslede stillinger. Selv om det er foreslått noen kompensierende tiltak, er det ingen som lenger kan pålegge arbeidsgiver å lyse ut etter kvalifiserte, vigslede stillinger. Dette er en radikal endring som på sikt kan få uheldige konsekvenser for et helt arbeidsområde, og for kirken. Kirken trenger kompetanse i alle utadrettede stillinger. Biskopen kan her bli en viktig pådriver for at fellesrådene ikke går på akkord med kompetanse, og at incitamentene som Kirkerådet foreslår følges opp.

En styrking av biskopens rolle ved tilsettinger i alle vigslede stillinger, kan bidra til at kvalifikasjonskrav blir lagt til grunn i utlysningsprosesser, at de blir fulgt, og at det legges til rette for utdanning som tilfredsstillende kravene til diakon.

Vi henviser videre til KUFOs svar, som sier at når stillingene gjennom tilskuddsmodellen "ikke lenger er beskyttet, frykter vi at kortsiktige mål og krav om telling av aktiviteter, styrer tilsettingene i kirkelige fellesråd. Kompetanse kommer i andre rekke. Selv om aktivitetsmodellen på flere punkt er forbedret så er den fortsatt sårbar når det kommer til kompetansespørsmål.

Som en konsekvens av tilskuddsmodellen så mener vi at biskopen må inn på et tidlig tidspunkt i vurdering av hvilke stillinger som skal lyses ut i fellesrådene." Som KUFO mener DNDF at rekruttering og kompetansekrav ikke kan overlates ene og alene til det lokale nivået.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslings samtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

DNDF ønsker å understreke at det for tiden pågår mange parallelle høringer og prosesser som på ulike måter berører diakonitjenesten i Den norske kirke. Dette skaper en opplevelse av betydelig høringsbelastning, både i omfang og potensielle konsekvenser, særlig når prosessene påvirker hverandre gjensidig. Det er derfor viktig å se de ulike høringene i sammenheng og vurdere deres samlede implikasjoner for alle kirkelige tjenester.

Denne høringen som omhandler biskopens tilsyn angår ikke bare prestatjenesten, men også diakoner og øvrige ansatte i kirkelige fellesråd, både vigslede og ikke-vigslede. DNDF ser at denne høringen, samt "Høyring om regulering av styringstenesta(...)", har skapt uro blant våre prestekolleger, slik som sak om tilskuddsforvaltning har ført til uro blant diakoniansatte og undervisningsansatte.

På bakgrunn av dette avgir vi vårt høringssvar med noen forbehold, og ønsker samtidig å belyse noen konsekvenser høringsforslaget kan få for diakonitjenesten og andre kirkelige tjenester.

Det norske diakonforbund, Hamar stift

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

For oss diakoner vil dette kunne bety mye.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslings samtalen?

Ingen mening

Merknader

Vårt inntrykk er at vigslingsamtalene har foregått på gode måter fram til nå.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Det teologiske fakultet, Universitetet i Oslo

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Ikke bare § 1, men også § 2 bør flyttes inn i kirkeordningen. Der bør det presiseres at biskopen har ansvar for tilsyn med, men også styringsrett over, prestene (og vigslede medarbeidere i bispedømmet), hvilket kan delegeres til bispedømmerådet ved stifts

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Det er viktig at biskopen i tvilstilfeller beholder denne muligheten, som riktignok benyttes ytterst sjelden.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Det ville bety en betydelig svekkelse av prestedtjenesten, dersom det ikke er biskopen som har arbeidsgiveransvar og styringsrett. Det vil også svekke biskopens autoritet og teologiens betydning for ledelse av kirken.

Forskning utført ved Universitetet i Oslo konkluderer med at dette vil gjøre biskopen til en mer perifer aktør i mange av de store beslutninger og utfordringer kirken står overfor de neste årene. Det teologiske fakultet vil derfor advare mot forslaget om å fjerne biskopens arbeidsgiveransvar for prestene. Det vil svekke biskopens posisjon, og både prostenes og prestenes autoritet innad i kirken. Kirkemøtet har ikke konkludert i denne saken, og i dagens pressede økonomiske situasjon bør det ikke være tale om en slik omlegging, som vil kreve omstilling og skape store utfordringer for samarbeidet på tvers av ulike yrkesgrupper i kirken.

Situasjonen etter Kirkemøtets kompromisser i årene 2022-24 er at kirken nå innfører samledelse lokalt og på prostinivå. Det samme prinsippet bør også gjelde på bispedømmenivå. I Oslo ser vi nå et forbilledlig samarbeid mellom biskop, stiftsdirektør

og kirkeverge. Dette er atskillig mer rasjonelt og arbeidsbesparende i dagens situasjon enn å frata biskopen arbeidsgiveransvar og styringsrett for prestene. Også prinsipielt er dette viktig, fordi det gir prost og biskop autoritet til å lede i kraft av sin teologiske kompetanse. Den ledelsen som allerede finner sted gjennom den pastorale linjen (biskop-prost-sokneprest) er underbelyst og undervurdert i notatet. Det er ifølge fakultetets ledende forskning på feltet den bærende strukturen for teologisk ledelse av Den norske kirke per i dag, med lange historiske røtter. Om denne pastorale ledelseslinjen brytes, vil det være svært uheldig for kirken, både på kort og lang sikt.

Per desember 2024 ser vi at kirken vil måtte gjennomføre store kutt i administrasjonen. Også av den grunn er det rasjonelt å videreføre dagens modell.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Prosten bør fortsatt ivareta tilsynsoppgaver for biskopen samt arbeidsgivers styringsrett over prestene lokalt. Dette punktet viser hvor lite hensiktsmessig det vil være å skille tilsyn og arbeidsgiveransvar på bispedømmenivå.

Både biskopen og prosten kombinerer tilsynet og arbeidsgiveransvaret for å utføre den særlige type ledelse som kreves i en kirke, med profesjonens autoritet og legitimitet. Det er derfor avgjørende at biskopen beholder dette ansvaret også i en fremtidig kirkeordning, noe som faktisk styrker tilsynet og den samlede teologiske ledelsen av kirken, sentralt og lokalt. Om det skal skje endringer, må det være at biskopen overtar ansvaret for alle vigslede, og i praksis delegerer noe av oppfølgingen til stiftsdirektøren.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Biskopen må gjerne ha en aktiv rolle i dette arbeidet, men det vil være vanskelig å gjøre det på en god og kvalifisert måte uten at biskopen viderefører arbeidsgiveransvaret og tilsynet.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Det er et misforhold her mellom de ulike stillingskategoriene, ettersom ordinasjonen av prester innebærer et livslangt løfte, mens de andre stillingene ikke gjør det. Det ligger også andre fullmakter og forpliktelser til prestedtjenesten enn de andre stillingene som det vigsles til. For å presisere dette, bør det språklige skillet mellom ordinasjon og vigsling videreføres, og det bør presiseres tydeligere hvilke forventninger og forpliktelser som ligger til de andre stillingene utover prestestillingen.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Dette bør gjøres uavhengig av hvor arbeidsgiveransvaret ligger, men blir ikke viktigere om ansvaret ligger hos biskopen, slik vi argumenterer for.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Kirkerådet bør avklare biskopens rolle i tilsynet ved at det tenkes sammen med og ikke atskilt fra arbeidsgiveransvaret. I en tid da prestedtjenesten har kommet under press og budsjettene kuttet, vil dette tydeliggjøre kirkens forankring og etablere den enhet og sammenheng som har vært etterspurt i tidligere høringsprosesser. Det aller viktigste spørsmålet i denne høringen, er således spørsmål 3: Arbeidsgivers styringsrett. Denne bør på ingen måte flyttes over til stiftsdirektøren. Den bør tvert imot ligge hos biskopen som øverste ansvarlige i bispedømmet, men kan for mange praktiske hensyn delegeres til stiftsdirektøren.

Dnk

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ingen mening

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Domprosten i Bergen

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Tilsyn gir ikke mening uten muligheten til å gi bindende pålegg.

Valgte råd må stå under tilsyn, både på sin utøvelse av arbeidsgiveroppgaven, på hvordan de forholder seg til kirkens lære, og i forhold til vedtak fattet av Kirkemøtet.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

MEN - Begrepet Arbeidsgivers styringsrett er smør på flesk.

Begrepet bør gå ut av bruk snarest. Begrepet inneholder uansett ikke hverken mer eller mindre enn hva som er beskrevet i avtaleverk og annet lovverk innenfor arbeidsretten.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Se merknad ovenfor. Prost leder uansett prestatjenesten i prostiet.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Nei

Merknader

Jeg støtter ingen tiltak som gir økt byråkrati.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Drammen kirkelige fellestråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Kirkeordningen har flere bestemmelser som omtaler oppgaver for biskopene. Det vil derfor være klargjørende at den innledende bestemmelsen i § 1 i tjenesteordningen for biskoper tas inn i kirkeordningen for å peke på bispetjenestens grunnleggende oppgaver

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

DKF legger til grunn at biskopens tilsynsansvar omfatter hele Den norske kirke som trossamfunn. Det vil imidlertid reise flere krevende problemstillinger dersom biskopen skulle ha generell adgang til å gi bindende pålegg til de demokratisk valgte rådenes arbeid. Høringsnotatet peker selv på at bindende pålegg vil være radikalt inngripende overfor et demokratisk organ. DKF mener derfor at dagens bestemmelse om at de valgte organer er forpliktet på Den norske kirkes læregrunnlag anses som tilstrekkelig.

DKF har merket seg at det i høringsnotatet likevel legges til grunn at de valgte råd - i rollen som arbeidsgiverorganer – har plikt å følge opp dersom en biskop gir et bindende pålegg til en ansatt. Når det gjelder biskopens hjemmel for å gi bindende pålegg overfor kirkelig tilsatte, er dette en myndighet som sjelden tas i bruk. Vi erfarer at det likevel hersker endel usikkerhet knyttet til praktiseringen av denne bestemmelsen. DKF vil understreke at både soknet og rDnk - i rollen som arbeidsgiver - selv vil stå ansvarlig for eventuelle arbeidsrettslige sanksjoner mot egne tilsatte. Det innebærer at både lokalkirkelige arbeidsgiverorganer og organer som opptrer på vegne av rDnk, vil måtte gjøre en selvstendig vurdering av hvorvidt det i en situasjon der biskopen har gitt et bindende pålegg samlet sett foreligger saklig grunnlag for bruk av sanksjoner. Dette må vurderes i lys av alminnelige arbeidsrettslige regler.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Dette spørsmålet er formulert på en misvisende måte, da forslaget til nytt regelverk ikke innebærer videreføring av dagens prosterolle, men introduserer en ny forståelse av hva det innebærer at prosten er biskopens medhjelper.

DKF er uenig i den foreslåtte nyutvikling av prosterollen av flere grunner:

1. Biskopens tilsyn anses i gjeldende ordninger å være et personlig ansvar for biskopen, som i utgangspunktet ikke kan delegeres. Dette har ligget til grunn for bispetjenestens utforming i Den norske kirke i lang tid. Oppgaver som kan delegeres er angitt særskilt i § 15 i tjenesteordningen. Høringsnotatet fastholder prinsippet om at tilsynsmyndigheten ikke kan delegeres (s. 19). De foreslåtte regelendringer inneholder imidlertid forslag som innebærer at prosten i forslaget får nye oppgaver som etter vår vurdering nærmest må anses å være et selvstendig mandat til å utøve tilsyn.

Dette blir særlig tydelig i forslaget til nytt siste ledd i tjenesteordning for prost § 5 der det sies om prosten at vedkommende "skal se til at de øvrige vigslende medarbeidere i prostiet utfører sin tjeneste i samsvar med sine vigslingsforpliktelser.» Tilsyn med vigslende medarbeidere er en av primæroppgavene for biskop som i dagens tjenesteordning er et personlig ansvar for biskopen. Å legge så tydelig medansvar for utøvelse av direkte tilsynsfunksjoner også til prosten, vil etter vår vurdering både bidra til å svekke bispetjenestens egenart og til å skape en mer uklar prosterolle. Vi kan ikke se at Kirkemøtets vedtak om kirkelig organisasjonsutvikling gir signaler om at prostene skal tillegges tilsynsoppgaver. Vi mener derfor at denne nye bestemmelsen må tas ut.

2. Oppgavene som beskrives i eksisterende § 5 fremstår klart som utøvelse av prostens ordinære arbeidsgiverfunksjoner som leder for prestedtjenesten. Den foreslåtte tilføyelse i § 5 første ledd omdefinerer disse til oppgaver prosten ivaretar som biskopens medhjelper. Denne innledende tilføyelsen bør utgå.

3. Forslag til endring av § 5 siste ledd, utfordrer de daglige lederne av kirkelige fellesråd som etter lov og avtaleverk har ansvaret for kompetanseutvikling av egne tilsatte. Prostens medansvar for å gi faglig veiledning, råd og støtte til fellesrådstilsatte er allerede regulert i § 3. Kirkemøtets vedtak om kirkelig organisasjonsutvikling inviterer til samarbeid mellom prost og kirkeverger om bl.a. kompetanseutvikling basert på avtaler mellom arbeidsgiverne. Endringen i § 5 skaper uklarhet om premissene for samledelse som er lagt til grunn fra Kirkemøtet.

4. Uklarhet om hvorvidt prosten opptrer som arbeidsgiver eller som pastoral leder i den enkelte situasjon, vil også kunne skape uklarhet om på hvilke områder Hovedavtalens regler for medbestemmelse gjelder eller ikke og skape uheldig uklarheter i samhandlingen med de tillitsvalgte på lokalt nivå/prostinivå.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Biskopene har i dag en viktig rolle innenfor kompetanseutvikling bl.a. ved at det på bispedømmenivå blir arrangert ulike opplærings- og inspirasjonssamlinger hvor biskopene spiller en vesentlig rolle. Ansvaret for å tilrettelegge for ansattes faglige og personlige utvikling, samt ansvaret for at virksomheten har nødvendig kompetanse til å ivareta sine oppgaver på faglig forsvarlig måte, tilligger samtidig etter lov og avtaleverk den enkelte kirkelige virksomhet/arbeidsgiver. Dette er et ansvar som ikke kan fratas arbeidsgiver verken ved avtale eller internt regelverk i Den norske kirke. DKF oppfatter biskopene som vesentlige bidragsyttere inn i arbeidet med utvikling av kompetanse både hos valgte kirkelige råd, daglige ledere, kirkelig tilsatte og frivillige medarbeidere. For å sikre bedre ivaretagelse av det særegne ansvar som er lagt til biskopen (tilsynsansvaret), mener DKF at biskopene bør tilføres styrkede økonomiske ressurser til bedre å kunne følge opp personell i eget bispedømme. Vi er ikke avvisende til forslaget om at biskopen kan innkalle vigslede medarbeidere til fagsamlinger i bispedømmet. Vi ønsker imidlertid at denne bestemmelsen får en annen innretning der biskopens grunnleggende tilsynsansvar blir omtalt først. Vi antar at invitasjon til fagsamlinger vil være biskopens foretrukne kommunikasjon med kirkelige arbeidsgivere og de vigslede medarbeidere. I særlige tilfeller bør imidlertid biskopene kunne innkalle til fagsamlinger. Vi forutsetter da at dette vil være tiltak der det også sørges for utgiftsdekning knyttet til medarbeidernes deltagelse, jf vårt forslag over som påpeker behovet for å styrke biskopene med økonomiske ressurser for å kunne følge opp sitt tilsynsansvar.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Vi er opptatt av at dette skjer på en måte som ikke svekker tilsettingsorganets myndighet og ansvar. Høringsnotatet har på dette området mer skisseaktige forslag, og det vises til et arbeid med felles personalreglement. Vi avventer derfor å gi klare synspunkter på dette området inntil det foreligger mer konkrete forslag.

DKF er skeptisk til forslaget om at biskopens eventuelle rolle på dette området skal utøves av prostene. Det vises her til omtalen under spørsmål 4 der vi gir klare motforestillinger til at prostene får så tydelig selvstendig fullmakt til å utøve tilsyn i rollen som medhjelper for biskopen.

Det vil skapes en krevende situasjon lokalt i kirken hvis prostene skal kombinere ansvaret som nærmeste leder (arbeidsgiver) for prestene og medlem i kirkelig fellesråd, samtidig som prostene også skal ha tilsynsoppgaver på biskopens vegne i lokale tilsettingssaker. Dette bidrar til en mer komplisert kirkelig struktur som svekker ønsket om å skape nødvendige avklarte rammer for en god samhandling lokalt.

Forslaget slik det nå er utformet, vil bidra til ytterligere komplisering av dagens organisering og skape økt rolleutrygghet både mellom prost og kirkeverge, men også i møtet mellom prost og øvrige tilsatte, og for prostens rolle i kirkelig fellesråd.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Drevja menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Eiksmarka menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Samrådet det legges opp til mellom biskop og ny formell arbeidsgiver, kan lett bli samrøre hvis det ikke gis regler for saksbehandlingen. Kirkerådet har tidligere uttrykt at det bør være et tydelig skille mellom arbeidsgiveransvar og tilsyn (gjengitt i KM 10/22 s. 25-26). Vi tror saksbehandlingsregler kan være viktige utover vigslingsamtalen i punkt 17. Det kan særlig være et behov for regler knyttet til biskopen's fortsatte ansvar med å gi bindende pålegg til ansatte som opptrer i strid med kirkens lære og liv og i ytterste konsekvens kunne frata en prest eller annen vigslet medarbeider vigslingen da dette umiddelbart kan synes uforenlig med at arbeidsgiveransvaret blir flyttet fra biskopen til stiftsdirektøren.

Elsfjord Menighet

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslings samtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Vi ønsker at biskopens rolle skal være styrket og vi frykter at rollen blir svekket ved å ta fra ham arbeidsgiveransvar.

Elverum menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Primært mener Elverum menighetsråd at det ikke bør gjøres endringer i arbeidsgiverorganiseringen nå. Kirkemøtets vedtak om å prøve samledelse med utgangspunkt i dagens organisering bør prøves ut først.

Dersom en likevel velger å gjøre endringer i biskope

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Vi mener at biskopens ansvar i så fall bør innebære at hun må kunne gi bindende pålegg både til alle kirkelig ansatte og til rådsorganene i bispedømmet. Selv om dette er et virkemiddel som trolig svært sjelden vil være aktuelt, bør det tydelig framgå at det kan benyttes også overfor rådsorganene.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Primært mener vi at en slik organisasjonsendring vil oppfattes som en ytterligere komplisering av en organisasjon som er vanskelig nok fra før, og vil være uheldig for kirken på nåværende tidspunkt. Men dersom Kirkemøtet likevel vedtar å flytte arbeidsgiveransvaret bort fra biskopen, støtter vi at det gis til bispedømmerådet og utøves av rådets daglige leder.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Vi tenker om biskopen at hun skal være den fremste faglige/innholds- ansvarlige leder i bispedømmet. Det er naturlig at både stiftsdirektøren og prosten utøver sine arbeidsgiveroppgaver i nært samvirke med biskopen.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Slik vi forstår biskopens oppgaver med det innholdsmessige i kirkens arbeid, er det naturlig at biskopen gis del i et ansvar for tverrfaglig kompetanseutvikling for kirkelig ansatte i bispedømmet.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Slik vi oppfatter endringsforslaget handler det mest om en symbolsk handling fra biskopens side, ved at biskopen skal utstede kallsbrev i forbindelse med alle vigslede stillinger. Vi er ikke sikre på at det vil være positivt for kirken som arbeidsgiver med denne symbolske særbehandlingen av vigslede stillinger. Det bør gjennomtenkes grundigere om biskopens rolle eventuelt kan styrkes på annen måte.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslings samtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Elverum menighetsråd ønsker å avgi høringsuttalelse også til saken om biskopens tilsyn.

Vi vil innledningsvis peke på at forslagene til endringer i biskopens rolle ble til i arbeidet i forrige kirkemøteperiode med å få til samlet arbeidsgiverorganisering i kirken. Elverum menighetsråd mener at de endringer som nå foreslås kan gjøre det enda mer komplisert både å forstå kirkens organisering og å få til god ledelse og utvikling i kirken. Kirkemøtene i 2022 og 2023 lyktes ikke med å få til en ny, samlet arbeidsgiverorganisering for kirkelig ansatte, og en vedtok i 2023 å bygge videre på dagens arbeidsgiverorganisering samtidig som en forsøker frivillige ordninger for samledelse og samarbeid. Elverum menighetsråd mener primært at en på nåværende tidspunkt ikke bør endre biskopens rolle, men heller stimulere til samledelse bygget på dagens organisering for å se hva en slik kan få til, før

en eventuelt endrer på enkeltelementer. På lengre sikt tror Elverum menighetsråd at det vil være mest hensiktsmessig at kirken organiseres slik at alle kirkelig ansatte får felles grunnleggende tilsetning i kirken på overordnet nivå, med mekanismer som legger forskjellige arbeidsgiverfunksjoner på hensiktsmessige nivåer, og med felles daglig ledelse i kirkens lokale organer.

Elverum menighetsråd mener at biskopens hovedoppgave er den samme som prestenes, men på overordnet nivå i bispedømmet: Å bidra til at evangeliet (budskapet om Guds kjærlighet som setter mennesker fri, slik Jesus viser oss det) alltid skal rekkes ut – på mangfoldig måte - i kirkens arbeid i bispedømmet. Det er naturlig at det er en tydelig sammenheng mellom biskopen som leder og prestatjenesten i dette innholdsmessige i arbeidet.

Dersom det likevel konkluderes med at biskopen ikke lenger skal «lede prestatjenesten» med arbeidsgiveransvar for prestene, støtter vi at biskopens tilsynsansvar for alle ansatte og for kirkens lokale og regionale råd stadfestes. Vi forutsetter at bispedømmerådet i så fall gis overordnet arbeidsgiveransvar for prestene på regionalt nivå, og at rådets daglige leder ivaretar utøvelse av arbeidsgiveroppgaver på dette nivået. Det innebærer blant annet å lede prostene. Vi støtter at prostene i en slik situasjon fortsatt skal ivareta ledelse og arbeidsgiveroppgaver for presteskapet i prostiet. Vi støtter også at det tydeliggjøres at prostene er biskopens «medarbeidere i tilsynsarbeidet» og slik fortsatt har en linje til biskopen knyttet til faglige, innholdsmessige spørsmål. Vi forutsetter følgelig at stiftsdirektørens ledelse av prostene og prostenes ledelse av prestene skjer i samråd med biskopen, og vi mener at dette bør tydeliggjøres bedre i endringsforslagene. Slik vi forstår biskopens oppgaver med det innholdsmessige i kirkens arbeid, er det naturlig at biskopen gis del i et ansvar for tverrfaglig kompetanseutvikling for kirkelig ansatte i bispedømmet. Vi mener at biskopens ansvar innebærer at hun må kunne gi bindende pålegg både til alle kirkelig ansatte og til rådsorganene i bispedømmet. Selv om dette er et virkemiddel som trolig svært sjelden vil være aktuelt, bør det tydelig framgå at det kan benyttes også overfor rådsorganene.

Etne kyrkjelege fellestråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Merknader

- Kor klokt er det å dele arbeidsgjevarrolle og tilsynsrolle når ting spissar seg til ved konflikter?
- I dette forslaget må prosten forhalda seg til to overordna, både stiftsdirektør og biskop. Me ser ikkje logikken i at det er delt i 2 på bispedømenivå og samla igjen på prostnivå.
- Det må tydeleggjerast kva som er målet med dei føreslåtte endringane og kvifor.
- Kor tenleg er det at biskopen ikkje har arbeidsgjevaransvar for prestane når han/ho skal leia dei på det som er deira oppdrag: Forvaltning av ord og sakrament.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Merknader

Prosten si rolle må utgreiast nærare og sett i samanheng med korleis arbeidsgjevaransvar og tilsynsansvar blir plassert/organisert.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Fagerborg menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Fagerborg menighetsråd anser ikke dette som nødvendig . Det vil dessuten skape uklare forhold mellom kirkeordning og tjenesteordning

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Det er tilstrekkelig at både prost og biskop har rett til å møte i rådenes møter

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Fagerborg støtter i utgangspunktet intensjonen om å støtte biskopen som som tilsyn og åndelig leder, men vi støtter ikke den utforming det har fått i dette forslag. Den foreslåtte modell står i fare for å skape enda større uklarhet i kirkelig organisering og ledelse. Det er rettssubjektet Dnk som er arbeidsgiver for prestene og de kan legge arbeidsgiverfunksjoner til til bispedømmeråd, biskop eller prost. Det er bdr som kan delegere videre til stiftsdirektør. I den foreslåtte modell bestemmes det at oppgaver legges til stiftsdirektøren , men denne pålegges samråd i tilnærmet alle saker og det innføres en modell med påtegning fra biskopens side. Dette er en reminisens fra statskirkesystemet i en rigid hierarkisk modell. Prosten får to ledere . Biskop og stiftsdirektør. Vi mener dette blir særdeles uklart og svekker demokratiet. Modellen gjør stiftsdir. til ass biskop og løser intet annet enn på papiret. Videre fører modellen til at biskopen får svak formell , men sterk uformell innflytelse - mao uten ansvar hen kan stilles til ansvar for.. Den uttegnende modell bygger på at dette var en "modelluavhengig" i organiseringsrunden. Det lite vellykkede forsøk på konkretisering viser at dette var ønsketenkning.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

I utgangspunktet JA, men beskrivelsen av tilsynsoppgaver går langt ut over det som tradisjonelt ligger i tilsynsbegrepet. Konverteringen av tilsynsbegrepet til et ledelsesbegrep forkludrer prosterollen også - derfor NEI

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Nei

Merknader

Fagerborg menighetsråd anser forslaget som krevende og lite prinsipielt. Det skjer primært for å stufte opp biskopen. Formelt i norsk arbeidsrettslig lovgivning er det arbeidsgiver som har ansvar for at medarbeidere har den kompetansen som skal til for å gjøre jobbe. I forslaget overføres dette til biskopen samtidig som biskopen ikke skal være arbeidsgiver. Vi mener dette svekker demokratiet og er brudd på norsk arbeidsrettslig lovgivning. Det er dessuten en uheldig sentralisering av av makt. Vi kan heller ikke se at andre enn de som er ansvarlig for lokale aktiviteter er har bedre forutsetninger for å være ansvarlige for å velge dette. At man trenger økte rammer er åpenbart, men kompetanseutvikling løses ikke gjennom denne monopolisering. Samtidig vil vi peke på at lokale arbeidsgivere bør saamspille og bidra til felles inspirasjonssamlinger o.l.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Nei

Merknader

En viktig side ved tilsynet er å sikre liv og lære spørsmål knyttet til vigslede og sentralt her er tilsettingsprosessen. Vi er imidlertid usikre på om påtegninger er særlig konstruktivt. Mener man dette må tilsynet bruke tid.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Saksbehandlingsregler bør opprettes for å sikre rettssikkerhet og transperent behandling. Vi støtter ikke bruk av klagenemnd. Dette svekker demokratiske organer.. Den har aldri vært i bruk for prester og bør ikke innføres for kateketer, diakoner og kateke

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Fagforbundet teoLOgene

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Tilsynet og opppgaver dertil bør ligge fortsatt hos biskop jf helhetlig svar.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Høringssvar om biskopens tilsyn fra Fagforbundet teologene

Vi takker for anledningen til å gi våre innspill til forslaget om endringer i tjenesteordning for biskoper. Etter vår vurdering har vi noen kritiske bemerkninger som vi ønsker å fremme til forslaget. Vi vil gi svar på enkeltspørsmålene i høringen, men presiserer at mange av spørsmålene er krevende å gi et enkelt ja eller nei på, da flere av spørsmålene er formulert slik, at du samtykker til en del av påstanden i spørsmålet, som du ikke ønsker å samtykke til, ved å svare ja eller nei på spørsmålet. En del av spørsmålene oppleves derfor som tendensiøse i fremstilling og forenklete ift komplekse problemstillinger. Vi ber derfor om at helhetlig vedlegg her leses som vedlegg til svarene for å forstå hva vi faktisk støtter eller ikke.

Biskopens rolle vs stiftsdirektørens rolle i arbeidsrettslig sammenheng

Det foreslås at stiftsdirektøren, som ikke er geistlig, overtar som øverste leder i arbeidsrettslig forstand. Vi er bekymret for at dette bryter den lange linjen mellom biskop og lokal prest. Denne forbindelsen har vært avgjørende for å opprettholde en geistlig ledelse, hvor biskopens rolle som åndelig leder styrkes gjennom direkte ansvar for prestene. Å fjerne biskopens arbeidsrettslige ansvar svekker, i vår oppfatning, ikke bare biskopens tilsynsmyndighet, men også det åndelige fundamentet som er essensielt viktig i kirkelig ledelse. Biskopen har en unik posisjon, både på grunn av sin teologiske kompetanse og sin livslange forpliktelse til kirken, som gjør henne/ham spesielt egnet til å lede og føre tilsyn med prestedtjenesten. Å overføre dette ansvaret til en administrativ leder som stiftsdirektøren, vil føre til en svekkelse av den kirkelige ledelsen og en mindre tydelig kobling mellom kirkens teologi og dens praksis. Videre vil vi peke på at forslaget vil føre til en ubalanse mellom synodale og episkopale elementer i kirkens styring. Biskopens rolle er sentral i den episkopale linjen, og en svekkelse av denne vil skade kirkens struktur og identitet. Biskopens ansvar for læren og kirkens enhet blir underkommunisert i høringsnotatet, og forslaget bidrar til å underordne det episkopale under det synodale i for stor grad.

Biskopens rolle ved ansettelser av prester

Vi ser positivt på forslaget om å gi biskopen en sentral rolle ved ansettelser av prester. Dette bør styrkes ytterligere for å sikre at biskopen har en betydelig innflytelse på ansettelsesprosessen, noe som kan bidra til å sikre at både teologiske kvalifikasjoner og pastorale egenskaper vektlegges. Dette må imidlertid gjøres, med ankenemulighet og transparens ift mulighet for å etterprøve om kvalifikasjonsprinsippet er fulgt.

Endring av prosterollen

Vi frykter at økt arbeidsmengde og ansvar vil gjøre det vanskeligere å rekruttere til prestedtjenesten. Å pålegge presten både økt administrativt ansvar og økt ansvar for tilsyn fra biskopen vil føre til en krevende situasjon for prestene, som vil føre til en overbelastning. Konsekvensen er at presten må forholde seg til delt ledelse; en på tilsyn og en som arbeidsgivers styringsrett. Dette vil trolig gjøre prestenes arbeidshverdag mer krevende. Delegasjon av tilsyn til prestene er også noe helt fundamentalt nytt som vi ikke mener er hensiktsmessig.

Konklusjon

Manglende utredning av konsekvenser er et gjennomgående tema i høringsnotatet. Fagforbundet teOLOgene ønsker å påpeke at forslaget om endring i §39 i kirkeordningen har uavklarte konsekvenser for trossamfunnsloven og for kirkens forståelse av prestedtjenestens grunnlag. Det er heller ikke tilstrekkelig drøftet hvordan endringene vil påvirke forholdet mellom ordinerte og ikke-ordinerte ansatte i kirken.

Fagforbundet teOLOgene er sterkt kritisk til de endringene som foreslås og ønsker å opprettholde dagens ordning.

Fana sokn

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Fornebulandet menighet

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Men ønsker å beholde biskopenes tjenesteordning

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Fridleif Lydersen

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Merknader

Ingenting skal endres som svekker biskopens arbeidsgivers styringsrett og tilsyn for prestene.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Biskopen vil da bli gallionsfigur uten innflytelse.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Absolutt ikke!

Jeg mener at biskopen bør ha tilsynsmyndighet og arbeidsgivers styringsrett over prestene, hvis biskopen ser det hensiktsmessig å delegere det videre, så kan han delegere det til prosten i det enkelte prosti. Jeg mener det er unaturlig at splitte opp tilsyns myndighet og arbeidsgivers styringsrett, for slik jeg ser det så henger disse to uløselig sammen.

Vi kan like godt avskaffe bispeembete hvis de ikke skal ha innflytelse. De trengs ikke hvis de ikke skal arbeidsgivers styringsrett for da har de bare tilsynet igjen, og har ingen styringmuligheter. Dersom prosten skal fortsette å lede prestatjenesten lokalt kan han like så godt ha tilsyn med prestene, og stiftsdirektøren arbeidsgivere styringsrett for prestene som delegeres til prosten. Jeg mener at hvis man tar fra biskopen arbeidsgivers styringsrett, så er man ikke lenger en episkopal kirke.

Dette står i kulepunkt nr. 2 i kortversjonen på side 4:

"Endring av arbeidsgiverfunksjonen for prestene. Kirkemøtet har vedtatt at biskopen ikke lenger skal utøve arbeidsgivers styringsrett over prestene på

samme måte som i dag. Ledelsen av prestedtjenesten blir overført til bispedømmerrådet, og blir ivaretatt av stiftsdirektøren som daglig leder for rådet. Prostene vil fortsatt lede prestedtjenesten lokalt."

Jeg forstår det slik at vedtaket om at biskopen skal miste arbeidsgiver styringsrett allerede er fattet i Kirkemøte. Dersom jeg har forstått dette riktig så synes jeg det er merkelig å sende det ut på høring i etterkant, det ville vel vært naturlig å sende det ut på høring før man fattet vedtak i en slik viktig sak.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Merknader

Jeg kan verken svar ja eller nei her for det gir ikke mening ut i fra det jeg har svart i punkt 9 med merknader i punkt 10. Jeg mener at det skal være mulig for biskopen å delegere tilsyns myndighet og arbeidsgivers styringsrett til prosten dersom biskopen mener det er hensiktsmessig.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslings samtalen?

Ja

Merknader

Ja, det er greit at alle biskoper holder seg til samme mal.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Frimodig kirke

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Frimodig kirke støtter forslaget. Det er imidlertid viktig å være klar over at kirkeordningen er vedtatt på et høyere nivå og enn tjenesteordningen for biskoper. Dersom det oppstår behov for endringer kan det være mer komplisert å få til, fordi en da må t

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Frimodig kirke mener biskopene som hovedregel ikke bør kunne gi bindende pålegg til de valgte rådene. De valgte rådene er styringsorganer på ulike nivå i kirken. Det vil være uheldig dersom biskopen kan gripe inn i utøvelsen av styringen av kirken som de folkevalgte organene utøver gjennom bindende pålegg. De bindende påleggene bør som hovedregel begrenses til å gjelde enkeltpersoner og ikke valgte råd eller rådsmedlemmer. Når vi skriver «som hovedregel» er det fordi vi anerkjenner at biskopene er kirkens tilsynsembete, og at det i enkelte tilfeller kan være behov for å gi bindende pålegg til valgte råd for å utøve tilsynet med kirken. Hvilke tilfeller dette gjelder i bør fremkomme tydelig. Vi mener dette kan være aktuelt dersom det valgte rådet fatter vedtak som omhandler forvaltning av sakramenter eller bruk av kirkerom som ikke er i tråd med kirkelige ordninger/praksis.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Frimodig kirke støtter ikke denne endringen. Det foreslås at biskopen skal konsulteres og gi råd i forbindelse med ansettelser, prestens arbeidsinstruks, m.m., men det er stiftsdirektøren som sitter med ansvar og myndighet. I realiteten vil dette svekke embetet på bekostning av administrativ ledelse, selv om hovedformålet skal være en styrking av biskopens tilsyn overfor alle ansatte i soknene. Konsekvensen kan vær at stiftsdirektørens (tilsyns)rolle ovenfor prestene blir styrket, mens biskopen blir

vingeklippet som en gallionsfigur i kirken. For å sikre biskopene tilstrekkelig ansvar og myndighet bør den administrative ledelsen (stiftsdirektør) ha en delegert myndighet fra embetet (biskopen), slik at den reelle ledelsen i større grad utgår fra embetet, og at biskopen dermed får flere virkemidler til å utføre tilsynet.

Dersom arbeidsgiver styringsrett over prestene flyttes fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren bør forholdet mellom biskop og stiftsdirektør tydeliggjøres, for å sikre at biskopen får en reell medvirkning over de forholdene som stiftsdirektøren har fått delegert myndighet over.

Det er også viktig å være oppmerksom på behovet for endringsledelse i dersom denne endringen skal gjennomføres. Det kan være skepsis blant prester som får en «byråkrat» som sin leder. Mange kan også oppleve at stiftsdirektøren har et hovedfokus på økonomi, mens biskopen har et bredere perspektiv. Dette kan f.eks. komme til uttrykk ved signaler fra stiftsdirektør om å kutte gudstjenester og biskop som på visitas er opptatt av å opprettholde gudstjenestetall og gudstjenester på høytidsdager. For å lykkes med endringen, bør det derfor jobbes for å motvirke slike holdninger/motstridende signaler.

Støtter du/dere forslaget om at prostene fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prostene fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Det er viktig å være oppmerksom på en mulig svekkelse av biskopens ledelse overfor prostene når biskopen ikke lenger er arbeidsgiver eller har arbeidsgiveransvar. Biskopens «råd, veiledning og oppmuntring» får en langt større tyngde om biskopen også har reelle virkemidler som arbeidsgiver for prestene. Det er en fare for at biskopen mister viktige verktøy for å kunne utøve sitt lederskap. Hvis det skal være noe reelt i å «styrke tilsynet» uten arbeidsgiveransvar, må det være en større adgang til å gi bindende pålegg, godkjenne tilsetninger og frata vigslingen fra vigslede medarbeidere.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Frimodig kirke støtter hovedtrekkene i forslaget. Vi vil imidlertid ta et forbehold knyttet til biskopens mulighet til å innkalle alle ansatte til kurs, fagsamlinger og liknende. Dersom dette blir forstått som en type «pålegg», er vi kritisk til at prester mister muligheten til å selv prioritere deltakelse ut fra egne behov, samt at det kan medføre at denne

bestemmelsen vil brukes til å «tvinge» alle til delta på kurs og lignende som de opplever som problematisk utfra sin teologiske overbevisning.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Når biskopen ikke sitter i tilsettingsrådet, er det en svekkelse av biskopens rolle ved tilsetting av prester. Biskopen er kun med og foreslår («gir en første vurdering») hvem som skal kalles inn til intervju. Det er foreslått å styrke biskopens rolle ved «at biskopen gir sin påtegning til det skriftlige forslaget som går til tilsettingsrådet.» En styrket rolle ved både tilsetting og tilsyn kunne vært oppnådd ved at kallsbrevet ble gjort til en rettslig forutsetning for tjeneste i Dnk, i stedet for å beholde det som et symbolbrev («en formsak» og et «tegn» på tilsynet).

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Det er viktig å involvere biskopene mer i prosessen mot ordinasjon. Utviklingen av ordningen med andrekarriereprester reiser her et problem høringsdokumentet ikke berører. Studiestedene er pålagt å vurdere framtidige presters skikkethet, men det er det va

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Frimodig kirke vil avslutningsvis komme med en generell kommentarer til høringsnotatet med tilhørende forslag. Høringsdokumentet sier mye riktig og viktig om bispeembetets betydning for kirkens enhet og for dens troskap til kirkens økumeniske bekjennelse. Det er imidlertid påfallende at det ikke har noen refleksjon om hva dette betyr i forhold til at Dnk for tiden lever med to gjensidig utelukkende ekteskapsteologier med klare konsekvenser både for kirkens enhet og dens økumeniske identitet. Biskopene uttaler seg ofte støttende til flertallets syn, og er kritisk ovenfor de som forsvarer mindretallets syn. På den måten opplever mindretallet at deres rom for å ytre seg begrenses av biskopene, og muligheten til å praktisere sitt syn er under et stadig større press. Opplevelsen er at flertallet av biskopene egentlig bare ønsker at flertallets syn skal ha plass i Dnk i fremtiden, og at mindretallets syn bare er av midlertidig karakter. I stedet for en slik holdning, så bør biskopene være garantister for at begge synene skal ha en lik status i Dnk i henhold til Kirkemøtets vedtak. I den videre prosessen om utforming av

biskopens tilsyn bør det tegnes ut hvordan tilsynet skal utformes i for til dem som ikke deler biskopens syn, men som likevel ut fra KM-vedtaket har full kirkelig legitimitet.

Frogner menighet i Oslo

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Ja, dersom biskopen fratras arbeidsgiveransvaret. Primært mener vi biskopen skal ha arbeidsgiveransvaret. Sekundært styring av tilsynet, men da må det arbeides mer med tilsynets innhold

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Vi mener at det uansett er en radikal inngripen overfor et demokratisk organ dersom de kirkelige rådene «må innrette seg etter biskopens veiledning når denne gis som en direkte tilråding». Se utdrag fra høringsnotat:

Kirkerådets oppfatning være radikalt inngripende overfor et demokratisk organ, og Kirkerådet har foreløpig landet på å ikke gå inn for å bruke begrepet «bindende pålegg» i denne sammenheng. Det legges imidlertid til grunn at også de kirkelige rådene må innrette seg etter biskopens veiledning når denne gis som en direkte tilråding, og at biskopens tilråding slik sett langt på vei må anses som bindende for det aktuelle organet.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Absolutt ikke! Dette fratras biskopene sine reelle styringsredskaper, og styring av både prost og prest blir brutt. Linjene til prestskapet blir utydelige når prosten ikke har biskopen som arbeidsgiver (men stiftsdirektøren), og samtidig blir pålagt å utøve flere ansvarsoppgaver på vegne av biskopen. Dette blir rotete

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Se over, her blir det mange uklare linjer

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslings samtalen?

Ingen mening

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Vi mener forslagene som legges frem er dårlig gjennomarbeidet og reflekterer et ønske om at biskopen må få noen nye oppgaver, siden hen skal fratras arbeidsgiveransvaret. Men vi mener biskopene bør beholde sitt arbeidsgiveransvar. Med forslagene som her legges frem kan biskopene komme til å bli gallionsfigurer i kirken, uten noen viktig rolle å spille.

1. Stadfestelse av at prostene fortsatt vil være biskopens medhjelpere i tilsynet. Tilsynsmyndigheten i seg selv er gitt til den som har bispetjenesten, og kan ikke delegeres, men prosten vil fremdeles, på vegne av biskopen, kunne ivareta tilsynsoppgaver. Det vil dermed fortsette å være tette bånd mellom biskopen og prostene i det enkelte bispedømmet. Fordi prosten også skal lede prestedtjenesten lokalt, vil dessuten stiftsdirektør/daglig leder for bispedømmerådet være prostens nærmeste overordnede.

Prosten kan på vegne av biskop ivareta tilsynsoppgaver, det er stiftsdirektør som er prostens nærmeste overordnede, ikke biskopen. Dette gir uklare linjer

2. Understreking av biskopens del i ansvaret for kompetanseutvikling.

Kompetanseutvikling er en sentral del av det ansvaret som arbeidsgiveren har for å ivareta den både enkelte ansatte og virksomheten som helhet. Samtidig har det en side til oppfølging av tilsynsansvaret. Biskopen har i kraft av sin rolle en 5 samlende og sammenbindende posisjon som legger godt til rette for å bidra til tverrfaglig kompetanseledelse i prostiene og bispedømmene. Prosten kan lokalt ivareta begge disse ansvarsområdene for prestene. Samtidig vil prosten kunne følge opp dette ansvaret på vegne av biskopen for de andre tjenestegruppene, der arbeidsgiveransvaret ligger hos kirkelig fellesråd

Prosten skal ivareta biskopens oppgaver, men er under stiftsdirektørens ledelse

3. Presisering av myndighet til å gi bindende pålegg. Et virkemiddel i biskopens tilsyn er å gi bindende pålegg til medarbeidere. Kirkerådet foreslår å justere formuleringen, slik at den nevner alle vigslede medarbeidere spesielt, og ikke bare prester. Biskopen har også myndighet til å gi en form for pålegg til kirkelige styringsorganer.

Dette siste er en utfordring for demokratiet

Frøya sokneråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Frøyland og Orstad sokneråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Nei

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Fåberg menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Menighetsrådets enstemmige svar:

Noe usikker, men det er vel mulighets for at innholdet forplikter mer når den foreligger i lovs form

og som en del av kirkeordningen.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Biskopen burde ha en ankeinstans for særskilte tilfeller.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Arbeidsgivers styringsrett burde biskopen ivareta i forhold til prestene.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Denne ordningen bør videreføres.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Kompetanseutvikl. for kirkefaglige ansatte bør styrkes, som en del av biskopens oppmuntringstjeneste

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Stillingene som er tilknyttet biskopens tilsynsansvar er sentrale og viktige. Biskopen burde derfor være delaktig i tilsettingsprosessen.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Det har vært stor variasjon i biskopenes vigslingsamtale. Det gjelder tidsbruk, innhold og hvordan vigslingsamtalen planlegges og gjennomføres.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

En høring som dette burde invitasjon til høringsuttalelse sendes med kopi til soknepresten i menighetsråd.

Gamlebyen og Grønland menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Primært mener vi biskopen skal ha både arbeidsgiveransvaret og tilsyn.

Om biskopen fratas arbeidsgiveransvaret, mener vi § 1 i tjenesteordning for biskoper må inn i kirkeordningen.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Vi mener at det er en radikal inngripen overfor et demokratisk organ dersom de kirkelige rådene «må innrette seg etter biskopens veiledning når denne gis som en direkte tilråding».

Dette anser vi som en trussel mot elementære demokratiske prinsipper, men også mot menighetsrådenes ansvar og plikter beskrevet i § 12 i kirkeordningen.

Det kan tenkes situasjoner/vedtak gjort av valgte råd som kan bryte med læregrunnlaget, vi utfordrer Kirkerådet til å sørge for at Biskopens tilsyn skal gjelde i slike tilfeller og at det utvikles hjemler for at slikt.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Absolutt ikke! Dette fratar biskopene sine reelle styringsredskaper, og styring av både prost og prest blir brutt. Linjene til prestskapet blir utydelige når prosten ikke har biskopen som arbeidsgiver (men stiftsdirektøren), og samtidig blir pålagt å utøve flere ansvarsoppgaver på vegne av biskopen. Vi har ikke behov for flere styringslinjer i kirken noe vi risikerer med et skille mellom arbeidsgiveransvar og tilsyn.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Se over merknad "10", her blir det mange uklare linjer. Det ideelle er at biskopene har både tilsyn og arbeidsgiveransvar og at prosten opptrer på vegne av biskopen og ikke på vegne av biskopen og stiftsdirektøren.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

«Kirkefaglig ledelse» er i kirkelige dokumenter som omhandler kirkeordning anvendt for å skille administrative oppgaver fra de ekklesiologiske oppgavene. Vigsling er et ekklesiologisk forhold og fordrer en kirkefaglig ledelse. Å styrke biskopens rolle ved tilsettinger der det skal være vigsling vil være med på å understreke viktigheten av kirkefaglig ledelse i alle fagstillinger.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ingen mening

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Vi mener forslagene som legges frem er dårlig gjennomarbeidet og reflekterer et ønske om at biskopen må få noen nye oppgaver, siden hen skal fratas arbeidsgiveransvaret. Utgangspunkt mener vi altså er galt. Vi mener biskopene bør beholde sitt arbeidsgiveransvar og tilsyn. Med forslagene som her legges frem kan biskopene komme til å bli gallionsfigurer i kirken, uten noen viktig rolle å spille. Arbeidsgiveransvaret er forstå som tilsynets virkemidler – tilsynet er ikke noe som kan delegeres.

Gausdal kirkelige fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ingen mening

Merknader

Gjelder uansett

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Menighetsrådene er selvstendige juridiske enheter. Styres demokratisk.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Viktig - agenda for vigslingsamtalen og dokumentasjon for eventuelt klagemulighet i etterkant.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Gjøvik kirkelige fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Vi ser ikke for oss at dette er en nødvendighet. Det virker tvert om mot sin hensikt, og gjør tilsynet uklart. Biskopens ansvar bør fortsatt beskrives i tjenesteordningen fordi det da markeres at ansvar er overdratt fra fellesskapet.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

På denne måten får vi gjennomført Kirkemøtets vedtak om at biskoper ikke skal ha arbeidsgiveransvar (som er noe annet enn tilsyn).

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Ved preste- og prostereformen for noen år siden ble det fra bispemøtet og Kirkemøtets side presisert at det kun er biskoper som har tilsynsmyndighet. Dette er det viktig å fremholde. Slik sett er spørsmålsstillingen nesten en tilsnikelse der man sier at prosten "fortsatt skal ha" noen vedkommende ikke har. Å dele ut tilsynsansvar til flere er med å utydeliggjøre biskopen - hvilket var det motsatte av hva KM ba om. Omtalen av prosten går for langt. "Prosten skal se til øvrige vigslede..." sies det. Dette er noe helt nytt! Og helt uakseptabelt. Det gir prosten en myndighet overfor ansatte i annet rettssubjekt, og gjør

vedkommende til en "minibiskop", og uthuler på denne måten biskopens ansvar. Kun biskop skal ha tilsynsansvar.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Nei

Merknader

Vi opplever en uheldig sammenblanding av (pastoral) ledelse og tilsyn i høringsnotatet. Det slår bl.a. inn i spørsmålet om kompetanseutvikling. Dette er et ansvar som er tydelig tiltenkt arbeidsgiver. At bispedømmeråd v/ stiftsdirektør kan være på tilbudssiden både overfor egne ansatte og andre tjenestegrupper i annet rettssubjekt er noe annet - og velkomment

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Nei

Merknader

Vi er usikre på kompleksiteten i dette, og hvor mye det vil undergrave arbeidsgivers styringsrett. En godkjenningsordning for vigslede fra biskop synes vi er naturlig, men det må ikke bli så komplisert (og tidkrevende i prosess).

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Nei

Merknader

Vigslingssamtalen har hatt og bør ha et personlig preg. I forbindelse med tilsettings-samtalen vil vi tenke det vil være greit med regler som sikrer at eventuelle avslag på tilsetting kan fremkomme og bli ettergått. Gjøvik kirkelige fellesråd er opptatt a

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Framleggets omtale av biskopens rolle og ledelse, der en nå forsøker å gjøre tilsynet til en form for ledelse, gjør at flere ting blir uklart. KM fikk heller ikke grunnlag for å klargjøre hva som er innhold i de ulike begreper. MEN KM vedtok prinsippet om at Dnk skal styres av demokratiske organer på alle nivåer.

Biskopens tilsynsansvar er overdratt fra fellesskapet. Det omhandler:

Vigslingsinstituttet, liv og lære for vigslede, forordninger om gudstjenesteliv og godkjenning av liturgi. Dette er grunnleggende sett styring og kontroll, og ikke det som betegnes som ledelse i arbeidsforhold. Dokumentet kan leses som om biskopen ivaretar

ledelsen av menighetens "misjon" - den egentlige oppgaven for kirken - og skal samtidig være medlem av demokratisk råd. Dette kan fort sette til side demokratiske valgte organer og andre som er ansatt for å lede virksomheter. KR bør fjerne slike deler av teksten.

KM har videre fremholdt og vedtatt den demokratiske styringsform som også innbefatter representasjon av "tjenesten for ord og sakrament" som en del og et fullverdig medlem av organene. Det innebærer at verken biskop, prost eller prest har noe selvstendig mandat utenfor styringsorganet - dersom det da ikke har blitt gitt av fellesskapet, f.eks slik det er med tilsynet. Vi vil mene det er viktig å fastholde dette slik at tilsynet blir klart definert og kun tilhøre biskopene.

Gjøvik menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Vi ser ikke for oss at dette er en nødvendighet. Det virker tvert om mot sin hensikt, og gjør tilsynet uklart. Biskopens ansvar bør fortsatt beskrives i tjenesteordningen fordi det da markeres at ansvar er overdratt fra fellesskapet.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Vi støtter forslaget, men pålegg kan gis innen forvaltning av ord og sakrament, og ikke på rådenes administrative ansvar

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

På denne måten får vi gjennomført Kirkemøtets vedtak om at biskoper ikke skal ha arbeidsgiveransvar (som er noe annet enn tilsyn).

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Ved preste- og prostereformen for noen år siden ble det fra bispemøtet og Kirkemøtets side presisert at det kun er biskoper som har tilsynsmyndighet. Dette er det viktig å fremhoplde. Sik sett er spørsmålsstillingen nesten en tilsnikelse der man

sier at prosten «fortsatt skal ha» noe vedkommende ikke har. Å dele ut tilsynsansvar til flere er med å utydeliggjøre biskopen – hvilket var det motsatte av hva KM ba om. Omtalen av prosten går for langt. «Prosten skal se til øvrige vigslede...» sies det. Dette er noe helt nytt! Og helt uakseptabelt. Det gir prosten en myndighet overfor ansatte i annet rettssubjekt, og vedkommende til en «minibiskop», og uthuler på denne måten biskopens ansvar. Kun biskopen skal ha tilsynsansvar.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Nei

Merknader

Vi opplever en uheldig sammenblanding av (pastoral) ledelse og tilsyn i høringsnotatet. Det slår bl.a. inn i spørsmålet om kompetanseutvikling. Dette er et ansvar som er tydelig tiltenkt arbeidsgiver. At bispedømmeråd v/stiftsdirektør kan være på tilbudssiden både overfor egne ansatte og andre tjenestegrupper i annet rettssubjekt er noe annet – og velkomment.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Nei

Merknader

Vi er usikre på kompleksiteten i dette, og hvor mye det vil undergrave arbeidsgivers styringsrett. En godkjenningsordning for vigslede fra biskop synes vi er naturlig, men det må ikke bli så komplisert (og tidkrevende i prosess).

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Framleggets omtale av biskopens rolle og ledelse, der en nå forsøker å gjøre tilsynet til en form for ledelse, gjør at flere ting blir uklart. KM fikk heller ikke grunnlagt for å

klargjøre hva som er innhold i de ulike begreper. MEN KM vedtok prinsippet om at Dnk skal styres av demokratiske organer på alle nivåer.

Biskopens tilsynsansvar er overdratt fra fellesskapet. Det omhandler:

Vigslingsinstituttet, liv og lære for vigslede, forordninger om gudstjenesteliv og godkjenning av liturgi. Dette er grunnleggende sett styring og kontroll, og ikke det som betegnes som ledelse i arbeidsforhold.

Dokumentet kan leses som om biskopen ivaretar ledelsen av menighetens «misjon» - den egentlige oppgaven for kirken – og skal samtidig være medlem av demokratisk råd. Dette kan fort sette til side demokratiske valgte organer og andre som er ansatt for å lede virksomheter. KR bør fjerne slike deler av teksten.

KM har videre fremholdt og vedtatt den demokratiske styringsform som også innbefatter representasjon av «tjenesten for ord og sakrament» som en del og et fullverdig medlem av organene. Det innebærer at verken biskop, prost eller prest har noe selvstendig mandat utenfor styringsorganet – dersom det da ikke har blitt gitt av fellesskapet, f.eks. slik det er med tilsynet. Vi vil mene det er viktig å fastholde dette slik at tilsynet blir klart definert og kun tilhøre biskopene.

Halden kirkelige fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Under forutsetning av NEI i punkt 9.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Nei

Merknader

Det må være en opplæringsplan for fellesrådsansatte som utarbeides i samarbeid med kirkevergen. Dette gjelder også det økonomiske aspekt.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Nei

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Det er noe krevende at høringsinstansen blir bedt om å besvare spørsmål som til dels er sammensatte med enkle svaralternativer som Ja, Nei eller ingen mening. Selv om det åpnes opp for å kunne legge til en noe mer utfyllende tekst under «merknad» oppleves det tendensiøst å skulle gi så forenklede svar som høringsnotatet legger opp til.

Etter vårt skjønn hadde det styrket høringsnotatet om det også i større grad hadde reflektert over konsekvensene knyttet til de foreslått endringene.

Hamar bispedømmeråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Hamar bispedømmeråd anser at det ikke er til hinder for at man fortsatt kan beskrive biskopens tilsyn OGSÅ i tjenesteordningen for biskop, og slik legge til rette for at tjenesteordningen kan forbli en helhetlig beskrivelse av biskopens myndighets- og ans

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Intensjonen bak forslag til regelendringer er, blant annet, å styrke biskopens tilsynsmyndighet. Det synes uklart om det vil være en konkret styrking hvis biskopen ikke også får utvidet sin mulighet til å gi bindende pålegg utover dagens TOB § 1: «vedrørende vigslede medarbeideres og andre kirkelige tilsattes tjenesteutøvelse»

Menighetsrådene har et betydelig virksomhetsansvar i soknet for blant annet forkynnelse, diakoni og kirkelig undervisning og læring (Kirkeordningen § 12, første ledd). Biskopene godkjenner i dagens ordning trosopplæringsplanen for hvert sokn og har myndighet til å fastsette gudstjenesteforordningen.

I dagens ordning er det gitt biskopene myndighet til i noen tilfeller å kunne overprøve rådens avgjørelser. De kirkelige rådene skal utføre sitt arbeid i lojalitet med Den norske kirkes læregrunnlag (Kirkeordningen (§ 37)). Samtidig er det biskopene som skal se til at dette faktisk skjer (Tjenesteordning for biskop (§ 1) Så lenge ordningen med bindende pålegg har klare og tydelige begrensninger og der det klart defineres hvilke saker bindende pålegg skal kunne gjelde, kan vi ikke se at det er en radikal inngripen overfor et demokratisk organ.

Hamar bispedømmeråd støtter ikke Kirkerådets forslag, men støtter Bispemøtets forslag til ny formulering i tjenesteordning for biskop:

«Biskopen kan skriftlig gi bindende pålegg til kirkelige råd i saker som berører rådets lojalitet til Den norske kirkes læregrunnlag, jf. Kirkeordningens § 37.»

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Hamar bispedømmeråd gir sin tilslutning til forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren. Dette forutsetter at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ivareta tilsynsoppgaver på vegne av biskopen.

Videre forutsetter Hamar bispedømmeråd at følgende punkter etableres som del av det kirkelige regelverk:

1. Prosten leder prestedtjenesten lokalt.
2. Biskopens rolle ved tilsetting av prester styrkes i henhold til det høringsdokumentet legger opp til.
3. § 15 i Tjenesteordning for biskop viderefører ordning med at «biskopen har medarbeidersamtaler med prostene og leder prostemøtene».
4. § 5 i Tjenesteordning for proster (TOP) tydeliggjør at «prosten er biskopens medhjelper i tilsynet, og står i forhold som gjelder tilsyn under ledelse av biskopen».
5. § 7 i Tjenesteordning for proster fastholder at «prosten utfører for øvrig de gjøremål som til enhver tid er pålagt ved bestemmelse av Kirkemøtet eller biskopen». Bispemøtet forstår § 7 og § 5 i TOP på en slik måte at biskopen har instruksjonsmyndighet overfor proster i de saker som berører tilsynet.
6. Det opprettholdes i TOP § 7 bokstav a) og e) at stiftsdirektør i samråd med biskop vedtar instruks for menighetsprest samt avgjør prostens tjeneste som menighetsprest.
7. Biskopens rolle i faglig utvikling styrkes i henhold til det høringsdokumentet legger opp til.
8. Ordningen med bindende pålegg for vigslede og andre kirkelige tilsatte bevares

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Hamar bispedømmeråd avgir følgende høringsuttalelse:

Hamar bispedømmeråd gir sin tilslutning til forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren. Dette forutsetter at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ivareta tilsynsoppgaver på vegne av biskopen.

Videre forutsetter Hamar bispedømmeråd at følgende punkter etableres som del av det kirkelige regelverk:

1. Prosten leder prestatjenesten lokalt.
2. Biskopens rolle ved tilsetting av prester styrkes i henhold til det høringsdokumentet legger opp til.
3. § 15 i Tjenesteordning for biskop viderefører ordning med at «biskopen har medarbeidersamtaler med prostene og leder prostemøtene».
4. § 5 i Tjenesteordning for proster (TOP) tydeliggjør at «prosten er biskopens medhjelper i tilsynet, og står i forhold som gjelder tilsyn under ledelse av biskopen».
5. § 7 i Tjenesteordning for proster fastholder at «prosten utfører for øvrig de gjøremål som til enhver tid er pålagt ved bestemmelse av Kirkemøtet eller biskopen». Bispedømmerådet forstår § 7 og § 5 i TOP på en slik måte at biskopen har instruksjonsmyndighet overfor proster i de saker som berører tilsynet.
6. Det opprettholdes i TOP § 7 bokstav a) og e) at stiftsdirektør i samråd med biskop vedtar instruks for menighetsprest samt avgjør prostens tjeneste som menighetsprest.
7. Biskopens rolle i faglig utvikling styrkes i henhold til det høringsdokumentet legger opp til.
8. Ordningen med bindende pålegg for vigslede og andre kirkelige tilsatte bevares.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Dette vil være en presisering av noe som til en viss grad allerede er vanlig praksis, selv om det også understreker biskopens tilsynsfunksjon hva angår kompetanseutvikling for vigslede medarbeidere. Spørsmålet er snarere om denne tilsynsfunksjonen bør utvides til å gjelde stillinger / funksjoner som ikke innehas av vigslede medarbeidere. Det er mange kirkemusikere som ikke er vigslet, men innehar stilling som «egentlig» har krav om vigsling, det samme gjelder for en del diakonimedarbeidere og tilsatte i kirkelig undervisning og læring. Disse burde også omfattes av tilsynsinstituttet. Ansvar for den enkelte medarbeider sin faglige utvikling vil likevel være arbeidsgivers, i alle fall hvis det ikke følger bevilgninger / økonomiske incentiver som kan stå til biskopens disposisjon.

Hamar bispedømmeråd støtter delvis Kirkerådets forslag, men vi foreslår følgende ordlyd for å presisere ytterligere: «Biskopen kan innkalle medarbeidere i stillinger med krav om vigsling til fagsamlinger i bispedømmet, og se til at medarbeidere i stillinger med krav om vigsling blir gitt tilbud om og får tilrettelagt for kompetanseutvikling.»

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Selv om biskopen ikke lenger er med i det organ som foretar vedtak om tilsetting, gir dagens personalreglement biskop en mulighet til å utøve sin myndighet og tilsynsansvar ved tilsettinger. Dette skjer på to måter.

Ved tilsetting av menighetsprest og prost sendes listen sammen med kopi av søknadene gjennom biskopen til vedkommende menighetsråd eller – ved tilsetting av spesialprest – til institusjonene eller organisasjonen der presten skal tjenestegjøre.

Oversendelse av søknadene skjer gjennom biskopen. Her vil biskopen ha en anledning til å kunne komme med en påtegning når det gjelder søkere. Hvis biskopen i kraft av sitt tilsynsansvar mener at en søker gjennom enten sin lære eller livsførsel ikke bør tilsettes, vil

det her kunne anmerkes og vil følge saken videre.

Biskopen har også en rolle i utvelgelse til intervju. I personalreglementet står det: De søkere som synes å være best kvalifisert, skal innkalles til intervju. Ved tilsetting av prest avgjør biskopen dette i samråd med stiftsdirektøren. Dette går vi ut fra blir videreført.

I kirkerådets høringsdokument foreslår man også at biskopens rolle ved ansettelse av prest skal styrkes ytterligere. Man legger opp til at biskopen skal gi sin påtegning til det skriftlige forslaget som er utarbeidet av prosten før det går til tilsettingsrådet. Prostens forslag skjer

etter både referanseinnhenting og intervjuer er foretatt.

Dette forslag er vi kritisk til. For det første må det bety at biskopen må ha tilgang til all informasjon som gjelder tilsettingen blant annet referanser og eget referat fra intervjuet. Det vil føre til et betydelig merarbeid for både biskop og hele tilsettingsprosessen hvis en slik

påtegning skal ha en mening.

Den viktigste motforestillingen vi har om en slik påtegning er allikevel ikke av praktisk karakter, men av mer prinsipiell art. Hvis biskopen skal gi en påtegning på prostens

forslag, må dette gjøres ut fra de rammene som kvalifikasjonsprinsippet gir. Her må man vekte

søkerens utdannelse, erfaring og personlig egnethet sett opp mot stillingsutlysningen. Da kan lett grensen overskrides mellom det som hører til arbeidsgiveriet, og det som ligger under tilsynet nemlig å sørge for at en søkers liv og lære ligger innenfor Kirkens lære.

Hamar bispedømmeråd støtter ikke Kirkerådets forslag om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til slik det her er beskrevet, men opprettholde dagens ordning hvor biskopen deltar i utvelgelsen av kandidater til intervju. I tillegg bør det være åpning for å drøfte prostens forslag om tilsetting med biskop, der det i løpet av tilsettingsprosessen avdekkes tematikk som berører biskopens tilsyn overfor søker.

Hamar bispedømmeråd støtter at det arbeides videre med et felles personalreglement for hele Den norske kirke, hvor biskopens tilsynsfunksjon ved tilsetting i stillinger med krav om vigsling i soknet kan styrkes.

Høringsnotatet beskriver at det i tjenesteordning for kantor, diakon og kateket settes krav om at biskopen utsteder tjenestebrev (kallsbrev) ved tilsetting i stilling. Noe liknende krav forefinnes ikke i tjenesteordning for menighetsprester. Kirkerådet foreslår derfor at ordningen med kallsbrev videreføres, og at kallsbrev også blir omtalt i tjenesteordningen for menighetsprester.

Kallsbrev, eller kollas som det også kalles, er en eksisterende tradisjon i Hamar bispedømme, hvor menigheten får brev fra biskop ved tilsetting av prest. Det synes ukontroversielt at dette formaliseres i tjenesteordningen for menighetsprester. Hamar bispedømmeråd støtter dette.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Hamar bispedømmeråd støtter forslaget om at rettssikkerheten styrkes, og at Bispemøtet gis fullmakt til å fastsette et regelverk.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Hamar bispedømmeråd behandlet saken i sitt møte 11. desember 2024, saksnr. 53/24, og høringsuttalelsen ble enstemmig vedtatt slik den foreligger i spørsmålene ovenfor. Vi takker for innvilget utsettelse av frist for å behandle saken på ordinært møte i bispedømmerådet.

Hammerfest prosti

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Det er antakelig flere som leser Kirkeordningen enn Tjenesteordning for biskop så dette vil nok tydeliggjøre/forklare Biskopens tilsyn for flere.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Siden et menighetsråd/fellesråd er vedtaksdyktig uten geistlig representant så må det være noen som har et "stoppkort" i fall rådet gjør vedtak som strider mot kirkens lære eller på annet vis bryter med det DNK står for.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

I praksis er det stiftsdirektøren og dennes medarbeidere som utøver styringsretten men det bør likevel sikres at biskopen kan gå inn og gi noe som (av mangel på bedre ord) kan kalles en "tung" anbefaling i forhold til f.eks vakansestyling og bruk av vikarer. Manglende presteressurser vil jo virke inn på muligheten til å utøve en god og tilstrekkelig prestatetjeneste lokalt og på den måten virke inn på biskopens ledelse av prestatetjenesten

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Det blir mye byråkrati hvis man skal opprette et ekstra ledd på prostnivå som skal utøve arbeidsgiveransvaret for prestene. Hvis man flytter arbeidsgiveransvaret for prestene

over på fellesrådsnivå så hemmes prostens muligheter til å flytte prester mellom soknene ved vakanser og store oppdukkende behov for ekstra arbeidskraft. Flyttes arbeidsgiveransvaret "opp" til administrasjonen i bispedømmet så hemmes også prostens rolle som daglig leder av prestatjenesten når det er andre som innvilger kortvarige permisjoner.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

I forhold til presteansettelser vil det kunne være med på å kvalitetssikre ansettelsene enda bedre, en biskop vil ha bedre oversikt enn prosten når det er søkere man bør vurdere ekstra nøye i forhold til tilsetting. Når vigslede medarbeidere tilsettes/engasjeres av et fellesråd vil dette sikre at ikke behovet for å fylle ledige stillinger gjør at man tilsetter medarbeidere som kanskje ikke burde vært tilsatt eller burde vært tilsatt med ekstra oppfølging og veiledning

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Saksbehandlingsregler vil skape større transparens og forutsigbarhet både for den som søker om vigsling og for de som skal samarbeide med den vigslede. Slik det har vært kan jo vigslingsamtalen fort bli oppfattet som den siste muntlige eksamenen før man

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Ang. punkt 13: Hvis biskopens (og prostens) rolle i kompetanseutviklingen av alle vigslede/vigslingsbare medarbeidere skal kunne lykkes så må både biskop og prost ha et budsjett som er rommelig nok til å dekke utgifter knyttet til dette tilsynet. Dette vil også sikre at vigslede/vigslingsbare medarbeider kan ha mest mulig lik mulighet til kompetanseheving, etterutdanning og faglig fornying uansett hvor i landet de tjenstegjør. I enkelte av prostiene er det såpass store avstander at til og med en halvdagssamling fører til overnattingsbehov. Et eksempel er der organisten i Uranienborg tar trikken til og fra fagsamling må organisten i Gamvik enten kjøre 370 km hver vei eller fly i 40 min. bare

for å komme til prostesetet i Hammerfest. Der må hun sannsynligvis overnatte minst en natt. Sett opp mot størrelsen på fellesrådene så blir den trikkebilletten en mikroskopisk del av årsbudsjettet mens Gamvik-organisten bruker 0,3% av fellesrådets årsbudsjett bare på den ene samlingen.

Haslum menighetsråd (Bærum)

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Her støtter Bispemøtets forslag til formulering: «Biskopen kan gi skriftlig bindende pålegg til kirkelige råd i saker som berører rådenes lojalitet til Den norske kirkes læregrunnlag, jf. Kirkeordningens § 37.»

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Det virker uklart hvordan dette skal bidra til en tydeligere styrings-, tilsyns- og ledelsesstruktur i Den norske kirke. Flytting av styringsretten over prestene fremstår som en svekkelse av kirkens episkopale struktur, og stiftsdirektør vil måtte samrå med biskopen i mange saker i utøvelsen av denne styringsretten. Den som har styringsrett over prestene, bør være vigslet til samme mandat som prestene: Å forkynne evangeliet og forvalte sakramentene.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ingen mening

Merknader

Vanskelig å svare enten ja eller nei på. Men dersom biskopen beholder arbeidsgivermyndighet over prestene, er det ikke nødvendig med endringer her.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Positivt, men spørsmålet er jo hvordan det gjøres i praksis.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Sitat fra Presteforeningens hørings svar på dette spørsmålet:

"Presteforeningen mener påtegning fra biskopen bør skje ved oversendelse av alle søknadene før utvelgelsesprosessen igangsettes, slik det i dag praktiseres ved tilsetting av menighetsprester. Hvorvidt tilsvarende ordninger kan utformes ved tilsettinger i fellesrådene, bør utredes nærmere, både når det gjelder saksbehandlingsregler, personvern og informasjonsutveksling om søkerne."

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Ja, for å styrke kandidatens rettigheter - og kanskje særlig i de tilfeller der kandidaten får avslag på vigslingsøknaden. Videre bør saksbehandlingsregler for vigslingsamtalen formuleres så enkelt og kortfattet som mulig.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Heradsbygd menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Primært mener Heradsbygd menighetsråd at det ikke bør gjøres endringer i arbeidsgiverorganiseringen nå. Kirkemøtets vedtak om å prøve samledelse med utgangspunkt i dagens organisering bør prøves ut først.

Dersom en likevel velger å gjøre endringer i bisk

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Vi mener at biskopens ansvar i så fall bør innebære at hun må kunne gi bindende pålegg både til alle kirkelig ansatte og til rådsorganene i bispedømmet. Selv om dette er et virkemiddel som trolig svært sjelden vil være aktuelt, bør det tydelig framgå at det kan benyttes også overfor rådsorganene.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Primært mener vi at en slik organisasjonsendring vil oppfattes som en ytterligere komplisering av en organisasjon som er vanskelig nok fra før, og vil være uheldig for kirken på nåværende tidspunkt. Dersom Kirkemøtet likevel vedtar å flytte arbeidsgiveransvaret bort fra biskopen, støtter vi at det gis til bispedømmerådet og utøves av rådets daglige leder.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Vi tenker om biskopen at hun skal være den fremste faglige/innholds- ansvarlige leder i bispedømmet. Det er naturlig at både stiftsdirektøren og prosten utøver sine arbeidsgiveroppgaver i nært samvirke med biskopen.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Slik vi forstår biskopens oppgaver med det innholdsmessige i kirkens arbeid, er det naturlig at biskopen gis del i et ansvar for tverrfaglig kompetanseutvikling for kirkelig ansatte i bispedømmet.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Slik vi oppfatter endringsforslaget handler det mest om en symbolsk handling fra biskopens side, ved at biskopen skal utstede kallsbrev i forbindelse med alle vigslede stillinger. Vi er ikke sikre på at det vil være positivt for kirken som arbeidsgiver med denne symbolske særbehandlingen av vigslede stillinger. Det bør gjennomtenkes grundigere om biskopens rolle eventuelt kan styrkes på annen måte.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Heradsbygd menighetsråd ønsker å avgi høringsuttalelse også til saken om biskopens tilsyn.

Vi vil innledningsvis peke på at forslagene til endringer i biskopens rolle ble til i arbeidet i forrige kirkemøteperiode med å få til samlet arbeidsgiverorganisering i kirken.

Heradsbygd menighetsråd mener at de endringer som nå foreslås kan gjøre det enda mer komplisert både å forstå kirkens organisering og å få til god ledelse og utvikling i kirken. Kirkemøtene i 2022 og 2023 lyktes ikke med å få til en ny, samlet arbeidsgiverorganisering for kirkelig ansatte, og en vedtok i 2023 å bygge videre på dagens arbeidsgiverorganisering samtidig som en forsøker frivillige ordninger for samledelse og samarbeid. Heradsbygd menighetsråd mener primært at en på

nåværende tidspunkt ikke bør endre biskopens rolle, men heller stimulere til samledelse bygget på dagens organisering for å se hva en slik kan få til, før en eventuelt endrer på enkeltelementer. På lengre sikt tror Heradsbygd menighetsråd at det vil være mest hensiktsmessig at kirken organiseres slik at alle kirkelig ansatte får felles grunnleggende tilsetting i kirken på overordnet nivå, med mekanismer som legger forskjellige arbeidsgiverfunksjoner på hensiktsmessige nivåer, og med felles daglig ledelse i kirkens lokale organer.

Heradsbygd menighetsråd mener at biskopens hovedoppgave er den samme som prestenes, men på overordnet nivå i bispedømmet: Å bidra til at evangeliet (budskapet om Guds kjærlighet som setter mennesker fri, slik Jesus viser oss det) alltid skal rekkes ut – på mangfoldig måte - i kirkens arbeid i bispedømmet. Det er naturlig at det er en tydelig sammenheng mellom biskopen som leder og prestatjenesten i dette innholdsmessige i arbeidet.

Dersom det likevel konkluderes med at biskopen ikke lenger skal «lede prestatjenesten» med arbeidsgiveransvar for prestene, støtter vi at biskopens tilsynsansvar for alle ansatte og for kirkens lokale og regionale råd stadfestes. Vi forutsetter at bispedømmerådet i så fall gis overordnet arbeidsgiveransvar for prestene på regionalt nivå, og at rådets daglige leder ivaretar utøvelse av arbeidsgiveroppgaver på dette nivået. Det innebærer blant annet å lede prostene. Vi støtter at prostene i en slik situasjon fortsatt skal ivareta ledelse og arbeidsgiveroppgaver for presteskapet i prostiet. Vi støtter også at det tydeliggjøres at prostene er biskopens «medarbeidere i tilsynsarbeidet» og slik fortsatt har en linje til biskopen knyttet til faglige, innholdsmessige spørsmål. Vi forutsetter følgelig at stiftsdirektørens ledelse av prostene og prostenes ledelse av prestene skjer i samråd med biskopen, og vi mener at dette bør tydeliggjøres bedre i endringsforslagene. Slik vi forstår biskopens oppgaver med det innholdsmessige i kirkens arbeid, er det naturlig at biskopen gis del i et ansvar for tverrfaglig kompetanseutvikling for kirkelig ansatte i bispedømmet. Vi mener at biskopens ansvar innebærer at hun må kunne gi bindende pålegg både til alle kirkelig ansatte og til rådsorganene i bispedømmet. Selv om dette er et virkemiddel som trolig svært sjelden vil være aktuelt, bør det tydelig framgå at det kan benyttes også overfor rådsorganene.

Hernes

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Vi støtter oss på uttalelsen fra Elverum menighetsråd. Det bør ikke gjøres endringer i arbeidsgiver organiseringen nå. Kirkemøtet har vedtatt samledelse og samarbeid.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

dette er et virkemiddel som antagelig blir brukt svært sjelden.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Vi mener dette vil gjøre det mer komplisert enn det allerede er

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Han får ansvaret for den tverrfaglige kompetanse-byggingen

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

*Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til
vigslingssamtalen?*

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Holmestrand kirkelige fellestråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Biskopen bør ikke ha generell adgang til å gi bindende pålegg til de demokratisk valgte rådernes arbeid. Både soknet og rDnk - i rollen som arbeidsgiver - selv vil stå ansvarlig for eventuelle arbeidsrettslige sanksjoner mot egne tilsatte.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Det kan være en god modell at utøvelsen av arbeidsgiverfunksjoner overfor presteskapet delegeres til bispedømmerådet og ikke til biskopen, og at den daglige utøvelse av arbeidsgiverfunksjoner overfor prostene og dermed også for prestetjenesten ivaretas av stiftsdirektøren som rådets daglige leder. Dersom biskopen skal fristilles fra utøvelse av arbeidsgiverfunksjoner, bør bisperollen utvikles langt tydeligere som en komplementær og ikke en overlappende rolle til den lederrolle som er forankret i rådernes virksomhets- og arbeidsgiveransvar.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Biskopens tilsyn anses i gjeldende ordninger å være et personlig ansvar for biskopen, som i utgangspunktet ikke kan delegeres. Den foreslåtte tilføyelse i § 5 første ledd omdefinierer oppgaver prosten ivaretar som biskopens medhjelper og bør utgå. Prostens

medansvar for å gi faglig veiledning, råd og støtte til fellestrådstilsatte er regulert i § 3. og endringen i § 5 skaper klarhet om premissene for samledelse prost/kirkeverge.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støttes delvis. Ansvar for å tilrettelegge for ansattes faglige og personlige utvikling, samt ansvar for at virksomheten har nødvendig kompetanse til å ivareta sine oppgaver på faglig forsvarlig måte, tilligger samtidig etter lov og avtaleverk den enkelte kirkelige virksomhet/arbeidsgiver. Invitasjon til fagsamlinger vil være biskopens foretrukne kommunikasjon med kirkelige arbeidsgivere og de vigslede medarbeidere. I særlige tilfeller bør biskopene kunne innkalle til aktuelle fagsamlinger, men forutsetter da at dette vil være tiltak der det også sørges for utgiftsdekning knyttet til medarbeidernes deltagelse

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Vi frykter at dette svekker tilsettingsorganets myndighet og ansvar. Likedan er vi skeptisk til forslaget om at biskopens eventuelle rolle på dette området skal utøves av prostene. Det vises her til omtalen under spørsmål 4 der vi gir klare motforestillinger til at prostene får så tydelig selvstendig fullmakt til å utøve tilsyn i rollen som medhjelper for biskopen

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Biskopen kan på grunnlag av vigslingsamtalen gjøre avgjørelser som kan ha svært inngripende betydning for enkeltpersoner. Det er derfor positivt at det her utarbeides et regelverk som gir større forutsigbarhet og trygghet for de som deltar

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Hovedorganisasjonen KA

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Kirkeordningen har flere bestemmelser som omtaler oppgaver for biskopene. Det vil derfor være klargjørende at den innledende bestemmelsen i § 1 i tjenesteordningen for biskoper tas inn i kirkeordningen for å peke på bispetjenestens grunnleggende oppgaver

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

KA legger til grunn at biskopens tilsynsansvar omfatter hele Den norske kirke som trossamfunn. Det vil imidlertid reise flere krevende problemstillinger dersom biskopen skulle ha generell adgang til å gi bindende pålegg til de demokratisk valgte rådenes arbeid. Høringsnotatet peker selv på at bindende pålegg vil være radikalt inngripende overfor et demokratisk organ. KA mener derfor at dagens bestemmelse om at de valgte organer er forpliktet på Den norske kirkes læregrunnlag anses som tilstrekkelig.

KA har merket seg at det i høringsnotatet likevel legges til grunn at de valgte råd - i rollen som

arbeidsgiverorganer – har plikt å følge opp dersom en biskop gir et bindende pålegg til en ansatt.

Når det gjelder biskopens hjemmel for å gi bindende pålegg overfor kirkelig tilsatte, er dette en myndighet som sjelden tas i bruk. Vi erfarer at det likevel hersker en del usikkerhet knyttet til praktiseringen av denne bestemmelsen. KA vil understreke at både soknet og rDnk - i rollen som arbeidsgiver - selv vil stå ansvarlig for eventuelle arbeidsrettslige sanksjoner mot egne tilsatte. Det innebærer at både lokalkirkelige arbeidsgiverorganer og organer som opptrer på vegne av rDnk, vil måtte gjøre en selvstendig vurdering av hvorvidt det i en situasjon der biskopen har gitt et bindende pålegg samlet sett foreligger saklig grunnlag for bruk av sanksjoner. Dette må vurderes i lys av alminnelige arbeidsrettslige regler.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

KA har tidligere gitt støtte til muligheten for å fristille biskopene fra rollen som de i dag utøver.

Hovedargumentene fra vår side har vært anerkjennelsen av behovet for å kunne frigjøre mer av biskopenes tid til å ivareta tilsynsrollen gjennom økt tid/kapasitet til lokal tilstedeværelse (visitas mv) og andre former for inspirasjon, veiledning, men også eventuell læremessig "korreksjon". Også behovet for økt kirkelig synlighet idet offentlige rom fra biskopenes side har vært viktig. Vi har også spilt inn at dobbeltrollen som tilsyn og arbeidsgiver i noen grad erfares utfordrende, særlig i konfliktsaker.

KA tror fortsatt at det kan være en god modell at utøvelsen av arbeidsgiverfunksjoner overfor presteskaper delegeres til bispedømmerådet og ikke til biskopen, og at den daglige utøvelse av arbeidsgiverfunksjoner overfor prostene og dermed også for prestetjenesten ivaretas av stiftsdirektøren som rådets daglige leder.

Premisset for en slik nyordning vil fra KAs side samtidig være at et nytt regelverk må bygge på en klar forståelse av hvilket ansvar som tilligger en arbeidsgiver. Målet om å samtidig å styrke biskopens tilsyns- og ledelsesrolle må derfor nøye avveies mot hensynet til å fortsatt ivareta det nødvendige styrings- og ledelsesmessige handlingsrom som tilligger arbeidsgiverne i Den norske kirke. Vi ønsker derfor å kommentere noen sider ved høringsnotatet, spesielt det som omhandler begrepsbruk og forståelsen både av arbeidsgiver og tilsynsrollen.

Av plasshensyn er disse kommentarene ettersendt i et eget vedlegg, da dette skjemaet ikke gir plass til hele KAs svar på dette spørsmålet

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Dette spørsmålet er formulert på en misvisende måte, da forslaget til nytt regelverk ikke innebærer videreføring av dagens prosterolle, men introduserer en ny forståelse av hva det innebærer at prosten er biskopens medhjelper. KA er uenig i den foreslåtte nyutvikling av prosterollen av flere grunner:

1. Biskopens tilsyn anses i gjeldende ordninger å være et personlig ansvar for biskopen, som i utgangspunktet ikke kan delegeres. Dette har ligget til grunn for bispetjenestens utforming i Den norske kirke i lang tid, og ble forsterket som følge av Kirkemøtets vedtak om undertegnelsen av Porvoonavtalen i 1994. Oppgaver som kan delegeres er angitt

særskilt i § 14 i tjenesteordningen. Høringsnotatet fastholder prinsippet om at tilsynsmyndigheten ikke kan delegeres (s. 19). De foreslåtte regelendringer inneholder imidlertid forslag som innebærer at prosten i forslaget får nye oppgaver som etter vår vurdering nærmest må anses å være et selvstendig mandat til å utøve tilsyn. Dette blir særlig tydelig i forslaget til nytt siste ledd i tjenesteordning for prost § 5 der det sies om prosten at vedkommende «skal se til at de øvrige vigslede medarbeidere i prostiet utfører sin tjeneste i samsvar med sine vigslingsforpliktelser.» Tilsyn med vigslede medarbeidere er en av primæroppgavene for biskop som i dagens tjenesteordning er et personlig ansvar for biskopen. Å legge så tydelig medansvar for utøvelse av direkte tilsynsfunksjoner også til prosten, vil etter vår vurdering både bidra til å svekke bispetjenestens egenart og til å skape en mer uklar prosterolle. Vi kan ikke se at Kirkemøtets vedtak om kirkelig organisasjonsutvikling gir signaler om at prostene skal tillegges tilsynsoppgaver. Vi mener derfor at denne nye bestemmelsen tas ut.

2. Oppgavene som beskrives i eksisterende § 5 fremstår klart som utøvelse av prostens ordinære arbeidsgiverfunksjoner som leder for prestedtjenesten. Den foreslåtte tilføyelse i § 5 første ledd omdefinerer disse til oppgaver prosten ivaretar som biskopens medhjelper. Denne innledende tilføyelsen bør utgå.

3. Forslag til endring av § 5 siste ledd, utfordrer de daglige lederne av kirkelige fellesråd som etter lov og avtaleverk har ansvaret for kompetanseutvikling av egne tilsatte. Prostens medansvar for å gi faglig veiledning, råd og støtte til fellesrådstilsatte er allerede regulert i § 3. Kirkemøtets vedtak om kirkelig organisasjonsutvikling inviterer til samarbeid mellom prost og kirkeverger om bl.a. kompetanseutvikling basert på avtaler mellom arbeidsgiverne. Endringen i § 5 skaper uklarhet om premissene for samledelse som er lagt til grunn fra Kirkemøtet.

4. Uklarhet om hvorvidt prosten opptrer som arbeidsgiver eller som pastoral leder i den enkelte situasjon, vil også kunne skape uklarhet om på hvilke områder Hovedavtalens regler for medbestemmelse gjelder eller ikke og skape uheldig uklarheter i samhandlingen med de tillitsvalgte på lokalt nivå/prostinivå.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Biskopene har i dag en viktig rolle innenfor kompetanseutvikling bl.a. ved at det på bispedømmenivå blir arrangert ulike opplærings- og inspirasjonssamlinger hvor biskopene spiller en vesentlig rolle.

Ansvar for å tilrettelegge for ansattes faglige og personlige utvikling, samt ansvaret for at virksomheten har nødvendig kompetanse til å ivareta sine oppgaver på faglig forsvarlig

måte, tilligger samtidig etter lov og avtaleverk den enkelte kirkelige virksomhet/arbeidsgiver. Dette er et ansvar som ikke kan fratras arbeidsgiver verken ved avtale eller internt regelverk i Den norske kirke.

KA oppfatter biskopene som vesentlige bidragsytere inn i arbeidet med utvikling av kompetanse både hos valgte kirkelige råd, daglige ledere, kirkelig tilsatte og frivillige medarbeidere. For å sikre bedre ivaretagelse av det særegne ansvar som er lagt til biskopen (tilsynsansvaret), mener KA at biskopene bør tilføres styrkede økonomiske ressurser til bedre å kunne følge opp personell i eget bispedømme.

KA støtter at biskopene også fremover bør ha en rolle inn mot de mer formaliserte strukturene som kjennetegner arbeidet med EVU/kompetanseutvikling på kirkelig sektor. KA anser det fortsatt som ønskelig at Bispemøtet deltar i det nasjonale kontaktforum vedr kompetanse- og lederutvikling på nasjonalt nivå sammen med Kirkerådet og KA (KLK), og at biskopen tilsvarende også møter i regionale kontaktorganer med kirkevergelaget og bispedømmerådet om lignende saker. Biskopenes tilsynsmessige vurderinger vil dermed kunne fanges tydelig opp av de ulike arbeidsgiver-representanter og tas inn i de partssammensatte organer som både lokalt, regionalt og nasjonalt håndterer partssamarbeidet om kompetanseutvikling.

KA gjør for øvrig oppmerksom på at når det i høringsnotatet vises til et pågående arbeid om strategi for kompetanseutvikling i Den norske kirke i regi av Kirkerådet, er dette et arbeid som er forutsatt gjennomført i samarbeid med KA, jf. samarbeidsavtalen Kirkerådet og KA av november 2023. Dette er pt ikke etablert.

Vi er ikke avvisende til forslaget om at biskopen kan innkalle vigslede medarbeidere til fagsamlinger i bispedømmet. Vi ønsker imidlertid at denne bestemmelsen får en annen innretning der biskopens grunnleggende tilsynsansvar blir omtalt først. Vi antar at invitasjon til fagsamlinger vil være biskopens foretrukne kommunikasjon med kirkelige arbeidsgivere og de vigslede medarbeidere. I særlige tilfeller bør imidlertid biskopene kunne innkalle til fagsamlinger. Vi forutsetter da at dette vil være tiltak der det også sørges for utgiftsdekning knyttet til medarbeidernes deltagelse, jf vårt forslag over som påpeker behovet for å styrke biskopene med økonomiske ressurser for å kunne følge opp sitt tilsynsansvar.

Vårt forslag til ny § 6 a:

Biskopen ser til at det blir lagt til rette for at vigslede medarbeidere gis rom for studier og annen fordypning i tråd med vigslingsforpliktelsen. Biskopen kan også selv tilby tiltak og faglige ressurser for å styrke medarbeidernes personlige og faglige utvikling. I særlige tilfeller kan biskopen også innkalle vigslede medarbeidere til tilsynssamlinger i bispedømmet.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

KA er ikke avvisende til å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til. Vi er imidlertid opptatt av at dette skjer på en måte som ikke svekker tilsettingsorganets myndighet og ansvar. Høringsnotatet har på dette området mer skisseaktige forslag, og det vises til et arbeid med felles personalreglement. Vi avventer derfor å gi klare synspunkter på dette området inntil det foreligger mer konkrete forslag.

KA er skeptisk til forslaget om at biskopens eventuelle rolle på dette området skal utøves av prostene. Det vises her til omtalen under spørsmål 4 der vi gir klare motforestillinger til at prostene får så tydelig selvstendig fullmakt til å utøve tilsyn i rollen som medhjelper for biskopen.

Det vil skapes en krevende situasjon lokalt i kirken hvis prostene skal kombinere ansvaret som nærmeste leder (arbeidsgiver) for prestene og medlem i kirkelig fellesråd, samtidig som prostene også skal ha tilsynsoppgaver på biskopens vegne i lokale tilsettingsaker. Dette bidrar til en mer komplisert kirkelig struktur som svekker ønsket om å skape nødvendige avklarte rammer for en god samhandling lokalt. Forslaget slik det nå er utformet, vil bidra til ytterligere komplisering av dagens organisering og skape økt rolleutrygghet både mellom prost og kirkeverge, men også i møtet mellom prost og øvrige tilsatte, og for prostens rolle i kirkelig fellesråd.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslings samtalen?

Ja

Merknader

KA viser til Kirkemøtekomiteen merknad om at «Det bør utredes nærmere hvordan tilsynet skal rammes inn av saksbehandlingsregler for å ivareta hensyn til rettssikkerhet». Biskopen kan på grunnlag av vigslings samtalen gjøre avgjørelser som kan ha svært innng

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Etter KAs vurdering bør tilsynstjenesten i Den norske kirke aktivt utvikles som en komplementær og ikke overlappende rolle til arbeidsgiverrollen. Begge rollene henter sin forankring i kirkens oppdrag, men forskjellene mellom rollene, og tilsynsrollens egenart, bør komme tydeligere fram. Arbeidet med å utvikle gode rammer for framtidens bispetjeneste vil med dette som utgangspunkt i mindre grad risikere å utfordre de demokratisk valgte styringsorganer i Den norske kirke og det demokratisk forankrede lederskap som utøves av disse i rollen som arbeidsgivere, en rolle som står særlig sterkt i

Norge på grunn av arbeidslivsmodellen som kjennetegner norsk arbeidsliv, og der kirkelig sektor inngår.

Bisperollen bør videreføres og forsterkes som en særegen form for prestedtjeneste på regionalt nivå med særlig ansvar for å ta vare på den apostoliske lære og bevare kirkens enhet, slik også rollen beskrives i det vigslingsløfte som avses ved innsettelse av ny biskop. Det innarbeidede tilsyns-begrepet avspeiler at biskopene – til forskjell fra både prester og proster - er tillagt betydelig beslutnings- og forvaltningsmyndighet utover det pastorale lederansvar, nettopp for å kunne ivareta både læreansvaret og arbeidet for kirkens enhet.

Tilsynsbegrepet bør fortsatt benyttes som hovedbegrep for å betegne bisperollen i Den norske kirke. Å definere tjenesten primært ut fra ledelsesbegrepet eller “pastoral ledelse”, fremstår derfor ikke som tilstrekkelig klargjørende for å synliggjøre bispetjenestens egenart. KA mener derfor forslaget til ny § 1 i tjenesteordning for biskop bør omarbeides.

Hå kyrkjelege felle råd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Det er vanskelig å se at det er nødvendig å ta nå værende § 1 i tjenesteordning for biskopen inn i kirkeordningen. Biskopens ansvar bør fortsatt reguleres i egen tjenesteordning

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Dette blir en vanskelig oppgave for prosten, han vil komme i krysspress som tilsynsmyndighet og arbeidsgiver.

Prosten sine oppgaver skal være å lede prestatjenesten lokalt og samtidig inspirere i strategiarbeidet i de ulike sokna, for at de skal kunne nå målene sine- å bringe evangeliet om Jesus Kristus ut til folket.

Tilsynsoppgaven er gitt biskopen alene. Ved å frigi tid frå arbeidsgiveroppgaver, får biskopen mer tid til visitaser.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Nei

Merknader

Biskopens rolle er tilsynsmyndighet. Det er arbeidsgiver som har ansvaret for kompetanseutvikling av sine ansatte.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Nei

Merknader

Dette er en sak for arbeidsgiver!

Skal biskopen inn i ansettelse i sokn og fellesråd, så blir det en utidig innblanding i en annen arbeidsgivers myndighet og vurdering.

De ansatte i sokna, enten de er vigslet eller ikke skal ikke rangeres i to kategorier, vigslet og ikke vigslet.

Ved dette forslaget er en i ferd med å bygge opp igjen den gamle muren mellom et A lag og et B lag i kirken. Dette er derfor ikke noen god ide.

I tillegg så vet vi at det er skrikende behov for medarbeidere som er vigslet, i alle aktuelle stillinger.

Dette forslaget bør legges bort og glemmes!!

Biskopen skal som tilsynsmyndighet ikke uttale seg om ansettelse av verken prest eller andre vigsla medarbeidere.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ingen mening

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Vurderinger av de administrative og økonomiske konsekvensene er slik det legges opp til at en skal gi større «makt og flere oppgaver» til prostene. Samtidig som det i teorien vil være en omfordeling av oppgavene inne på bispedømmekontoret- men at det i praksis ikke blir de store forandringene der inne.

Vår vurdering bør være at en ikke trenger mer økonomiske midler, men at en må omfordele på de ressursene som en allerede har til rådighet på bispedømmenivået. Oppgavene blir de samme, men etter forslaget er det en justering og omfordeling det er snakk om.

Vi er også kritiske til at det skal «bygges en prostestab» ute i prostiene. Dette vil også medføre mer økonomi , mer administrasjon og byråkrati.

I en tid med innsparinger og med utsikter for og signal om trangere økonomi, så må en rigge seg for trangere tider og ikke la det administrative ta overhånd.

Når det gjelder tilsyn, så må en kunne sette klare skiller mellom tilsynsmyndighet og arbeidsgiveri. Samfunnet vårt har flere tilsyn. Disse har sine virkemidler for å utføre tilsynet. Men det er ikke greit at tilsynsmyndigheten skal ha innvirkning på eller påvirkning i ansettelsesprosessen.

Ved ansettelse må sokna først få søkerlisten og gå igjennom denne for å finne ut hvem de mener skal innkalles til intervju. Deretter bør arbeidsgiver (Stiftsdirektør) kalle aktuelle personer inn til intervju.

Irmelin Grimstad Bonden, sokneprest i Vang

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Viss biskopen har tilsyn med heile kyrkja må det også gjelde valde råd, men berre i saker som berører kyrkjas lære.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Det vil være heilt unaturleg og eit brot med den tradisjonen og praksisen som vi har for leiing av kyrkja. Like lite som kyrkjevevja har kompetanse til å leie det faglege kyrkjelydsarbeidet, har stiftsdirektøren dette i høve til prestane. På denne måten tek de bort eit svært viktig styringsverktøy frå biskopens tilsyn og leiing. Kyrkja er ikkje ei vanleg bedrift, men må ha med seg den teologiske dimensjonen i styringa.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetning i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Det bør vere ryddigheit i dette, men det bør også vere rom for å trygge kvalitet og eignaheit til vigsling.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Det er viktig at innhaldsspesifiseringa i tilsynet i §1 i den gamle tenesteordninga for biskop ikkje blir teken bort. Dette må stå utfyllande ein stad.

Det er viktig å framleis snakke om biskopens LEIING og tilsyn. Det er ikkje gitt i norsk daglegtale at folk forbinder tilsyn med leiing.

Det er ikkje riktig at biskopens myndighet spring ut fra Kyrkjemøtet. Biskopen har si myndigheit frå vigslinga, sjølv om dei også er medlemmer i kyrkjemøtet og forpliktar seg på de vedtak som er gjort der. Dette er vesentleg i den samvirkemodellen vi har i vår kirke. Og vigslingen til ord og sakrament er også prestens myndighetsgrunnlag i sokneråd og andre råd.

jørgen tore omdal

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Kan ikke se at denne tjenesteordningen avviker fra andre tjenesteordninger. Tjenesteordninger bør som i dag organiseres som egen forskrift.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Dette for å definere arbeidsgiverlinjen bedre. Det vil samtidig utjevne forskjeller mellom de arbeidsgruppene det skal utføres tilsyn med.

Støtter du/dere forslaget om at prostens fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prostens fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Tilsyn skal være forbeholdt biskopen, slik at alltid har vært. Prostens ansvar ligger i arbeidsgiverlinjen, med prester og stiftsdirektør, og bare der.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Nei

Merknader

Kompetanseutvikling er et arbeidsgiveransvar. Biskopen skal kunne invitere til samlinger/møter men ikke innkalle. Innkalling griper inn i styringsretten.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Nei

Merknader

Hva vil en styrking bety? Det gir ikke saksutredningen svar på.

Tjenesteordning for biskoper §9:

Biskopen gir kallsbrev/tjenestebrev ved tilsetting av ordinert eller vigslet person i kirkelig stilling, som bekreftelse på at vedkommende er ordinert eller vigslet, markering av biskopens tilsyn og formaning til menigheten om å ta imot den tilsatte som rett kalt tjener.

De øvrige tjenesteordninger for kateket, diakon og kantor har følgende formuleringer:

§5

Tilsetting skjer med forbehold om vigsling og at biskopen gir tjenestebrev

§6

Kateketen står under tilsyn av biskopen.

Dette er ganske sterke kontaktpunkt både ved ansettelser og ved jobbutførelsen, det kan da stilles spørsmålsteget ved en ytterligere styrking.

Det vil være problematisk å utvide biskopen rolle ved tilsettinger, uten at det går ut over arbeidsgivers styringsrett.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Høringen har en slagside vekk fra demokratisk valgt organ til fordel for, spesielt i denne saken, på biskop og prost, som tillegges ansvar på nye områder. Dette er med på å skape uklarheter i ansvarsforhold, særlig i det som gjelder arbeidsgivers styringsrett, biskoper skal ikke ha arbeidsrettslig ledelses ansvar.

Ved å snu på tilsyn-begrepet vil en få, «se til». Tjenesteordning for biskoper §1 sier hva biskopen skal «se til»:

Biskopen skal gjennom forkynnelse og sakramentforvaltning ta vare på den apostoliske lære etter Guds ord og vår kirkes bekjennelse, fremme og bevare enheten i Guds kirke og rettlede og oppmuntre bispedømmets menigheter, kirkelig tilsatte og øvrige medarbeidere.

Karin Bøe

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslings samtalen?

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Eg har vore tilsett i deltidstilling i soknet i ca 15 år. I den tida har eg opplevd mange situasjoner der soknerådet og/eller kyrkjeverja har styrt utan å forhalde seg til kyrkjeordning og andre lover og reglar. Det har gått ut over tilsette som har mista eller slutta i jobben eller ikkje fått jobben, rådsmedlemer som har meldt seg ut av kyrkja for å kome ut av rådet og kyrkjelydsmedlemer som har slutta å gå i kyrkja. Biskopen har vore kontakta, men har berre svart at det har ikkje han noko med. Det fortvila her er at det ikkje er noko kyrkjeleg organ over sokneråd/fellesråd som ein kan spørje om råd, klage eller varsle til eller som kan gripe inn når rådet opptrer ulovleg og valser over andre. Eg trur ikkje dette soknet er det einaste i landet som har det slik, diverre. Derfor meiner eg

på det sterkaste at det må vere eit kyrkjeleg organ/biskop som må halde eit mykje sterkare og tettare tilsyn med sokna og råda enn i dag, for å unngå at folk blir fornerma, såra og utstøtt. No blir det truleg kutt i tilskot til kyrkja og biskopen uttalar i avisa her at "det vil ramme oppfølgingen av medarbeidere og menighetsråd." Det er gjer meg veldig bekymra for kyrkja. Vi må ha eit sterkare tilsyn.

Kirkelig fellesråd i Bærum

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Kirkeordningen har flere bestemmelser som omtaler oppgaver for biskopene. Så lenge det faktisk ikke innebærer noen materiell endring er KfiBs oppfatning at det kan være klargjørende at den innledende bestemmelsen i § 1 i tjenesteordningen for biskoper tas

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

KfiB vurderer at det nåværende systemet, der de valgte rådene forholder seg til Den norske kirkes læregrunnlag, er tilstrekkelig og balanserer tilsynsrollen med respekten for demokratiet. KfiB er enige i Kirkerådets vurdering av at de kirkelige rådene allerede må innrette seg etter biskopens veiledning når denne gis som en direkte tilråding, og at biskopens tilråding slik sett langt på vei må anses som bindende for det aktuelle rådet.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

KfiB mener det ikke er nødvendig å innføre en ny modell for organisering av styringsretten over prestene. Det er fullt mulig for biskopen å ha styringsrett over prestene samtidig som tilsynsansvaret ivaretas. Dette vil ikke endre det faktum at arbeidsgiveransvaret ligger hos bispedømmerådene, som fortsatt vil håndtere administrative oppgaver og støttefunksjoner knyttet til styringsansvaret.

Videre mener KfiB at det pastorale lederansvaret bør forbli hos biskopen. For å sikre biskopens lederskap og hindre at prestedtjenesten blir flyttet fra den teologiske og kirkefaglige ledelsen til byråkratiet, er det avgjørende at biskopen beholder styringsretten over prestene. Dette er essensielt for å bevare kirkens teologiske integritet og enhet.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Det vil fortsatt være like viktig som i dag, at prosten har et ansvar for å bidra til biskopens tjenesteutøvelse og tilsyn, og sikre at ikke prosterollen blir en ren administrativ rolle. KfiB legger til grunn at endringen ikke innebærer noen endring i arbeidsgiveransvaret/styringsretten til fellesrådene, men at prosten skal se til at viklede medarbeidere i prostiet utfører sin tjeneste i samsvar med sine vigslingsforpliktelser.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ingen mening

Merknader

KfiB ser ingen behov for endringer i dagens praksis. Kompetanseutvikling er et ansvar for arbeidsgiver. Samtidig er det viktig at biskopen har en rolle inn i planer for kompetanseutvikling bl.a. gjennom sitt tilsyn.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ingen mening

Merknader

Tilsetting i kirkefaglige stillinger er en arbeidsgiveroppgave, men KfiB mener at biskopen eller den biskopen bemyndiger, bør ha en rolle som rådgiver og faglig støtte i tilsettingssaker.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

KfiB støtter at vigslingssamtalen underlegges saksbehandlingsregler som sikrer forutsigbarhet og trygghet for dem som deltar.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Det er svært uheldig at det sendes ut fire høringer, hvorav to er forholdsvis store, med frist i desember. Menighetsråd og fellesråd er frivillige folkevalgte, med annen jobb på siden. I tillegg til at desember ikke akkurat er den roligste måneden for kirken generelt.

Kirkelig fellesråd i Oslo

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Det er vanskelig å se for seg at det er nødvendig å ta nåværende § 1 i tjenesteordning for biskopen inn i kirkeordningen

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Vi mener det prinsipielt er tilstrekkelig formulert i gjeldende ordning, at rådet står under biskopens tilsyn ut fra forpliktelsen på den evangelisk lutherske lære. Det kan etter vår vurdering tenkes situasjoner/vedtak gjort av valgte råd som kan bryte med læregrunnlaget, . I slike situasjoner vil vi henvise til gjeldende ordning der både biskop og prost har hjemmel for å delta i møtene i organene. Vi anser dette for tilstrekkelig. Dersom det skal innføres hjemmel for bindende ordning må konsekvensene av en slik hjemmel utredes nærmere enn i dette dokument.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Skal ledelse av prestatjenesten overføres stiftsdirektør på vegne av bispedømmerådet, må fullmaktene være tydeligere.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Dette er grunnleggende sett arbeidsgivers ansvar. Formuleringene på dette punkt svekker ikke arbeidsgivers ansvar for at den tilsatte har tilstrekkelig kompetanse, eller det ansvar menighetsråd, fellesråd og den den tilsatte selv har for å bidra til valg av type kurs, etterutdanning og kompetanseutvikling. Vi mener samtidig at biskop bør kunne invitere (eventuelt innkalle) til samlinger som arbeidsgiver bør støtte og finansiere, helt eller delvis

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Det bør opprettes saksbehandlingsregler for å ivareta rettssikkerhet og forutsigbarhet. Men KfiO sier nei til å innføre klageadgang på biskopens beslutning om vigsling.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Som et hovedsynspunkt anbefaler vi at saken om biskopens tilsyn og ledelse utsettes, og ikke fremmes for Kirkemøtet i sin nåværende form. Saken foreslår betydelige, og prinsipielle, endringer i forståelsen av forholdet mellom tilsyn og ledelse som er svakt utredet og ikke i tråd med vanlig forståelse.

Som sekundære synspunkter mener vi at med de inngripende muligheter som foreslås tillagt biskopen ifht stiftsdirektørens utøvelse av ledelse, kan biskopen like gjerne fortsatt lede prestedtjenesten i arbeidsgivers sted. Skal ledelse av prestedtjenesten overføres stiftsdirektør på vegne av bispedømmerådet, må fullmaktene være tydeligere og forankres i rådet uten omfattende inngripende mandat fra biskop.

Kirkelig undervisningsforbund

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

§1 i tjenesteordningen for biskop kan stå både i tjenesteordningen og i kirkeordningen, men med den nye innledende setningen som et tillegg. Dette gir et godt bilde av hvordan biskopen utøver sitt tilsyn, og er derfor en god innledning til både kirkeordni

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Siden rådernes styringstjeneste skal styrkes, kan man argumentere for at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd. Bindende pålegg må likevel avgrenses til å omhandle det som ligger under tilsynet, dvs. liv og lære, altså teologiske spørsmål. Vi vil også minne om at menighetsråd i mange tilfeller vil ha begrenset med tid og ressurser til å følge opp omfattende pålegg fra biskop. At biskopene gis adgang til å gi bindende pålegg må i så fall være helt unntaksvis. Bindende pålegg av arbeidsrettslig betydning hører ikke hjemme her.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Når KUFO har landet på nei så er det fordi saksfremstillingen er uklar rundt fordelingen av tilsyn, styring og ledelse mellom biskop, stiftsdirektør, bispedømmeråd og prost. Det tegnes ut en modell som reiser flere spørsmål enn svar.

Sentralstyret i KUFO har drøftet i hvor stor grad denne endringen har betydning for kirkens undervisningstjeneste. Ut fra dagens organisering med flere arbeidsgivere, så kan vi ikke se at arbeidsgiverspørsmålet for prestene har noen vesentlig betydning for våre medlemmer, utover det rent symbolske i at biskopen har arbeidsgiveransvaret for en utvalgt gruppe. Noe av intensjonen bak forslaget er en større likebehandling av

ansatte i Den norske kirke uavhengig av arbeidsgivere. Vi mener dette kan oppnås uavhengig av arbeidsgiveransvaret, og med de verktøy biskopen allerede har i dag i kraft av tilsynet. For eksempel ved å gjennomføre årlige tilsyns-samlinger med alle vigslede, og å gjennomføre fagdager med element av tilsyn for prester og ansatte innen undervisning, diakoni og kirkemusikk. (Se mer om dette under "andre kommentarer" i slutten av dokumentet).

KUFO mener at forslaget vil føre til en maktforskyvning mellom stiftsdirektør og biskop. Dersom arbeidsgiveransvaret overføres fra biskop til stiftsdirektør må det jobbes mer med samvirkemodellen, altså forholdet mellom de valgte rådene og prestetjenesten på alle nivå. Vi frykter at uavklarte roller i ledelsen forskyver seg lenger ned i organisasjonen. Ansatte i fellesråd kan som resultat bli utsatt for uklar ledelse fra mange som vil lede; biskop, prost, sokneprest, kirkeverge, daglig leder. I tillegg har kateketen en tjenesteordning der tjenesten er forpliktet på vigslingsliturgien og løftet, og menighetsrådets planer og prioriteringer. Resultatet kan bli ansvarspulverisering. KUFO ønsker klare linjer for sine medlemmer – en arbeidsgiver, ett tilsyn!

KUFO mener at formålet med forslaget om å etablere et tydelig skille mellom arbeidsgiveransvar og tilsyn for prestene, kan oppnås på andre måter. For eksempel så kan de fleste oppgavene delegeres fra biskop til stiftsdirektør, noe som allerede skjer i stor grad. Biskopen vil oppfattes mer samlende når hen får økt kapasitet internt i kirken, men også i en mer utadrettet og aktiv samfunnsrolle.

På bakgrunn av en helhetlig vurdering og dagens økonomiske utfordringer (nedbemanning både i rettssubjektet og i flere fellesråd, og eventuelt ny finansieringsordning for tros og livssynssamfunn), vil vi anbefale å ikke gjennomføre denne inngripende organisasjonsendringen nå. Den norske kirke trenger ro i organisasjonen til å kunne gjennomføre sine primæroppgaver.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ingen mening

Merknader

Slik spørsmålet er formulert så kunne det opplagte svaret være ja, da det tilsynelatende legges opp til ingen endring. Men dersom spørsmålet forutsetter at arbeidsgiveransvaret ikke lenger er hos biskopen, så er det i praksis en endring for prestene. Siden utredningen på flere punkt er uklar, så er det altså ikke et opplagt svar på dette.

Ny ordning legger opp til at prostene får en større arbeidsbyrde enn i dag. Både biskop og stiftsdirektør skal delegere oppgaver til prosten, tilsynsoppgaver for alle vigslede og arbeidsgiveransvar for prestene. I tillegg skal prosten få et utvidet ansvar for

fagsamlinger for «kirkefaglige» ansatte, samledelse med alle kirkevergene i prostiet, økt ansvar for samordning mellom prestedtjenesten og rådene i prostiet. KUFO mener det er uheldig å øke arbeidsbyrden til prosten i vesentlig grad, da de fleste proster allerede har fulle administrative stillinger. En økning i oppgaver vil øke arbeidspresset og det vil bli behov for å bistå prostene med mer administrativ støtte. For de prostene som har ordinær prestedtjeneste i stillingen sin, vil det innebære mindre prestedtjeneste på disse. En konsekvens blir altså mer administrasjon og minimalt med prestedtjeneste for prostene, noe som igjen vil øke arbeidstrykket på de andre prestene i soknene.

Utredningen gir et bilde av en prost som blir et "nav" der mange oppgaver og mye myndighet samles. Prosten skal være biskopens medhjelper i tilsynet overfor alle ansatte, arbeidsgiver for prestene og «kirkefaglig leder» for alle kirkefaglige ansatte og i tillegg sørge for samledelse med alle kirkevergene i prostiet. Det blir mye arbeid og makt hos en person. Vi mener at dette kan oppleves som en uheldig maktkonsentrasjon samtidig som det vil svekke ansatte på soknenivå sitt ansvar og myndighet i soknene. KUFO mener at for å fylle en slik prosterolle må det stilles kompetansekrav til en prost utover den ordinære prestekompetansen.

I ny ordning vil prosten få flere oppgaver. I dagens kirkeordning er prosten kun medhjelper i tilsynet. Slik KUFO forstår tilsynet så eies det eksplisitt av biskopen, og kan ikke delegeres. Det er forskjell på å eie tilsynet, og å bistå biskopen i dette. Fagrådgivere på bispedømmekontorene er også medhjelpere i tilsynet. KUFO er opptatt av at ordningen med kvalifiserte rådgivere med god oversikt og spesialisert kompetanse innen undervisning, diakoni og kirkemusikk videreføres i alle bispedømmer. Prosten har ikke nødvendig kompetanse til å ta over disse funksjonene.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

For å kunne svare på spørsmålet, har vi innhentet informasjon fra KUFOs medlemmer for hvordan dette fungerer i dag. Dette fungerer svært ulikt i de elleve bispedømmene. Dersom biskopens rolle skal styrkes i kompetansearbeidet, mener vi at dette bør rammes inn og være forpliktende for alle bispedømmer. Her er kvalitet viktigere enn kvantitet. Vi foreslår en årlig tilsynssamling bare for vigslede der vigslingens betydning, kall, tjeneste, liv og lære er tema. Tilsynssamlinger kan organiseres ulikt, de kan være felles for alle vigslede på prostnivå (der biskopen reiser til prostiet), eller de kan være for den enkelte profesjon på bispedømmenivå (der de ansatte reiser til bispedømmekontoret). Blant KUFOs medlemmer er de fleste ikke vigslet. Vi er opptatt av at også disse blir ivaretatt med utgangspunkt i sin tjeneste, og gjerne oppmuntres til å gå inn i en vigslet tjeneste/bli vigslet. Bispedømmets fagdager for alle kirkefaglige

ansatte med fokus på faglige tema og spørsmål bør gjennomføres med jevne mellomrom. I saken om tilskuddsforvaltning av midler til undervisning, diakoni og kirkemusikk, foreslår KUFO at det settes av 1% av tilskuddsmidlene på bispedømmenivå til å kunne gjennomføre årlige tilsynssamlinger for alle vigslede. Vi foreslår også at det inviteres til jevnlig fagsamlinger, for eksempel annen hvert år, for kirkefaglige ansatte. Historisk har det vært en utfordring at noen ansatte i fellesråd med dårlig økonomi ikke kan delta på slike samlinger. Når det avsettes 1% (6 mill) av tilskuddsmidlene til dette formålet så skal samlingene være tilnærmet gratis. Historisk har biskopens tilsyn og rådgivere innen undervisning, diakoni og kirkemusikk/kultur hatt stor betydning for utformingen av profesjonene. Med forslaget om en forsterket prosterolle frykter vi at bispedømmekontorene nedbemannes på bekostning av disse fagstillingene, noe KUFO er sterkt imot. Selv om biskopens rolle styrkes i tilsynet og i kompetansearbeidet, så vil vi poengtere at den viktigste læringen skjer på egen arbeidsplass i en lærende organisasjon. Mange kompetansebehov er helt lokale, og kan ikke håndteres av biskop eller prost. Eksempler på dette kan være omskolering, å finansiere utdanning for en menighetspedagog, betale og støtte opp under kompetansehevende utdanning innen psykisk helse for kateketen, innføre bruk av KI i virksomheten, kompetanseheving for å forbedre lokal praksis rundt leir, mm. Lokal arbeidsgiver har ansvaret for helheten i virksomhetens og den planmessige opplæringen og den enkeltes kompetanseutvikling. Biskopens fagdager kommer som et tillegg, og er i kraft av tilsynet. Samtidig ser vi at prost og biskop kan ha en viktig rolle som pådriver for at ansatte i utadrettede stillinger har den kompetansen stillingen krever. Kompetansearbeidet kan gjerne drøftes under det arbeidet som gjøres med samledelse i hvert fellesråd/prosti der prost og kirkeverge sammen vurderer kompetansebehovene i virksomheten både samlet sett og individuelt. Men den «andelen» av kompetansearbeidet som kan ligge hos biskop må uansett være i kraft av tilsynet, og det må være avgrenset i omfang, tid og økonomi, i tillegg til å ikke være overlappende til det ansvaret som ligger hos arbeidsgiver. Den største andelen innenfor etter og videreutdanning er arbeidsgivers ansvar. Det er et viktig styringsverktøy i en utviklingsorientert organisasjon, og skal ikke fratras arbeidsgiver. (HTA 3.3.1 og 3.3.2).

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Gjennom tilskuddsmodellen er det skapt en usikkerhet rundt stillinger særlig innen undervisning der de opprinnelige kateketstillingene ikke lenger har et tilstrekkelig vern. Selv om det er foreslått noen kompenserende tiltak, forstår vi tilskuddsmodellen slik at det er ingen som lenger kan pålegge arbeidsgiver å lyse ut en undervisningsstilling som en kateketstilling. Dette er en radikal endring som på sikt kan få uheldige konsekvenser for et helt arbeidsområde. Biskopen kan her bli en viktig pådriver for at fellesrådene ikke

går på akkord med kompetanse, og at incitamentene som Kirkerådet foreslår følges opp. Når biskopen har en rolle ved tilsetninger i alle vigslende stillinger, kan det bidra til at kvalifikasjonskravene blir fulgt og at det legges til rette for utdanning som tilfredsstiller kravene til kateket.

Kirken trenger kompetanse i alle utadrettede stillinger, og vi trenger den spesialiserte kirkepedagogiske undervisningskompetansen, som i Den norske kirke ivaretas av den vigsla kateketen. KUFO erfarer at det er stabilitet i de vigslende kateketstillingene, men stor gjennomtrekk i undervisningsstillinger som ikke oppfyller kompetansekravene. Når kateketstillingene gjennom tilskuddsmodellen ikke lenger er beskyttet, frykter vi at økonomi, kortsiktige mål og krav om telling av aktiviteter, styrer tilsettingene i kirkelige fellesråd. Kompetanse kommer i andre rekke. Selv om aktivitetsmodellen på flere punkt er forbedret så er den fortsatt sårbar når det kommer til kompetansespørsmål og rekruttering i et lengre perspektiv.

Det må også tas stilling til om biskopen på et tidlig tidspunkt må inn i vurderingen av hvilke stillinger på tilskuddsmidler som skal lyses ut i fellesrådene. KUFO mener fortsatt at rekruttering og kompetansekrav ikke kan overlates ene og alene til det lokale nivået. Dette er ikke å forstå som mistillit til det lokale nivå, men undervisningstjenesten trenger å sikres på et høyere nivå. Vi trenger en stabil landsdekkende og kunnskapsbasert undervisningstjeneste. Kortsiktige løsninger bidrar i liten grad til rekruttering.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Vigslingssamtalen bør rammes inn da den har store konsekvenser for den enkelte. Slik den fungerer i dag er den for sårbar, og rettsvernet for den enkelte er dårlig ivaretatt. Det bør også vurderes hvilke tilbakemeldinger som gis til de som ikke godkjennes

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

KUFO merker seg at i Kirkerådets utredninger snakkes det nesten uten unntak som at alle er vigslende. Dette tror vi skaper en avstand, da virkeligheten er en helt annen.

De fleste ansatte innen undervisning, diakoni og kirkemusikk er ikke vigslende. Disse er svært verdifulle medarbeidere som til sammen er langt flere i antall enn de som er vigslende innenfor de samme tjenestegruppene. Flere menighetspedagoger ønsker å øke sin teologiske, pedagogiske og kateketiske kompetanse. Mange ønsker å ta kateketutdanning og bli vigslende, og de siste årene har kateketutdanningen på MF hatt svært god oppslutning. Vi har nå flere utdannede kateketer som er i

menighetspedagogstilling og som ønsker å bli vigslet. Ved innføringen av trosopplæringsreformen var det et mål at flere i undervisningsstilling skulle vigles til katekettjeneste. Tiden for dette er nå!

KUFO mener at det er ingen hinder for at menighetspedagogstilling omgjøres til kateketstilling når utdannet kateket fyller kompetansekravene, også i menigheter der det er kateket fra før. Arbeidsfordelingen løses i stillingsbeskrivelsen (jf flere prester i samme menighet). KUFO er informert om at noen fellesråd gjør dette allerede. KUFO ønsker at Kirkerådet og biskopene aktivt arbeider for at dette skal skje i større grad. Bare på den måten kan vi endelig oppnå trosopplæringsreformens intensjon om flere kateketstillinger og økt kirkepedagogisk og kateketisk undervisningskompetanse i den norske kirke.

Kjerstin Jensen, prost i Søndre Follo prosti

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Jeg støtter at § 1 i tjenesteordning for biskoper tas inn i kirkeordningen, men ønsker at bestemmelsen fortsatt blir stående i

tjenesteordning for biskoper.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Jeg støtter Bispemøtets forslag til formulering: «Biskopen kan gi skriftlig bindende pålegg til kirkelige råd i saker som berører rådenes lojalitet til Den norske kirkes læregrunnlag, jf. Kirkeordningens § 37»

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Kirkemøtet har vedtatt at "Biskopens tilsyn skal styrkes og ledelsen tydeliggjøres, uten at biskopen skal utøve arbeidsgivers styringsrett på samme måte som i dag". En har allerede gjort en endring i biskopens arbeidsgiverfunksjoner, ved at tilsetninger ikke lenger foregår i bispedømmerådet, men i partssammensatt utvalg. Det er ikke nødvendig med ytterligere endringer, og det er vanskelig å se hvordan det å flytte alle arbeidsgiverfunksjoner over til stiftsdirektør kan bidra til at ledelsen tydeliggjøres. Det vil svekke biskopen dersom arbeidsgiverfunksjonene flyttes, og biskopen vil sitte uten reelle virkemidler til å drive ledelse. Dette vil også svekke sammenhengen mellom de tre nivåene i "tjenesten med ord og sakrament", fra biskop til prost og prest, som er grunnleggende i Den norske kirke.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Jeg ønsker å videreføre dagens ordning, der prosten bistår biskopen i dennes tjenesteutøvelse. Dersom alle arbeidsgiverfunksjoner flyttes bort fra biskopen, vil det kunne overbelaste prosterollen ved at prosten både skal ivareta større deler av arbeidsgiveransvaret og tilsynslinjen fra biskopen.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Dersom forslaget om å flytte biskopens arbeidsgiverfunksjoner får gjennomslag, vil dette svekke biskopens rolle i kompetanseutvikling for prestene. Dette er ikke ønskelig, når intensjonen er å styrke biskopens rolle. Styrking av tilsynet med diakoner, kateketer, menighetspedagoger og kirkemusikere kan gjøres uten at det gjøres endringer i biskopens arbeidsgiveransvar for prestene, ved fag- og tilsynssamlinger.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetning i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Klepp sokneråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Knarvik sokneråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Dette må gjennomførast utan ytterlegare byråkratisering hos biskopen.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Vi ønsker tydelig arbeidsgiveransvar med utgangspunkt i at vi fortsatt har to tjenestelinjer.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Nei

Merknader

Det bør være en felles veileder, ikke regler, for saksbehandling i tilknytning til vigslingsamtalen.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Vi savner et avsnitt om konflikthåndtering. Det bør legges frem gjennomtenkte prosesser og ansvarsbeskrivelse i forhold til konflikter og konfliktløsninger. Dette berøre også biskopens tilsyn gjennom visitaser.

Kristiansand kirkelige fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Biskopens tilsynsrolle gjelder hele kirken. Da bør det stå i tjenesteordningen.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Vårt svar skal være delt ja/nei. Biskopen må kunne gi bindende pålegg i teologiske og liturgiske spørsmål, men ikke ut over det.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Det er ulikt syn i vår kirkeorganisasjon på dette spørsmålet. Prestene ønsker biskopen som arbeidsgiver. Fellesrådet på sin side er opptatt av arbeidsgiveransvaret følger bispedømmerådet.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Dersom prosten gis myndighet over fellesrådsansatte, kan dette bidra til å unngå uklarhet rundt arbeidsgivers rolle, og gjøre det vanskeligere å skape en god kultur for samledelse.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Biskopen har en viktig rolle på gruppenivå for å sikre et godt tilbud, men det er fellesrådet som har ansvaret for tilbud som gis på individnivå. Det er viktig med tydelige grenseoppgang mellom hvem som gjør hva, og alle tiltak må koordineres tett med fellesrådet. F.eks. er det viktig at Kirkerådet utvikler planer og tiltak for lokal kompetanseutvikling innen digitalisering og som følger av Dnks digitaliseringsstrategi. Det er også viktig at biskopen ikke setter i gang tiltak som får økonomiske og/eller tidsmessige konsekvenser for fellesrådene uten at FR deltar i beslutningen. Vi støtter KAs forslag til ny § 6 i tjenesteordning for biskoper.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetning i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Vårt svar skal være delt ja/nei. Vi støtter at biskopens rolle ved tilsetninger styrkes. Samtidig mener vi at dagens partssammensatte utvalg (hvor prest deltar når det er vigslende stillinger) ikke svekkes. Vi er også opptatt av at tilsetningsprosessen ikke må bli for omstendelig. Biskopens vurdering bør komme tidlig i prosessen.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Vi viser til KAs høringsuttalelse under punkt 8, og gir vår tilslutning til dette.

Landro sokneråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Biskopane er med i BDR og KM som representantar for «embetet», og har der stemme slik som andre representantar (slik som skildra i «Kirkens embete og råd», kapittel 6.1, side 92). Øvrige råd er eigne juridiske einingar, og det vil kjennast som eit åtak på dei demokratiske rettane om biskopen skal kunne gi bindande pålegg til desse.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Dette vil føre til at prostane får «dobbelt leiarskap», noko som inneheld ein kime til konflikt. Så lenge stiftsdirektør og biskop er samde, kan dette gå greitt, men vi ser for oss at det ikkje alltid er tilfelle. «Ingen kan tene to herrar». Dessutan: Kor vert det av den nye arbeidsmetoden der biskop ikkje utøver både arbeidsgjevar sin styringsrett OG tilsyn når prosten skal gjere det same? Har vi ikkje da berre samla desse to oppgåvene hos prosten – og kva har vi da vunne?

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Dette er eit ømtåleg tema; kva rolle skal biskopen (som tilsett i rDnk) ha i forhold til soknet sine organ som er arbeidsgjevar for dei som skal tilsetjast? I dag har biskopen ingen rolle i dette – bortsett frå om ein medarbeidar skal vigslast. Det er vanskeleg å sjå behovet for at biskopen skal kontrollere om ein medarbeidar fyller kriterier for ein vigsla stilling; dette har vore handtert av fellesråda i snart 30 år og er ein del av dei ordinære oppgåvene ein arbeidsgjevar har. På den andre sida: Korleis skal biskopen ivareta tilsynet (i «tradisjonell forstand») sitt utan maktmiddel i forhold til dei som er tilsette i vigsla stillingar?

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

I og med at vigslinga endrar dei arbeidsrettslege forholda for ein vigsla medarbeidar (om framlegget blir vedteke), er det sjølvsagt at det må vere klåre reglar for saksbehandling ved vigsling.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Eitt punkt er teke veldig «lett» på når det gjeld spørsmål til høringa: Prinsippet om at andre vigsla medarbeidarar skal ha særleg tilsyn frå biskopen.

Dette er noko anna enn at omtalen av biskopen sitt tilsyn blir flytta frå tenesteordning til kyrkjeordning; det er ei endring av innhaldet i tilsynet. Dette er ei endring der prinsippet burde vore ute på høyring. Jfr svara våre under spørsmål 6.

Lars Sigurd Tjelle, prost i Stavanger bispedømme, Jæren prosti

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Biskopens tilsyn og ledelse skal tydeliggjøres og styrkes. Biskopen må ha verktøy for faktisk å kunne utføre tilsynet og ledelsen. Om det juridisk sett er mulig å gi et råd et bindende pålegg, forstår jeg er diskutabelt, og det må klargjøres.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

I praksis er allerede store deler av arbeidsgiveriet ivaretatt av stiftsdirektør og prost, men det er likevel viktig, ikke minst for prestene selv, å beholde også den formelle linken til biskopen, ikke bare den faglige linken.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Det er helt naturlig at prosten opptrer som biskopens forlengede arm også i tilsynet, selv om tilsynsansvaret er personlig og ikke kan delegeres.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Høringen er veldig komplisert og tung. Det er vanskelig selv for oss med teologisk kompetanse, kirkerettslig utdanning og lang kirkelig erfaring, å forstå saksfeltet, og ikke minst kunne anslå konsekvenser av de ulike valg og spørsmål vi blir stilt overfor.

Ved behandlingen i fellesråd (Hå) måtte jeg som prost ta dissens til det framlagte forslaget til høringssvar, fordi det lå så langt fra mitt eget kirkesyn og forståelse av prestetjenesten og biskopens tjeneste. Det oppleves som om maktkampen i kirken bare fortsetter, og at det er om å gjøre å vingeklippe og begrense biskopers og presters tjeneste og myndighet.

Å frata biskopene arbeidsgiveriet er for så vidt radikalt i seg selv og vil frata biskopene noe av en nødvendig myndighet, selv om det vil være i tråd med styringen ellers i kirken og i arbeidslivet. I fall det skjer, må nye ordninger sikre at biskopene faktisk har mulighet til å utføre både ledelse og tilsyn (i den grad det er forskjellige størrelser), så de ikke bare blir pompøse gallionsfigurer som snakker og snakker, men som ingen lytter til.

Leirfjord menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Vi ønsker ingen endring

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prostens fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prostens fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Bra for alle parter at det er en mal som utgangspunkt. Det blir også ryddigere med et regelsett/saksgang for mulighet for klager ved ueninget

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Ved behandling i menighetsrådet var det full enighet om svarene som vi har gitt

Leveld, Torpo og Ål sokneråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

I den anledning bør ordlyden strammes inn og modifiseres ved å:

- bruke ordet INSPIRERE i stedet for oppmuntre
- forankre biskopens rolle i både kirkeordningen og i kirkens tradisjon, historie og tro (episkopos er belagt i det nye testamente)
- bru

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Det bør beskrives hva forskjellen kan være på bindende pålegg overfor en medarbeider og overfor et råd. Er ikke biskopens håndheving og tilsynd med bruken av kirken og forordningen også et potensielt bindende pålegg? Samvirke mellom embete og råd innebærer at biskopens rolle ikke kan være helt adskilt, men ha et ansvar som også kan gripe inn i rådsstrukturen på visse punkter.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Det er sider i det operative arbeidsgiveriet som stiftsdirektøren har, og det er andre sider i arbeidsgiverasvaret som er forankret i ordinasjon/vigsling, i den kirkelige "logikk" som sier noe om hvordan kirken henger sammen fra menighet til bispedømme, fra prest til biskop. Dette er forankret ikke bare i en administrativ side ved arbeidsgiveriet, men også teologisk. Vi ser samtidig at biskopens tilsyn kan utøves med et mangfold av verktøy.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

På enkelte områder ivaretar prosten arbeidsgivers styringsrett, men på fullmakt, og forankret i den kirkelige struktur og logikk som binder kirkens sammen med sokn og bispedømme.

Prosten må ha sin sammenheng og forankring hos biskopen, og ikke bli den øverste arbeidsgiverrepresentant som også har et kirkelig og teologisk oppdrag. Dersom prosten henter sitt mandat fra seg selv eller stiftsdirektøren flytter man mye av det som i dag er forankret hos biskop, til prost. Det vil endre kirken ganske mye. Biskopen som utgangspunkt for styringsretten er med å holde kirken "samlet".

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Dette vil hovedsakelig være å sikre det teologiske innhold i de kurs, samlinger og seminarer som blir arrangert av arbeidsgiverne i kirken, samt å at biskopen har en rolle i EVU

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

I det minste bør biskopen få uttale seg om søkerlistene ved tilsetting i alle kirkefaglige stillinger samt vigslede stillinger, tillegg til å beholde dagens ordning ved tilsetting av prest.

Dersom det søkes å gjøre om en vigslet stilling til å ikke ha vigslingskrav, må biskopen ha uttalerett i saken. Det samme gjelder i egnethetsspørsmål knyttet til søkere til kirkefaglige stillinger og vigslede stillinger.

I læresaker knyttet til kirkefaglig tilsatte og vigslede medarbeidere, har også biskopen en viktig rolle.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Vi er enige i de rutiner som høringsnotatet gjør rede for i punkt 4.5 og vil tilrå følgende saksgang i de saker der det oppstår tvil eller uenighet:

Hver av partene kan be om en ny samtale der partene kan stille med en bisitter/rådgiver. Det settes opp

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Vi synes denne setningen i punkt 2.2 er en god oppsummering av hva som ligger i biskopenes tilsynsfunksjon: Biskopene har et særlig ansvar for at evangeliet blir forkynt rent og sakramentene forvaltet rett i kirken, og at kirkens (øvrige) medarbeidere og råd er best mulig rustet til å ivareta dette oppdraget.

Vi synes høringsnotatet i for liten grad går inn på de områder og gråsoner der det kan bli en konflikt mellom biskopens tilsyn og arbeidsgivers styringsansvar. Biskopens tilsynsansvar bør tydeligere vektlegges ut ifra motivet med å støtte og inspirere via forkynnelse og teologisk arbeid.

Vi mener det på nytt bør vurderes på hvilken måte biskopen sammen med sine rådgivere, rådene og de ansatte best kan forordne gudstjenester i kirkene i bispedømmet.

Hva som er biskopen «in persona» og hva som er biskopen som institusjon med rådgivere og andre som har delegerede fullmakter til å ta avgjørelser på vegne av biskopen, kan med fordel tydeliggjøres. Mest for at alle som ikke kjenner den kirkelige organiseringen godt skal få god innsikt i hva som til en hver tid menes med bruken av ordet «biskopen».

Biskopens rolle i tilsettingssaker jf. Personalreglementet (et felles for hele Dnk) bør evalueres med jevne mellomrom.

En av områdene biskopens tilsyn kan og bør styrkes på, er jevnlig besøk i menighetene UTENOM visitaser. Alternativt at visitaser blir mindre «pomp og prakt» og organisering, og mer et verksted der biskop, folkevalgte og ansatte i kirken sammen deler ansvaret for utvikling av folkekirken.

Lillehammer menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Vi vil påpeke at høringen ikke ble sendt oss, men oppdaget ved en ren tilfeldighet. Derfor kom høringen menighetsrådet som helhet i hende 11 dager før høringsfristen og 1 dag før oppsatt møte. Vi mener at dette er sterkt beklagelig og har naturligvis gitt oss sterkt begrensede muligheter til å behandle saken grundig. Vi har derfor valgt å svare på spørsmålene, men har ikke hatt mulighet til å gi noen videre begrunnelse for svarene.

Menighetsrådet vil også påpeke at dette er en svært kompleks sak, særlig når man er helt menige frivillige i kirken. Vi opplevde at grunnlagsdokumentene for høringen var unødvendig kronglete i språket og vanskelig å forholde seg til.

Lindås sokneråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Lindås sokneråd ønsker å peika på at saksdokumenta med fordel kunne blitt formulert på ein meir folkeleg måte.

Lokallag Skien, presteforeningen

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Vi støtter at § 1 i tjenesteordning for biskoper tas inn i kirkeordning for Den norske kirke, men ønsker at bestemmelsen fortsatt blir stående i sin helhet i tjenesteordning for biskoper, som uttrykk for biskoptjenestens grunnleggende funksjon.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Lokallaget i Skien støtter Bispemøtets forslag til formulering: «Biskopen kan gi skriftlig bindende pålegg til kirkelige råd i saker som berører rådernes lojalitet til Den norske kirkes læregrunnlag, jf. Kirkeordningens § 37».

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Det er forskjell på ledelse og tilsyn

Høringsnotatet følger ikke Kirkemøtets formulering om «biskopens tilsyn og ledelse», men hevder at «tilsynet er den form for ledelse som biskopen utøver, og at det dermed ikke er noen vesentlig distinksjon mellom biskopens tilsyn og biskopens ledelse» (s. 3). Det bidrar ikke slik det konkretiseres til at ledelsen tydeliggjøres. Det som tydeliggjøres er snarere at biskopen blir avhengig av stiftsdirektøren og prosten for å kunne lede.

Det er ikke likegyldig hvor hovedansvaret ligger selv om det i praksis har mindre konsekvenser ettersom arbeidsgiveransvaret i stor grad er delegert til stiftsdirektør. Til syvende og sist er spørsmålet: hvem leder egentlig? Og: Hvem har mandat til å sette en retning for kirken? Vi mener at den med en dyp livslang forpliktelse og teologisk kompetanse må være leder.

Vi mener at det i denne form for ledelse også må ligge et selvstendig mandat til strategisk ledelse hos biskopen, ikke bare i kraft at vedkommende sitter i bispedømmerådet. Det er en strategisk ledelse som inspirerer og bygger opp. Men i denne strategiske ledelsen må man ha tilstrekkelige virkemidler som også innebærer styringsrett.

Støtter du/dere forslaget om at prostene fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prostene fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Både ja og nei.

Vi mener det ikke trengs noen endring av arbeidsgiveransvaret. Det vi tror vil bli resultatet av en slik endring er en overbelastning på prostene. Forventningen til prostene vil i større grad være at de er en form for «småbiskoper» som ikke ligger under biskopens administrative og ledelse. Det som allerede i for stor grad opptar prosterollen i dag, er personalomsorg og administrasjon av ferier og fridager. Vi trenger ikke større ansvar for dette, men heller mindre.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Både ja og nei. Vi synes det er positivt at alle blir med på fagsamling, men det avhenger av at biskopen får rett til å disponere budsjettmidler. Uten arbeidsgiveransvar mister biskopen ledelsesverktøy knyttet til etter- og videreutdanning for prestene. Det går også an å styrke tilsynet med diakoner, kateketer og menighetspedagoger og kirkemusikere uten å endre arbeidsgiveransvaret.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Påtegning fra biskopen bør skje ved oversendelse av alle søknadene før utvelgelsesprosessen igangsettes, slik det i dag praktiseres ved tilsetting av menighetsprester. Hvorvidt tilsvarende ordninger kan utformes ved tilsettinger i

fellesrådene, bør utredes nærmere, både når det gjelder saksbehandlingsregler, personvern og informasjonsutveksling om søkerne.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Lommedalen menighet

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Magnus Pettersen Kjellin

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Å frata biskopen arbeidsgiveransvaret er å svekke både biskopens rolle og tilsynsansvaret. Kirkemøtets vedtak om å både styrke biskopens rolle og samtidig frata denne arbeidsgiveransvaret er gjensidig utelukkende. Det vil nok kunne fungere på solskinnsdager, men vi er nødt til å bygge et system som står seg ved konflikter og uenighet om prioriteringer.

Dessuten vil et slik vedtak i praksis gjøre at den norske kirke ikke lenger er en episkopal kirke.

Støtter du/dere forslaget om at prostene fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prostene fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ingen mening

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Mari Saltkjel

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Nei

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Marita Bjørke Ådland

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Nei

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Marta Axner Ims, prost i Nord-Jarlsberg prosti

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Det er et godt forslag at tilsynet reguleres i kirkeordningen.

Hele denne høringen inneholder mange gode forslag, og det er viktig at biskopens pastorale ledelse styrkes og tilsynet tydeliggjøres. Samtidig tenker jeg at det fortsatt er en del som ikke er

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

jeg er usikker på om det er riktig å regulere akkurat på denne måten, men det må finnes noen verktøy som sikrer at kirkelige råd ikke kan gå helt utenom læren eller sentrale kirkelige ordninger.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Det er jo juridisk riktig og ryddig å gjøre denne endring, og jeg oppfatter det ikke som særlig problematisk. Jeg ser det heller som en fordel, at det tydeliggjør forskjellen mellom tilsyn og arbeidsgivers styring. Jeg har erfaring fra Svenska kyrkan, der jo denne oppdeling er helt gjennomført, og det farger sikkert mitt syn på dette.

Selv oppfatter jeg det som litt uryddig i DNK i dag, at det av og til er uklart hva som er arbeidsgiveransvar og reguleres av arbeidsmiljøloven, og hva som handler om "intern" kirkelige eller organisatoriske regler og tilsyn. Her er mange av forslagene i høringen skritt i riktig retning.

En fordel med det er også at det blir mindre forskjell mellom prester og andre vigslede, noe jeg tror er positivt på lenger sikt. Det spesielle ansvaret til prester skal fremst ligge i selve oppgavene, ikke i organisasjon og vilkår.

En annen grunn til at jeg ser positivt på dette, handler om at den fremtidige økonomiske situasjonen. Jeg mener at det er trolig at antallet prester som ikke er ansatte i bispedømmet vil øke. Allerede i dag finnes jo en del (menighets)prester som er ansatte i fellesråd, finansiert på forskjellige måter fra menigheter, fellesråd eller andre kilder. Når den økonomiske situasjonen blir strammere, kan man se for seg at flere kommer "fylle på" med egne prestestillinger. Da er det viktig at alle prester og vigslede har mest mulig lik relasjon til biskopen.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Selv om prostene risikerer å havne i skvis, særlig hvis ikke stiftsdirektør og biskop ikke er tilsterkkelig godt samordnet, så er det nok likevel den beste ordningen.

Her er vel det mest interessante ikke en eventuelt dobbeltrolle overfor de bispedømmeansatte prestene, men de fellesrådsansatte. Det er bra at det foreslås å skrives inn som et eget punkt i tjenesteordning for proster at de er medhjelper i tilsynet, og at prosten har en oppgave overfor de andre vigslede. Samtidig er det mer som trenger å klargjøres.

I arbeidet som har gjorts med samledelse de siste årene, er det på mange steder som samarbeidet fungerer fint, og det utvikler seg organisk måter som kirkeverge og prost samarbeider, hjelper hverandre og løser oppgavene til dels litt over gamle vante grenser. Det kan være en fordel at ikke dette er altfor detaljert regulert. Samtidig er det steder der dette ikke fungerer like godt, og det er behov for å avklare hva prosten gjør som medlem i fellesrådet, som arbeidsgiverrepresentant overfor prestene, i sin egen roll med å gi veiledning, støtte og råd, eller som medhjelper til biskopen. Her kan det være behov for både organisatorisk tydelighet men kanskje enda mer teologisk refleksjon.

Et enda mer interessant, og uavklart felt, er de ikke vigslede kirkefagelige ansatte. Mange steder jobber medarbeidere i stillinger som er utlyst for vigslede, men som selve ikke er det - undervisningsledere, diakonimedarbeidere, organister. Her er det veldig uklart hva prostens eventuelle ansvar skal være, og disse medarbeidere er heller ikke bundet av/regulert via tjenesteordninger for kateket/diakon/kantor.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Forslaget om at biskopen skal gi påtegning ved ansettelser når prosessen nesten er ferdig, er problematisk, både for prester og enda mer i kirkelig fellesråd. Et slags biskoppelig veto helt i slutten underminerer hele arbeidet til tilsettingsrådet.

En bedre modell ville være å forsterke biskopens rolle tidlig i prosessen. Hva gjelder prester, bør biskopen ha mulighet å - i tillegg til å utvelge kandidater til intervju - kunne avgjøre hvilke kandidater som eventuelt er uaktuelle til stillingen. En lignende modell kan gjelde for andre vigslende stillinger, der biskopen får søkerlisten og gir beskjed om det er noen som ikke er kvalifisert/ikke kan få tjenestebrev på samme måte som biskopen må gi beskjed om noen kan vigsles. Dette tilsvarer prosessen med behørighetsprøving som Svenska kyrkans domkapitel gjør ved tilsettinger av diakoner og prester.

Hvis prostene skal få i oppgave å representere biskopen her, må det være tydelig på hvilken måte og hva mandatet er.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Det er positivt med styrking av tilsynet og biskopens rolle. Jeg oppfatter dette som skritt i riktig retning, men at det fortsatt er mye som ikke er teologisk bearbeidet, og at dette bærer preg av at det fortsatt ikke er samsyn i DNK om hvordan organisasjonen og ledelsen skal være.

I mange av disse forslagene styrkes biskopens rolle, men en god del oppgaver kommer på prostene. Samtidig er det mye som ikke har satt seg i samledelse, og mange steder føler vi oss frem kring hva prostens rolle skal være. I tillegg er det uklart om prostiene mange steder kommer bli større når organisasjonen skal slimmes, og da risikerer prostene å ende opp med urimelig mange oppgaver og samtidig uklare mandat. Her er det viktig at det gjøres en grundig refleksjon kring hva prostens rolle skal være i fremtiden.

Masfjorden Sokn

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Ved å behalde formuleringa i kyrkjeordninga slik ho er no, synleggjer ein at biskopane sitt mandat, tilliks med mandatet til prestar og prostar, vert fastsett av Kyrkjemøtet.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Mogleg heimel for eit slikt pålegg ligg i eit krav om lojalitet som er så generelt utforma at det opnar for skjønn og dermed vilkårleg praksis.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Det er ein lang og god tradisjon for at prestane står i ei linje til biskopen som ordinerer/vigslar til teneste. Prestane skal forkynna evangeliet og forvalta sakramenta og treng ei leiing som også har teologisk kompetanse for å bidra til å kvalitetssikra leiarfunksjonen og utøvinga av arbeidsgjevaransvaret. Stiftsdirektør har administrativ kompetanse, men ikkje nødvendigvis same teologisk kompetanse. Det er naturleg å vidareføra dagens ordning der biskopen har ansvaret, men framleis kan delegera enkelte oppgåver vidare til bispedømmerådet v/ stiftsdirektør.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Dersom biskopen framleis har arbeidsgjevars styringsrett (jf. spm 3), er det ikkje grunn til å gjera endringar når det gjeld å ivareta arbeidsgjevars styringsrett. Prosten er eit

naturleg bindeledd mellom biskopen og prestane/kyrkjelydane/kyrkjelydsarbeidet lokalt. Prosten bør framleis leia prestenesta lokalt.

Kva det betyr at prosten skal ivareta tilsyn på vegne av biskopen, er uklart og derfor vanskeleg å svara ja eller nei på.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Ja, som rådgjevar, rettleiar og inspirator. Kompetanseutvikling er eit arbeidsgjevaransvar, men biskopen vil ha eit viktig utgangspunkt i tilsynsoppgøret samt ein teologisk tyngde som tilseier at innspel frå biskopen si side må tilleggjast stor vekt.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetjing i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Dette er tenkt gjort ved at alle innstillingar om tilsetjing til vigsla stillingar vert oversend biskopen til påteikning, med høve til kommentarar.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Søklar må ha krav på å få søknaden sin vurdert, og verte gjort kjend med grunnlaget for vurderinga.

Har du/dere andre kommentarar til høringen?

Meland sokneråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Avgrensa til lærespørsmål og liknande tematikk som biskopen også no har moglegheit til å binde sokneråda i.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Styringsretten er eit av verktøya biskopen har i utøvinga av tilsynet. Skal ein styrke tilsynet må ein ikkje ta ifrå biskopen verktøy til å utøve godt tilsyn. Det er også viktig at prestetenesta blir leia av ein som er vigsla til presteteneste. Det er ikkje sjølvstøtt at stiftsdirektøren er vigsla til presteteneste. Vedkommande kjenner då ikkje tilstrekkeleg til tenesta ein er sett til å leie. Vigsla medarbeidarar tilsett i fellesråd har ofte ikkje ein vigsla leiar. Dette er uheldig for utøvinga av tenesta, og prestane bør ikkje setjast i same situasjon.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Prosten sin rolle med delegerte tilsynsoppgåver bør styrkast til å også omfatte vigsla medarbeidarar tilsett i fellesråd. Dette kan gjerast til dømes ved at alle vigsla medarbeidarar i eit prosti jamleg blir inviterte til konvent.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Uttalerett pga læreansvaret, men ikkje arbeidsgjevaransvar.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Melhus kirkelige fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Det vil være klargjørende at § 1 i tjenesteordningen for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, tas inn i kirkeordningen.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Bindende pålegg vil være inngripende overfor et demokratisk styringsorgan. Men, biskopen bør kunne gi skriftlig, bindende pålegg til kirkelige råd i saker som berører rådernes lojalitet til Den norske kirkes læregrunnlag, jr. Kirkeordningens §37.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Dette er helt i tråd med Kirkemøtets vedtak om at biskoper ikke skal ha arbeidsgiveransvar. Tilsyn og arbeidsgiveransvar holdes dermed adskilt.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Prosten bør fortsatt være den stedlige leder og veileder, på vegne av både biskop og bispedømmeråd.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

I dag har biskopen en viktig rolle innenfor kompetanseutvikling ved at det på bispedømmenivå arrangeres opplærings- og inspirasjonssamlinger hvor biskopen spiller en viktig rolle. Fellesrådet ønsker at denne ordningen skal videreføres. Å tilrettelegge for at ansatte får nødvendig faglig og personlig utvikling, samtidig som virksomheten har nødvendig kompetanse til å ivareta sine oppgaver på en forsvarlig måte, er imidlertid et ansvar som tilligger arbeidsgiver, og som ikke kan fratras arbeidsgiver ved internt kirkelig regelverk.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Vi er usikre på kompleksiteten i dette og hvilken betydning det vil ha for arbeidsgivers styringsrett. Vi savner en grundigere utredning av dette.

En godkjenningsordning for vigslede fra biskop kan være en naturlig ordning.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

En slik ordning vil gi større forutsigbarhet og trygghet for de som deltar.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Høringsnotatet har en del uklarheter, bl.a. forholdet mellom tilsyn og ledelse. Her er det behov for en begrepsavklaring. Er tilsyn en form for ledelse?

MF vitenskapelig høyskole

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Høringsnotatet foreslår at biskopene ikke skal kunne gi bindende pålegg til valgte råd, noe som begrunnes med at dette blir for radikalt inngripende overfor et demokratisk valgt organ. Sett i lys av Kirkemøtets vedtak (KM 5/23) om å styrke menighetsrådene og andre kirkelige råd i deres styringsmandat (jf. hørings sak om styringstenesta), er det grunn til samtidig å understreke at rådernes myndighet grunnleggende sett forvaltes i troskap mot kirkens oppdrag og lære. Mens det alminnelige demokratiet bygger på en folkerettslig oppfatning om folket som den øverste myndighet, vil den kirkelige myndigheten alltid være avledet kirkens oppdrag og lære. Dette taler for at biskopen må kunne utøve tilsyn ved å gi bindende pålegg også overfor valgte råd, men med en avgrensning til spørsmål der rådene fatter beslutninger som berører kirkens læregrunnlag. MF støtter ut fra dette Bispemøtets forslag til formulering om at Biskopen kan gi skriftlig bindende pålegg til kirkelige råd i saker som berører rådernes lojalitet til Den norske kirkes læregrunnlag, jf. Kirkeordningens § 37.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerrådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

MF har i tidligere høringsrunder stilt seg positive til at arbeidsgiveransvaret for prester i større grad forankres i bispedømmerrådet framfor hos biskopen. Et premiss for denne oppfatningen har vært en forståelse av «samvirkemodellen» som innebærer at ledelsen av prestedtjenesten prinsipielt sett skjer i et samspill mellom biskopen og de folkevalgte innenfor rammen av rådsorganene, forstått som stedet der man forvalter tilsetninger og andre strategiske beslutninger. Med forslaget til organisering av arbeidsgiveransvaret slik det nå foreligger, hvor tilsetninger skjer i egne tilsettingsutvalg, og hvor prostene og

stiftsdirektørene er de som forvalter styringsretten, vil biskopenes rolle i dette samvirket i realiteten være vesentlig svekket. Biskopene vil kunne rådføres ved gitte anledninger, men ha liten grad av innflytelse og ansvar overfor den fortløpende og strategiske ledelse av prestatjenesten. Stiftsdirektører med organisatorisk, administrativ og personalfaglig kompetanse vil være viktig i utøvelsen av arbeidsgiveransvaret, men ikke nødvendigvis ha den samme kompetanse og forpliktelse i spørsmål som gjelder prestatjenestens mandat og kirkens tro. Tjenesten med ord og sakrament er spesiell i den forstand at den på en særlig måte representerer kirkens helhetlige formål og egenart, MF ser derfor særlige grunner til at prestatjenesten ledes av personer som har den samme kompetanse og forpliktelse som prestene selv er underlagt. Som vi utdyper ytterligere under punkt 8, mener vi det foreliggende forslag om i stor grad å skille mellom tilsyns og arbeidsgiveransvar for prestene er misforstått, og ikke i pakt med ledelsesforståelse slik dette for tiden utvikler seg i andre deler av samfunnet. MF stiller seg derfor negativ til det fremlagte forslaget om at arbeidsgivers styringsrett overføres til bispedømmerådet v/ stiftsdirektøren.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Forslaget har som premiss at arbeidsgiveransvaret for prestene overføres fra biskoper til stiftsdirektører slik at proster og stiftsdirektører forvalter arbeidsgivers styringsrett overfor prestene. Under disse forutsetningene blir det vesentlig at forbindelsen mellom prosten og biskopen videreføres. Som det fremgår av MFs uttalelse også på andre punkter, mener vi forsøket på i størst mulig grad å skille tilsynsfunksjoner ut fra arbeidsgiveransvaret for prestene er uheldig og svekker biskopens funksjoner på vesentlige punkter. Med tanke på ledelsen av prestatjenesten mener MF det er vesentlig at prostene står i en forpliktende linje til biskopene, at prostene kan anses for å være biskopenes medhjelper i utøvelsen av tilsynet og at biskopene beholder arbeidsgivermyndighet overfor prostene.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

MF støtter forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglige ansatte og i særlig grad for alle vigslede stillinger. Det er klart positivt at biskopens rolle tydeliggjøres overfor alle vigslede stillinger og at dette gjenspeiles i

forslaget om at biskopen kan «innkalle» vigslede medarbeidere til fagsamlinger i bispedømmet osv. Med de fremlagte forslagene gis imidlertid biskopene få eller ingen virkemidler når det gjelder finansiering, forvaltning av personalressurser, tidsbruk, tildeling av permisjoner etc. Det er derfor vanskelig å forstå hvordan de foreslåtte endringer skal kunne styrke biskopenes rolle i innen kompetanseutvikling. Høy kompetanse og mulighet til få del i videreutdanning og faglig fordypning har vært vesentlig for utvikling av prestedtjenesten over tid. Skal kirken være i stand til å takle utfordringene den møter i et samfunn i rask endring, er det avgjørende at prester og andre kirkelige medarbeidere har opparbeidet de kunnskaper, holdninger og ferdigheter som må til for å møte tidens krav. Overføringen av ansvaret for kompetanseutvikling for prester fra Presteforeningen til Bispemøtet i 2014 har samlet sett ført til en betydelig svekkelse i koordineringen av EVU-feltet for prester ved at blant annet informasjonsarbeid, kommunikasjon og samhandling mellom aktører i feltet er nedprioritert. I en tid med krevende økonomiske utsikter, og behov for en mer helhetlig organisering av kompetanseutvikling for ulike typer stillinger, ser vi det som maktpåliggende å få til en bedre samhandling mellom ulike aktører på feltet. MF anbefaler at spørsmålene om koordinering og samhandling om kompetanseutvikling blir evaluert og utredet i en prosess hvor også de teologiske og kirkefaglige lærestedene blir involvert.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

MF støtter forslaget om at biskopen gis en rolle ved tilsetting for alle typer vigslede stillinger, ikke bare for prester.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

MF ser det som positivt at rettssikkerheten for kandidater som søker vigsling styrkes.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Det fremlagte høringsnotatet om biskopens tilsyn bygger på premisser fra tidligere kirkemøtebehandling som har lagt til grunn at biskopens tilsynsmyndighet og arbeidsgivermyndighet prinsipielt sett kunne og burde skilles. Dette er premisser MF har problematisert i tidligere uttalelser og som vi ikke er mindre kritiske til i møte med de konkrete forslagene som legges frem. Det er grunn til å merke seg hvordan

ledelsesansvar i samfunnet generelt, ikke minst innenfor kunnskapsorganisasjoner, handler om et helhetlig ansvar for medarbeidernes faglighet, utvikling, oppgaveutførelse, motivasjon, etc. Dette er oppgaver som i stor grad overlapper med ansvarsområder man tradisjonelt forbinder med biskopenes tilsyn. Selvmotsigelsene i det fremlagte forslaget blir ikke minst åpenbare når vi ser at det eneste feltet der biskopene skal tillegges et operativt og proaktivt ansvar, er innenfor kompetanseutvikling, et felt som innenfor dagens samfunn entydig forvaltes innenfor arbeidsgiveransvaret, i samarbeid arbeidstakerorganisasjoner/profesjonsforeninger.

Vi mener det ikke trenger å være noe i veien for at deler av arbeidsgiveransvaret fordeles mellom ulike roller slik at biskopene avlastes for sider av arbeidsgiveransvaret og får særskilt ansvar for andre sider. Slik sett er det ikke nødvendig at biskopene i fremtiden «utøver arbeidsgiveransvaret for prestene på samme måte som i dag», jf. formuleringene i Kirkemøtets vedtak. Tvert imot vil aktuell kunnskap omkring nettverksorganisasjoner fremheve mulighetene som ligger i samspillet mellom ulike typer roller og kompetanser i en kompleks organisasjon som kirken. Med et slikt utgangspunkt ser vi det som vesentlig at biskopen kan utøve sin tjeneste i samvirke med det organet som har arbeidsgiveransvaret for prestene. Videre bør biskopene inneha flere funksjoner som i dag også regnes som en del av arbeidsgiveransvaret – som myndighet og økonomiske ressurser til å legge til rette for studier og permisjoner, faglige samlinger, kompetanseutviklingstiltak som fremmer livslang læring, veiledning og retreatter for alle kirkefaglige / vigslete stillinger. Biskopene bør også ha mulighet til å initiere ulike typer personaltiltak som individuell veiledning, stabsveiledning, konflikthåndtering, o.l. når situasjonene taler for det.

I det fremlagte forslaget er biskopene fratatt de fleste virkemidler som hører til en positiv og proaktiv ledelse av medarbeidere i et moderne samfunn. Man kan gjerne mene at biskopenes makt bør begrenses, og at negative virkninger av dette bør kunne kompenseres, for eksempel gjennom å innføre ulike typer kontroll- og godkjenningmekanismer. Både i nåværende høringsnotat og tidligere kirkemøtebehandling blir imidlertid endringene introdusert under henvisning til at intensjonen er å «styrke tilsynet». En demokratisk prosess slik den vi er vitne til i denne saken, må ta høyde for at argumenter fra den ene eller andre part fremføres retorisk, med ønske om å skape oppslutning for et bestemt vedtak. Under den synsvinkelen er det forståelig at noen i et konkret ordskifte tar til orde for at foreslåtte endringer som dette, fremstilles så positivt som mulig. Mer problematisk er det når en ordbruk, som i beste fall kan karakteriseres som tilslørende, innarbeides i en sakspresentasjon på vegne av kirkelige organer som har som oppgave å legge til rette for mest mulig gjennomsluttede demokratiske prosesser. Vi har forståelse for at saksfeltet er komplisert og har vært emosjonelt ladet, desto viktigere er det at offisiell saksbehandling for fremtidig ledsages av et mest mulig presist og sakssvarende språk, også på slike punkter.

MF mener samlet sett at de foreslåtte endringene vil virke negativt, ikke bare for bisperollen og prestedtjenesten, men for kirkens oppgaveløsning som helhet. Selv om MF under de gitte forutsetninger svarer positivt på enkeltforslag i høringen, stiller vi oss kritisk til helheten av løsninger som vi mener vil svekke og ikke styrke biskopenes tilsynsfunksjon, slik for

Mo menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Mo menighetsråd støtter at § 1 i tjenesteordning for biskoper tas inn i kirkeordningen, men at den også blir stående i tjenesteordningen som uttrykk for biskopens grunnleggende funksjon

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Vi mener bestemmelsen om bindende pålegg bør inngå i bestemmelsen.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Gjennom de foreslåtte endringene er det ikke slik at biskopens «ledelse tydeliggjøres», jfr. Kirkemøtets føringer (sak 10/22).

At biskopen ikke skal være arbeidsgiver på samme måte som i dag, trenger ikke å bety at ansvaret blir borte. Utøvelsen av ansvaret kan i stor grad delegeres (til f.eks. stiftsdirektør) uten at ansvarsforholdet endres og ledelsesansvaret beholdes. Som vigslat prest har biskopen samme forpliktelse, ansvar og mandat som de prester biskopen leder. I samvirkemodellen er det et poeng at dette mandatet er selvstendig og står ved siden av mandatet rådene springer ut fra. Når biskopen mister arbeidsgivers styringsrett ovenfor sine prester er dette med på å gjøre ledelsen utydelig og svekket. For å kunne utøve strategisk ledelse må en ha forpliktende virkemidler, både ovenfor prester og råd.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Under forutsetning at biskopen fremdeles er prostens arbeidsgiver. Dersom prosten skal pålegges flere oppgaver enn i dag, og samtidig få flere ledd å forholde seg til, er vi bekymret for hva det gjør med dagens proster og med rekrutteringen til morgendagens prostestillinger.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Dette ansvaret fordrer imidlertid egne økonomiske rammer eller muligheten for bindende pålegg. Slik forslaget foreligger vil en innkalling til fagsamlinger i realiteten fortsatt være en invitasjon som lokale arbeidsgivere kan se bort i fra ut fra økonomiske argumenter. Slik vil ikke biskopens rolle være styrket med hensyn til lokalt kirkefaglige ansatte.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Det er viktig å ivareta rettssikkerheten for kandidater ved forutsigbare og ryddige prosesser.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

I lys av kirkemøtets føringer fremstår de foreslåtte endringene noe paradoksale. Om målet er å styrke «biskopens tilsyn og ledelse», har vi vanskelig for å se at dette skjer ved å fjerne sanksjonsmidler og utydeliggjøre tilsynets innhold og mulige konsekvenser for de involverte råd og medarbeidere.

Forslagene er en klar svekkelse av kirkens episkopale dimensjon, og med dette også en svekkelse av prestedtjenesten som sådan, når øverste leder ikke skal ha del i vigslings forpliktelse og ansvar. Både historisk og organisatorisk fremstår dette problematisk.

Pastoral ledelse og strategisk ledelse kan, i kirkelig sammenheng, vanskelig adskilles, selv om noen praktiske oppgaver helt klart kan delegeres.

Denne høringen, sett i sammenheng med høringen om «regulering av styringstenesta» mv. er, slik vi ser det, en bevegelse bort fra «samvirkeprinsippet» som, ifølge kirkemøtekomiteen i behandlingen av sak 10/22, «ligger fast».

Mo sokneråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Det bør skje i dialog med de lokale fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Vi bemerker at biskopens høring gjerne skulle kommet tidligere og helst sammen med kirkeordningen

Moss kirkelige fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Vi ser ikke for oss at dette er en nødvendighet. Det virker tvert om mot sin hensikt, og gjør tilsynet uklart. Biskopens ansvar bør fortsatt beskrives i tjenesteordningen. På den måten markeres det at tilsynsansvaret er overdratt fra fellesskapet særskilt

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

På denne måten får vi gjennomført Kirkemøtets vedtak om at biskoper ikke skal ha arbeidsgiveransvar. Tilsyn og arbeidsgiveransvar må holdes fra hverandre.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Spørsmålsstillingen er en tilsnikelse der man sier at prosten "fortsatt skal ha". Bispemøtet og Kirkemøtets har tidligere presisert at det kun er biskoper som har tilsynsmyndighet. Dette er det viktig å fastholde. Det har ikke prosten etter gjeldende ordning til tross for at det

har utviklet seg en uheldig praksis de senere årene. Å tildele tilsynsansvar til prosten utydeliggjør biskopen. Det er det motsatte av hva Kirkemøtet har bedt om.

Omtalen av prestens rolle og funksjoner går for langt. Det er noe nytt at "Presten skal se til øvrige vigslede...". Det vil vi mene er uakseptabelt. Det gir presten myndighet overfor ansatte i annet rettssubjekt. Det vil gjøre presten til en "minibiskop". Det vil undergrave biskopens ansvar.. Det vil gjøre det utydelig og vanskelig å forholde seg til for soknets organer. Det undergraver også soknets plikter og rettigheter som arbeidsgiver og pulveriserer arbeidsgivers styringsrett. Vi mener at bare biskopen skal ha tilsyn.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Nei

Merknader

Vi opplever en uheldig sammenblanding av (pastoral) ledelse og tilsyn i høringsnotatet. Det slår bl.a. inn i spørsmålet om kompetanseutvikling. Dette er et ansvar som er tydelig tiltenkt arbeidsgiver. At bispedømmeråd v/ stiftsdirektør kan være på tilbudssiden både overfor egne ansatte og andre tjenestegrupper i annet rettssubjekt er noe annet - og velkomment.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Nei

Merknader

Vi er usikre på kompleksiteten i dette, og hvor mye det vil undergrave arbeidsgivers styringsrett. En godkjenningsordning for vigsledefra biskop synes vi er naturlig, men det må ikke bli så komplisert (og tidkrevende i prosess).

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Framleggets omtale av biskopens rolle og ledelse, der en nå forsøker å gjøre tilsynet til en form for ledelse, gjør at flere ting blir uklart. Kirkemøtet fikk ikke grunnlag for å klargjøre hva som er innhold i de ulike begrepene. Men Kirkemøtet vedtok pri

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Moss kirkelige fellesråd har omforent besluttet å sende dette høringssvaret i denne saken.

Møre bispedømme

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Møre bispedømmeråd støttar at forankringa for biskopen tilsyn bør ligge i kirkeordninga, men meiner at den framleis bør tydeleggjerast i tenesteordninga for biskopar. Sjølv om sedvanen er at ein slik forankring berre er omtala ein stad i lovverket, mein

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Dei kyrkjelege organa arbeider innanfor rammene av vår kyrkjjes tru og vedkjenning og det ligg til biskopen å føre tilsyn med at dette skjer. Det er difor naudsynt at biskopen har høve til å gi bindande pålegg der Dnks læregrunnlag blir utfordra.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Møre bispedømmekontor forutsetter at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ivareta tilsynsoppgaver på vegne av biskopen

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Møre bispedømmeråd meiner at det og er naudsynt at biskopen fortsatt har

arbeidsgivars styringsrett ovanfor prostane.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Møre bispedømeråd ønskjer å understreke at ei slik styrking av biskopens tilsyn vil krevje at ein styrkar den kyrkjefagelege kompetansen på bispedømekontoret. I høyringa står at det ikkje vil ha særlege økonomiske konsekvensar for bispedøma. Ein vil frå Møre hevde at ei styrking av biskopens rolle i kompetanseutviklinga for alle tilsette, og vil ha økonomiske konsekvensar. Dette gjeld både lønnsmidlar og driftsmidlar. Styrkinga av prostens rolle i tilsynet på vegne av biskopen vil og krevje at ein må sikre tilstrekkeleg støtte rundt prostens. Ein kan sjå for seg at dette skjer ved at kvar prost har ein administrativ/fagleg ressurs knytt til seg, eller at ein legg dette til bispedømekontoret. Begge alternativ vil ha påverking på bispedømas økonomi.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Møre bispedømeråd stillar seg spørjande til om det er riktig å gjere så inngripande endringar

i biskopens tilsyn før ein har hatt moglegheit til å utgreie og gjere tilsvarende endringar for å

sikre dei formelle rammene rundt tilsynet til dei vigsla tilsette i Fellesråda.

Møre bispedømeråd er og uroa rundt rammene til prostane i skissene til ny ordning. Ein ser

at prostane vil hamne i ein særskilt krevjande situasjon. Dei vil kunne enda opp utan formell kyrkjefagleg leiing, samstundes som dei skal utøve tilsynet og den faglege leiinga for alle

vigsla. Ein undrar og på om ein er i ferd med å sette prostane i den rolla som ein meiner det

er lite tenleg at biskopen har: med ansvar for tilsyn og arbeidsgivars styringsrett.

Når det gjeld sakshandsaming av tilsettingar og biskopens rolle, stiller ein spørsmål om kva

for implikasjonar det vil ha at biskopen skal gje si påteikning på innstillinga frå prosten før

denne vert lagt fram for tilsettingsrådet. Vil ei slik påteikning krevje at personalavdelinga vert

tillagt ekstra arbeidsoppgåver rundt intervju, til dømes med referatskriving? Og vil biskopens

involvering gjere at tilsettingsprosessen dreg ut i tid? Her meiner ein at det bør gjerast yttarelege utgreiingar.

Nettverk for fellesrådsledere

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Vi ser ikke for oss at dette er en nødvendighet. Det virker tvert om mot sin hensikt, og gjør tilsynet uklart. Biskopens ansvar bør fortsatt beskrives i tjenesteordningen. På den måten markeres det at tilsynsansvaret er overdratt fra fellesskapet særskilt

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

På denne måten får vi gjennomført Kirkemøtets vedtak om at biskoper ikke skal ha arbeidsgiveransvar. Tilsyn og arbeidsgiveransvar må holdes fra hverandre.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Spørsmålsstillingen er en tilsnikelse der man sier at prosten "fortsatt skal ha". Bispemøtet og Kirkemøtets har tidligere presisert at det kun er biskoper som har tilsynsmyndighet. Dette er det viktig å fastholde. Det har ikke prosten etter gjeldende ordning til tross for at det har utviklet seg en uheldig praksis de senere årene. Å tildele tilsynsansvar til prosten utydeliggjør biskopen. Det er det motsatte av hva Kirkemøtet har bedt om.

Omtalen av prestens rolle og funksjoner går for langt. Det er noe nytt at "Presten skal se til øvrige vigslede...". Det vil vi mene er uakseptabelt. Det gir presten myndighet overfor ansatte i annet rettssubjekt. Det vil gjøre presten til en "minibiskop". Det vil undergrave biskopens ansvar.. Det vil gjøre det utydelig og vanskelig å forholde seg til for soknets organer. Det undergraver også soknets plikter og rettigheter som arbeidsgiver og pulveriserer arbeidsgivers styringsrett. Vi mener at bare biskopen skal ha tilsyn.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Nei

Merknader

Vi opplever en uheldig sammenblanding av (pastoral) ledelse og tilsyn i høringsnotatet. Det slår bl.a. inn i spørsmålet om kompetanseutvikling. Dette er et ansvar som er tydelig tiltenkt arbeidsgiver. At bispedømmeråd v/ stiftsdirektør kan være på tilbudssiden både overfor egne ansatte og andre tjenestegrupper i annet rettssubjekt er noe annet - og velkomment

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Nei

Merknader

Vi er usikre på kompleksiteten i dette, og hvor mye det vil undergrave arbeidsgivers styringsrett. En godkjenningsordning for vigslede fra biskop synes vi er naturlig, men det må ikke bli så komplisert (og tidkrevende i prosess)

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslings samtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Framleggets omtale av biskopens rolle og ledelse, der en nå forsøker å gjøre tilsynet til en form for ledelse, gjør at flere ting blir uklart. Kirkemøtet fikk ikke grunnlag for å klargjøre hva som er innhold i de ulike begrepene. Men Kirkemøtet vedtok prinsippet om at Dnk skal styres av demokratiske organer på alle nivåer.

Vi tar utgangspunkt i at biskopens tilsynsansvar er overdratt fra fellesskapet. Det omhandler: vigslingsinstituttet, liv og lære for vigslede, forordninger om gudstjenesteliv

og godkjenning av liturgi. Dette er grunnleggende sett styring og kontroll, og ikke det som betegnes som ledelse i arbeidsforhold.

Dokumentet kan leses som om biskopen skal ivareta ledelsen av menighetens "misjon" - den egentlige oppgaven for kirken - og skal samtidig være medlem av demokratisk råd. Dette kan sette til side demokratiske valgte organer og andre som er ansatt for å lede virksomheter. Kirkerådet bør fjerne slike deler av teksten.

Kirkemøtet har videre fremholdt og vedtatt at demokratiske styringsform også innbefatter representasjon av "tjenesten for ord og sakrament" som en del og et fullverdig medlem av organene. Det må bety at verken biskop, prost eller prest har noe selvstendig mandat utenfor styringsorganet, dersom det da ikke har blitt gitt av fellesskapet, f.eks slik det er med tilsynet. Vi vil mene det er viktig å fastholde dette slik at tilsynet blir klart definert og kun tilhøre biskopene

Nevernes Menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Hvilke andre måter kan biskopen gripe inn ved behov, uten å komme med bindene pålegg?

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Av historiske årsaker bør biskopen fremdeles ha arbeidsgiver ansvar for prester og proster.

Og at prestene bør ha en med teologisk utdanning med arbeidsgiver ansvar.

Biskop kan evt delegere oppgaver til stiftsdirektør.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

I sør hålogaland bispedømme er det mange kirkelige ansatte som ikke er vigslet, i vigslede stillinger. Som biskopen burde ha ansvar for å oppmuntre til kompetanse utvikling.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Nidaros bispedømmeråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Nidaros BDR opplever at Kirkerådets forslag til ny § 1 i Tjenesteordningen

kunne vært noe mer utfyllende ved kort også å nevne tilsynets virkemidler og mål i denne paragrafen. Ny § 1 kunne da lyde som følger:

§ 1 Biskopen er den øverste pastorale led

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Kirkerådet gjør godt rede for ordningen med bindende pålegg i forhold til

enkeltpersoner, både vigslede og andre medarbeidere i lokalkirken. Kirkerådet gjør også godt rede for arbeidsgivers lojalitetsplikt i forhold til oppfølging av et bindende pålegg.

Når det gjelder valgte råds forhold til biskopens tilsyn og forpliktelse til å rette seg etter biskopens råd og veiledning, vil Nidaros BDR understreke behovet for at biskopen også må

kunne gi bindende pålegg til valgte råd.

Biskopens oppdrag er å beskytte læren og fremme enheten i Guds kirke. Et kirkelig råd som

tydelig utfordrer trossamfunnets læregrunnlag, må kunne forpliktes på biskopens råd og veiledning. Et kirkelig demokratisk organ må ha stor frihet og respekteres som et autonomt

og ansvarlig organ, men må også være forpliktet til å forholde seg lojalt til det organ som har

et overordnet ansvar for å ivareta og beskytte trossamfunnets læregrunnlag og enhet.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Nidaros bispedømmeråd støtter forslaget fra KR og understreker samtidig at dette forutsetter et tett og tillitsfullt samarbeid mellom biskop og stiftsdirektør

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Bispedømmerådets tilslutning forutsetter at kirkelig lovverk innarbeider høringsdokumentets konkretisering:

1. Prosten leder prestedtjenesten lokalt.
2. Biskopens rolle ved tilsetting av menighetsprester styrkes.
3. Biskopen har ledersamtaler med prostene og leder prostemøtene sammen med stiftsdirektøren.
4. Prosten er biskopens medhjelper i tilsynet og står under biskopens ledelse i forhold som berører tilsynet.
5. Biskopen har instruksjonsmyndighet overfor proster i de saker som berører tilsynet.
6. Biskopens rolle i faglig utvikling styrkes.
7. Ordningen med bindende pålegg for alle kirkefaglige stillinger bevares.

Når stiftsdirektøren skal overta arbeidsgivers styringsrett over prestene, er det viktig å sikre tilsynsforbindelsen mellom biskopen og prestene via prosten. Derfor er det viktig at prostene fortsatt skal være biskopens medhjelpere i utøvelsen av tilsynet. Denne relasjonen vil kunne bety en begrensning av stiftsdirektørens styringsrett i saker av tilsynskarakt. En avklart rolleforståelse og stadig dialog mellom tilsynet og arbeidsgiver, biskop og stiftsdirektør, vil være en forutsetning for god samledelse av prestedtjenesten.

Biskopen kan ikke lenger kan ha medarbeidersamtale med prostene fordi dette er definert som en samtale mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Det som før var biskopens medarbeidersamtale med den enkelte prost, må videreføres som biskopens

ledersamtale. Dette vil være en samtale om saker som berører prostens ivaretagelse av tilsynsoppgaver på vegne av biskopen og prosten som biskopens medhjelper.

På samme måte må biskopens og stiftsdirektørens delte lederskap tydeliggjøres ved at biskop og stiftsdirektør sammen leder prostemøtene.

Prost og kirkeverge vil også være henvist til samledelse fordi Kirkerådets forslag til § 5 i Tjenesteordning for proster beskriver at prosten som biskopens medhjelper «skal se til alle vigslete og kirkefaglige medarbeidere i prostiet.»

Prostene i Nidaros har vært tydelige på at de frykter at relasjonen mellom biskopen, prostene og prestene svekkes ved at biskopen fratras arbeidsgivers styringsrett.

For stiftsdirektørens forslag har det vært avgjørende å etablere en tilsynsstruktur hvor prester og andre medarbeidere i kirkefaglig og vigslet tjeneste, står i samme relasjon til biskopen.

For å sikre likebehandling, må dette være tilsynsfunksjonen og ikke arbeidsgiverfunksjonen.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Kompetanseutvikling er en sentral del av arbeidsgiveransvaret samtidig som det er et viktig redskap i biskopens oppgave med å beskytte læren og fremme enheten i Guds kirke. Biskopen har et særlig ansvar for de vigslede medarbeiderne, men tilsynsansvar for alle. Biskopen må derfor ha et særlig ansvar for å bidra til kirkefaglig og tverrfaglig kompetanse-utvikling og ledelse i prostiene og i bispedømmet. For å legge til rette for et slikt ansvar må biskopen kunne innkalle alle vigslede medarbeidere til fagsamlinger. Samtidig er det et særlig ansvar og ekstra viktig å ivareta kirkefagmedarbeidere med et svakere faglig grunnlag for sin tjeneste. Biskopen bør derfor også kunne innkalle alle medarbeidere i stillinger som det vigsles til, til fagsamlinger.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

En sentral del av biskopens tilsynsansvar er å verne om læren. Dette ansvaret ivaretas gjennom vigsling og biskopens ansvar for å sikre at de faglige og personlige forutsetninger for vigsling er til stede. Vigsling sikrer inngangen til vigslet kirkelig tjeneste. Livet og tjenesten former og endrer oss alle, gir oss livskriser og troskriser, modner,

utdyper og utfordrer vår tenkning og tro. Kirkens lære formidles og ivaretas i det daglige i lokalkirken av medarbeidere med ulik faglig og personlig bakgrunn. Biskopen må derfor også sikres mulighet til å utøve tilsyn med kirkelige medarbeidere underveis i yrkeslivet. Skifte av stilling og tilsetting vil kunne være ett slikt sjekkpunkt.

Biskopens samtale med kirkelige medarbeidere som en del av visitasarbeidet, er et annet.

Når biskopen gis større ansvar for kompetanseutvikling for alle faggrupper som det vigsles til, vil det også være naturlig at biskopen gis en mulighet til å sikre at det faglige (og personlige) grunnlaget fortsatt er til stede for å formidle troen i tråd med det som er kirkens lære. Dette kan skje ved at biskopen gis mulighet til påtegning på prostens innstilling ved tilsetting av prester og ved at prosten gis tilsvarende mulighet ved tilsetting i de øvrige kirkefaglige stillinger.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Når en biskop ikke finner grunnlag for å kunne vigsle en kandidat, vil det være en krevende avgjørelse for begge parter med store konsekvenser for det mennesket som har investert år av sitt liv for å kvalifisere til vigslet tjeneste. Til grunn for avgjørelse

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

I bispedømmerådets høringssvar har vi ønsket å gi støtte til en demokratisk utvikling av den kirkelige organisering som gir økt ansvar til lokalkirkelige organer. Samtidig er det viktig å tydeliggjøre biskopen som åndelig og pastoral, strategisk og institusjonell leder med

overordnet ansvar for lære og enhet i Guds kirke. Pastoral ledelse er forankret i tjenesten med ord og sakrament. Dette er en annerledes ledelse en den som utøves på vegne av demokratiske organer og ut fra arbeidsgiveransvaret. Pastoral ledelse vil handle om å oppmuntre og inspirere. Samtidig vil den også måtte ha egnede verktøy, funksjoner og sanksjonsmuligheter for faglig og personlig kvalitetssikring av virksomhet og kirkefaglig ansatte.

Bispedømmerådets høringssvar sikter på å sikre balanse mellom lokal og demokratisk styring og ledelse, og en episkopal ledelse med mulighet og verktøy til å utøve overordnet ansvar for lære og enhet.

Ordringen med preses i Bispemøtet kommer til uttrykk i tjenesteordning for biskoper § 19. Her fastsettes det at Nidaros bispedømme har to tjenestegjørende biskoper, hvor preses utøver biskopens myndighet i Nidaros domprosti. Nidaros BDR deler Kirkerådets

vurderinger av at ordningen med to biskoper kan gi noen strukturelle utfordringer knyttet til arbeidsoppgaver i Nidaros bispedømme og hensynet til biskopenes samlede virksomhet. Utfordringene vil kunne avhjelpest gjennom delegasjon av oppgaver til Nidaros biskop.

Nidaros BDR vil også understreke betydningen av at kontakt og samhandling i kirken styrkes ved biskopenes og bispedømmerådets/ stiftsdirektørens jevnligte møter med ledelsen i lokalkirken.

Nina Bredsdorff

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ingen mening

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Nei

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

NKTF Norsk kvinnelig teologforening

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Ønsker en utvidelse av tilsynet, så pålegg kan gis til alle vigslerte medarbeidere slik det er foreslått i høringsnotatet, men også ivareta muligheten til å gi bindende pålegg til valgte råd.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Forslaget støttes så lenge biskopen ivaretar tilsyn over prestene og vigslerte medarbeidere.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

For at dette skal være bærekraftig for prestatjenesten over tid, er det viktig å understreke behovet for gode proster som ivaretar alle prester uavhengig av kjønn og legning.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Dette ser NKTF på som en positiv utvikling, og vil understreke at dette også må gjelde tilsetting av prost i årene fremover, for å ivareta alle ansatte uavhengig av kjønn og legning.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

NKTF anser høringen som en positiv utvikling, spesielt med tanke på tilsyn av alle vigslete medarbeidere. Vi ønsker allikevel å løfte frem hvor viktig det er med en bærekraftig arbeidshverdag også for en biskop, og håper det tas med i videre arbeid at biskopens arbeidsomfang skal være overkommelig.

Nord-Aurdal kirkelige fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ingen mening

Merknader

fellesrådet og menighetsrådene må ha beslutningsmandat slik at det ikke pålegges unødig ovenfra, ønsker primært høringsdokumenter som er lettere å forstå konsekvensen av før vi kan uttale oss

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ingen mening

Merknader

fellesrådet og menighetsrådene må ha beslutningsmandat slik at det ikke pålegges unødig ovenfra, ønsker primært høringsdokumenter som er lettere å forstå konsekvensen av før vi kan uttale oss

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ingen mening

Merknader

fellesrådet og menighetsrådene må ha beslutningsmandat slik at det ikke pålegges unødig ovenfra, ønsker primært høringsdokumenter som er lettere å forstå konsekvensen av før vi kan uttale oss

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ingen mening

Merknader

fellesrådet og menighetsrådene må ha beslutningsmandat slik at det ikke pålegges unødig ovenfra, ønsker primært høringsdokumenter som er lettere å forstå konsekvensen av før vi kan uttale oss

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ingen mening

Merknader

fellesrådet og menighetsrådene må ha beslutningsmandat slik at det ikke pålegges unødig ovenfra, ønsker primært høringsdokumenter som er lettere å forstå konsekvensen av før vi kan uttale oss

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ingen mening

Merknader

fellesrådet og menighetsrådene må ha beslutningsmandat slik at det ikke pålegges unødig ovenfra, ønsker primært høringsdokumenter som er lettere å forstå konsekvensen av før vi kan uttale oss

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ingen mening

Merknader

fellesrådet og menighetsrådene må ha beslutningsmandat slik at det ikke pålegges unødig ovenfra, ønsker primært høringsdokumenter som er lettere å forstå konsekvensen av før vi kan uttale oss

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

fellesrådet og menighetsrådene må ha beslutningsmandat slik at det ikke pålegges unødig ovenfra, ønsker primært høringsdokumenter som er lettere å forstå konsekvensen av før vi kan uttale oss

Nord-Hålogaland bispedømmeråd og Nord-Hålogaland biskop

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Det er en god tanke å ta inn dette i kirkeordningen og på den måten understreke biskopens sentrale rolle i vår kirke. Samtidig er det ikke noe i veien for at dette fremdeles kan og bør stå i §1 i tjenesteordningen for biskoper, slik at dette også blir tyd

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Høringsdokumentet (s.23) skriver at det legges til grunn «at også de kirkelige rådene må innrette seg etter biskopens veiledning når denne gis som en direkte tilråding, og at biskopens tilråding slik sett langt på vei må anses som bindende for det aktuelle organet.» Vi er enige i at dette er slik man bør forstå biskopens tilsyn over valgte råd og andre organer, men i situasjoner der disse velger å ikke forholde seg til biskopens tilråding er det behov for at dette eksplisitt blir sagt i reglementet. Når man legger til grunn at det er slik regelverket er å forstå kan vi ikke se at dette er mer «radikalt inngripende ovenfor et demokratisk organ» enn den ordningen vi har, men ved å presiser at biskopen kan gi slike bindende pålegg unngår man potensielle konflikter i tolkning av regelverket.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Det foreslås at biskopen skal konsulteres og gi råd i forbindelse med ansettelse, prestens arbeidsinstruks, m.m., men det er stiftsdirektøren som sitter med ansvar og myndighet. Dette kan svekke biskopens embete på bekostning av administrativ ledelse, selv om hovedformålet skal være en styrking av biskopens tilsyn. For å sikre biskopene

tilstrekkelig ansvar og myndighet bør stiftsdirektør ha en delegert myndighet fra biskopen slik at biskopen får flere virkemidler til å utføre tilsynet.

Ved å flytte styringsretten til stiftsdirektør splittes ledelseslinjen og HMS-linjen for prestene. Dette er problematiserende mer enn forenkling for både tilsyn og arbeidsgiveri.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Dette forutsetter et godt forhold mellom biskop og stiftsdirektør, og det må også sikres gode rammer for hvordan forholdet mellom stiftsdirektør, biskop og prost skal være og forstås.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Dette er et svært viktig punkt i biskopens tilsyn, og også et område der biskopen kan gjøre prioriteringer og «sette retning» for bispedømmet. Med «kompetanseutvikling» tenker vi her på arbeidsveiledning, videreutdanning, fagsamlinger, fellesmøter for alle ansatte, kursvirksomhet og lignende. Det er naturlig at dette ansvaret ligger på biskopen og at det vil gjelde alle kirkefaglige ansatte i begge arbeidsgiverlinjer. Dette krever at det er en fagstab rundt biskopen som kan hjelpe biskopen til å utføre denne delen av tilsynet. Dette vil ha en viss kostnad, men ikke større enn den er i dag, da denne fagstaben allerede er på plass rundt alle biskopene. Det finnes ikke andre naturlige organer som kan sikre en slik kompetanseutvikling som omfatter alle kirkefaglige ansatte i alle fellesråd og det er i prosessen rundt styrking av biskopens tilsyn viktig å sikre også denne delen av tilsynet.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Vi støtter at biskopen skal gi sin påtegning til prostens innstilling i tilsettingsorganet. Vi mener også at en slik ordning må bli etablert for tilsetninger i fellesrådene. Dette må gjelde tilsetninger i vigslende stillinger, men kanskje også for stillinger der det ikke er krav om vigsling, men der stillingen innebærer stor grad av formidling av lære.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Dette vil være en forbedring fra dagens system der prosessen er uten transparens og kan fremstå som urettferdig og uangripelig for personer som opplever at biskopen ikke vil vigsle dem.

Samtidig er det viktig at saksbehandlingen ivaretar disse sakenes sen

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Nord-Hålogaland bispedømmeråd mener forslagene til hvordan man skal styrke biskopens tilsyn i all hovedsak er gode, konstruktive forslag som vil bidra til å oppnå det man ønsker: At biskopens tilsyn blir styrket.

Forslagene og høringsdokumentene har mange detaljer vi ikke har berørt i våre svar. Dette kan tolkes som en tilslutning til disse forslagene.

Nordre Hurum menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ingen mening

Merknader

Når økonomien først er som den er, må vi først få redegjort konsekvenser av dårligere økonomi før vi kan ta stilling til høringen. Forøvrig synes Nordre Hurum menighetsråd at høringen kommuniserer utydelig og burde vært enklere formidlet.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ingen mening

Merknader

Når økonomien først er som den er, må vi først få redegjort konsekvenser av dårligere økonomi før vi kan ta stilling til høringen. Forøvrig synes Nordre Hurum menighetsråd at høringen kommuniserer utydelig og burde vært enklere formidlet.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ingen mening

Merknader

Når økonomien først er som den er, må vi først få redegjort konsekvenser av dårligere økonomi før vi kan ta stilling til høringen. Forøvrig synes Nordre Hurum menighetsråd at høringen kommuniserer utydelig og burde vært enklere formidlet.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ingen mening

Merknader

Når økonomien først er som den er, må vi først få redegjort konsekvenser av dårligere økonomi før vi kan ta stilling til høringen. Forøvrig synes Nordre Hurum menighetsråd at høringen kommuniserer utydelig og burde vært enklere formidlet.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ingen mening

Merknader

Når økonomien først er som den er, må vi først få redegjort konsekvenser av dårligere økonomi før vi kan ta stilling til høringen. Forøvrig synes Nordre Hurum menighetsråd at høringen kommuniserer utydelig og burde vært enklere formidlet.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ingen mening

Merknader

Når økonomien først er som den er, må vi først få redegjort konsekvenser av dårligere økonomi før vi kan ta stilling til høringen. Forøvrig synes Nordre Hurum menighetsråd at høringen kommuniserer utydelig og burde vært enklere formidlet.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ingen mening

Merknader

Når økonomien først er som den er, må vi først få redegjort konsekvenser av dårligere økonomi før vi kan ta stilling til høringen. Forøvrig synes Nordre Hurum menighetsråd at høringen kommuniserer utydelig og burde vært enklere formidlet.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Når økonomien først er som den er, må vi først få redegjort konsekvenser av dårligere økonomi før vi kan ta stilling til høringen. Forøvrig synes Nordre Hurum menighetsråd at høringen kommuniserer utydelig og burde vært enklere formidlet.

Nordskogbygda Menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslings samtalen?

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Vi ønsker å støtte høringsuttalelse fra Elverum menighetsråd.

Notodden kirkelig fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Notodden menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Prestetjenesten paragraf 2 første ledd sikrer at kirkeordningen paragraf 1 er ivaretatt. Dermed er det ikke behov for at biskopen skal detaljstyre menighetsrådets planer (jfr foreslått annet ledd i prestatjenesten paragraf 2)

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ingen mening

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Odal kirkelige fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ingen mening

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Olav Rune Ertzeid

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Mitt ja, forutsetter at det tydeliggjøres bedre i § 1 hva som er biskopens hovedoppgaver. Etter mitt syn blir forslaget slik det står nå for «tynt». Det bør vurderes om bestemmelsen i sin helhet eller store deler av den også gjentas her i § 1

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Biskopen må kunne gi skriftlig bindende pålegg til kirkelige råd i saker som berører rådernes lojalitet til Den norske kirkes læregrunnlag.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Ja og Nei

Dette er jeg svært usikker på rett og slett fordi det her kan ligge en sterk forskyvning i forholdet mellom embetet og råd. Det er mange utfordringer som ligger i dette ja eller nei. Videre i høringsdokumentet ligger det mange uløste spørsmål. Kan en biskop om ikke er arbeidsgiver ha medarbeidersamtaler med enkelte av den andres ansatte – her proster? Hvordan kan prosten være biskopens medarbeider på så mange områder uten at det går utover stiftsdirektørens styringsrett?

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Ja og Nei

Det vil være svært utfordrende etter min mening å forene begge disse oppgavene som på et vis delegeres fra to ulike instanser/funksjoner. Arbeidsgiver (stiftsdirektør) fratras mulighet til å utøve arbeidsgivers styringsrett dersom biskop vil ha prosten til å utføre spesifikke oppgaver knyttet til tilsynsmedhjelerrollen. Vice versa – biskopen kan miste muligheten til å disponere prost til «sine» oppgaver. Det krever en tydeliggjøring som på mange måter griper inn i forståelsen av arbeidsgivers styringsrett. Dersom det er tilsynets bindende pålegg som skal gi biskopen mulighet til «fri» disposisjon av prosten så forutsetter det noe som regelverk ikke kan forutsette – nemlig at stiftsdirektør og biskop er enige – eller gode venner. Regelverk skal tåle uværsdager.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Kan den foreslåtte § 6a også gjelde regionale fagsamlinger der prosten som medhjelper i biskopens tilsyn tar/får dette ansvaret?

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Absolutt. Denne samtalen som er fundamentalt avgjørende for tilsettingsmulighet i Den norske kirke må av rettssikkerhetsårsaker bli rammet inn av trygge saksbehandlingsregler.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Etter min oppfatning må det være Bispemøtet som fastsetter visitasreglementet. Dersom visitas blir sett på som vesentlig i det proaktive tilsynet og tilsynet er biskopens «hovedredskap» så må Bispemøtet avgjøre og sette reglementet.

Oslo bispedømmeråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Ja, det støttes at beskrivelsen av biskopens tilsynsmyndighet tas inn i kirkeordningen.

Oslo bispedømmeråd vil samtidig peke på muligheten for at vesentlige deler av beskrivelsen av hva tilsynet går ut på, med fordel også kan uttrykkes i tjenesteord

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Oslo bispedømmeråd støtter høringsforslaget, at det ikke bør stå at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd:

“Kirkerådet er imidlertid tvilende til om det er riktig å åpne for at rådene kan gis bindende pålegg, og vil derfor ikke foreslå det nå.” (s. 28)

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Bispedømmerådet er i dette spørsmålet delt i et flertall (9) og et mindretall (2).

Flertallet (9) vil uttrykke følgende:

Generelt

Med utgangspunkt i tjenesteordning for biskoper § 2, hvor det heter at biskop kan delegere arbeidsgivermyndighet til stiftsdirektør, er mange arbeidsgiveroppgaver allerede satt til stiftsdirektør. Dette betyr at stiftsdirektør per i dag ivaretar mye av det daglige arbeidsgiveransvaret på vegne av biskop.

Oslo bispedømmeråd kan derfor støtte forslaget om at arbeidsgivers styringsrett flyttes fra biskop til bispedømmerådet v/ stiftsdirektøren.

Dette synes å være i tråd med Kirkemøtevedtak 10/22, som uttrykker:

"Kirkerådet legger til grunn at det, uavhengig av arbeidsgivermodell, bør være et tydelig skille mellom arbeidsgiveransvar og tilsyn, og at biskopen ikke lenger skal utøve arbeidsgiveransvar overfor prestene på samme måte som i dag."

Flytting av styringsretten til stiftsdirektør vil tydeliggjøre biskop opptre i rolle som biskop- og tilsynsmyndighet i trossamfunnet, og ikke som arbeidsgiverrepresentant for prestene.

Vurdering av mulige innvendinger

En første hovedinnvending mot høringens forslag om å flytte arbeidsgivermyndigheten er at dagens innarbeidede praksis og arbeidsmåter likevel bygger på den reservasjon at biskop kan trekke den delegerte myndigheten tilbake dersom biskopen finner det nødvendig. Som en konsekvens av dette, kan biskop i dag også instruere stiftsdirektør i enkeltsaker hvor stiftsdirektøren opptre på biskopens vegne.

En annen hovedinnvending har med presteskapet å gjøre som profesjonsfelleskap; I dag er det en "prestelinje" som går fra kapellan – sokneprest – prost – og til biskop.

At øverste leder også selv har en særskilt form for prestedtjeneste, vil av flere oppfattes som trygghetsskapende, samlende og identitetsskapende.

Et overordnet svar til denne typen innvendinger mot å flytte styringsretten bort fra biskopen, kan et stykke på vei gis gjennom de linjer Kirkemøtet selv fremhever:

Samlet sett utgjør biskopens tilsynsansvar en omfattende type ledelse, som også griper inn i arbeidsgiveransvaret på en rekke områder. Kirkerådet legger til grunn at de virkemidlene biskopen har for å kunne utøve tilsynet effektivt, må konkretiseres nærmere i etterkant av prinsippvedtaket, herunder at det som nevnt bør innebære en plikt for de ulike arbeidsgiverorganene, først og fremst fellesrådene, til å rette seg etter veiledning og pålegg som kommer i kraft av tilsynet. (KM 10/22 s. 27)

Dette innebærer at biskop, etter høringsforslaget, vil få en lengere avstand til spørsmål som handler om arbeidsrettslige arbeidsvilkår, tillitsvalgtes arenaer for drøfting, daglige møter om organisering og planlegging, som gjelder arbeidsgivers utøvelse- og ivaretagelse av styringsretten. Samtidig vil biskopen fortsatt være "prestenes prest" i kraft av tilsynsembetet.

Denne relasjonen mellom biskop og den vigslede medarbeider hviler på vigslingshandlingen som forplikter biskopen og den enkelte vigslede medarbeider, ikke på arbeidsgiverorganiseringen.

Uten arbeidsgiveransvar vil biskop muligens stå friere til å stille spørsmål som: "Har vi nå fokus på rett sted?", "Hva er hovedmotivasjonen vår?" og "Er dette tjenlig for oppdraget vårt?", uten samtidig å selv sitte med et ansvar for nettopp forvaltningen av styringsretten og arbeidsvilkårene.

Biskopen vil i et praktisk perspektiv bli løst fra organer slik som regionalt kontaktmøte (medbestemmelse) og regionalt arbeidsmiljøutvalg (HMS). På disse områdene vil stiftsdirektør utøve sin myndighet direkte i kraft av å være øverste daglige leder for alle bispedømmeansatte, uten at dette skjer på grunnlag av delegasjon. Riktignok vil det for stiftsdirektør dreie seg om en regelfestet stillingsfullmakt som utøves på vegne av bispedømmerådet som et regelfestet organ i Den norske kirke. ... [Resten oversendes på e-post pga. begrensninger i tegn]

Støtter du/dere forslaget om at prostene fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prostene fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Ja.

Prostenes forhold til både stiftsdirektør og biskop

Med hensyn til at arbeidsgiveransvar og tilsyn skilles til to ulike instanser, vil prostene etter høringsforslaget forholde seg til to "rapporteringslinjer", henholdsvis stiftsdirektør og biskop.

Dette er ikke ulikt dagens praksis i Oslo bispedømme, hvor stiftsdirektør i praksis gjennom sin delegasjon fra biskop, og gjennom sine avdelingsledere, sitter tettere på HR- og arbeidsgiverspørsmål enn det biskopen gjør. I tilfeller hvor det er behov for å avstemme signaler eller avgjørelser på HR-feltet med tilsynet, må stiftsdirektør og biskop samordne seg, slik de også har måttet gjøre før.

Oslo bispedømme har praktisert jevnlige møter kalt "biskopens ledermøter" (BLM), hvor prostene har møtt biskop som sin overordnet og stiftsdirektør som en del av biskopens ledergruppe. Dette møteforumet kan videreføres i det vesentlige slik som før.

I høringen skrives følgende om prostens stilling som mellomleder i relasjon til sine prester og forholdet oppover til stiftsdirektør og biskop:

"Prosten blir dermed i en viss forstand stående i en dobbeltrolle som potensielt ville kunne oppfattes som krevende. I praksis vil imidlertid prostens rolle overfor prestene neppe skille seg vesentlig fra dagens situasjon. Både biskopen og stiftsdirektøren har, på samme måte som i dag, tydelige mandater som ikke kan overstyres av den andre, og de er dermed henvist til å komme til enighet."

Oslo bispedømmeråd slutter seg i sin forståelse og vurdering til dette.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Ja. Biskopens rolle er nært forbundet med å ta vare på kirkens lære og å se til de kirkelige tjenestene. Det støttes derfor at biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkelige tjenester styrkes og tydeliggjøres. Flyttingen av styringsretten overfor prestatetjenesten representerer også en mulighet for å tydeliggjøre biskopens kirkefaglige ansvar overfor alle kirkefaglig ansatte, og ikke minst alle vigslede tjenester. Det vil være behov for å tydeliggjøre at biskop trenger en oppdatert oversikt over de til enhver tid kirkefaglig ansatte og vigslede medarbeidere, kunne gjøre påtegning ved tilsetninger og at biskop har rett til å kalle disse inn til samlinger og møter. Dette legger også til rette for større planmessighet for alle fagansatte for eksempel med hensyn til likere rammebetingelser for kompetanseutvikling på tvers av bispedømmet.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Ja.

Reglene vil både tydeliggjøre biskopens rett til å ha merknader ved kandidater som biskopen vurderer som ikke skikket, og samtidig skape forutsigbarhet for kandidatene om hva som ligger i biskopens særskilte rolle og mandat i ordningen for vigsling

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Det påpekes at det er en sammenheng mellom høringen om biskopens tilsyn og høringen om folkevalgte som styringstjeneste i Den norske kirke.

Først vil vi kommentere bruken av begrepet "folkevalgte som styringstjeneste i Dnk". Vi har behov for å understreke at «styringstjenesten» i Den norske kirke er rådene som helhet, på hvert nivå. Her skjer et samvirke mellom embete og råd ("samvirkemodellen"). For eksempel innebærer dette at bispedømmerådet ikke er vedtaksdyktig uten biskopen. Samtidig vil vi påpeke at embetet har en særskilt

forpliktelse i kraft av vigslingen og ordningen som luthersk kirke, som vi mener rådene ikke uten videre kan overstyre.

Det kan oppfattes som lite treffende om det etter hvert utvikles en forkortet språkbruk om “styringstjeneste” som kun henspeiler folkevalgte medlemmer av rådene. Det blir en upresis språkbruk.

I denne forlengelse er det nok også flere ansatte som utviser en viss skepsis mot at stiftsdirektøren, i medhold av kirkeordningen for Den norske kirke, delegeres arbeidsgivers styringsrett overfor presteskapet. En kan tenke at dette representerer et “rådsstyrt” presteskap, til forskjell fra dagens “biskoppelig” styrte presteskap. Derfor blir det viktig at saksdokumenter i det videre er tydelige på at det ikke er ment at det valgte rådet i større eller mindre grad enn tidligere skal inn i den daglige ledelsen av presteskapet, selv om styringsretten flyttes til stiftsdirektør som daglig leder for organet og nivået i rettssubjektet Den norske kirke.

Paul Erik Wirgenes, sokneprest i Ris

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Det vil være ytterst sjelden at et slikt virkemiddel blir tatt i bruk. Det ligger i et Tilsyns rolle å ha makt til å gripe inn også overfor ulike forvaltningsorganer. For at ikke tilspissede situasjoner skal ytterligere vanskeligjøres er det viktig at et fagorgan som det bispembete representerer kan gripe inn. Uten en slik myndighet vil lokale og regionale konflikter smittes videre til konflikter mellom nasjonale uten at det finnes myndighet til å gripe inn.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Det har i årevis vært pekt på utfordringene med de to arbeidsgiverlinjene i vår kirke. Med det fremlagte forslaget skilles det mellom pdes Biskopens rolle og tilsyn og pda's stiftsdirektørens arbeidsgiver rolle. Formelt vil det være stiftsdirektør (i rolle av daglig leder) som innehar arbeidsgiverrollen for proster/prester/bispedømmeråd etc, mens det valgte organ v leder har arbeidsgiveransvaret for stiftsdirektør. I vanskelige situasjoner kan det absolutt tenkes at stiftsdirektør og biskop ser svært ulikt på en oppstått konflikt. Den foreslåtte struktur vil i en slik situasjon ha strukturert en ny konflikt mellom to lederrolle som er uavklarte seg imellom. Videreutviklingen av kirkens struktur må prøves på worst case scenarier og dette synes ikke å være en bærekraftig utfordring.

Støtter du/dere forslaget om at prostens fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prostens fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Jeg støtter at prosten forstsatt skal være biskopens medhjelper og ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, men jeg støtter ikke at et etableres en ny arbeidsgiverlinje som skiller mellom arbeidsgivere fra stiftsdirektør og biskopens ledelse. Dilemmaet som dette spørsmålet stiller berør mitt svar på p.10

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Alt som bidrar til helhetlig tenkning og ledelse av kirkefagområdene er viktig både regionalt og lokalt

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslings samtalen?

Nei

Merknader

Det bør ikke bygges ut for sterke formaliteter i prosesser som er så sensitive og hvor biskopens helhetsforståelse er avgjørende.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Per Erik K. Brodal

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Biskopen bør fortsatt være den som har styringsretten, siden dette tydeliggjør tilsynet (i alle fall overfor prestene) og gir bedre verktøy for å utøve tilsynet. Det bør dessuten sikres en kirkefaglig ledelse av de vigslede stillinger. Dette er ikke nødvendigvis sikret om styringsretten ligger hos driftsdirektør.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Er enig i at prosten kan ivareta styringsretten lokalt, men ikke biskopens tilsyn. Tilsynet mener jeg ikke kan delegeres.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

*Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til
vigslingssamtalen?*

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

PF lokallag - Strinda, Heimdal og Byåsen prosti

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Nei

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Nei

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Vi ønsker at biskopens strategiske og åndelige ledelse skal styrkes, men ikke ved å frata biskopen dens styringsrett.

Porsgrunn menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prostene fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prostene fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Bekymret for Prostene arbeidsbelastning

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Bekymret for Prostene arbeidsbelastning

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

*Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til
vigslingssamtalen?*

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Presteforeningen

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ingen mening

Merknader

Presteforeningen støtter at § 1 i tjenesteordning for biskoper tas inn i kirkeordning for Den norske kirke, men ønsker at bestemmelsen fortsatt blir stående i sin helhet i tjenesteordning for biskoper, som uttrykk for biskoptjenestens grunnleggende funksj

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Presteforeningen støtter Bispemøtets forslag til formulering: «Biskopen kan gi skriftlig bindende pålegg til kirkelige råd i saker som berører rådenes lojalitet til Den norske kirkes læregrunnlag, jf. Kirkeordningens § 37».

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Høringsskjemaet har begrensninger på lengden på svarene under "merknad" som ikke gir tilstrekkelig plass for våre svar.

Vårt fullstendige høringssvar er derfor utformet som et eget dokument som oversendes Kirkerådet pr. epost. Vi ber om at dette dokumentet legges til grunn i sammenfatningen av høringen.

Hovedsynspunkter

- Presteforeningen mener høringsnotatets forslag
  - fører til forskyvninger i samvirket mellom valgte representanter (rådene) og prestene som representanter for tjenesten med Ord og sakrament),
  - bidrar til å svekke den episkopale dimensjonen i kirkestyret,

- svekker linjen i styring og ledelse av tjenesten med Ord og sakrament mellom biskop, prost og prest.

- Det er viktig at ledelsen av prestedtjenesten har forpliktelse, mandat og kompetanse til å ha hensynet til evangeliet som overordnet horisont for prioritering.
- Presteforeningen er mot å flytte biskopenes andel i arbeidsgiveransvaret for prestene fra biskopen til stiftsdirektøren, og å fjerne bestemmelsen om at biskopen «sørger for den nødvendige samordning med de kirkelige rådernes virksomhet».

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ingen mening

Merknader

Høringsskjemaet har begrensninger på lengden på svarene under "merknad" som ikke gir tilstrekkelig plass for våre svar. Vårt fullstendige høringssvar er derfor utformet som et eget dokument som oversendes Kirkerådet pr. epost. Vi ber om at dette dokumentet legges til grunn i sammenfatningen av høringen. Hovedsynspunkter: Presteforeningen er mot å endre prostens ansvar og oppgaver i relasjon til biskopen, arbeidsgiveransvaret og tilsynet, og mener at forslagene i høringsnotatet bidrar til overbelastning av prosterollen.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ingen mening

Merknader

Til spørsmål 13: Presteforeningen deler intensjonen bak forslaget, men ser ikke at det som konkret foreslås vil innebære en slik styrking. Forslaget vil svekke biskopens rolle i kompetanseutvikling for prestene dersom arbeidsgiveransvaret flyttes fra biskopene. Høringsnotatet viser til at etter- og videreutdanning er arbeidsgivers ansvar. Dette ivaretas i dag av biskopene og Bispemøtet for prestene i rDnk. Dersom arbeidsgiveransvaret flyttes, mister biskopen ledelsesverktøy knyttet til etter- og videreutdanning for prestene. Selv om biskopen skulle få fullmakt til å innkalle alle

vigslede/ansatte til fagsamlinger, er biskopen avhengig av at arbeidsgiver legger til rette for det og avgir økonomi til det. Biskopens rolle vil med forslagene ikke styrkes vesentlig for de andre faggruppene, når ansvaret fortsatt ligger på deres arbeidsgivere. Det man kan oppnå ved det foreslåtte, og som Presteforeningen støtter, er at alle kirkefaglige ansatte får mulighet til å delta i fagsamlinger biskopen kan innkalle til. At denne muligheten blir reell, avhenger av at biskopen får stilt de nødvendige budsjettmidler til disposisjon både når det gjelder prestene og de øvrige kirkefaglige ansatte. Styrking av tilsynet med diakoner, kateketer og menighetspedagoger og kirkemusikere kan gjøres uten at det gjøres endringer i biskopens arbeidsgiveransvar for prestene, ved fagsamlinger og tilsynssamlinger. Til spørsmål 14: Presteforeningen mener påtegning fra biskopen bør skje ved oversendelse av alle søknadene før utvelgelsesprosessen igangsettes, slik det i dag praktiseres ved tilsetting av menighetsprester. Hvorvidt tilsvarende ordninger kan utformes ved tilsettinger i fellesrådene, bør utredes nærmere, både når det gjelder saksbehandlingsregler, personvern og informasjonsutveksling om søkerne.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslings samtalen?

Ja

Merknader

Presteforeningen mener rettssikkerheten for kandidater som søker vigsling må styrkes, og støtter derfor innføring av slike saksbehandlingsregler. Særlig er det nødvendig å etablere en klageadgang ved avslag på vigsling. Dette har Presteforeningen lenge et

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Svaralternativene ja/nei/ingen mening på høringsspørsmålene er ikke tilstrekkelig for å gi uttrykk for sammensatte oppfatninger, hvor en kan være enig i deler av spørsmålet, men ikke i andre deler av det, og hvor en evt. gir betinget tilslutning. Dersom høringsoppsummeringen bare teller ja/nei/ingen mening og regner procenter, vil ikke det gi et riktig bilde av høringsinstansenes oppfatninger. Der Presteforeningen ikke entydig kan svare ja eller nei på høringsspørsmålet, har vi etter avtale med Kirkerådets administrasjon krysset av for «ingen mening», og ytret vår oppfatning under «merknad».

Høringsskjemaet har begrensninger på lengden på svarene under "merknad" som ikke gir tilstrekkelig plass for våre svar.

Vårt fullstendige høringssvar er derfor utformet som et eget dokument som oversendes Kirkerådet pr. epost. Vi ber om at dette dokumentet legges til grunn i sammenfatningen av høringen.

Presteforeningen i Sunnhordland prosti, Bjørgvin bispedømme

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Vi synes det er klokt å flytte tilsynsansvaret inn i kirkeordningen, men synes biskopens styringsrett for prestene og vigsla medarbeidere fortsatt bør stå i biskopens tjenesteordning.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Hvis biskopens tilsyn skal ha noe mening og innhold bør biskopen ha mulighet til å komme med bindende pålegg til valgte råd.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Dersom biskopen skal kunne forsvare tro og konfesjon følger det at biskopen og bør ha tilsyn med prestenes forkynnelse og sakramentsforvaltning.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Merknader

Ja og nei.

Vi mener det ikke trengs noen endring av arbeidsgiveransvaret. Vi ønsker at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og ivareta tilsynsoppgaven på vegne av biskopen.

Men prosten skal ikke overta arbeidsgiveransvaret fra biskopen.

Prosten skal være ansvarlig overfor biskopen, slik at også prestene kan klage oppover til biskopen dersom tjenesten ikke utføres tilstrekkelig godt.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Merknader

Ja/nei Vi ønsker at dette ikke skal være biskopens hovedoppgave. Hovedoppgaven bør være å ha tilsyn. Biskopen kan delegere kompetanseutviklingen til andre men uten å gi fra seg makt. Uten arbeidsgiveransvar mister biskopen ledelsesverktøy knyttet til etter- og videreutdanning for prestene.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Merknader

Ja/nei

Påtegning fra biskopen bør skje ved oversendelse av alle søknadene før utvelgelsesprosessen igangsettes, slik det i dag praktiseres ved tilsetting av menighetsprester.

Det viktigste er at biskopen prioriterer tid til å utøve tilsyn.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslings samtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Presteforeningen sitt lokallag i Kristiansand Domprosti

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Vi støtter Bispemøtets forslag til formulering: "Biskopen kan gi skriftlig bindende pålegg til kirkelige råd i saker som berører rådernes lojalitet til Den norske kirkes læregrunnlag, jf. Kirkeordningens §37".

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

For vår del er det viktig å ha en vigsla biskop som leder. En vigsla teolog som vet hva våre oppgaver faktisk går ut på, som har erfaring fra prestelivet og vet hva vi står i. Vi opplever at i stedet for å samle ledelse og kompetanse her så dras det ut. Hva skjer hvis det oppstår konflikt mellom biskopen og stiftsdirektør, vil teologien da ha noe å si i saker hvor det er gjeldende?

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Her sier vi oss enige med presteforeningen sentralt. Det trengs ingen endring hvis biskop fortsatt har arbeidsgiveransvar. I forslaget ser det ut som om prosten kan få en overbelastning. Og hva om vi trenger å gå utenom prosten, har vi da mulighet til å gå rett til biskop ved behov?

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Presteforeningen, Stiftsstyret i Hamar

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Aller først takker vi for muligheten til å avgi høringsuttalelse, og viser til høringsuttalelsen fra Presteforeningen på nasjonalt nivå. Den stiller vi oss bak, og vil i fortsettelsen gi utfyllende svar ut fra et regionalt perspektiv.

Når det gjelder hør

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Vi registrerer at hørings spørsmålet spør etter om vi støtter at det IKKE bør stå at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd, selv om kortversjonen av høringsnotatet omtaler dette motsatt: som muligheten til å gi bindende råd. Vi ber Kirkerådet være oppmerksomme på at noen høringsinstanser ikke har lagt merke til forskjellen, og ber om at eventuelle tekstsvaer sjekkes for å avklare hva som faktisk er ment.

Vi støtter ikke forslaget om at biskopen ikke kan gi bindende pålegg til valgte råde.

Det er en forutsetning fra Kirkemøtet at biskopens tilsyn/ledelse skal tydeliggjøres/styrkes. Biskopene har blant annet et ansvar for å kunne si hva som er i tråd med kirkens lære. Dersom biskopene ikke kan gi bindende pålegg, innebærer det at et annet organ kan overprøve biskopens vurdering, noe som innebærer en svekkelse av biskopens tilsyn og ledelse.

Man kan se for seg at kirkeordningen får en bestemmelse om at kirkelige organer har en plikt til å følge opp biskopens pålegg. Spørsmålet er da om de er forpliktet på å følge biskopens pålegg, eller om de er forpliktet til å følge det opp, dvs. gjøre sin egen vurdering er biskopens pålegg er et av mange momenter i denne vurderingen. I det siste tilfellet, er dette en svekkelse av biskopens myndighet. I det første tilfellet vil det være en skjult form for bindende pålegg.

Vi mener den ryddigste og beste ordningen er at biskopen kan gi pålegg, og at det heller utarbeides regler for klageadgang som kan avgjøre saken dersom organet som mottar

pålegget er uenig i biskopens vurdering. På denne måten ivaretar vi biskopens myndighet samtidig som vi sørger for at biskopen ikke blir personlig ansvarlig for eventuelle mangelfulle vurderinger, siden klageadgangen gir mulighet for å løfte saken opp til et nasjonalt nivå som vil ha den siste myndigheten i saken.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Her er vi ved høringsnotatets svakeste punkt. For her er det helt grunnleggende forhold som ikke er tatt inn.

Først og fremst mangler det en gjennomgang av hva arbeidsgivers styringsrett innebærer. Kort fortalt handler det om arbeidsgivers rett til å organisere, lede, fordele og kontrollere arbeidet. Mange av disse funksjonene er en del av biskopens ansvarsområde i dag, og vil også være del av biskopens funksjon med de oppgavene som utredningen legger opp til at biskopen skal ha. Tilsynet innebærer blant annet en rett til å kontrollere arbeidet, både gjennom visitas og ved å gi bindende pålegg. Her utøver biskopen en viktig side ved arbeidsgivers styringsrett. Når biskopen fastsetter forordningstall, vil dette også være en del av å organisere arbeidet og fordele arbeidsoppgaver. Og utredningen påpeker helt riktig at tilsyn innebærer en form for ledelse, gjennom å utøve et institusjonelt lederskap, men tar ikke inn over seg at dette er en del av arbeidsgivers styring av de ansatte.

Dernest mangler det en skjelning mellom fagledelse og generalistledelse. Biskopen er en fagleder, som leder i kraft av sin fagkompetanse som representant for tjenesten med å forvalte ord og sakrament. Biskopens myndighet følger av denne fagkompetansen, og gir faglig autoritet inn mot hvordan kirkens liv og lære bør være. Stiftsdirektøren er en generalistleder, som får sitt mandat utledet av bispedømmerådets ansvar og mandat. Stiftsdirektørens fullmakter framgår av vedtak i rådet, enten av enkeltvedtak i saker, av overordnede planer eller av delegasjon av myndighet på saklig avgrensede områder. I prinsippet kan rådet tilbakekalle alle fullmakter, og alt stiftsdirektøren har ansvar for, kan bli en sak som skal avgjøres politisk i bispedømmerådet.

Den siste mangelen er at utredningen ikke har fulgt opp at kirkemøtekomiteen «mener det må utredes hvordan arbeidsgiveroppgaver skal utøves på bispedømmenivå.» (se høringsnotatet s. 4). Dette preger hele framstillingen, og gjør det vanskelig å se biskopens tilsyn og myndighet som en del av en samlet oversikt over hvilke oppgaver som utøves på bispedømmenivå. Hvilke arbeidsgiveroppgaver skal løses på regionalt nivå? Hvilke av disse bør tilligge det politisk valgte rådet, og hvilke bør tilligge biskopen som fagmyndighet? En slik tilnærming hadde gitt et bedre overblikk og en mer fruktbar tilnærming til biskopens tilsyn og ledelse.

Utredningen legger opp til å overføre arbeidsgivers styringsrett til bispedømmerådet v/stiftsdirektør. Siden arbeidsgivers styringsrett er et veldig omfattende begrep, som omfatter viktige sider av de funksjonene som biskopen fortsatt skal ha, mener vi at det er feil å framstille dette som at biskopen ikke skal utøve arbeidsgivers styringsrett. Det skjuler bare realitetene i hva styringsretten innebærer.

Forslagene som er ute på høring legger i praksis opp til at biskopen skal lede gjennom andre. Biskopen sier/uttaler/formulerer, og så er andre forpliktet til å følge opp. En slik «leadership by proxy»-tilnærming mener vi er uheldig, og legger opp til at andre får ansvar for det som egentlig følger av biskopens rolle som tilsyn og leder. Her ser vi en fare for at biskopens rolle svekkes, enten ved at det oppstår en slitasje mellom biskopen og organene som er forpliktet på å følge biskopens vurdering, eller ved at biskopene velger å tre litt tilbake i sin rolle, for å unngå at andre organer føler seg overstyrt.

(På grunn av begrenset plass i dette feltet, er resten av svaret vårt gjengitt under Andre kommentarer til høringen. Det er nødvendig at Kirkerådet ser på hele svaret i sammenheng.)

Støtter du/dere forslaget om at prostene fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prostene fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Vi sier ja, men med et betydelig forbehold.

Vi er litt usikre på hva som menes med «ivareta tilsynsoppgaver på vegne av biskopen». Høringsnotatet har slått sammen det som i Kirkemøtets vedtak omtales som «biskopens tilsyn og ledelse» til bare «biskopens tilsyn» ut fra en vurdering av at tilsynet er en form for ledelse. Det gir en uklarhet om hva som er ment med spørsmålet. Hvilke oppgaver er det som er ment?

Prostene er en viktig ressurs, som må brukes godt og på riktig måte. De må ha tid og mulighet til å gjøre dette på en god måte, og få de ressursene de trenger for å ivareta et viktig lederansvar i samspillet mellom prostetjenesten og soknene i prostiet.

Vi er bekymret for en overbelastning av prostetjenesten. Høringsnotatet sier at prostene kan «få en nøkkelrolle som kan tilsi at det kanaliseres noe større administrative ressurser til prostene». En slik økning av prostens administrative ressurser framstår som helt urealistisk. Det foregår allerede en endringsprosess hos oss, der bispedømmet tar bort protesaksbehandlere ved prostesetet, og lar bispedømmets HR-rådgiver overta ansvaret for å støtte prostene i det administrative arbeidet. Det forestående bemanningskuttet i rDnk tyder ikke på at rDnk har midler som bispedømmet kan få

bruke til å styrke prostens administrative ressurser. Vi tror fremtiden dessverre er at vi må klare oss med færre administrative stillinger enn nå.

Vi er opptatt av at prostene skal ha gode arbeidsforhold og et omfang på ansvar og arbeidsoppgaver som er overkommelig. Vi minner om at også proster er omfattet av arbeidsmiljølovens formål om «å sikre et arbeidsmiljø som gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon» (§1-1a). Prostene står allerede i en ganske krevende situasjon, med vakanser og reduserte økonomiske midler, samtidig som arbeidet med kirkelig organisering vil gi prostene en nøkkelrolle med å få til samledelse og ivareta en bedre kontakt mellom soknet/fellesrådet og bispedømmet.

Vi kan ikke se at våre proster har mulighet til å ta på seg nye oppgaver.

Dersom spørsmålet er om vi støtter at prostene fortsatt skal kunne ivareta de oppgavene de nå har på vegne av biskopen, er svaret ja. Hvis spørsmålet i realiteten innebærer å tilføre prostene flere oppgaver, uten at det stilles midler for å avlaste dem i de oppgavene de allerede har, er svaret nei.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Vi støtter formuleringen i spørsmålet, men ser ikke at det som er foreslått i utredningen faktisk følger dette opp i praksis. Så svaret er egentlig et ja/nei, siden intensjonen i spørsmålet ikke er fulgt opp i de konkrete forslagene. Det er stort behov for en systematisk kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte i prostiene. Det ene tiltaket som kan gi biskopen en styrket rolle i kompetanseutviklingen, er å la prosten få en tydelig rolle som kirkefaglig leder i prostiet, også overfor de fellesrådsansatte. Dette er det ikke sagt noe om. Vi har vektlagt at biskopen må få fylle en rolle som fagleder i bispedømmet, og påpekt at det er en gjennomgående svakhet ved utredningen at den ikke tematiserer biskopen som faglig leder. Det er dessverre en stor fare for at de foreslåtte endringene heller vil svekke biskopens rolle i kompetanseutviklingen. Når biskopen ikke skal lede prestetjenesten, vil biskopens styring med hva prestene bruker tid på, bli svakere. I tider med mye å gjøre og få prester til å utføre tjenestene, kan dette føre til at kompetanseutviklingen prioriteres ned, uten at biskopen har styringsredskap til å motvirke dette. Det er allerede et problem at mange prester ikke søker etter- og videreutdanning. Grunnen er rett og slett at de ikke ser noen mulighet til å gjennomføre dette uten å overbelaste kolleger eller at helt nødvendige arbeidsoppgaver ikke blir gjort (eller må tas igjen senere – oppå alt det andre de har å gjøre). Fellesrådene har også reduserte inntekter, og har neppe mulighet til å øke omfanget på kompetanseutvikling som de selv må finansiere. En styrking av biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglige ansatte må enten følges av konkrete styringsredskaper der biskopen kan

pålegge at ansatte tilbys kurs (med tilstrekkelig permisjon), eller at det stilles midler til disposisjon for både fellesrådsansatte og kirkefaglig ansatte i rDnk.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Dette er ikke en problemstilling som har vært oppe regionalt hos oss, og vi henviser til uttalelsen fra Presteforeningen nasjonalt.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslings samtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

(Fortsettelse av svar på spørsmålet om å overføre alle arbeidsgiveroppgaver over prestene til bispedømmerådet v/stiftsdirektør:)

Dersom Kirkerådet ønsker en ordning der biskopen ikke på noen måte utøver arbeidsgivers styringsrett, vil den eneste muligheten være at biskopen får innstillingsrett til andre organer, men ikke har noen formell myndighet. Det vil innebære at biskopen heller ikke har myndighet til å fastsette f.eks. forordnede gudstjenester, og at andre organer må ha frihet til å overprøve biskopens vurderinger. Det vil etter vårt syn innebære en svekkelse av bisperollen, ikke en tydeliggjøring eller styrking.

Det vil etter vårt syn være langt bedre å klargjøre i hvilke sammenhenger biskopen utøver arbeidsgivers styringsrett, og så lage saksbehandlingsregler som sikrer klageadgang og et ryddig forhold mellom biskopen som fagleder og Den norske kirke som organisasjon og arbeidsgiver. Dette vil også være en mer sakssvarende måte å følge opp Kirkemøtets vedtak om at biskopen ikke skal utøve arbeidsgivers styringsrett «på samme måte som i dag».

Vi vil understreke at biskopen primært er en fagleder, der biskopens fagkompetanse og profesjonsbakgrunn er viktig og nødvendig for å utføre tjenesten. Når biskopen fastsetter gudstjenesteforordningen, har det en dobbelt legitimitet: både ut fra den formelle rollen biskopen har, og ut fra at biskopen kjenner tjenesten i soknene fra sin bakgrunn som prest, og har gode forutsetninger for å utøve et godt skjønn i fastsettelsen av forordningen. Dette gjelder også for de andre oppgavene en biskop har: det er fagkompetansen som gjør biskopen i stand til å være en god biskop.

Det er også som fagleder at biskopen har forutsetningene for å lede prestedtjenesten i bispedømmet, jfr. §2 i tjenesteordningen.

For oss som prester er det naturlig å ha biskopen som faglig leder, der det går en formell linje mellom biskopen og ledelsen av prestedtjenesten. Vi har ingen betenkeligheter med at mange av arbeidsgiverfunksjonene er lagt til bispedømmerådet, men ser det som naturlig at det er en formell linje mellom biskopen og prestedtjenesten, for å ivareta biskopens rolle som faglig leder av prestedtjenesten.

Stiftsdirektøren har en annen rolle enn biskopen, og skal ivareta de prioriteringene som bispedømmerådet gjør. Stiftsdirektøren ivaretar oppgaver for et politisk, folkevalgt organ og skal innrette virksomheten i tråd med de prioriteringene som politikerne gjør. Vi er veldig glade for å ha en stiftsdirektør som har bakgrunn som prest, men vil understreke at hans rolle er en annen enn biskopens.

Vi mener at det bør foretas en gjennomtenkning av hvilke arbeidsgiverfunksjoner som skal tilligge det folkevalgte organet (bispedømmerådet), og hvilke funksjoner som skal ivaretas av biskopen som faglig instans i kirken (her menes ikke bare biskopen som person, men også de kirkefaglige medarbeiderne som bistår biskopen).

I og med at det nå skal kuttes ned på administrative stillinger i rDnk, er det overhengende fare for at stiftsdirektøren vår må klare seg med færre stillinger for å ivareta oppgavene han har for bispedømmerådet. Da er det en lavhengende frukt å avlaste stiftsdirektøren ved å la biskopen ha et tydelig lederansvar overfor prestedtjenesten, slik prestene og prostene faktisk ønsker.

Presteforeningens stiftsstyre i Borg bispedømme

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Det er ønskelig at bestemmelsen i sin helhet også blir stående i tjenesteordning for biskoper.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Stiftsstyret gir støtte til den formuleringen som inngår i Bispemøtets forslag: "Biskopen kan gi skriftlig bindende pålegg til kirkelige råd i saker som berører rådenes lojalitet til Den norske kirkes læregrunnlag, jf. Kirkeordningens paragraf 37."

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Dagens modell med delegering av arbeidsgiveransvar og styringsrett til stiftsdirektør fungerer godt. En slik flytting vil frata biskop et virkemiddel i tilsynet ovenfor prestatjenesten.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Dersom biskop ikke fratas arbeidsgiveransvar er ikke punkt 11 nødvendig. Pr. i dag ivaretar prostene i liten grad tilsynsansvar på vegne av biskop. Hva man vil tjene ved å frata biskopen arbeidsgiveransvar, samtidig som prosten fortsatt skal inneha dette og i tillegg ivareta tilsyn på biskopens vegne er vanskelig å få klarhet i. Dette vil etter vårt syn ikke virke rekrutterende til prosterollen.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Men bare dersom biskopen fortsatt har arbeidsgiveransvar. Etter- og videreutdanning er arbeidsgivers ansvar. Dersom dette ansvaret flyttes til stiftsdirektør, vil biskopens rolle i kompetanseutviklingen svekkes.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Ved påtegning ved oversendelse av søknader, slik det fungerer for tilsetting til menighetsprest tjeneste i dag.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Dette vil styrke rettssikkerheten til kandidater som gjennomgår et langt studieløp. det bør også opprettes adgang til å klage på biskopens vedtak, slik at paragraf 8 i Tjenesteordning for biskoper endres fra: "Vedtak om ordinasjon eller vigsling kan ikke

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Det er vanskelig å se for seg at en slik fratagelse av biskopens arbeidsgiveransvar har noe for seg. Gitt at Kirkemøtet tidligere har vedtatt å opprettholde to arbeidsgiverlinjer i Den norske kirke. Høringsforslaget vil svekke ledelses- og tilsynslinjen mellom biskop-prost-prest.

Presteforeningens stiftsstyre i Sør-Hålogaland

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Ut fra den argumentasjonen som ligger i høringsdokumentet vil vi mene at det blir riktig å flytte innholdet fra tjenesteordning for biskoper til kirkeordningen.

Kirkens historie har vært preget av at det var en klar struktur mellom Den verdensvide kirke

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Det er både av historiske, kulturelle, konfesjonelle og økumeniske grunner riktig og meningsfullt at kirken har en personal tilsynstjeneste som siden middelalderen har vært knyttet til at bispedømmene og biskopene var de som «holdt kirken sammen». Vi er et ledd i en historisk tradisjon og historien begynner ikke med oss.

Den første kristne enhet i Norge var bispedømmet. Trond Skard Dokka har sagt følgende om dette: "Ikke bare teologisk, men også organisatorisk skapes og opprettholdes en kristen lokalmenighet utenfra, og den forpliktes som sådan til å svare med en selvoverskridende praksis, til å ta ansvar for andre, be for andre, gå ut til andre. De ute, de som gikk forut, og de som kommer etter, inngår i lokalkirkens identitet. Det betyr for meg at det er teologiske grunner for en overlokal, regional organisering som symboliserer og sikrer det gjensidige bytteforholdet mellom den lokale og den universelle kirke."

Dersom biskopen skal ha virkemidler i sin utøvelse av en styrket rolle som biskop, vil det være avgjørende at denne også har anledning til å gripe inn dersom det skulle være forhold hos ansatte eller råd som klart strider mot det som er kirkens grunnlag og lære, og vi henviser til biskopenes høringssvar hvor det blir understreket at det kan være behov for å ha en kort referanse til ordningen i ny §39a i kirkeordningen, og at en ny paragraf i Tjenesteordning for biskoper i større grad kan gå i dybden på ordningen:

Biskopen kan skriftlig gi bindende pålegg vedrørende vigslate og andre kirkelige tilsattes tjenesteutøvelse, jf. Kirkeordningens § 39a. Pålegget skal følges opp i et samarbeid mellom biskop og arbeidsgiver.

Biskopen kan skriftlig gi bindende pålegg til kirkelige råd i saker som berører rådens lojalitet til Den norske kirkes læregrunnlag, jf. Kirkeordningens § 37.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Vi mener at det fortsatt bør være slik at biskopen har det formelle arbeidsgiveransvaret, selv om det operasjonelle ansvar har blitt tillagt stiftsdirektøren, og selve tilsettingene har blitt flyttet fra bispedømmerådet til partssammensatt tilsettingsråd. Noe som også har styrket menighetsrådets rolle ved tilsettinger. Den lokale utøvelsen i det daglige bør fortsatt være knyttet til prostens ansvarsområder og tjenesteordning. Dersom stiftsdirektøren blir den som primært skal være arbeidsgiver på vegne av rDNK vil vi kunne komme i en situasjon hvor det istedenfor å få en direkte linje mellom biskop, prost og prest, få et søkelys på styring gjennom lover og regler og ikke gjennom det som er tilsynets primære oppgave - å bidra til kirkens enhet og forvaltning av ord og sakrament.

Det er viktig at biskopen har tilgang på nødvendige virkemidler og er i stand til å gripe inn direkte om dette skulle være nødvendig. Å flytte ansvaret helt til stiftsdirektøren vil være en svekkelse av biskopens rolle som leder.

Den norske kirke er i vår tid også en moderne arbeidsgiver, som forholder seg til de lover, regler og avtaler som styrer norsk arbeidsliv. Ved den faktiske utøvelsen av tilsynet er biskopen derfor avhengig av å ha disse moderne arbeidsstyringsverktøyene tilgjengelig. Vi oppfatter en fare for at biskopens tilsynsrolle oppfattes som fjern og/eller isolert dersom ikke tilsynsrollen knyttes til de faktiske arbeidsforholdene i kirken gjennom det samspillet som medbestemmelsen i norsk arbeidsliv forutsetter. Stiftsstyret i Sør-Hålogaland frykter for konsekvensene dersom biskopene abdiserer fra den maktrollen biskopens tilsyn med kirken er, dersom biskopene lar være å innvirke direkte som arbeidsgiver. Dersom det gjøres et for sterkt skille mellom tilsyn og arbeidsgiverrolle kommer kirkens arbeidsmiljø, og dermed kirkens samfunnsoppdrag, til å rammes mye hardere fordi interessekonflikter raskere eskaleres og helhetsforståelsen for kirkens verdier lett fragmenteres. Biskopen må ha en reell myndighet til tiltak som omplassering, veiledning og oppsigelse dersom situasjonen krever det. Dette kan ikke være tiltak som sees isolert innen bare det merkantile arbeidsgiveriet eller bare innenfor de åndelige og strategiske verdiene.

Slik Stiftsstyret i Sør-Hålogaland ser det vil det å knytte tilsyn og arbeidsgiveransvar sammen opprettholde en styrket ansvarsfølelse hos den prest som bekler bisperollen, og bisperollen er den eneste naturlige rollen i vår kirke hvor helhetlig forståelse for kirkens verdier og mål er plassert. Derfor må denne rollen være både åndelig og merkantil, med de nødvendige virkemidlene.

Biskopen må ha et helhetlig ansvar for det teologiske formålet med kirkens arbeid, dens enhet og identitet, ansvar for det teologiske prosjektet det er å være kirke.

Dette er et ansvar ingen andre enn biskopen kan ha, jfr CA 5 og 7. Det kan etter vårt syn ikke delegeres og arbeidsgiveriet er et avgjørende virkemiddel for dette.

Hvis man ønsker å forstå tilsyn som noe som ligner øvrige statlige (verdslige) tilsyn, hvor tilsynet handler om å påse at de ulike lover og regler som regulerer virksomheten tilsees, vil tilsynsoppgavene for kirken være både av åndelig og verdslig karakter, som må føres tilsyn med. Da kommer vi etter vårt syn ikke utenom å legge det øverste ansvaret for arbeidsgiveriet på tilsynshaveren. Det betyr etter vår forstand at biskopens åndelige og strategiske ledelse ikke styrkes ved å ta vekk arbeidsgiveransvaret og at Kirkemøtes forsøk på å gjøre dette sant ved sin vedtaksformulering må avsløres som et falsum. Dette er i realiteten en svekkelse av bisperollen slik den har historisk tradisjon for å være i vår kirke. I realiteten reduserer dette biskopens oppgave til å utøve sin tjeneste ved å gi åndelige anbefalinger og å bli strategisk konsulent for menighetene.

Kirken vår er annerledes enn andre profane, merkantile eller veldedige organisasjoner. Dette må synliggjøres ved at biskopene fortsatt ha styringsrett lokalt.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Vi vil også understreke betydningen av at prosten ikke bare skal ha tilsyn med prestene, men også de andre faggruppene; diakonatet, undervisning og kirkemusikken. Dette vil være med å styrke den funksjonen biskopen har som tilsynsperson for alle vigslede stillinger. Når det gjelder den faglige utøvelse av kirkelige handlinger, diakoni og undervisning mener vi det er naturlig at også disse medarbeiderne har en faglig ledelse som ivaretar sammenhengen til Confessio Augustana slik den ble sitert overfor.

For Stiftsstyret i Sør-Hålogaland er det også viktig å peke på det forhold at vi i vårt bispedømme har medarbeidere som ikke kan vigsles til tjeneste, men som utfører arbeidsoppgaver som diakonmedarbeidere, undervisningspersonell og kirkemusikere uten å være vigslet. En ensidig fokusering på disse medarbeidernes arbeidsområder kun ut i fra de som i dag kan vigsles til tjeneste fordi de har de rette kvalifikasjonene, gir ikke

fullstendig mening. Biskopens tilsynsansvar, og prostetjenestens oppgaver som en følge av dette, bør derfor ikke utelukkende fokusere på medarbeidere som er vigslet, men på funksjonsområder knyttet til de ulike fagfeltene teologi, diakoni, undervisning og kirkemusikk.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Samarbeid på tvers av de ulike faggruppene har de siste årene blitt styrket gjennom ulike regionale fellestiltak hvor ulike fagfelt har samlinger og kompetanseutvikling sammen. Det er naturlig at ansvaret for økonomi knyttet til slikt samarbeid ligger hos bispedømmerådet og med biskopen som ansvarlig for at bredden i alle faggruppene kan ivaretas. Fellesrådenes og menighetsrådets ansvarsområde er begrenset lokalt, det er også midlene. For slikt samarbeid er det behov for en overordnet strategisk tenkning og tilrettelegging som det er riktig at blir forvaltet på bispedømmenivå og med biskopen som fagansvarlig, da alle de ulike funksjonene springer ut av det samme grunnlaget; forvaltning av ord og sakrament, formidling av tro og tilrettelegging av gudstjenester og kirkelige handlinger som jo i all hovedsak foregår lokalt.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Det har lenge vært slik at det var bare markeringer lokalt når det kom nye prester og ikke når man fikk tilsatt andre kirkefag-medarbeidere. Dette har også vært med å skape et unødig skille mellom prester og andre funksjoner lokalt. Å gi kallsbrev (kollas) til alle vigslede stillinger vil være en styrking også av betydningen de ulike funksjonene har. Biskop bør utstede brev, prost bør være til stede når nye medarbeidere innsettes lokalt og brev leses opp.

Stiftsstyret i Sør-Hålogaland vil også her peke på at det i vårt bispedømme er slik at ikke-vigslede som ivaretar funksjoner til stillinger som normalt vigsles til, er i flertall. Det bør derfor vurderes om det skal finnes en form for tilsettingsbrev og oppfølging som knyttes til biskopens tilsyn, uavhengig av om medarbeideren kan vigsles til tjeneste eller ikke.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslings samtalen?

Ja

Merknader

Det er viktig at innholdet i vigslingsamtalen er forutsigbart og ikke varierer for mye fra biskop til biskop. Når det gjelder egnethet, er det slik vi vurderer det, biskopens ansvar å kunne si noe om en persons egnethet til å gå inn i kirkelig tjeneste.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Det punktet som vi opplever kunne trenge ytterligere belysning er forholdet mellom biskop og de ulike lokale og regionale rådene. Hvordan kan den ivaretas på best mulig måte? Hvilket nivå skal biskopen forholde seg til? Er det kirkeverge, fellesrådets leder eller menighetsrådets leder? Det er mange menighetsråd som pr i dag ikke har nødvendig kompetanse knyttet til det som er biskopens ansvar å sikre, på vegne av de strategier som Kirkemøtet har lagt til rette for, og som også har betydning for hvordan den lokale kirken er «rigget» til å være kirke nettopp lokalt. Samtidig er det her viktig å understreke at biskopens rolle primært er knyttet til «forvaltning av ord og sakrament».

Prost i Indre Helgeland

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Det må likevel tydeliggjøres i §1 hva som er innholdet i tilsynet

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Biskopen må kunne gi bindende pålegg hvis Den norske kirkes læregrunnlag ikke følges. biskopens tilsyn gjelder også valgte råd.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Det er svært vanskelig å forstå hvordan prosten skal være biskopens nære medarbeider, uten at det vil gå utover stiftsdirektørens styringsrett. At biskopen ikke skal være arbeidsgiver gir en forskyvning i gal retning, i tenking om embete og råd.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Men det vil være svært utfordrende at disse to viktige oppgavene delegeres fra to ulike instanser / funksjoner. Dette vil være særlig vanskelig hvis biskop og stiftsdirektør ikke er enige om prioritering av oppgaver.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Prost i Søndre Borgesyssel prosti

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Jeg støtter at § 1 i tjenesteordning for biskoper tas inn i kirkeordning for Den norske kirke, men tenker at § 1 fortsatt bør bli stående i tjenesteordning for biskoper, som et uttrykk for grunnlaget i bispetjenesten.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

I utgangspunktet bør dagens bestemmelse om at de valgte organer er forpliktet på Den norske kirkes læregrunnlag anses som tilstrekkelig. Likevel bør Biskopen kunne gi skriftlig «bindende pålegg» til kirkelige råd i saker som berører rådenes lojalitet til Den norske kirkes læregrunnlag, jf. Kirkeordningens § 37. I og med at biskopen i vår kirkeordning har et særskilt ansvar for lærespørsmål og for å sikre enheten i kirken.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Etter mitt skjønn reflekterer høringsnotatet ikke tydelig nok om biskopens ledelse og tilsyn. Jeg ser ikke hvorfor flytting av arbeidsgiveransvaret for prestene er en nødvendig følge av Kirkemøtets formulering. Det kan også innebære å presisere hvilke arbeidsgiverfunksjoner biskopen fortsatt skal ivaretar. Allerede i dag er arbeidsgiverfunksjoner distribuert mellom rådet, tilsetningsutvalg, biskopen og prosten. Biskopens arbeidsgiverfunksjoner er i stor grad delegert til stiftsdirektør og prost. Til tross for dette er det ikke likegyldig hvor hovedansvaret for ledelsen av prestatjenesten ligger. Det er vanskelig å se at høringsforslaget vil skape mer tydelighet og ryddighet enn dagens ordning der biskopen har ansvaret. Å fjerne biskopens arbeidsrettslige ansvar svekker ikke bare biskopens tilsyn, men også det åndelige fundamentet som er essensielt viktig i kirkelig ledelse.

Tilsynsbegrepet (episkope) bør derfor etter min vurdering fortsatt benyttes som hovedbegrep for å betegne bisperollen i Den norske kirke. Å definere tjenesten primært ut fra ledelsesbegrepet eller "pastoral ledelse", fremstår ikke som klargjørende for å synliggjøre bispetjenestens egenart. Bruk av begrepet "pastoral ledelse" om biskopen, bør bety det samme som i tjenesteordning for menighets-prester for å beskrive den ledelsesdimensjon som tilligger prestedtjenesten "gjennom forvaltningen av Ord og sakrament". Dette inngår som grunnleggende kjerneoppgave også i bispetjenesten

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Dette spørsmålet faller det ikke så lette å svare enten Ja eller Nei på. Dette må ses i sammenheng med svar på spørsmål 3. Hvis biskopen beholder arbeidsgivermyndighet over prestene, er det ikke nødvendig med endringer her. I dagens ordning ivaretar prosten i liten grad tilsynsoppgaver på vegne av biskopen. Det er ledelsen av prestedtjenesten som i all hovedsak kan delegeres.

Det er en fare at prosterollen vil bli for overbelastet. En prosterolle hvor prosten får hovedansvaret for samordning mellom prestedtjeneste og råd, og forhandling av arbeidsgiveransvar, tilsyn og ledelse både oppad og nedad, vil bli en rolle med stort krysspress, noe som neppe virker rekrutterende til prostestillingene.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

I utgangspunktet følger jeg høringsnotatets intensjon, men etter mitt syn må det ikke gjøres endringer i arbeidsgiveransvaret for prestene for å få det til. Dersom arbeidsgiveransvaret flyttes, mister biskopen ledelsesverktøy knyttet til etter- og videreutdanning for prestene. Selv om biskopen skulle få fullmakt/delegert myndighet til å innkalle alle vigslede/ansatte til fagsamlinger, er biskopen likevel avhengig av at arbeidsgiver (Fellesråd) for å legge til rette for det og avgi økonomi til det.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Det ville helt klart styrke saksbehandlingen knyttet til vigsling ved at vanlige saksbehandlingsregler innføres. Det bør være mulig å klage ved avslag på vigsling for den enkelte kandidat.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Det er noe krevende at høringsinstansen blir bedt om å besvare spørsmål som til dels er sammensatte med enkle svaralternativer som Ja, Nei eller ingen mening. Selv om det åpnes opp for å kunne legge til en noe mer utfyllende tekst under «merknad» oppleves det tendensiøst å skulle gi så forenklede svar som høringsnotatet legger opp til. Derfor må noen svar bli både ja og nei!

Etter mitt skjønn hadde det styrket høringsnotatet om det også i større grad hadde reflektert over konsekvensene knyttet til de foreslått endringene.

Prostefaglaget i Nidaros

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Når det gjelder prestatjenesten, støtter vi forslaget.

Men, på samme måte som prestene har prosten som nærmeste arbeidsgiver, bør prostene ha biskopen. Det er ikke gitt at stiftsdirektør har tilstrekkelig teologisk og kirkelige kompetanse til å føre medarbeidersamtale og veilede prosten riktig. Vi ser ingen styrke i en deling mellom arbeidsgiveri og ledelse fra henholdsvis stiftsdirektør og biskopen. Dagens ordning med delegert myndighet fra biskop til stiftsdirektør i den administrative delen av arbeidsgiveriet fungerer godt.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Det er vesentlig at biskop/embedslinjen er delaktig når fagansatte tilsettes i fellesrådet.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ingen mening

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Prosten i Drammen og Lier

- a. Flere av Kirkerådets forslag i denne saken vil gi utilsiktede forskyvninger i samvirket mellom valgte representanter (rådene) og representanter for tjenesten med Ord og sakrament (embetet), vil bidra til å svekke den episkopale dimensjonen i kirkestyret i motsetning til Kirkemøtets ønske om det motsatte, samt svekke linjen i styring og ledelse av tjenesten med Ord og sakrament mellom biskop, prost og prest.
- b. Kirkemøtet 2022 vedtok følgende om biskopens framtidige arbeidsgiverrolle: «Biskopens tilsyn skal styrkes og ledelsen tydeliggjøres, uten at biskopen skal utøve arbeidsgivers styringsrett på samme måte som i dag.» (Egen understrek.) Det er ikke dette Kirkerådet nå svarer ut med sitt forslag om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren. Biskopenes bør fortsatt ha det overordnede arbeidsgiveransvaret for prestene på regionalt nivå i sitt bispedømme. Dette ansvaret vil samtidig og i større grad enn i dag, delegeres til stiftsdirektøren og dens samhandling med prostene om ivaretagelsen av arbeidsgivers ansvar og styringsrett.
- c. Prostens ansvar og oppgaver i relasjon til biskopen, arbeidsgiveransvaret og tilsynet bør ikke endres. Kirkerådets forslag i høringsnotatet vil føre til en overbelastning av prosterollen. Skulle også forslaget om å flytte arbeidsgiveransvaret fra biskop til stiftsdirektør vinne gjennom, vil dette sette prostene i en ytterligere krevende posisjon med nok en leder å forholde seg til.
- d. Det er positivt at biskopen kan få noen nye virkemidler i tilsynet med andre kirkefaglige ansatte. Styrking av tilsynet med diakoner, kateketer, menighetspedagoger og kirkemusikere kan gjøres uten at det gjøres endringer i biskopens arbeidsgiveransvar for prestene, ved fagsamlinger og tilsynssamlinger og gjennom prostens medvirkning gjennom «å bistå ansatte og kirkelige organer med faglig veiledning, råd og støtte». (Tjenesteordning for proster, § 3)
- e. Det er en god intensjon bak forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte, men ser ikke at det som konkret foreslås innebærer en slik styrking. Kirkerådet understreker at ansvaret for kompetanseutvikling ligger hos arbeidsgiver. Forslagene om å flytte arbeidsgiverfunksjoner fra biskopen til stiftsdirektør vil bidra til å svekke biskopens rolle i kompetanseutvikling overfor prestene. Det er heller ikke gitt andre forslag til hvordan biskopens bidrag med dette skal kunne styrkes overfor de andre faggruppene, utover forslaget om å kunne innkalle disse til fagsamlinger.

- f. Det er et klokt forslag fra Kirkerådet at biskopen skal ha myndighet til å gi bindende pålegg til rådene, vel og merke i saker som gjelder lojaliteten til Den norske kirkes lære. Jeg leser kirkevergens forslag og merknad som uttrykk for en misforståelse om dette, der en frykter en situasjon der en biskop ville kunne overstyre demokratiske prosesser og beslutninger ut over det som hører til biskopens tilsynsansvar.

Svar på noen av spørsmålene:

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknad:

Det bør utredes nærmere hvordan biskopen i gitte situasjoner kan ha myndighet til å gi bindende pålegg til rådene i saker som gjelder lojaliteten til Den norske kirkes lære.

Støtter du/dere å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknad:

Kirkemøtet 2022 vedtok følgende om biskopens framtidige arbeidsgiverrolle: «Biskopens tilsyn skal styrkes og ledelsen tydeliggjøres, uten at biskopen skal utøve arbeidsgivers styringsrett på samme måte som i dag.» Det er ikke dette Kirkerådet nå svarer ut med sitt forslag om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren. Biskopenes bør fortsatt ha det overordnede arbeidsgiveransvaret for prestene på regionalt nivå i sitt bispedømme. Dette ansvaret vil samtidig og i større grad enn i dag, delegeres til stiftsdirektøren og dens samhandling med prostene om ivaretagelsen av arbeidsgivers ansvar og styringsrett.

Prosten i Gauldal

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Det er viktig at biskopen også kan gi bindende pålegg også til valgte råd om de vedtar noe strider mot Den norske kirkes tro, lære eller ordninger.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Forslaget/utredningen om styringstjenesten sammen med utredningen om biskopens tilsyn er

viktige bidrag til å klargjøre forskjellen på styring og ledelse i kirken. Styring er primært ressursforvaltning (i kollektive organ som består av valgte representanter for kirkens dømte

medlemmer og representanter for tjenesten med ord og sakrament). Styring skjer gjennom

formelle strukturer og prosedyrer. Det er naturlig at det organ som styrer budsjettet og som i et

arbeidsforhold kjøper arbeidskraft også har arbeidsgiveransvaret for dem som er ansatt.

Men ledelse i kirken baserer seg ikke bare på arbeidsgivers styringsrett. En vigslet og ansatt

medarbeider i kirken har en dobbel forpliktelse til kirken. Til kirken ved biskopen (løftet i vigslingsritualet) og til kirken ved arbeidsgiverorganet (arbeidskontrakten). Det må forutsettes at

det ikke er noen motsetning mellom disse forpliktelsene. At det ikke skal være en motsetning er

en begrensning som må ligge på en hver kirkelig arbeidsgivers styringsrett.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Det er viktig at det uttrykkes og klargjøres at biskopens tilsyn primært er en annen form for

ledelse enn den som bygger på arbeidsgivers styringsrett. Tilsynet (episkope) er en form for

ledelse i kirken som bygger på fullmakt fra kirkemøtet som trossamfunnets høyeste organ.

Ledelse i kirken skjer alltid på vegne av et kollektivt organ (biskopen på vegne av Kirkemøtet,

stiftsdirektøren på vegen av bispedømmerådet og kirkevergen på vegne av fellesrådet. Vi støtter

det som nå er foreslått at prosten heretter skal utøve ledelse både på vegne av bispedømmerådet (via stiftsdirektøren) og kirkemøtet (via biskopen).

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Prosten i Vesterålen

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Biskopen må kunne gi skiftelige bindende pålegg til valgte råd ifm saker som berører rådene lojalitet til DNK sitt læregrunnlag. Støtter også Presteforeningens uttalelse ang dette punktet.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

I denne saken er det viktig å være obs på prostens som biskopens medarbeider kontra stiftsdirektørens styringsrett.

Støtter også Presteforeningens uttalelse ang dette punktet.

Støtter du/dere forslaget om at prostens fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prostens fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Svært viktig pga rettsikkerhetsårsaker.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Prosten i Øvre Telemark

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Det kyrkjelege tilsynet er ein så grunnleggjande del av kyrkja si samla leiing, at det bør heimlast i sjølve kyrkjeordninga.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Så lenge vedtak blir fatta på rådet sitt eige mandatområde, bør ikkje biskopen kunne overprøve eit demokratisk fatta vedtak. Det bør derimot vurderast om det er biskopen eller eit sentralkyrkjeleg organ som skal ha mandat til å påtala om eit råd har fatta vedtak som går ut over sitt mandatområde.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

I og med at eg ønskjer å avvikle bispedømmerådet som organ, ønskjer eg at styringsretten vert overført frå biskopen til stiftsdirektøren på vegne av rDnk/kirkerådet.

Hovudargumentet for å flytte styringsretten vekk frå biskopen, er å sikre at biskopen er uhilda i tilsynssaker. Dette er særleg viktig der tilsynssaker omfattar medarbeidarar frå begge arbeidsgjevarlinjer.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Prosten bør primært vera arbeidsgjevarrepresentant, men kan også bistå biskopen i det proaktive tilsynet. Prosten bør derimot ikkje ha ei rolle i sakshandsaminga i saker som høyrer til det reaktive tilsynet, også dette for å sikre uhilda sakshandsaming i tilsynssaker.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Biskopen sitt mandat bør avgrensast til å gje vigslingsfullmakter (vanlegvis ved vigsling) og frata desse (ved misleghald).

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Dette er i dag eit altfor lukka rom. Den som søker vigsling må kunne kjenne seg trygg på at sakleg grunngjeving for resultatet av vigslingssamtalen blir tilgjengeleg for kandidaten. Det bør også opprettast reglar for korleis grunngjeving for avslag kan d

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Det bør generelt klargjerast at det kyrkjelege tilsynet tilhøyrer presteembetet på alle nivå og at biskopen sitt tilsyn ikkje er noko anna enn eit tilsynsansvar for eit større område.

Radøy sokneråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Spørsmåla opplevast som leiande, og formuleringane i saksutgreiinga er unødvendig kompliserte utforma.

Ringerike kirkelige fellestråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Roar Tønnessen

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Jeg mener at biskopen bør kunne gi bindende pålegg også direkte til råden. Det vil være en fordel om råd og ansatte har samme ordning mht biskopers veiledning og at den er like bindende for råd som for ansatte. Høringsnotatet sier « at man må legge til grunn at også de kirkelige rådene må innrette seg etter biskopens veiledning når denne gis som direkte tilråding, og at biskopens tilråding slik sett langt på vei må anses som bindende for det aktuelle organet.» Dette er uklart formulert og kan åpne opp for tvil om rådene må følge biskopens veiledning. Etter min oppfatning er en slik uklarhet ikke ønskelig.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Etter mitt syn er noe av hovedproblemet med kirkevergenes ledelse av vigslede grupper at de for ofte mangler god nok teologisk/kirkefaglig kompetanse. Det kan gi seg utslag i at ledelsen av disse gruppene kan bli mangelfulle rent faglig sett. Jeg har sett det som en klar fordel at jeg som prost har samme faglig bakgrunn som de prestene jeg leder. Ved å overføre styringsretten over prestene til stiftsdirektøren kan man risikere noe av det samme innenfor rettssubjektet, nemlig at den som får det øverste arbeidsansvaret for prestene vil kunne inneha svakere teologisk/kirkelig kompetanse enn den som har oppgaven i dag. Jeg ser det som en fordel at den som har styringsretten overfor prestene har best mulig teologisk/kirkefaglig kompetanse. Det å skille styringsretten fra tilsyn ser jeg derfor som en klar ulempe for prester og proster.

Det at prostene må forholde seg til to ledere er beskrevet i høringsnotatet som krevende.

Det står i høringsnotatet at prostene fortsatt skal ha medarbeidersamtale med biskop. Siden en medarbeidersamtale er noe man normalt har med sin nærmeste arbeidsrettslige leder bør man finne et annet navn på en slik samtale med biskopen. Det å skulle ha en medarbeidersamtale med stiftsdirektøren og en tilsynssamtale med biskopen virker som en komplisert ordning som oppleves for meg som en dårligere ordning en slik det er i dag. Jeg tviler på at man klarer å definere tydelig nok hva biskopen bestemmer utfra sitt tilsyn og hva stiftsdirektøren har ansvar for som arbeidsgiver. Det er derfor fare for at ledelsen av prostene blir mere uklare ved at biskopen ikke lenger skal ha arbeidsgiveransvar.

Jeg er kritisk til at virkemidlene biskopen får til å utøve tilsynet effektivt konkretiseres i etterkant av et prinsippvedtak. Hvis disse virkemidlene ikke blir tilfredsstillende kan det være uheldig å ha gjort et prinsippvedtak om at biskopen ikke skal ha styringsrett overfor prestene.

Støtter du/dere forslaget om at prostene fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prostene fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Ruben Sæle

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Styringsretten er eit av verktøya biskopen har i utøvinga av tilsynet. Skal ein styrke tilsynet må ein ikkje ta ifrå biskopen verktøy til å utøve godt tilsyn. Det er også viktig at prestetenesta blir leia av ein som er vigsla til presteteneste. Det er ikkje sjølvstendig at stiftsdirektøren er vigsla til presteteneste. Vedkomande kjenner då ikkje tilstrekkeleg til tenesta ein er sett til å leie. Vigsla medarbeidarar tilsett i fellesråd har ofte ikkje ein vigsla leiar. Dette er uheldig for utøvinga av tenesta, og prestane bør ikkje setjast i same situasjon.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Prosten sin rolle med delegerte tilsynsoppgåver bør styrkast til å også omfatte vigsla medarbeidarar tilsett i fellesråd. Dette kan gjerast til dømes ved at alle vigsla medarbeidarar i eit prosti jamleg blir inviterte til konvent. Dette vil styrke korleis tilsynet frå biskopen vil opplevast.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Dette vil krevje at ein har tilsette ved bispedømekontoret som er vigsla til dei tenestene ein skal følgje opp, slik at desse kjenner fagfelta godt.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Dersom nokon får avslag på ønskje om vigsling, bør ein få ei skriftleg grunngjeving som gjer det mogleg for kandidaten å gjere endringar slik at ein kan bli vigsla på eit seinare tidspunkt.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Svært positivt at ein vil utvide nedslagsfeltet for tilsynet for biskopen. Ein bør gjere dette utan å svekke tilsynet av prestetenesta ved å flytte arbeidsgjevaransvaret, men heller fokusere på å styrke tilsynet av dei vigsla tenestene som ikkje har biskopen som arbeidsgjevar. Til dømes bør biskopen ha rådgjevarar på bispedømekontoret som er vigsla til dei tenestene dei skal gje råd om. Vigsle diakon som diakonirådgjevar, vigsle kateket som rådgjevar for trusopplæring, vigsle kantor som rådgjevar for kyrkjemusikk.

Rune Kleven

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Biskopens ansvar bør fortsatt beskrives i tjenesteordningen. På den måten markeres det at tilsynsansvaret er overdratt fra fellesskapet særskilt til biskopen.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Biskopen er og blir den øverste myndighet i sitt bispedømme. Med det følger ansvar for alt personale lagt under biskopen. Dette ansvaret bør ikke deles formelt i forskrift. Men det er selvfølgelig at det delegeres. På den måten er alt ansvaret plassert der det bør høre til; i en ledende rolle. Oppdeling av roller og ansvar er ikke veien å gå når man skal ha klare ledelseslinjer.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Tilsynsoppgavene vil fortsatt være hos biskopen.

Utøvelse av daglig ledelse, slik jeg forstår begrepet "arbeidsgivers styringsrett" er noe annet.

Prestetjenesten vil tjene på nærhetsledelse, slik det er naturlig å organisere andre korps av likeverdige yrkesutøvere. Man kan se på prestene i et prosti som et team. Med det

som utgangspunkt finnes det mye forskningsmateriale, bøker og artikler som forteller om hvordan best organisere med tanke på ledelse, utstrekning og størrelse. Prestene vil uansett trenge en leder, og denne lederen bør være en person som innehar det totale personalansvar delegert fra biskopen. Derfor er det naturlig at prosten har denne rollen.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Nei

Merknader

Dette ansvaret ligger til fellestråd for ansatte som ikke er ansatt i rDNK.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Nei

Merknader

Det ansettes mye kirkefaglig personale i DNK. Å involvere biskopen i alle prosessene krever mye tid, og vil ikke være hensiktsmessig.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslings samtalen?

Nei

Merknader

Biskopen sitt skjønn må ligge til grunn for samtalen. Regler for dette kan være hemmende for den enkelte samtale.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Råd for personer med funksjonsnedsettelse

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse støtter opp under de foreslåtte endringene, fordi de kan bidra til en mer helhetlig kompetansebygging og oppfølging av Kirkemøtets vedtak.

En presisering av biskopenes myndighet til å gi bindende pålegg kan bidra til å styrke vern mot diskriminering, hvis diskriminering kan omfattes av bindende pålegg.

Alt dette forutsetter at biskopene styrker sin kompetanse om funksjonshemmedes rettigheter og kunnskap om diskriminering på grunn av funksjonsnedsettelse.

En endring av arbeidsgiverfunksjon for prestene er positiv hvis det bidrar til samordning og bedre ivaretagelse av ansatte med funksjonsnedsettelse.

Råde menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

- Råde menighetsråd mener at det bør bestemmes at biskopen kan gi bindende vedtak til valgte råd, men at denne makten tydelig må avgrenses til å gjelde saker som rammer kirkens tro og lære.

Kommentar:

Dette punktet er kanskje det mest prinsipielt viktige i høringen når det gjelder forholdet mellom biskopen og menighetsrådet. Skal biskopen kunne overstyre valgte råd på saker som gjelder kirkens tro og ordninger?

Hovedargumentet mot at biskopen skal kunne gjøre dette er at det vil medføre en stor inngripen i autoriteten til valgte råd. Argumentet for er at det uansett er en tydelig forventning om at også valgte råd følger biskopens veiledning i saker som gjelder kirkens tro og lære. Når dette er tilfelle vil det være ryddig at denne makten defineres og begrenses av kirkens lovverk.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Det er vanskelig å skjønne annet enn at den foreslåtte endringen vil skape ytterligere komplikasjoner i ledelsesstrukturen i Den norske kirke, og flere situasjoner hvor to ledere potensielt kan komme i konflikter som ikke enkelt kan løses.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

- Det bør tydeliggjøres i enda større grad hva det vil bety for kirken på lokalplan at prosten på vegne av biskopen skal ivareta forsterkede tilsynsoppgaver overfor vigslede ansatt i fellesråd eller menighetsråd.
- Menighetsrådet støtter at prosten kan ivareta tilsynsoppgaver overfor prestene og at prosten er biskopens medhjelper.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Råde menighetsråd støtter forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte, gitt at dette skjer i nært samarbeid med nærmeste leder til kirkefaglig ansatte som ikke er ansatt i rettssubjektet DNK. Dette vil være særlig viktig for ansatte med mindre stillingsbrøker.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Det støttes at biskopens rolle ved tilsetting av prester styrkes. Det er viktig at det lages et eget oppfølgingsprogram for studenter som utdanner seg til vigslede stillinger slik at det ikke er noe usikkerhet om de er skikket til å arbeide i DNK når utdanningen er slutt (5 eller 6 års utdanning). Biskopens tilsyn og veiledning bør komme inn i utdanningen. Gjør den det, er det ikke nødvendig å styrke biskopens rolle ved tilsetting. Det blir da menighetens behov som vil bli avgjørende ved tilsettingen.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

En egnethetsvurdering bør ha en oppsatt mal for å sikre at alle kandidater vurderes likt og at det er denne som ligger til grunn for vedtak dersom kandidaten ikke vigsles. Det er også viktig at det lages en plan for tilsyn og oppfølging underveis i utdann

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Diskusjonen rundt denne høringen viser tydelig at høringsspørsmålene berører svært sentrale områder knyttet til kirkens organisasjonsstruktur og ledelse, og at vedtak i denne saken kan påvirke langt mer enn biskopens rolle i Den norske kirke. Råde menighetsråd oppfordrer til at det utøves forsiktighet rundt vedtak i denne saken, slik at en ikke her legger føringer for store organisatoriske spørsmål som ikke har vært ute på reell høring.

Et viktig eksempel på dette er hva de praktiske konsekvensene vil være dersom tilsyn/kirkelig ledelse blir delegert videre til prost og sokneprest med økt innflytelse ved ansettelser og de vigslende ansattes arbeidshverdag. Dette vil være meget store endringer i kirkens organisering, og dersom dette er hensikten, må selve rådsstrukturen og demokratiet i kirken opp til ny vurdering før endringer i biskopens tilsyn vedtas.

Salten prosti (SHB)

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Samisk kirkeråd

Samisk kirkeråd foreslår at det i regelverket som er knyttet til biskopens rolle og ulike funksjoner i Den norske kirke, slik som i tjenesteordningen for biskoper, formaliseres og tydeliggjøres at biskopen har et ansvar for å ivareta samisk kirkeliv. Dette gjelder alle tolv biskoper i Den norske kirke.

Sande menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Viser til svar fra «Nettverk for kirkelige fellesrådsledere» datert 22.11.24. Dette er utarbeidet med basis i drøftinger i nettverkets nasjonale møte 18. og 19. nov. Sande kirkelige menighetsråd har ingen kommentarer utover det som er skrevet her og støtter oss til de kommentarer som sendt inn her. Det viktigste i saken er at alle roller ikke er definert tydelig, må dette formuleres slik at det ikke oppstår misforståelser eller behandles ulikt i de forskjellige sogn.

biskopens tilsyn - kortversjon .pdf

Sande menighetsråd v/ Janne Grindvollen

04.12.2024

Sandnes kirkelige fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Biskopene bør ikke ha adgang til å gi bindende pålegg til demokratisk valgte organer.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prostens fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prostens fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Nei

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Nei

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Det er viktig at Den norske kirke ikke byråkratiserer sitt arbeid ytterligere. Vi trenger forenkling i DNK og at mest mulig av ressursene brukes i førstelinja.

Sem menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

For å tydeliggjøre at biskopens tilsyn er av stor betydning i vår kirke, er det viktig at dette synliggjøres ved å flytte §1 i tjenesteordning for biskopen inn i kirkeordningen.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

*Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til
vigslingsamtalen?*

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Sigdal menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Skal biskopen kunne ha en lederrolle overfor prestene må han også ha styringsrett

Støtter du/dere forslaget om at prostens fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prostens fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Vi er redd det blir mye arbeid på biskopen når han skal inn i alle fellesråd ved ansettelse av diakon/ kateket, mer byråkrati

*Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til
vigslingssamtalen?*

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Skaun Menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ingen mening

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ingen mening

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Skiptvet sokn

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ingen mening

Merknader

Vi synes spørsmålet er uklart formulert, og dermed vanskelig å ta stilling til.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Dette må dreie seg om kirkefaglig kompetanse.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Nei

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Sogndal kyrkjelege felle råd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Biskopen sitt ansvar bør framleis vere regulert i ei eiga tenesteordning for å markere at dette er ein overdragelse frå fellesskapet, og ei teneste han/ho utfører på vegne av fellesskapet.

Støtter du/dere forslaget om at det ikkje bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Dette meiner me vil svekke det kyrkjelege demokratiet og mynde til eit folkevalt råd.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Endringa av arbeidsgjevarfunksjonen biskopen har overfor prestane er allereie vedteke av Kyrkjemøtet, og er soleis ikkje noko som er ein del av endringsframlegget i denne høyringa. Det at biskopen ikkje lenger skal utøve arbeidsgjevar styringsrett meiner me vil frigjere tid for biskopen til å kunne utføre andre ting som t.d. visitas og tilsyn.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Dette ser me på som ei vidareføring av dagens ordning, og som me meiner fungerer bra dei fleste plassar. Prestane treng kontakt med ein overordna som er meir lokalt plassert og soleis lettare tilgjengeleg. Omlegginga vil likevel føre til ei endring der prostane får stiftsdirektøren som nærmaste overordna dersom leiinga av prestenesta blir overført

til bispedømerådet og slik i det daglege blir ivareteke av stiftsdirektøren. Likevel vil me påpeike at god kontakt mellom biskop og prost vil vere særleg viktig for prestane.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Viktig at dette vert gjort i fellesskap med fellesrådet og kyrkjeverja som lokalt har det daglege arbeidsgjevaransvaret for dei fellesrådstilsette. Ein ser då føre seg kompetanseheving av t.d. dei tilsette i prostiet gjennom felles kursing for alle kyrkjeleg tilsette eller for einskilde faggrupper, eller i form av fagdagar der ein samlar større grupper innanfor same fagfelt t.d. på bispedømenivå, eller som stiftsdagar felles for fleire faggrupper.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetjing i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Biskopen sin rolle er viktig men må sjåast i samanheng med arbeidsgjevaransvaret. Ynskjer gjerne ei tilråding frå Biskopen i høve eignaheit av søkjarane, men endeleg mynde ved tilsetjing bør liggje hjå fellesrådet som arbeidsgjevar.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Ser særleg behovet for saksbehandlingsreglar i tilfeller der vigslingskandidaten får avslag på søknad om vigsling. Saksbehandlingsreglar vil også kunne sikre meir likebehandling av vigslingskandidatane.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Nei

Sokneprest Kjersti Brakestad Boge

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Nei

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Tilsyn i kirken er noe annet enn tilsyn fra et offentlig kontrollorgan. Tilsyn i kirken er den pastorale ledelsen av de kirkelige ansatte. Den er skrellet for reel ledelse uten at den har et arbeidsgiveransvar. Dette arbeidsgiverforholdet er også en god sikring for prestene og menighetene når noe blir utfordrende og saker må løses på et høyere nivå.

Sola kirkelige fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Vi ser ikke for oss at dette er en nødvendighet. Det virker tvert om mot sin hensikt, og gjør tilsynet uklart. Biskopens ansvar bør fortsatt beskrives i tjenesteordningen. På den måten markeres det at tilsynsansvaret er overdratt fra fellesskapet særskilt

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

På denne måten får vi gjennomført Kirkemøtets vedtak om at biskoper ikke skal ha arbeidsgiveransvar. Tilsyn og arbeidsgiveransvar må holdes fra hverandre.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Spørsmålsstillingen er en tilsnikelse der man sier at prosten "fortsatt skal ha". Bispemøtet og Kirkemøtets har tidligere presisert at det kun er biskoper som har tilsynsmyndighet. Dette er det viktig å fastholde. Det har ikke prosten etter gjeldende ordning til tross for at det har utviklet seg en uheldig praksis de senere årene. Å tildele tilsynsansvar til prosten utydeliggjør biskopen. Det er det motsatte av hva Kirkemøtet har bedt om.

Omtalen av prostens rolle og funksjoner går for langt. Det er noe nytt at "Prosten skal se til øvrige vigslende...". Det vil vi mene er uakseptabelt. Det gir prosten myndighet overfor

ansatte i annet rettssubjekt. Det vil gjøre prosten til en "minibiskop". Det vil undergrave biskopens ansvar.. Det vil gjøre det utydelig og vanskelig å forholde seg til for soknets organer. Det undergraver også soknets plikter og rettigheter som arbeidsgiver og pulveriserer arbeidsgivers styringsrett. Vi mener at bare biskopen skal ha tilsyn.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Nei

Merknader

Vi opplever en uheldig sammenblanding av (pastoral) ledelse og tilsyn i høringsnotatet. Det slår bl.a. inn i spørsmålet om kompetanseutvikling. Dette er et ansvar som er tydelig tiltenkt arbeidsgiver. At bispedømmeråd v/ stiftsdirektør kan være på tilbudssiden både overfor egne ansatte og andre tjenestegrupper i annet rettssubjekt er noe annet - og velkomment.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Nei

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Framleggets omtale av biskopens rolle og ledelse, der en nå forsøker å gjøre tilsynet til en form for ledelse, gjør at flere ting blir uklart. Kirkemøtet fikk ikke grunnlag for å klargjøre hva som er innhold i de ulike begrepene. Men Kirkemøtet vedtok prinsippet om at Dnk skal styres av demokratiske organer på alle nivåer.

Vi tar utgangspunkt i at biskopens tilsynsansvar er overdratt fra fellesskapet. Det omhandler: vigslingsinstituttet, liv og lære for vigslede, forordninger om gudstjenesteliv og godkjenning av liturgi. Dette er grunnleggende sett styring og kontroll, og ikke det som betegnes som ledelse i arbeidsforhold.

Dokumentet kan leses som om biskopen skal ivaretar ledelsen av menighetens "misjon" - den egentlige oppgaven for kirken - og skal samtidig være medlem av demokratisk råd. Dette kan sette til side demokratiske valgte organer og andre som er ansatt for å lede virksomheter. Kirkerådet bør fjerne slike deler av teksten.

Kirkemøtet har videre fremholdt og vedtatt at demokratiske styringsform også innbefatter representasjon av "tjenesten for ord og sakrament" som en del og et fullverdig medlem av organene. Det må bety at verken biskop, prost eller prest har noe selvstendig mandat utenfor styringsorganet, dersom det da ikke har blitt gitt av fellesskapet, f.eks. slik det er med tilsynet. Vi vil mene det er viktig å fastholde dette slik at tilsynet blir klart definert og kun tilhøre biskopene.

Sola menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Vi ser ikke for oss at dette er en nødvendighet. Det virker tvert om mot sin hensikt, og gjør tilsynet uklart. Biskopens ansvar bør fortsatt beskrives i tjenesteordningen. På den måten markeres det at tilsynsansvaret er overdratt fra fellesskapet særskilt

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

På denne måten får vi gjennomført Kirkemøtets vedtak om at biskoper ikke skal ha arbeidsgiveransvar. Tilsyn og arbeidsgiveransvar må holdes fra hverandre.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Spørsmålsstillingen er en tilsnikelse der man sier at prosten "fortsatt skal ha". Bispemøtet og Kirkemøtets har tidligere presisert at det kun er biskoper som har tilsynsmyndighet. Dette er det viktig å fastholde. Det har ikke prosten etter gjeldende ordning til tross for at det har utviklet seg en uheldig praksis de senere årene. Å tildele tilsynsansvar til prosten utydeliggjør biskopen. Det er det motsatte av hva Kirkemøtet har bedt om.

Omtalen av prostens rolle og funksjoner går for langt. Det er noe nytt at "Prosten skal se til øvrige vigslende...". Det vil vi mene er uakseptabelt. Det gir prosten myndighet overfor

ansatte i annet rettssubjek. Det vil gjøre prosten til en "minibiskop". Det vil undergrave biskopns ansvar.. Det vil gjøre det uttydelig og vanskelig å forholde seg til for soknets organer. Det undergraver også soknets plikter og rettigheter som arbeidsgiver og pulveriserer arbeidsgivers styringsrett. Vi mener at bare biskopen skal ha tilsyn.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Nei

Merknader

Vi opplever en uheldig sammenblanding av (pastoral) ledelse og tilsyn i høringsnotatet. Det slår bl.a. inn i spørsmålet om kompetanseutvikling. Dette er et ansvar som er tydelig tiltenkt arbeidsgiver. At bispedømmeråd v/ stiftsdirektør kan være på tilbudssiden både overfor egne ansatte og andre tjenestegrupper i annet rettssubjekt er noe annet - og velkomment

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Nei

Merknader

Vi er uskre på kompleksiteten i dette, og hvor mye det vil undergrave arbeidsgivers styringsrett. En godkjenningsordning for vigslede fra biskop synes vi er naturlig, men det må ikke bli så komplisert (og tidkrevende i prosess).

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Framleggets omtale av biskopens rolle og ledelse, der en nå forsøker å gjøre tilsynet til en form for ledelse, gjør at flere ting blir uklart. Kirkemøtet fikk ikke grunnlag for å klargjøre hva som er innhold i de ulike begrepene. Men Kirkemøtet vedtok prinsippet om at Dnk skal styres av demokratiske organer på alle nivåer.

Vi tar utgangspunkt i at biskopens tilsynsansvar er overdratt fra fellesskapet. Det omhandler: vigslingsinstituttet, liv og lære for vigslede, forordninger om gudstjenesteliv og godkjenning av liturgi. Dette er grunnleggende sett styring og kontroll, og ikke det som betegnes som ledelse i arbeidsforhold.

Dokumentet kan leses som om biskopen skal ivareta ledelsen av menighetens "misjon" - den egentlige oppgaven for kirken - og skal samtidig være medlem av demokratisk råd. Dette kan sette til side demokratiske valgte organer og andre som er ansatt for å lede virksomheter. Kirkerådet bør fjerne slike deler av teksten.

Kirkemøtet har videre fremholdt og vedtatt at demokratiske styringsform også innbefatter representasjon av "tjenesten for ord og sakrament" som en del og et fullverdig medlem av organene. Det må bety at verken biskop, prost eller prest har noe selvstendig mandat utenfor styringsorganet, dersom det da ikke har blitt gitt av fellesskapet, f.eks slik det er med tilsynet. Vi vil mene det er viktig å fastholde dette slik at tilsynet blir klart definert og kun tilhøre biskopene.

Stad kyrkjelege fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Biskop bør ikkje kunne gi bindande pålegg, men gi rettleiing i teologiske/åndelige spørsmål.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Bispedømmeråd ved Biskop kan delegere delar av ansvaret til stiftsdirektør.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Prost bør leie prestetenesta som no, men ikkje ha mynde over tilsette i kyrkjeleg fellesråd eller utøve tilsynsoppgåver ovanfor råd eller andre tilsette. Tilsyn bør ligge til biskop.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Nei

Merknader

Kompetanseutvikling for alle tilsette i kyrkja bør ligge til andre enn biskopen. Det bør ligge til personar/organisasjonar som sølve har denne kompesanse, samt dei som har arbeidsgjevaransvar.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Nei

Merknader

Mynde til tilsetting bør ligge til lokalkyrkja/fellesråd.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ingen mening

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Stangvik sokneråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Dette bør skje i nært samarbeid med de lokale fellesrådene som er arbeidsgiver for de øvrige kirkefaglige stillingene

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

*Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til
vigslingsamtalen?*

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Stavanger bispedømmeråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Stavanger bispedømmeråd støtter Bispemøtets forslag til utvidet formulering og begrunnelsen for denne.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Biskopens læremessige tilsyn omfatter også kirkelige organers vedtak og virksomhet. Det kirkelige demokratiet arbeider innen rammene av kirkens tro og bekjennelse, og det ligger til biskopen å føre tilsyn med at dette finner sted. Spesielt med tanke på situasjoner der dette utfordres er det nødvendig at biskopen har myndighet til å gi bindende pålegg til kirkelige råd. Det kan presiseres i bestemmelsene at myndigheten er begrenset til saker der rådenes vedtak er i konflikt med kirkens trosgrunnlag.

Ordringen med bindende pålegg til råd kan eventuelt gis et annet navn enn ordningen med bindende pålegg til tilsetning, for eksempel «krav om ny vurdering og vedtaksendring begrunnet i biskopens tilsyn». Det kan opprettes saksbehandlingsregler for ordningen som ivaretar dialogen og demokratiet.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

5 av 9 tilstedeværende medlemmer stemte for å svare "ja", med denne merknaden:

Dette innebærer at biskopen gir fra seg omfattende myndighet, formelt, symbolsk og relasjonelt. Tidligere vedtak i Kirkemøtet har pekt i denne retning og ligger til grunn for det som nå blir foreslått. Bispemøtet har sagt ja til den foreslåtte endringen, under forutsetning av at tilsynet styrkes i tråd med deres høringssvar. Stavanger

bispedømmeråd støtter disse betingelsene, bortsett fra den konkrete utformingen av hvordan biskopens medvirkning ved tilsetting er tenkt.

At stiftsdirektøren ivaretar arbeidsgiveransvar overfor prestene samsvarer med mye av praksis i dag, selv om den øverste myndigheten nå ligger hos biskopen. I en luthersk kirke kan ledelse, strategi, økonomi, administrasjon og personalforvaltning like gjerne ivaretas av valgte og tilsatte ledere som av biskopen, gitt at biskopens tilsyn og faglige ledelse videreføres og forankres formelt, på en tilstrekkelig og formålstjenlig måte.

4 av 9 tilstedeværende medlemmer stemte for å svare "nei", med denne merknaden:

Dette forslaget innebærer at biskopen gir fra seg omfattende myndighet, formelt, symbolsk og relasjonelt. Tidligere vedtak i Kirkemøtet har pekt i denne retning og forslaget fra Kirkerådet tar dette helt ut. Men formuleringen «biskopens tilsyn skal styrkes og ledelsen tydeliggjøres, uten at biskopen skal utøve arbeidsgivers styringsrett på samme måte som i dag» (KM 10/22) betyr ikke at KM sier at biskopen ikke lenger skal utøve arbeidsgivers styringsrett

Bispedømmerådet kan ikke se at «biskopens tilsyn styrkes og ledelsen tydeliggjøres» ved at arbeidsgivers styringsrett fjernes fra biskopen.

Hovedansvaret for ledelsen av prestatjenesten ligger hos biskop. Denne ledelsen vil være tjent med å kunne bruke virkemidler som finnes både i tilsynet og i arbeidsgivers styringsrett. Derfor mener rådet det vil være tjenlig at biskop fortsatt har arbeidsgivers styringsrett overfor prester og proster, med tilpasset delegasjon utviklet videre fra slik vi kjenner det i dag.

Støtter du/dere forslaget om at prostens fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prostens fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Stavanger bispedømmeråd støtter også Bispemøtets forslag til nærmere beskrivelse av den framtidige relasjonen mellom biskop og prost. Rådet ønsker at dette innarbeides i kommende regelverk.

Medarbeidersamtaler skal alltid være mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Den regelmessige og formaliserte samtalen mellom biskop og prost om tjenesten bør derfor kalles noe annet, for eksempel tjenestodialog, årssamtale eller ledersamtale.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Det er positivt at biskopens rolle styrkes når det gjelder kompetanseutvikling for ansatte i stillinger som det vigsles til. Hovedendringen i forslaget er at biskop kan «innkalle» og ikke bare «invitere» til fagsamlinger. Det er bra at alle som jobber med kirkefag vet de kan delta. Kirkelig ansatte i fellesråd er avhengige av sin arbeidsgiver for å kunne bruke tid og penger på samlinger biskopen innkaller og inviterer til og i dag har ikke alle anledning til å delta. Det kan derfor være behov for å arbeide videre med om endringene som foreslås er tilstrekkelige til å oppnå målet. Overfor prestene blir biskopens rolle i kompetanseutvikling svekket når biskopen ikke lenger skal være arbeidsgiver, i og med at kompetanseutvikling er arbeidsgivers ansvar. Resultatet av endringene blir at biskopen vil komme i en ny svekket posisjon overfor prestene, mens overfor andre ansatte (i kirkelige fellesråd) kommer biskopen i en ny og styrket posisjon.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Her har Stavanger bispedømmeråd en merknad som er for lang til at den får plass i skjemaet. Denne sendes i eget brev.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Bispedømmerådet støtter Bispemøtets forslag om å utsette dette til Bispemøtets egen prosess rundt egnethetsvurderinger er ferdigstilt.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Forslagene styrker biskopens tilsyn med stillinger det vigsles til i kirken. I tillegg kan det være behov for å tydeliggjøre hvordan biskopens tilsyn også er relevant overfor kirkelig ledelse.

Stillingene som kirkeverger, daglige ledere og stiftsdirektører har ikke tjenesteordninger eller spesifikke kvalifikasjonskrav. Den formen de har i dag har kortere historie i kirken,

med oppstart lenge etter vigsling ble et fenomen. Det har ikke vært tradisjon for å vigse til disse stillingene.

Ledelse som kall og oppdrag har likevel historie helt tilbake til kirkens begynnelse og røtter. I kirkens første tid hørte det til aposteltjenesten, som bispetjenesten til dels viderefører. Ledelsesfunksjonene er siden delt på flere funksjoner kirken, men all ledelse er fortsatt en faglig, viktig og sentral tjeneste, som aldri vil være bare administrativ.

Det kan derfor være grunn til å se nærmere på hvordan kirken skal forvalte tjenesten som kirkelige ledere og hvilken relasjon tilsynet skal ha til denne. Dette faller noe utenfor horisonten av denne høringen, men saksområdet er likevel svært relevant for forståelsen av tilsynet og ledelse i kirken. Dette er noe man med fordel kan se nærmere på i framtiden og Stavanger bispedømmeråd vil derfor be Kirkerådet vurdere hvordan dette kan skje, både for å styrke forståelsen av tilsynet og for å styrke kirkelig ledelse som kall, oppdrag og faglig tjeneste.

Stavanger kirkelige fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Stavanger kirkelige fellesråd v/kirkevergen støtter de momenter KA i dette punktet:

a) Vi legger til grunn at biskopens tilsynsansvar omfatter hele Den norske kirke som trossamfunn.

b) Det vil imidlertid reise flere krevende problemstillinger dersom biskopen skulle ha generell adgang til å gi bindende pålegg til de demokratisk valgte rådenes arbeid.

c) Vi har merket seg at det i høringsnotatet likevel legges til grunn at de valgte råd - i rollen som

arbeidsgiverorganer – har plikt å følge opp dersom en biskop gir et bindende pålegg til en ansatt.

Vi forstår vår rolle slik at vi som arbeidsgiver selv må stå ansvarlig for eventuelle arbeidsrettslige sanksjoner mot egne tilsatte.

Det innebærer at vi vil måtte gjøre en selvstendig vurdering av hvorvidt det i en situasjon der biskopen har gitt et bindende pålegg

samlet sett foreligger saklig grunnlag for bruk av sanksjoner. Dette må vurderes i lys av alminnelige arbeidsrettslige regler.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Vi ser at KA har levert en lengre og grundig merknad til dette punktet i sitt høringssvar. Vi støtter deres vurderinger.

Vi fremhever: Arbeidet med å utvikle nye rammer for framtidens bispetjeneste bør aktivt bestrebe seg på ikke utfordre

de demokratisk valgte styringsorganer i Den norske kirke og det demokratisk forankrede lederskap som

utøves av disse i rollen som arbeidsgivere, en rolle som står særlig sterkt i Norge på grunn av

arbeidslivsmodellen som kjennetegner norsk arbeidsliv, og der også kirkelig sektor inngår.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Prost er biskopens medhjelper fortsatt, men har og skal ikke kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen. Det er kun biskop som skal ha tilsyn. Prosten er svært verdifull i ledelsen av prestene i prostiet og gjennom dette har vedkommende en viktig rolle og kjennskap til livet i de ulike menighetene i prostiet. I denne rollen vil prost fortsatt kunne bidra, men ikke som del av tilsynet. Viktig å skille rollene som arbeidsgiver og tilsyn.

Se også her KA's merknad.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ingen mening

Merknader

Ja/Nei svar blir for kategorisk på alle vis. Biskop bør være tett på i kompetanseutvikling sammen med de som formelt har ansvar (fellesrådene/bispedømmerådene som arbeidsgivere). Biskop må tenke større enn kun vigslede/kirkefaglig ansatte. Må inkludere alle kirkelig ansatte.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ingen mening

Merknader

Dette bidrar til økt byråkratisering/forsinkelser i ansettelse. Kirken må ikke svekke tilsettingsorganenes myndighet og ansvar ved å gi biskopen en rolle i slike ansettelse.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Det er noe med rettsikkerhet for den enkelte. Biskop kan fatte vedtak med store konsekvenser for enkelt personers videre tjeneste i kirken. Da er det rimelig at en har regler knyttet til dette. Samtidig er det viktig at kirken ikke øker byråkratiet unødige

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Etter vår vurdering bør tilsynstjenesten i Den norske kirke aktivt utvikles som en komplementær og ikke

overlappende rolle til arbeidsgiverrollen.

Det er, slik vi ser det, fortsatt behov for Den norske kirke å forstå og tolke forholdet mellom CA §5 og begrepet "pastoral ledelse" (for prester, proster og biskoper) og hva hva som faktisk ligger i tilsynsrollen (biskop).

Steinkjer kirkelig fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Vi ser ikke for oss at dette er en nødvendighet. Det virker tvert om mot sin hensikt, og gjør tilsynet uklart. Biskopens ansvar bør fortsatt

beskrives i tjenesteordningen. På den måten markeres det at tilsynsansvaret er overdratt fra fellesskapet særskil

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

På denne måten fa r vi gjennomført Kirkemøtets vedtak om at biskoper ikke skal ha arbeidsgiveransvar. Tilsyn og arbeidsgiveransvar må

holdes fra hverandre.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Spørsmålsstillingen er en tilsnikelse der man sier at prosten "fortsatt skal ha".

Bispemøtet og Kirkemøtets har tidligere presisert at det

kun er biskoper som har tilsynsmyndighet. Dette er det viktig å fastholde. Det har ikke prosten etter gjeldende ordning til tross for at det

har utviklet seg en uheldig praksis de senere årene. Å tildele tilsynsansvar til prostens utydeliggjør biskopen. Det er det motsatte av hva

Kirkemøtet har bedt om.

Omtalen av prostens rolle og funksjoner går for langt. Det er noe nytt at "Prosten skal se til øvrige vigslede...". Det vil vi mene er

uakseptabelt. Det gir prostens myndighet overfor ansatte i annet rettssubjekt.

Det vil gjøre prostens rolle til en "minibiskop". Det vil undergrave biskopens ansvar. Det vil gjøre det utydelig og vanskelig å forholde seg til for soknens organer. Det undergraver også soknens plikter og rettigheter som arbeidsgiver og pulveriserer arbeidsgivers styringsrett. Vi mener at bare biskopen skal ha tilsyn.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Nei

Merknader

Vi opplever en uheldig sammenblanding av (pastoral) ledelse og tilsyn i høringsnotatet. Det slår bl.a. inn i spørsmålet om kompetanseutvikling. Dette er et ansvar som er tydelig tiltenkt arbeidsgiver. At bispedømmeråd v/ stiftsdirektør kan være på tilbudssiden både overfor egne ansatte og andre tjenestegrupper i annet rettssubjekt er noe annet - og velkomment!

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Nei

Merknader

Vi er usikre på kompleksiteten i dette, og hvor mye det vil undergrave arbeidsgivers styringsrett. En godkjenningsordning for vigslede

fra biskop synes vi er naturlig, men det må ikke bli så komplisert (og tidkrevende i prosess).

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Framleggets omtale av biskopens rolle og ledelse, der en nå forsøker å gjøre tilsynet til en form for ledelse, gjør at flere ting blir uklart.

Kirkemøtet fikk ikke grunnlag for å klargjøre hva som er innhold i de ulike begrepene. Men Kirkemøtet vedtok prinsippet om at Dnk skal

styres av demokratiske organer på alle nivåer.

Vi tar utgangspunkt i at biskopens tilsynsansvar er overdratt fra fellesskapet. Det omhandler: vigslingsinstituttet, liv og lære for vigslede,

forordninger om gudstjenesteliv og godkjenning av liturgi. Dette er grunnleggende sett styring og kontroll, og ikke det som betegnes som

ledelse i arbeidsforhold.

Dokumentet kan leses som om biskopen skal ivareta ledelsen av menighetens "misjon" - den egentlige oppgaven for kirken - og skal

samtidig være medlem av demokratisk råd. Dette kan sette til side demokratiske valgte organer og andre som er ansatt for å lede

virksomheter. Kirkerådet bør fjerne slike deler av teksten.

Kirkemøtet har videre fremholdt og vedtatt at demokratiske styringsform også innbefatter representasjon av "tjenesten for ord og

sakrament" som en del og et fullverdig medlem av organene. Det må bety at verken biskop, prost eller prest har noe selvstendig mandat

utenfor styringsorganet, dersom det da ikke har blitt gitt av fellesskapet, f.eks slik det er med tilsynet. Vi vil mene det er viktig å

fastholde dette slik at tilsynet blir klart definert og kun tilhøre biskopene.

Stiftsstyret Presteforeningen Nidaros bispedømme

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Men vi ønsker også at bestemmelsen fortsatt blir stående i sin helhet i

tjenesteordning for biskoper, som uttrykk for biskoptjenestens grunnleggende funksjon

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Vi støtter Bispemøtets forslag til formulering: «Biskopen kan gi skriftlig

bindende pålegg til kirkelige råd i saker som berører rådenes lojalitet til Den norske

kirkes læregrunnlag, jf. Kirkeordningens § 37».

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Vi mener at dette vil svekkes biskopens rolle, siden biskopen blir avhengig av stiftsdirektøren og prosten for å kunne lede. Biskopens arbeidsgiverfunksjoner er i dag i stor grad delegert til stiftsdirektør og

prost, men det er tydelig at hovedansvaret ligger hos biskopen. Det er viktig at biskopen er den som samler alle de ulike aspektene ved ledelse og har hovedansvaret som arbeidsgiver.

Biskopens teologiske utdanning og vigslingsløfte sikrer en forpliktelse på å ivareta det samme vigslingsløftet som prestene er forpliktet på. En stiftsdirektør med administrativ kompetanse har ikke samme fagkompetanse på tjenestens mandat og kirkens tro, og har heller ikke samme krav til livslang forpliktelse på det samme, og vil derfor ikke kunne kvalitetssikre sammenhengen mellom kirkens

mandat og måten arbeidsgiveransvaret for prestene forvaltes på.

Vi kan ikke se at forslagene i høringsnotatet gir biskopen «tilstrekkelige virkemidler i tilsynet», men mener heller at biskopens virkemidler i forhold til prestene og prosten svekkes med de forslagene som ligger.

Vi er svært positive til at høringen trekker fram at biskopen skal få styrket tilsyn med kirkefaglige ansatte knyttet til fagsamlinger og evt. ved å kunne gi bindende pålegg til rådene i saker som gjelder lojaliteten til Den norske kirkes lære (jf. svar på spørsmål 2), er positivt.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Hvis biskopen beholder arbeidsgivermyndighet over prestene, er det ikke nødvendig med endringer.

I dagens ordning ivaretar prosten i liten grad tilsynsoppgaver på vegne av biskopen. Det er

ledelsen av prestedtjenesten som kan delegeres

Vi er bekymret for at forslaget i høringen vi føre til et stort merarbeid for prostene, og at problemene man søker å løse ved å flytte arbeidsgiveransvaret fra biskopen til rådet ved stiftsdirektør gjenoppstår på neste nivå når prosten skal ivareta både større deler av arbeidsgiveransvaret og tilsynslinjen fra biskopen.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Ja! Men vi mener at høringsforslaget vil svekke biskopens rolle i kompetanseutviklingen. Biskopen er avhengig av at stiftsdirektør som arbeidsgiver gjør økonomiske prioriteringer som muliggjør kompetanseutviklinga. Vi mener at biskopen og biskopens rådgivere på bispedømmekontoret er de som har best forutsetning til å utføre denne oppgaven. I disse tider med oppsigelser av administrativt ansatte bør man sikre at biskopen har tilstrekkelig med kirkefaglige rådgivere i staben på bispedømmekontoret.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Det er svært varierende hvor mye kirkefaglig kompetanse som er inne i ansettelse i Kirkelige fellesråd. Det bør sikres en tydeligere linje i biskopens tilsyn her.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Vi er svært bekymret for at rettssubjektet Den norske kirke går for mye mot en synodal kirke på bekostning av en episkopal.

Stiftstyret i Agder og Telemark bispedømme

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Vi støtter at § 1 i tjenesteordning for biskoper tas inn i kirkeordning for Den norske kirke, men ønsker at bestemmelsen fortsatt blir stående i sin helhet i tjenesteordning for biskoper, som uttrykk for biskoptjenestens grunnleggende funksjon.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Presteforeningen støtter Bispemøtets forslag til formulering: «Biskopen kan gi skriftlig bindende pålegg til kirkelige råd i saker som berører rådernes lojalitet til Den norske kirkes læregrunnlag, jf. Kirkeordningens § 37».

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Det er forskjell på ledelse og tilsyn

Høringsnotatet følger ikke Kirkemøtets formulering om «biskopens tilsyn og ledelse», men hevder at «tilsynet er den form for ledelse som biskopen utøver, og at det dermed ikke er noen vesentlig distinksjon mellom biskopens tilsyn og biskopens ledelse» (s. 3). Det bidrar ikke slik det konkretiseres til at ledelsen tydeliggjøres. Det som tydeliggjøres er snarere at biskopen blir avhengig av stiftsdirektøren og prosten for å kunne lede.

Det er ikke likegyldig hvor hovedansvaret ligger selv om det i praksis har mindre konsekvenser ettersom arbeidsgiveransvaret i stor grad er delegert til stiftsdirektør. Til syvende og sist er spørsmålet: hvem leder egentlig? Og: Hvem har mandat til å sette en retning for kirken? Vi mener at den med en dyp livslang forpliktelse og teologisk kompetanse må være leder.

Vi mener at det i denne form for ledelse også må ligge et selvstendig mandat til strategisk ledelse hos biskopen, ikke bare i kraft at vedkommende sitter i bispedømmerådet. Det er en strategisk ledelse som inspirerer og bygger opp. Men i denne strategiske ledelsen må man ha tilstrekkelige virkemidler som også innebærer styringsrett.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Ja og nei.

Vi mener det ikke trengs noen endring av arbeidsgiveransvaret. Det vi tror vil bli resultatet av en slik endring er en overbelastning på prosten. Forventningen til prostene vil i større grad være at de er en form for «småbiskoper» som ikke ligger under biskopens administrative og ledelse. Det som allerede i for stor grad opptar prosterollen i dag, er personalomsorg og administrasjon av ferier og fridager. Vi trenger ikke større ansvar for dette, men heller mindre.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Nei

Merknader

Ja/nei. Vi synes det er positivt at alle blir med på fagsamling, men det avhenger av at biskopen får rett til å disponere budsjettmidler. Uten arbeidsgiveransvar mister biskopen ledelsesverktøy knyttet til etter- og videreutdanning for prestene. Det går også an å styrke tilsynet med diakoner, kateketer og menighetspedagoger og kirkemusikere uten å endre arbeidsgiveransvaret.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Nei

Merknader

Ja/nei

Påtegnig fra biskopen bør skje ved oversendelse av alle søknadene før utvelgelsesprosessen igangsettes, slik det i dag praktiseres ved tilsetting av menighetsprester. Hvorvidt tilsvarende ordninger kan utformes ved tilsettinger i fellesrådene, bør utredes nærmere, både når det gjelder saksbehandlingsregler, personvern og informasjonsutveksling om søkerne.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Vi følger i hovedtrekk PFs høringssvar, men ønsker å understreke og utdype noen momenter i denne viktige høringen.

Biskopen som hyrde og leder

I liturgien til vigsling av biskop lover biskopen å være hyrde for og ta vare på de menigheter og det bispedømme som er deg betrodd, og blir i vigslingsbønnen utrustet til lederskap og omsorg. I en tid der det er viktig å tydeliggjøre biskopens mandat og forståelse av å være hyrde og leder i kirka, opplever vi at forslagene i høringsnotatet i stor grad svekker dette. Vi mener høringsnotatet ikke tar på alvor at dagens kirke har en påfallende pastoral ledervegning" som har bunn i sviktende forståelse av hva prest dypest er". (sitat pastoral teolog Tor Johan Grevbo). Vi mener det kirken vår trenger er tydeligere lederskap, og ikke mer spredt ledelse.

Det kreves prioriteringer av ressurser for å kunne utøve god ledelse, og biskopen bør ha de nødvendige virkemidler som ligger i arbeidsgiveransvaret til å utøve dette lederskapet.

Etter vår mening legger høringsnotatet opp til en forskyving i embete- og rådsstruktur som rokker ved hele den episkopale strukturen i kirken. Dette fører også til at biskopens mandat til å lede blir mer utydelig.

Flere ting skjer samtidig

Vi ser med bekymring på flere samtidige endringsprosesser som skaper usikkerhet om kirkens forståelse av prestatetjenesten og som gjør ledelsen av kirken utydelig. Det skjer samtidig både høring om biskopens tilsyn, og høring om «tilhøvet mellom prestatetjenesta og verksemda til soknerådet», «høring om rammer for kirkevalget» og i tillegg kommer regulering av de vigslede tjenestene i tjenesteordninger som er tenkt avviklet og inn i nytt lovverk.

Vi frykter at totaliteten av disse prosessene svekker den grunnleggende forståelsen av slike ting som 1) tilsyn og ledelse i kirken, 2) prestedienstens oppgave og plass i kirken, 3) arbeidsgiverforhold, og 4) prestenes rolle og ledelsesmandat. Vi spør oss: er disse samtidige prosessene en villet retning der utøvelsen av ledelse i kirken skal hvile mer på lekfolket, og gjøre Den norske kirke i større grad synodal og kongregasjonalistisk? I så fall tror vi det vil resultere i uintenderte teologiske og praktiske konsekvenser der man ikke i tilstrekkelig grad kvalitetssikrer kirkens retning og innhold.

Stig Lægdene, domprost i Tromsø domprosti

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Biskopen bør avgjort kunne gi bindende pålegg, også ovenfor et demokratisk valgt organ, i helt særskilte tilfeller. Det har vært eksempler på at en menighet ville ha en konsert i kirka i et samarbeid som kunne gi en våpenleverandør anerkjennelse eller indirekte støtte. Denne type søknader må en biskop kunne sanksjonere, selv om menighetsrådet ønsker slikt. I spørsmål om bruk av kirkene, kan en få tvilstilfeller hvor et råd kan fatte svært uheldige avgjørelser som en biskop må kunne sanksjonere. Også i enkelte andre spørsmål kan det tenkes situasjoner hvor biskopen må kunne overprøve rådet. Det sier seg selv at dette vil være sjeldent, men prinsippet bør biskopen kunne gi bindende pålegg.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

I praksis vil dette være å flytte myndighet fra biskopen - ikke til demokratiet, men til byråkratiet i bispedømmet. Det er dessuten å gi direktør langt mer myndighet enn biskopen. Dette er med på å velte samledelsesmodellen mellom direktør og biskop. Da dette ble utredet på et tidligere tidspunkt var premisset en annen styringsmodell enn det vi har fått i dag. Saken bør utredes på nytt med tanke på samledelse biskop-direktør. Om dette går gjennom svekkes biskopens posisjon ytterligere.

Direktøren, som bare trenger å være medlem av Den norske kirke, blir i praksis den nye biskopen.

Folk flest vil heller ikke forstå at biskopen så og si ikke har noe myndighet over prestene, verken ved ansettelse eller som arbeidsgiver.

Biskopen er ikke nødt til å være arbeidsgiver i en ny modell - jeg er enig i det - men en må lage en modell som skaper balanse mellom biskop og direktør, og ikke underordner den ene så tydelig under den andre.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Dette støttes, men prosten må ha medarbeidersamtaler med direktøren - som er arbeidsgiver - dersom dette forslaget går gjennom. En ansatt har medarbeidersamtale med en i linja, en leder, ikke noen annen. Dette viser bare at forslaget svekker biskopens myndighet når en tar vekk biskopens arbeidsgiverrolle.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Ja, men i praksis betyr dette lite mer enn å innkalle til en litt større samling i ny og ne, samt delta i å forsøke å påvirke utdanningsinstitusjoner til å gi relevante kurs. Poenggivende kurs er det utdanningsinstitusjonene selv som bestemmer. En høyskole eller universitet er fri og suveren her. Mindre og kortere kurs kan biskop innkalle til, men det avhenger av kirkevergenes velvilje, samt direktøren. Igjen blir det tydelig at biskopens formelle myndighet svekkes når han/hun ikke har arbeidsgiverfunksjon.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Jeg støtter at biskopens rolle ved tilsetting styrkes, men forslaget er svakt. Isteden for klare linjer i ansettelsene, som vi har i dag - innføres "stiplede linjer", altså å innføre en uklar rolle. Hvorfor skal en høre på en biskop som ikke har deltatt i ansettelsen ellers? Hva har hun/han å komme med som ikke er på bordet allerede? Særlig uegnede personer kan av biskopen lukes ut før intervju. Hva slags status har en påtegning fra biskop for prost eller personalsjef? Er det et råd? Skal en lytte til det i kraft av argumentasjon? Er prosten bundet av det biskopen mener?

Uklare linjer i ansettelser er ikke ønskelige.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Ja, det er litt for tilfeldig hvordan dette avgjøres i dag. Avgjørelse om for eksempel å nekte vigsling har store konsekvenser for den som blir rammet av det. Men biskopen må ha stor grad av myndighet i et nytt system.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Forslagene svekker biskopens formelle myndighet ytterligere til fordel for stiftsdirektøren og byråkratiet - ikke nødvendigvis demokratiet, slik jeg ser det. Det er etter min mening ikke ønskelig. Når biskopen svekkes for formell makt, vil det på sikt være vanskelig å opprettholde biskopens innflytelse og påvirkningskraft i samfunnet ellers, for eksempel i forhold til media. Internt i kirka vil biskopen ha forholdsvis lite å si formelt, men må bygge sin base i enda større grad enn nå på sitt karisma eller person. I flere utredninger har en skrevet at biskopens myndighet skal styrkes. Det er det motsatte som skjer, slik jeg vurderer det. Ikke engang de faglige ansatte rundt biskopen har han/hun særlig innflytelse over når det gjelder ansettelser (dette er bestemt tidligere). Faren er at det blir mindre interessant å høre på biskopen for prester og proster, samt råd, fordi han/hun i praksis har så lite å si. Derimot blir stiftsdirektørene desto viktigere - i forhold til ansettelser, personalsaker og fordeling av midler.

Dersom dette går gjennom bør en være åpen på at en ønsker å øke stiftsdirektørens myndighet på bekostning av biskopen. Men jeg tror, som sagt det er uklokt, og jeg tror ikke folk forstår det. En balanse mellom biskop og direktør er å foretrekke.

I flere utredninger over mange år har en skrevet at tilsynet skal defineres ytterligere. Jeg legger merke til at det fortsatt er få formaliteter knyttet til tilsynet. Dermed vil nok denne delen av biskopens myndighet heller ikke ha så mye å si.

Stryn kyrkjelege Fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Styret for Interesseforening for nominasjonskomiteens liste

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Det står i Tjenesteordning for proster § 4: Prosten ivaretar arbeidsgivers styringsrett ... (tilsvarende som nå) Tillegg i § 5: Prosten har tilsyn også med det øvrige vigslede medarbeidere ..., og stimulere «øvrige kirkefaglige medarbeider til etterutdanning .... «

Prostene kan komme i en krevende rolle med to overordnede, med både biskopens tilsyn og BR/direktørs arb.giver rolle. Samtidig kan det være krevende, spesielt i store prosti, når prosten også skal ha et ansvar med tilsyn overfor alle vigslede medarbeidere.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Det kan se ut som det er uklart om hvordan man på enkelte områder skal håndtere viglede stillinger, som ikke er prest.

- I Tjenesteordning for biskoper §8, 5. punkt omtales personer som er vigslet i annet kirkesamfunn som kan godkjennes for Dnk. Er det her aktuelt med en tilføyelse ang. andre tjenester enn presten, som diakon eller kateket fra annet kirkesamfunn. Det kan f.eks. formuleres slik:

Etter søknad og med anbefaling fra vedkommendes kirkesamfunn, kan biskopen treffe vedtak om at en persons vigsling til prest eller annen kirkelig tjeneste i et annet kirkesamfunn kan anses som gyldig grunnlag for å utøve sin tjeneste i Dnk uten ny vigsling.

- I Tjenesteordningen §13, 2. ledd, fjerde linje, skal det vel stå «vigsling», og ikke «ordinasjon», slik det ellers er gjennomført. Setningen blir da: «... eller annet vesentlig brudd på vigslingsforpliktelsene.».

- Domprosten skal ifølge Tjenesteordning for biskop, § 8 og §15, 2. ikke vigsle til prestatjeneste. Det sies da implisitt at domprost kan vigsle til annen tjeneste enn prest. Man kan imidlertid spørre om det er gode grunner å skjelne mellom prest og andre viglede stillinger mht hvem som foretar vigsel. Hvis det skal være en likeverdighet mellom de ulike tjenester bør det her være en endring eller tilføyelse i §15, 2. ledd; vigsling til prestatjeneste eller andre viglede tjenester.

En slik konsekvens mellom de ulike tjenestegrupper bør ev. også få konsekvenser for tjenesteordning for prost. Tjenesteordning § 7 sier nå at prosten medvirker ved vigsling til prest, kateket, kantor og diakon (§7 f), og foretar vigsling til fast kirkelig tjeneste etter gjeldende bestemmelser (§ 7 g). Dette må vel da bety at prost kan vigsle til annen tjeneste enn prest. I tilfelle bør det ev. stå eksplisitt i tjenesteordning for prost? Eller tas bort om man følger logikken med likeverdighet mellom de ulike tjenestegrupper.

I tjenesteordning for diakon og kateket står at «D / K vigsles til tjeneste ...», ikke av hvem. Begge «står under tilsyn av biskopen.» Bør det her presiseres hvem som vigsler?

Svante Havåg

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Eg støttar presteforeininga sitt høyringssvar – og foreininga sine viktige motivasjonar for å gå mot dette forslaget: At det vil «svække linja i styring og leiing av tenesta med Ord og sakrament mellom biskop, prost og prest». Og at det er «viktig at leiinga av prestenesta har forpliktelse, mandag og kompetanse til å ha hensynet til evangeliet som overordna horisont for prioritering».

Etter mitt syn vil ei slik foreslått endring av tilsynet med prestane kunne svekke ikkje berre «den episkopale dimensjonen», som presteforeininga uttaler, men heile den pastorale dimensjonen i kyrkja. Men dette bør minst av alt dreie seg om profesjonskamp, eller å «begrense presteleg makt». Her er det kyrkja sin identitet og konstitusjon som står på spel, etter det DNK sine egne vedkjenningsskrifter seier. Etter Augustana art. 7 er kyrkja «forsamlinga av dei heilage der ordet blir forkynt reint og sakramenta forvalta rett». Nettopp forvaltninga av ord og sakrament er som kjent også det kyrkjelege embetet sine hovudoppgåver og konstituerande punkt (CA 5). Det betyr at det som gjer kyrkja til kyrkje, etter våre egne vedkjenningar, er lagt på dette embetet å forvalte på mandat (ikkje på prestane). Om ein altså endrar vesentleg på mandat og styring av embetet, endrar ein også på det kyrkja seier om seg sjøl. Og den faren er overhengande om mykje av tilsynet med presteembetet blir forflytta frå episkopale embetsberarar med «forpliktelse, mandat og kompetanse» over til byråkratisk administrasjon.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Nei

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Svein Andreas Lillejord

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslings samtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Sveio sokneråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Sveio sokneråd er mot å flytte biskopenes arbeidsgjevaransvar for prestane frå biskopen til stiftsdirektøren, og at biskopen framleis «sørger for den nødvendige samordning med de kirkelige rådernes virksomhet».

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Dette stør hovedintensjon om samleiing i kyrkja

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Dette står hovedintensjon om samleiing i kyrkja

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Sørfold menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Det forutsetter at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ivareta tilsynsoppgaver på vegne av biskopen.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Sørfold menighetsråd støtter forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ivareta tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene lokalt.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Med å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglige ansatte, kan dette bidra til tverrfaglig kompetanse i bispedømmene og å rettlede og oppmuntre kirkelige medarbeidere.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Sør-Hålogaland bispedømmeråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Merknad: Det bør utarbeides saksbehandlingsregler som understreker at bindende pålegg er aktuelt i saker som berører lojalitet til Den norske kirkes læregrunnlag.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Bispedømmerådet var delt: 6 JA, 3 NEI, 2 VET IKKE. Rådet gir en felles kommentar: Det er behov for å tydeliggjøre grensegangen mellom styringsretten som eventuelt legges til stiftsdirektør og biskopens tilsynsrolle og ansvar for å ivareta helheten i kirken.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Sørskogbygda menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Primært mener Sørskogbygda menighetsråd at det ikke bør gjøres endringer i arbeidsgiverorganiseringen nå. Kirkemøtets vedtak om å prøve samledelse med utgangspunkt i dagens organisering bør prøves ut først.

Dersom en likevel velger å gjøre endringer i bi

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Vi mener at biskopens ansvar i så fall bør innebære at hun må kunne gi bindende pålegg både til alle kirkelig ansatte og til rådsorganene i bispedømmet. Selv om dette er et virkemiddel som trolig svært sjelden vil være aktuelt, bør det tydelig framgå at det kan benyttes også overfor rådsorganene.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Primært mener vi at en slik organisasjonsendring vil oppfattes som en ytterligere komplisering av en organisasjon som er vanskelig nok fra før, og vil være uheldig for kirken på nåværende tidspunkt. Men dersom Kirkemøtet likevel vedtar å flytte arbeidsgiveransvaret bort fra biskopen, støtter vi at det gis til bispedømmerådet og utøves av rådets daglige leder.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Vi tenker om biskopen at hun skal være den fremste faglige/innholds- ansvarlige leder i bispedømmet. Det er naturlig at både stiftsdirektøren og prosten utøver sine arbeidsgiveroppgaver i nært samvirke med biskopen.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Slik vi forstår biskopens oppgaver med det innholdsmessige i kirkens arbeid, er det naturlig at biskopen gis del i et ansvar for tverrfaglig kompetanseutvikling for kirkelig ansatte i bispedømmet.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Slik vi oppfatter endringsforslaget handler det mest om en symbolsk handling fra biskopens side, ved at biskopen skal utstede kallsbrev i forbindelse med alle vigslede stillinger. Vi er ikke sikre på at det vil være positivt for kirken som arbeidsgiver med denne symbolske særbehandlingen av vigslede stillinger. Det bør gjennomtenkes grundigere om biskopens rolle eventuelt kan styrkes på annen måte.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Sørskogbygda menighetsråd ønsker å avgi høringsuttalelse også til saken om biskopens tilsyn.

Vi vil innledningsvis peke på at forslagene til endringer i biskopens rolle ble til i arbeidet i forrige kirkemøteperiode med å få til samlet arbeidsgiverorganisering i kirken.

Sørskogbygda menighetsråd mener at de endringer som nå foreslås kan gjøre det enda mer komplisert både å forstå kirkens organisering og å få til god ledelse og utvikling i kirken. Kirkemøtene i 2022 og 2023 lyktes ikke med å få til en ny, samlet arbeidsgiverorganisering for kirkelig ansatte, og en vedtok i 2023 å bygge videre på dagens arbeidsgiverorganisering samtidig som en forsøker frivillige ordninger for samledelse og samarbeid. Elverum menighetsråd mener primært at en på nåværende

tidspunkt ikke bør endre biskopens rolle, men heller stimulere til samledelse bygget på dagens organisering for å se hva en slik kan få til, før en eventuelt endrer på enkeltelementer. På lengre sikt tror Sørskogbygda menighetsråd at det vil være mest hensiktsmessig at kirken organiseres slik at alle kirkelig ansatte får felles grunnleggende tilsetting i kirken på overordnet nivå, med mekanismer som legger forskjellige arbeidsgiverfunksjoner på hensiktsmessige nivåer, og med felles daglig ledelse i kirkens lokale organer.

Sørskogbygda menighetsråd mener at biskopens hovedoppgave er den samme som prestenes, men på overordnet nivå i bispedømmet: Å bidra til at evangeliet (budskapet om Guds kjærlighet som setter mennesker fri, slik Jesus viser oss det) alltid skal rekkes ut – på mangfoldig måte - i kirkens arbeid i bispedømmet. Det er naturlig at det er en tydelig sammenheng mellom biskopen som leder og prestatjenesten i dette innholdsmessige i arbeidet.

Dersom det likevel konkluderes med at biskopen ikke lenger skal «lede prestatjenesten» med arbeidsgiveransvar for prestene, støtter vi at biskopens tilsynsansvar for alle ansatte og for kirkens lokale og regionale råd stadfestes. Vi forutsetter at bispedømmerådet i så fall gis overordnet arbeidsgiveransvar for prestene på regionalt nivå, og at rådets daglige leder ivaretar utøvelse av arbeidsgiveroppgaver på dette nivået. Det innebærer blant annet å lede prostene. Vi støtter at prostene i en slik situasjon fortsatt skal ivareta ledelse og arbeidsgiveroppgaver for presteskapet i prostiet. Vi støtter også at det tydeliggjøres at prostene er biskopens «medarbeidere i tilsynsarbeidet» og slik fortsatt har en linje til biskopen knyttet til faglige, innholdsmessige spørsmål. Vi forutsetter følgelig at stiftsdirektørens ledelse av prostene og prostenes ledelse av prestene skjer i samråd med biskopen, og vi mener at dette bør tydeliggjøres bedre i endringsforslagene. Slik vi forstår biskopens oppgaver med det innholdsmessige i kirkens arbeid, er det naturlig at biskopen gis del i et ansvar for tverrfaglig kompetanseutvikling for kirkelig ansatte i bispedømmet. Vi mener at biskopens ansvar innebærer at hun må kunne gi bindende pålegg både til alle kirkelig ansatte og til rådsorganene i bispedømmet. Selv om dette er et virkemiddel som trolig svært sjelden vil være aktuelt, bør det tydelig framgå at det kan benyttes også overfor rådsorganene.

TEST

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

test

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Time kyrkjelege fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Vi ser ikke for oss at dette er en nødvendighet. Det virker tvert om mot sin hensikt, og gjør tilsynet uklart. Biskopens ansvar bør fortsatt beskrives i tjenesteordningen. På den måten markeres det at tilsynsansvaret er overdratt fra fellesskapet særskilt

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Rådet legger til grunn at biskopens tilsynsansvar omfatter hele Den norske kirke som trossamfunn. Det vil imidlertid reise flere krevende problemstillinger dersom biskopen skulle ha generell adgang til å gi bindende pålegg til de demokratisk valgte rådenes arbeid. Høringsnotatet peker selv på at bindende pålegg vil være radikalt inngripende overfor et demokratisk organ. Rådet mener derfor at dagens bestemmelse om at de valgte organer er forpliktet på Den norske kirkes læregrunnlag anses som tilstrekkelig.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

På denne måten får vi gjennomført Kirkemøtets vedtak om at biskoper ikke skal ha arbeidsgiveransvar. Tilsyn og arbeidsgiveransvar må holdes fra hverandre.

Dobbeltrollen som tilsyn og arbeidsgiver kan i noen grad erfares utfordrende, særlig i konfliktsaker.

Støtter du/dere forslaget om at prostens fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prostens fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Spørsmålsstillingen er en tilsnikelse der man sier at prosten "fortsatt skal ha". Bispemøtet og Kirkemøtets har tidligere presisert at det kun er biskoper som har tilsynsmyndighet. Dette er det viktig å fastholde. Det har ikke prosten etter gjeldende ordning til tross for at det har utviklet seg en uheldig praksis de senere årene. Å tildele tilsynsansvar til prosten utydeliggjør biskopen. Det er det motsatte av hva Kirkemøtet har bedt om.

Omtalen av prostens rolle og funksjoner går for langt. Det er noe nytt at "Prosten skal se til øvrige vigslede...". Det vil vi mene er uakseptabelt. Det gir prosten myndighet overfor ansatte i annet rettssubjekt. Det vil gjøre prosten til en "minibiskop". Det vil undergrave biskopens ansvar.. Det vil gjøre det utydelig og vanskelig å forholde seg til for soknets organer. Det undergraver også soknets plikter og rettigheter som arbeidsgiver og pulveriserer arbeidsgivers styringsrett. Vi mener at bare biskopen skal ha tilsyn.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Nei

Merknader

Vi opplever en uheldig sammenblanding av (pastoral) ledelse og tilsyn i høringsnotatet. Det slår bl.a. inn i spørsmålet om kompetanseutvikling. Dette er et ansvar som er tydelig tiltenkt arbeidsgiver. At bispedømmeråd v/ stiftsdirektør kan være på tilbudssiden både overfor egne ansatte og andre tjenestegrupper i annet rettssubjekt er noe annet - og velkomment

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Nei

Merknader

Vi er usikre på kompleksiteten i dette, og hvor mye det vil undergrave arbeidsgivers styringsrett.

Vi er ikke avvisende til å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til. Vi er imidlertid opptatt av at dette skjer på en måte som ikke svekker tilsettingsorganets myndighet og ansvar. Høringsnotatet har på dette området mer skisseaktige forslag, og det vises til et arbeid med felles personalreglement. Vi avventer derfor å gi klare synspunkter på dette området inntil det foreligger mer konkrete forslag.

Vi er skeptisk til forslaget om at biskopens eventuelle rolle på dette området skal utøves av prostene. Det vises her til omtalen under spørsmål 4 der vi gir klare motforestillinger

til at prostene får så tydelig selvstendig fullmakt til å utøve tilsyn i rollen som medhjelper for biskopen.

Det vil skapes en krevende situasjon lokalt i kirken hvis prostene skal kombinere ansvaret som nærmeste leder (arbeidsgiver) for prestene og medlem i kirkelig fellesråd, samtidig som prostene også skal ha tilsynsoppgaver på biskopens vegne i lokale tilsettingssaker. Dette bidrar til en mer komplisert kirkelig struktur som svekker ønsket om å skape nødvendige avklarte rammer for en god samhandling lokalt.

Forslaget slik det nå er utformet, vil bidra til ytterligere komplisering av dagens organisering og skape økt både mellom prost og kirkeverge, men også i møtet mellom prost og øvrige tilsatte, og for prostens rolle i kirkelig fellesråd.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslings samtalen?

Ja

Merknader

Vi viser til Kirkemøtekomiteen merknad om at «Det bør utredes nærmere hvordan tilsynet skal rammes inn av saksbehandlingsregler for å ivareta hensyn til rettssikkerhet». Biskopen kan på grunnlag av gjøre avgjørelser som kan ha svært inngripende betydning

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Framleggets omtale av biskopens rolle og ledelse, der en nå forsøker å gjøre tilsynet til en form for ledelse, gjør at flere ting blir uklart. Kirkemøtet fikk ikke grunnlag for å klargjøre hva som er innhold i de ulike begrepene. Men Kirkemøtet vedtok prinsippet om at Dnk skal styres av demokratiske organer på alle nivåer.

Vi tar utgangspunkt i at biskopens tilsynsansvar er overdratt fra fellesskapet. Det omhandler: vigslingsinstituttet, liv og lære for vigslede, forordninger om gudstjenesteliv og godkjenning av liturgi. Dette er grunnleggende sett styring og kontroll, og ikke det som betegnes som ledelse i arbeidsforhold.

Dokumentet kan leses som om biskopen skal ivareta ledelsen av menighetens "misjon" - den egentlige oppgaven for kirken - og skal samtidig være medlem av demokratisk råd. Dette kan sette til side demokratiske valgte organer og andre som er ansatt for å lede virksomheter.

Kirkerådet bør fjerne slike deler av teksten.

Kirkemøtet har videre fremholdt og vedtatt at demokratiske styringsform også innbefatter representasjon av "tjenesten for ord og sakrament" som en del og et

fullverdig medlem av organene. Det må bety at verken biskop, prost eller prest har noe selvstendig mandat utenfor styringsorganet, dersom det da ikke har blitt gitt av fellesskapet, f.eks slik det er med tilsynet. Vi vil mene det er viktig å fastholde dette slik at tilsynet blir klart definert og kun tilhøre biskopene

Etter vår vurdering bør tilsynstjenesten i Den norske kirke aktivt utvikles som en komplementær og ikke overlappende rolle til arbeidsgiverrollen. Begge rollene henter sin forankring i kirkens oppdrag, men forskjellene mellom rollene, og tilsynsrollens egenart, bør komme tydeligere fram. Arbeidet med å utvikle gode rammer for framtidens bispetjeneste vil med dette som utgangspunkt i mindre grad risikere å utfordre de demokratiske valgte styringsorganer i Den norske kirke og det demokratiske forankrede lederskap som utøves av disse i rollen som arbeidsgivere, en rolle som står særlig sterkt i Norge på grunn av arbeidslivsmodellen som kjennetegner norsk arbeidsliv, og der kirkelig sektor inngår.

Bisperollen bør videreføres og forsterkes som en særegen form for prestedtjeneste på regionalt nivå med særlig ansvar for å ta vare på den apostoliske lære og bevare kirkens enhet, slik også rollen beskrives i det som avses ved innsettelse av ny biskop. Det innarbeidede tilsyns-begrepet avspeiler at biskopene – til forskjell fra både prester og proster - er tillagt betydelig beslutnings- og forvaltningsmyndighet utover det pastorale lederansvar, nettopp for å kunne ivareta både læreansvaret og arbeidet for kirkens enhet.

Tilsynsbegrepet bør fortsatt benyttes som hovedbegrep for å betegne bisperollen i Den norske kirke. Å definere tjenesten primært ut fra ledelsesbegrepet eller “pastoral ledelse”, fremstår derfor ikke som tilstrekkelig klargjørende for å synliggjøre bispetjenestens egenart. Vi mener derfor forslaget til ny § 1 i tjenesteordning for biskop bør omarbeides.

Tingvoll kyrkjelege fellestråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Vi ser ikke for oss at dette er en nødvendighet. Det virker tvert om mot sin hensikt, og gjør tilsynet uklart. Biskopens ansvar bør fortsatt beskrives i tjenesteordningen. På den måten markeres det at tilsynsansvaret er overdratt fra fellesskapet særskilt

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

På denne måten får vi gjennomført Kirkemøtets vedtak om at biskoper ikke skal ha arbeidsgiveransvar. Vi mener det er en fordel at tilsyn og arbeidsgiveransvar holdes fra hverandre.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Spørsmålsstillingen er en tilsnikelse der man sier at prosten "fortsatt skal ha". Bispemøtet og Kirkemøtet har tidligere presisert at det kun er biskoper som har tilsynsmyndighet. Dette er det viktig å fastholde. Det har ikke prosten etter gjeldende ordning til tross for at det har utviklet seg en uheldig praksis de senere årene. Å tildele tilsynsansvar til prosten utydeliggjør biskopen. Det er det motsatte av hva Kirkemøtet har bedt om.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Nei

Merknader

Vi opplever en uheldig sammenblanding av (pastoral) ledelse og tilsyn i høringsnotatet. Det slår bl.a. inn i spørsmålet om kompetanseutvikling. Dette er et ansvar som er tydelig tiltenkt arbeidsgiver. At bispedømmeråd ved stiftsdirektør kan være på tilbudssiden både overfor egne ansatte og andre tjenestegrupper i annet rettssubjekt er noe annet - og velkomment.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Nei

Merknader

Vi er usikre på kompleksiteten i dette, og hvor mye det vil undergrave arbeidsgivers styringsrett. En godkjenningsordning for vigslede fra biskop synes vi er naturlig, men det må ikke bli en komplisert (og tidkrevende) prosess som forpurrer ansettelsesprosessen.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Tingvoll kyrkjelege fellesråd mener utsendt forslag til endringer i regelverk som er knyttet til biskopens rolle og ulike funksjoner i Den norske kirke, trenger mer tid for å involvere flere organ og medlemmer i Den norske kirke og foreslår at arbeidet gis mer tid.

Tingvoll kyrkjelege fellesråd støtter innspillene til Nettverk for fellesrådsledere.

Tjøtta menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Todalen

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

På tide at denne høringen kommer i mål

Tor Koppang

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Biskopen bør fortsatt ha hjemmel til å gi bindende pålegg til valgte råd.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Kirken er synodal i sin form med menighetsråd, bispedømmeråd og kirkemøte. Men den er også episkopal med biskopen som leder. Derfor bør biskopen fortsatt ha styringsrett over prestene.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

*Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til
vigslingssamtalen?*

Nei

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Tore Laukvik

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Er det ikke prestene som bør svare på dette? Hva slags tilsyn står biskopene igjen med uten arbeidsgiveransvar? Dnk virker å ta skritt mot å bli en kongresjonal kirke og at menighetene til slutt samles under en paraply, ikke ulikt misjonskirken. Jeg savner en dypere ekklesiologisk tenkning rundt det som nå foreslås vedtatt. Kirken er ingen vanlig bedrift. Jeg opplever at vedtakene som nå sendes ut på høring, og som vanlig med høringsfrist i den mest hektiske tiden, anvender en form for nes public management på bedriften. Arbeidsgiveransvaret kan ikke kobles fra tilsynet! Jeg vet ikke om jeg vil være prest i den kirkeorganisasjonen det nå legges opp til.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Flott at fristen er i desember. Ja det er ironi

Torkel Irgens

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

I dette spørsmålet støtter jeg Bispemøtets forslag til formulering: "Biskopen kan skriftlig gi bindende pålegg til kirkelige råd i saker som berører rådens lojalitet til Den norske kirkes læregrunnlag, jf. Kirkeordningens § 37".

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Både ja og nei. Dette må sees i sammenheng med svar på spørsmålet om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til stiftsdirektøren. Hvis biskopen beholder arbeidsgivermyndighet over prestene, er det ikke nødvendig med endringer her.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Som prost støtter jeg intensjonen bak forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglige ansatte, men ser ikke at det som konkret

foreslås vil innebære en slik styrking. Høringsnotatet understreker at ansvaret for kompetanseutvikling ligger hos arbeidsgiver. Jeg mener derfor at forslagene om å flytte arbeidsgiverfunksjoner fra biskopen til stiftsdirektør vil bidra til å svekke biskopens rolle i kompetanseutvikling overfor prestene, og at den heller ikke styrkes vesentlig overfor de andre faggruppene, utover forslaget om å kunne innkalle disse til fagsamlinger.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Torstein Eidem Nordal

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Biskopen i person er kanskje en personlig tittel, men vil alltid være omgitt av sine rådgivere. Et menighetsråd står på mange måter fritt, men ikke i løse luften. Det er biskopen med dennes oversikt som binder menighetene i bispedømme sammen.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Det er ikke slik at alle endringer er gode endringer. Først og fremst svekker hele ideen om endringen teologien som fag og kirkens grunnleggende poeng, lære om Gud.

Biskopen er presten fremst blant de like menn og kvinner som utøver proste- og prestedtjenesten i et bispedømme. Her ligger det også et personlig aspekt; biskopen kjenner sine prester, vet hva de står for, støtter deres tjeneste og har lagt sin hånd på dem ved vigsling og i forbønn.

Jeg vil hevde at det er en ny idé at biskopen skal være «en biskop for alle». Altså, stillingen biskop er først og fremst en stilling for de kirkelige ansatte - ikke en biskop for alle og enhver som mer eller mindre bruker kirken. Jeg skriver altså forslaget om å flytte arbeidsgiveransvaret for biskopen på kontoen for en misforstått holdning til rollen som utøves. Ønsker virkelig Kirkerådet å gjøre biskopen om til en gallionsfigur? Biskopen er ingen snor-klipper, da må vi heller ikke redusere rollen til det.

Vi har ikke en biskoppelig tilsynsordning bare fordi. Den har overlevd i alle kirker til alle tider fordi den er et tegn på inkarnasjonen og den tillit og myndighet som Kristus gav sine første disipler: Jeg har myndigheten, gå ut, døb og lær, jeg er med.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Men jeg mener videreutdanning og kompetanseutvikling alltid må være opptil den tilsattes egen vurdering. Obligatoriske kurs og videreutdannings program skal Bdr være varsom å pålegge de ansatte.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Biskopen bør ha sete i alle innstillings og tilsettingsutvalg.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

La den apostoliske trosbekjennelse være malen. Ikke som en rettesnor, men for inspirasjon til oppbyggingen av en slik struktur.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Jeg gjentar: ikke alle endringer er gode endringer, Spør skilsmissebarn. Anekdoten virker søkt, men er svært treffende. Det finnes barn som får det bedre etter samlivsbrudd. Men prestene - som har levd godt med dobbel styring i Bdr - har ikke bedt om denne skilsmissen. Det er naivt å tro at forsørgeransvaret 50/50 og å flytte arbeidsgiveransvaret fra der det hører hjemme, skal gagne prestene og de øvrige kirkelig tilsatte. Dette er en irreversibel endring. Den vil sette dype spor av pastoral-eksistensiell karakter, den vil splitte, ikke samle. Hvis ikke kirken skal hegne om teologien som fag, hvilken institusjon skal gjøre det da?

Tromsø kirkelige fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Det bør presiseres hva slags rolle og hvilke stillinger det er snakk om før dette eventuelt kan gis en tilslutning. Det må også gjøres en juridisk utredning på det som eventuelt

legges i en slik oppgave/rett. I dag ligger det juridiske ansvaret i den andre arbeidsgiverlinja.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Ingen merknader

Tunsberg bispedømmeråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Tunsberg bispedømmeråd støtter at innholdet i § 1 i dagens tjenesteordning for biskoper skrives inn i kirkeordningen, men vi mener at innholdet også bør gjentas i Tjenesteordning for biskoper.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Flertallet (6 av 10) i bispedømmerådet gir sin tilslutning til Bispemøtet som foreslår at "Biskopen kan skriftlig gi bindende pålegg til kirkelige råd i saker som berører rådens lojalitet til Den norske kirkes læregrunnlag, jf. Kirkeordningens § 37."

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prostene fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prostene fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Tunsberg bispedømmeråd støtter at prostene fortsatt skal være medhjelpere for biskopen i tilsynet, og at det er viktig at biskopen kan kalle inn prostene til samtaler knyttet til ivaretagelse av tilsynet, men dette må skilles fra den ordinære medarbeidersamtalen som er mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Når stiftsdirektøren skal ha arbeidsgiveransvar for

prostene, må stiftsdirektøren også ha medarbeidersamtale med prostene. Dette kan selvsagt skje i samråd med biskopen, men det må komme tydelig fram at det er stiftsdirektør som utøver arbeidsgivers styringsrett.

Bispedømmerådet vil samtidig påpeke at begrepet "medhjelper for biskopen" er nytt i våre sammenhenger og bør defineres noe nærmere.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Tunsberg bispedømmeråd støtter forslaget, men vil påpeke at de økonomiske konsekvensene må utredes nærmere.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Selv om Tunsberg bispedømmeråd støtter at biskopens rolle ved tilsetting av vigslede medarbeidere skal styrkes, er vi ikke enige i høringsnotatets forslag om at prostene, ved prestetilsettinger, skal sende utkast til sin anbefaling til biskopen for påtegning før anbefalingen sendes tilsettingsrådet. Dette framstår som uryddig. Biskopen skal normalt utøve sitt tilsynsansvar ved gjennomgang av søkerlisten og utvelgelse av intervjukandidater. Eventuelle merknader til enkelte søkere må framkomme da, ikke på et senere tidspunkt.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Ulrike Lunde

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Hvis biskopen beholder arbeidsgivermyndighet over prestene, er det ikke nødvendig med endringer.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ingen mening

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ingen mening

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Ulstein sokn

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Dersom biskopen skal ha som opppgåve å inspirere sokneråd og tilsette bør dette skje med ein hurtigare frekvens enn ved kvar visitas.

Valestrand og Førde sokneråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Valestrand og Førde sokneråd er mot å flytte biskopenes arbeidsgjevaransvar for prestene fra biskopen til stiftsdirektøren, og at biskopen framleis «sørger for den nødvendige samordning med de kirkelige rådernes virksomhet».

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Dette stør hovedintensjon om samleining i kyrkja

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Vardø kirkelig fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Merknader

Delvis

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Vennesla kirkelige fellesråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Biskopen bør kunne gi "bindende pålegg" til valgte råd

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Merknader

Ja: sier prosten

Nei: sier kirkevergen

ingen mening; sier Fellesrådet

Blir oppgavene endret for prosten ?

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

I alle fall en uttalelse.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ingen mening

Merknader

Kjenner ikke reglene fra før godt nok til å mene noe.

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Dette kan føre til at prostene som skal være både Biskopens og Stiftsdirektørens "forlengede arm" fort kan komme i en presset situasjon og ikke minst få et økt arbeidspress. Frykter utlysning av prostestillinger uten søkere.

Verran menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ingen mening

Merknader

Verran menighetsråd forstår ikke hvilken betydning dette har, om §1 flyttes.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Verran menighetsråd mener prester og biskop har en lang teologisk utdanning og bør derfor ha mulighet til å gi bindende pålegg med bakgrunn i sin særlige kirkefaglige kompetanse.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Dette vil føre til forskyvninger i samvirket mellom valgte representanter (rådene) og prestene som representanter for tjenesten med Ord og sakrament. Biskopens episkopale funksjon og da særlig ledelsen av tjenesten med Ord og sakrament vil svekkes.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Prostens ansvar og oppgaver i relasjon til biskopen bør ikke endres. Arbeidsgiveransvaret og tilsynet bør fremdeles ligge hos biskopen. Vi mener dette kan bidra til overbelastning av proster, som allerede har mye delegert ansvar.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Dette vil bidra til bedre rettssikkerheten for kandidater som søker vigsling. Det bør også være en klageadgang ved avslag på vigsling

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Verran menighetsråd opplever at mye av høringsgrunnlaget er for komplisert for valgte, leke medlemmer av rådet. Til og med den korte vesjonen er alt for omfattende. Prostiet vårt er i en krevende situasjon med manglende presteressurs. Med tanke på denne krevende lokale situasjonen og den krevende økonomiske situasjonen for kirka nasjonalt, mener vi denne høringen sett fra rådets side ikke har hatt god nok saksbehandlingstid. Hverken prestene, eller rådet har hatt nok tid til å sette seg skikkelig inn i grunnlaget. Vi er likevel tydelige på at biskopens tilsyn ikke må svekkes og at prestenes tjeneste om Ord og sakrament må ha god kirkefaglig ledelse og styring.

Vestby felles menighetsråd (Vestby, Garder, Hvitsten og Såner)

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Biskopen fører tilsyn med at de kirkelige råd i bispedømmet utfører sitt arbeid i lojalitet med den evangelisk-lutherske lære. I sjeldne tilfeller vil det kunne bli nødvendig at biskopen i forbindelse med sitt tilsyn har mulighet til ikke bare å gi tilråding, men også bindende pålegg til valgte råd.

Vi viser i den forbindelse til tilsvarende ordninger i andre sammenhenger, f.eks. der statsforvalter etter å ha foretatt tilsyn gir bindende pålegg til et demokratisk valgt kommunestyre.

Vi registrerer ellers at det i høringsnotatet vises til at biskopen ikke har formelle virkemidler til å sørge for at tilrådingen som gis til aktuelle råd følges opp av rådet. Det tilsvarende vil i utgangspunktet gjelde for pålegg, men det bør likevel ikke være til hinder for at biskopen får mulighet til å gi slike bindende pålegg. Samtidig bør det arbeides videre med å få etablert aktuelle virkemidler.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Vi mener at biskopen fremdeles bør være «øverste leder av prestedtjenesten i bispedømme». Samtidig bør det skilles mellom biskopens pastorale ledelse og arbeidsgivers styringsrett. Arbeidsgiverfunksjonen i form av arbeidsgivers styringsrett når det gjelder f.eks. suspensjon og avgjørelse om permisjoner og ferier mv., bør

overføres fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren. Det vil frigjøre biskopens mulighet til å styrke tilsynsfunksjonen, samtidig som det er viktig å skille tilsynsrollen fra arbeidsgiverrollen.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Prosten bør ikke ha en formell rolle i tilsynsoppgaver. Det hindrer likevel ikke biskopen fra å kunne ha dialog med prosten innenfor prostens ansvarsområde.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Vi mener at biskopen skal kunne invitere, og ikke innkalle til fagsamlinger. I sjeldne tilfeller, der det kan være nødvendig å pålegge kompetanseutvikling, har biskopen allerede muligheten til å gi pålegg overfor ansatte i vigslende stillinger, jfr. forslaget til § 39a i kirkeordningen.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Biskopen bør ut fra sitt tilsynsansvar ha en rolle ved tilsetting i vigslende stillinger. Dette må likevel ikke undergrave tilsettingsrådene sitt ansvar, og heller ikke medføre tunge byråkratiske prosesser. Saken bør utredes nærmere.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Vi kan ikke se mottatt høringsvarsel, selv om vi står på listen over høringsmottakere i denne saken.

Vidar Wilhelmsen Rygh prost Indre nordmøre prosti

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Vivestad Menighetsråd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Merknader

Vi oppfatter at dette vil tydeliggjøre det ansvaret som biskopen har for tilsynet på en bedre måte enn dagens ved at den blir en del av kirkeordningen.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Demokratiet i den norske kirke må vernes, og hvis et valgt råd kommer i konflikt med biskopens pålegg er det vår oppfatning at dette i størst mulig grad må løses ved dialog mellom partene for å ivareta folkedemokratiet i kirken, ikke ved "instruksjon" som ett bindende pålegg fra biskopen vil være.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Dette vil tydeliggjøre biskopens rolle som ansvarlig for tilsynsoppgavene og unngå potensielle konflikter mellom tilsynsrollen og arbeidsgiverrollen

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Selv om prosten utfører tilsynsoppgaven på vegne av biskopen er det biskopen som har ansvaret og det er etter vår oppfatning ikke noe problem å kombinere denne rollen med rollen som daglig arbeidsgiver for prestene i prostiet.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Som en del av sin tilsynsrolle er det også naturlig at biskopen får en tydelig rolle i kompetansen på alle ansatte innenfor det kirkefaglige for å sikre at alle har muligheten til en utvikling for å bidra til at kirken får mer kompetente medarbeidere.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetning i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Biskopen vil, dersom disse forslagene vedtas, få en tydelig rolle i oppfølgingen av og tilsynet med det kirkefaglige arbeidet. Det er da naturlig at han også har en tydelig rolle ved tilsetningen til vigslede stillinger, da dette er personer han skal følge opp videre i deres arbeid for kirken.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

For å sikre en forsvarlig saksbehandling i alle saker som omhandler vigslingssamtaler er det viktig og riktig at det er tydelig sett med saksbehandlingsregler som skal følges for å sikre en forsvarlig behandling av alle kandidater og å tydeliggjøre hvordan

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Øksnes

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Biskopen bør kunne gi bindende råd. Men innenfor avgrensede områder. Biskopen bør kunne gi pålegg når valgte råd bryter med kirkens lære, når valgte råd åpenbart opptre i strid med vedtak fattet av kirkemøtet eller Den norske kirkes ordninger. Biskopen bør ikke ha myndighet til å overprøve valgte råds prioritering innenfor de områder som tillegger rådenes myndighet.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Biskopen bør fortsatt stå over stiftsdirektør. Stiftsdirektøren bør ha delegert ansvar for arbeidsgiveroppgaver.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ingen mening

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Østre Borgesyssel arbeidsgiverforum

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Vi mener at biskopen skal kunne gi bindende pålegg til valgte råd i saker som angår Dnks lære

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Ja - med den forutsetning at det gjelder den kirkefaglige kompetanseutvikling. Den tekniske kompetanseutviklingen må fortsatt ligge hos Fellesådet.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Denne ordningen må utredes nærmere før vi kan ta stilling til denne endringen.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Det er viktig at det blir gitt innsynsmulighet i begrunnelser for vigsling / ikke vigsling

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Øye og Ranes Sogn

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Dette må skje i dialog med de lokale Fellesrådene.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslings samtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Vi bemerker at biskopens høring gjerne skulle kommet tidligere og helst sammen med høringen om kirkeordningen

Øygarden kyrkjelege felle råd

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Kyrkjeordninga inneheld allereie fleire bestemmelsar om biskopane sine oppgåver. Ved å flytte den innleiande bestemmelsen frå § 1 i tjenesteordninga til kyrkjeordninga, vil det bli tydelegare kva som er biskopen si grunnleggjande oppgåve og særpreg.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Ja

Merknader

Dersom biskopen fekk generell rett til å gi bindande pålegg til dei demokratisk valde råda, ville dette føre til utfordringar og uklarheiter. Bindande pålegg vil vere eit sterkt inngrep i arbeidet til eit demokratisk organ, og vi meiner det er tilstrekkeleg at dei valde råda er forplikta til å følgje kyrkjesamfunnet sitt læregrunnlag, slik ordninga er i dag.

Når det gjeld biskopen sitt mynde til å gje kyrkjeleg tilsette bindande pålegg til kyrkjeleg tilsette, vil vi halde fram at det er arbeidsgjevar som har det endelige ansvaret for arbeidsrettslege sanksjonar mot sine tilsette. Arbeidsgjevar må difor med utgangspunkt i alminnelege arbeidsrettslege reglar gjere ei sjølvstendig vurdering om det ligg føre saklege grunnar for å saksjonere.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Samtidig er vi kritiske til at formuleringane i framlegget gjer det vanskeleg å skille mellom ansvarsområda til dei valde råda og biskopen. I høringsnotatet blir pastoral ledelse definert som "ledelse av innholdet i den kirkelige virksomheten", noko som kan føre til at biskopen sitt ansvarsområde vert uklårt. Biskopen sitt ansvar bør heller knytast til formuleringane i vigslingsløftet, som understrekar at biskopen har eit særskilt ansvar for å ta vare på den apostoliske læra og å bevare kyrkja sin einskap.

Ved å klargjere dette ansvaret vil ein unngå at det blir ein uklar overlapp mellom biskopen si rolle som tilsynsførar og dei valde råda sitt verksemds- arbeidsgivaransvar. Det er viktig at begge rollene vert anerkjente som separate og komplementære, slik at det ikkje oppstår forvirring i ansvarsfordelinga.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Nei

Merknader

Vi meiner spørsmålet er svært uheldig formulert, sidan det introduserer ein ny forståing av prosterolla som ikkje vidarefører dagens modell, slik spørsmålet gjev inntrykk av. Framlegget gjev prosten får nye oppgåver som i praksis kan forståast som eit sjølvstendig mandat for å utføre tilsyn. Dette utfordrar det eksisterande prinsippet om at biskopen sitt tilsynsansvar er eit personleg ansvar, som ikkje kan delegerast, jf. gjeldande tenesteordning. Biskopane har, som det er fastslått i Kyrkjemøtet og Porvooavtalen, eit ansvar som ikkje kan delegerast til andre, og det bør ikkje innførast endringar som svekkjer bispetenesta sitt særpreg ved å overføre tilsynsansvaret til prosten.

Vi meiner at forslaget i § 5, der prosten får medansvar for å sikre at vigsla medarbeidarane utfører si teneste i samsvar med vigslingsforpliktingane, nærmar seg eit direkte tilsynsansvar som tradisjonelt har vore biskopen sitt. Å tildele prosten slike oppgåver vil ikkje berre skape ei uklår prosterolle, men også undergrave biskopen sitt ansvar for tilsynet.

Oppgåvene som er skildra i § 5 i dag, er klart knytt til prosten sine arbeidsgivarfunksjonar, og den foreslåtte endringa vil endre desse til oppgåver som ligg under biskopens tilsynsansvar. Dette vil føre til utydelegheit om kva oppgåver som tilhøyrrer biskopen og kva som tilhøyrrer prosten som arbeidsgivar.

Slik forslaget er utforma, vil det også skape forvirring om prosten skal opptre som arbeidsgivar eller som pastoral leiar i ulike samanhengar. Dette kan føre til utfordringar i samhandlinga med dei tillitsvalde på lokalt nivå og gi uklåre retningslinjer for medbestemmelse.

Vi meiner difor at forslaget til endringar i prosterolla bør reviderast for å sikre ei tydeleg ansvarsfordeling mellom biskop og prostar, og for å oppretthalde det klåre skiljet mellom biskopen sitt tilsynsansvar og prosten sitt arbeidsgivaransvar.

Vi ønskjer at tilsynet vert utført av biskopen sjølv, og at dette vert utførte gjennom jamlege visitasar.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Nei

Merknader

Vi meiner biskopen si rolle innanfor kompetanseutvikling fungerer godt slik det vert praktisert i dag. Biskopen har ei viktig rolle i å stimulere til kompetanseutvikling, gjennom å arrangere fagsamlingar, tilby faglege ressursar eller gi rettleiing om kva kompetanse som er viktig for tilsette i vigsla stillingar. Dette er ein del av det pastorale ansvaret biskopen har, men det må ikkje føre til at biskopen får eit overordna ansvar for kompetanseutviklinga som eigentleg ligg hos arbeidsgjevarane. Kompetanseutvikling er i første rekkje eit arbeidsgjevaransvar, slik det er fastsett i arbeidsmiljølova, spesielt i § 4-2, som pålegg arbeidsgjevar å sørge for at tilsette får nødvendig opplæring for å utføre jobben sin på ein forsvarleg måte. Dette ansvaret kan ikkje overførast til biskopen utan å svekkje arbeidsgjevaren sitt ansvar for den faglege utviklinga til tilsette. Det er viktig å sikre at kompetanseutviklinga skjer innanfor rammene av det enkelte arbeidsgjevaransvaret, og at ordningar som involverer biskopen ikkje undergrev det ansvaret.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillingar som det vigsles til?

Nei

Merknader

Tilsettingsansvaret bør ligge hos dei valde kyrkjelege organa, og biskopen sin rolle bør vere rådgivande, ikkje avgjerande. Forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting vil kunne føre til uklårheit i ansvarsfordelinga mellom biskopen og dei valde råda, noko som kan skape utfordringar i den daglege drifta.

I tillegg ligg det i forslaget ein tanke om at prosten, som er medlem av kyrkjeleg fellesråd, skal ha ei meir framtrødande rolle i tilsettingsprosessen. Prosten vil då få ei svært krevjande rolle, då han både vil vere ein del av det kyrkjelege fellesrådet som arbeidsgivarorgan, og samtidig få eit ansvar for å utøve biskopen sitt tilsynsansvar på lokalt nivå. Dette vil føre til uklåre rolleforståingar og skape uheldige konflikhtar, spesielt i situasjonar der det ikkje er semje om tilsetting eller arbeidsforhold.

Det vil også føre til at ansvaret for tilsetting blir spreidd på fleire aktørar, utan at det er klart kven som har det overordna ansvaret.

For å unngå slike utfordringar, bør tilsettingsansvaret for vigsla stillingar bli hos dei valde råda, og biskopen bør ha ei rådgivande rolle utan å få styrka si innverknad på sjølv tilsettingsprosessen.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingsamtalen?

Ja

Merknader

Det er viktig å innføre klare og forutsigbare prosedyrer for vigslingsamtalar, ettersom desse samtalanene kan ha stor innverknad på både den enkelte vigsla medarbeidaren si teneste og på kyrkja som heilskap. Saksbehandlingsreglar vil bidra til å sikre rett

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Øyvind Stabrun prost Asker prosti

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Dette vil opprettholde balansegangen i vår kirkeordning som jo er både en synodal og en episkopal kirkeordning.

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Hvis det er snakk om å styrke biskopens tilsyn, må denne ha noen virkemidler i sitt tilsyn. Et eksempel på bindene pålegg; Når det økonomiske grunnlaget for å drive kirke reduseres og Kirkerådet og fellesrådene må prioritere hvor kuttene skal tas, kan/bør bindende pålegg fra biskopen være avgjørende. Selvfølgelig i dialog med rådene. Hva er kjerne oppgaven for et kirkesamfunn? Skal biskopen kunne gi føringer på dette overfor fellesrådene og kirkerådet? Det vil si at biskopen vil kunne gi bindende pålegg overfor fellesrådene og kirkerådet om hva som skal/bør prioriteres i de respektive budsjettene. Samtidig må de eventuelle bindende pålegg også kunne påklages.

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Nei

Merknader

Nei, fordi DnK har prestedtjenesten som en særskilt tjeneste i kirken og at det er gudstjenesten ved ord og sakrament som konstituerer oss som kirke. Derfor bør biskopen ha arbeidsgivers styringsrett på prestedtjenesten. Dette kan (som i dag) delegeres til stiftsdirektør. Det at prestedtjenesten også skal kunne utøve et tilsyn i rådsstrukturen, gjør at disse bør ligge under biskopens styringsrett. Ved å frata biskopen styringsrett overfor prestene, går DnK i ytterligere retning av en administrasjonsstyrt synodal kirkeordning. Hvis det er det som er målsetningen, må dette tydeliggjøres i saksfremlegget til Kirkemøtet. Det er ikke slik at hvis biskopen fratras styringsverktøy som leder, så blir kirken mer demokratisk styrt. Resultatet blir at man flytter styringen av kirken fra biskop og råd til administrasjonen. Vi mister med dette maktbalansen mellom

fag/ideologi og folkevalgte råd, en styringsform som balanserer de ikke demokratiske sidene ved kirkens lære og de demokratiske sidene ved vår kirke.

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Ja, enten må man legge ned prostefunksjonen, eller så må denne være til nytte som medhjelper til biskopen. Hvis prosten ikke skal ivareta arbeidsgivers styringsrett overfor prestene lokalt, kan man oppheve funksjonen med prost. Men denne styringsretten bør være på vegne av biskopen og ikke på vegne av bispedømmerådet eller stiftsdirektør (se punkt 3.). Biskopen bør derfor også være prostens arbeidsgiver og ha styringsretten. Skal prosten utføre tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, og samtidig svare til stiftsdirektør som arbeidsgiver, kan det oppstå situasjoner som er svært uheldige og problematisk. Det å overføre styringsretten fra biskop til stiftsdirektør, er mer enn en praktisk ordning. Det er en viktig prinsipiell endring, som får følger for hele prestedtjenesten i DnK, og synet på hva prestedtjenesten skal være. Dette betyr ikke at prestene ikke kan ledes av ledere i kirken som ikke er prester. Det betyr kun at den funksjonen prestedtjenesten har i råd, som vaktbikkje for kirkens lære, er en viktig funksjon.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Samtidig er det viktig at biskopen ikke blir en «propp» i ansettelses flyten. Noe kan kanskje delegeres til prost. Skal biskopen ha en reel mulighet til å ha innflytelse på tilsettinger må det også legges til rette for at det er gjennomførbart. Det er mange av fagstillingene i kirken som er direkte knyttet til kirkens lære. F.eks har alle undervisningsstillingene ansvar for å undervise kommende generasjoner i DnK lære. Biskopen bør og må ha innflytelse på disse ansettelsene, særlig i de stillingene som det ikke i utgangspunktet stilles formelle krav til kompetanse.

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslingssamtalen?

Ja

Merknader

Det bør være en mal biskopen forholder seg til og det bør være en begrunnelse for om man blir anbefalt eller ikke til vigsling. Hvilke kriterier er det viktig at biskopen gjør sin vurdering ut i fra? Kan et avslag på vigsling, på bakgrunn av en vigslingss

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Hvis målsettingen til Kirkemøtet er å tydeliggjøre og styrke biskopens rolle og funksjon i DnK, er det avgjørende at dette faktisk skjer i en ny reform. Slik forslaget foreligger, virker det som om man ønsker å fremheve biskopen som en symbolbærer, men frata rollen verktøy og myndighet til å utøve tilsynet. Skal biskopen ha noen reell mulighet for å være en leder i kirken, må vedkommende også få virkemidler til å lede med. Det holder ikke å ikle en leder fine liturgiske klær og la vedkommende få lov til å uttale seg i noen saker. Spørsmålet er hvem er det DnK vil la seg lede av? Når kravet til saksbehandling og profesjonalitet i alle ledd av forvaltningen av organisasjonens liv er på et så høyt nivå, blir administrasjonen, knyttet til alle rådene, en tung premissleverandør av hva DnK skal mene i ulike saker, og hvordan kirken skal prioritere sin aktivitet. Skal demokratiet i kirken styrkes, må man søke å øke oppslutningen til kirkevalget. I tillegg må det tydeliggjøres hvilke saker som skal kirkepolitisk behandles i rådet, og hvilke saker som er av en slik karakter at den trenger biskopens godkjenning. Fordi man har valgt en styreform som både er synodal og episkopal. I tillegg trenger kirken den vigslende presten i råd sin stemme for å opprettholde en balansegang mellom råd og kirkens utøvende lære. Det er i samspillet mellom råd og tjenesten med ord og sakrament at kirken i størst mulig grad ivaretar både de demokratiske prinsipper og kirkens lære. Derfor må både biskopens rolle tydeliggjøres og styrkes og rådenes rolle tydeliggjøres og styrkes. Tjenesten med ord og sakrament må stå som en selvstendig tjeneste underlagt biskopen for å opprettholde maktbalansen.

Merknad til spm 12: Ja, enten må man legge ned prostefunksjonen, eller så må denne være til nytte som medhjelper til biskopen. Hvis prosten ikke skal ivareta arbeidsgivers styringsrett overfor prestene lokalt, kan man oppheve funksjonen med prost. Men denne styringsretten bør være på vegne av biskopen og ikke på vegne av bispedømmerådet eller stiftsdirektør (se punkt 3.). Biskopen bør derfor også være prostens arbeidsgiver og ha styringsretten. Skal prosten utføre tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, og samtidig svare til stiftsdirektør som arbeidsgiver, kan det oppstå situasjoner som er svært uheldige og problematisk. Det å overføre styringsretten fra biskop til stiftsdirektør, er mer enn en praktisk ordning. Det er en viktig prinsipiell endring, som får følger for hele

prestetjenesten i DnK, og synet på hva prestetjenesten skal være. Dette betyr ikke at prestene ikke kan ledes av ledere i kirken som ikke er prester. Det betyr kun at den funksjonen prestetjenesten har i råd, som "vaktbikkje" for kirkens lære, er en viktig funksjon.

Merknad til spm 13: Når det gjelder det å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte, er dette en del av den verdibaserte utviklingen til DnK. Hvor kirken velger å øke sin kompetanse er et viktig strategisk, økonomisk og ideologisk valg som biskopen bør ha innflytelse på. Hvis biskopen skal ha tilsyn, må denne også kunne påvirke kompetanseutviklingen til alle kirkelige ansatte, i hvertfall til de vigslede stillingene.

Merknad til spm 15: Selv om biskopens rolle bør styrkes ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til, er det viktig at biskopen ikke blir en «propp» i ansettelses flyten. Noe kan kanskje delegeres til prost. Skal biskopen ha en reel mulighet til å ha innflytelse på tilsettinger må det også legges til rette for at det er gjennomførbart. Det er mange av fagstillingene i kirken som er direkte knyttet til kirkens lære. F.eks har alle undervisningsstillingene ansvar for å undervise kommende generasjoner i DnK lære. Biskopen bør og må ha innflytelse på disse ansettelsene, særlig i de stillingene som det ikke i utgangspunktet stilles formelle krav til kompetanse.

Åssskard sokn

Støtter du/dere forslaget om å flytte § 1 i tjenesteordning for biskoper, som beskriver innholdet i tilsynet, inn i kirkeordningen?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at det ikke bør stå i bestemmelsen at biskopen kan gi bindende pålegg til valgte råd?

Nei

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å flytte arbeidsgivers styringsrett over prestene fra biskopen til bispedømmerådet v/stiftsdirektøren?

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om at prosten fortsatt skal være biskopens medhjelper og kunne ha tilsynsoppgaver på vegne av biskopen, samtidig som prosten fortsatt ivaretar arbeidsgivers styringsrett over prestene

Ja

Merknader

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle i kompetanseutvikling for alle kirkefaglig ansatte?

Ja

Merknader

Dette må skje i dialog med lokale fellesråd.

Støtter du/dere forslaget om å styrke biskopens rolle ved tilsetting i alle stillinger som det vigsles til?

Ja

Merknader

Mener du/dere at det bør opprettes saksbehandlingsregler i tilknytning til vigslings samtalen?

Ja

Merknader

Har du/dere andre kommentarer til høringen?

Vi bemerker at biskopens høring skulle ha kommet tidligere og helst sammen med høringen av kirkeordningen.

